

STORTINGET

Dokument 15:5

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 601–750
03.12.–29.12.2024

Innhold

601.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. aktivitetsnivået i idrettslagene, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	11
602.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. de 14 596 sakene med kjent gjerningsmann som er henlagt av politiet på grunn av manglende kapasitet pr. 27.11.24, besvart av justis- og beredskapsminister.....	12
603.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. naturkrise i Norge, besvart av klima- og miljøminister	13
604.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. manglende kapasitet i Troms politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	13
605.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. Engebødommen i Høyesterett, besvart av næringsminister.....	14
606.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. Norges Politiidrettsforbund, besvart av justis- og beredskapsminister.....	16
607.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. det norske bidraget til Verdensbankens «International Development Assistance»-fond, besvart av utviklingsminister	16
608.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. pasientkunnskap, besvart av helse- og omsorgsminister	17
609.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. engangsutbetaling, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	18
610.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. næringslivet sine kostnader, besvart av næringsminister.....	24
611.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. investeringer i israelske statsobligasjoner, banker og selskaper , besvart av kommunal- og distriktsminister	24
612.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. norske kommuner og fylkeskommuner brukt på innkjøp av konsulenttjenester i 2024, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	25
613.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. risiko for selvmord for pasienter som er innlagt eller nettopp har vært innlagt i psykisk helsevern innen spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	25
614.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. felles namsmyndighet i Vest politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsminister	27
615.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. krav til kirurger å gjenåpne kirurgisk behandling ved Flekkefjord sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	27
616.	Fra stortingsrepresentant Per Martin Sandtrøen, vedr. vurdering av Fremskrittspartiets alternative budsjett, besvart av landbruks- og matminister	28
617.	Fra stortingsrepresentant Steinar Rørvik, vedr. separat soning mellom utenlandske og norske statsborgere, besvart av justis- og beredskapsminister	29
618.	Fra stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg, vedr. inkorporering av FNs konvensjon for rettighetene til personer med nedsett funksjonsevne (CRPD) i menneskerettsloven, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	31
619.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. negative konsekvenser for norsk reiselivsnæring, besvart av næringsminister	31
620.	Fra stortingsrepresentant Nikolai Astrup, vedr. private aksjonærer i Norge som har skjermingsgrunnlag i intervallene 1-100 mill. kroner, 100-500 mill. kroner, 500 mill. kroner til 1 mrd. kroner og over 1 mrd. kroner, besvart av finansminister.....	32
621.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. forskriften om FuelEU Maritime-forordningen, besvart av klima- og miljøminister	33
622.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. offentlige høgskular og samarbeide med private vidaregåande skular, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	33
623.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. barnehagetilbud, besvart av kunnskapsminister	34
624.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. ledere fra alle tros- og livssynssamfunn, besvart av kunnskapsminister.....	35
625.	Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. skatteøkning, besvart av finansminister.....	36
626.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. fordelingen av flaskehalsinntektene mellom de ulike strømsone, besvart av energiminister	37
627.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. Norges rolle som tilrettelegger for fred og forsoning i Israel-Palestina-konflikten, besvart av utenriksminister.....	38
628.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. nullutslipp, besvart av samferdselsminister.....	39

629.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. fylkeskommunal ferjedrift, besvart av samferdselsminister ...	40
630.	Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. igangsetting av renseanlegget på Fuglevik, besvart av klima- og miljøminister.....	41
631.	Fra stortingsrepresentant Christian Torset, vedr. samfunnsutvikling i nord, besvart av samferdselsminister	42
632.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Bremnes Seashore på Bømlo, besvart av fiskeri- og havminister	43
633.	Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. mål om 10 TWh redusert strømforbruk i den totale bygningsmassen i 2030, besvart av energiminister.....	44
634.	Fra stortingsrepresentant Mani Hussaini, vedr. Klimastatus, besvart av klima- og miljøminister.....	45
635.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. regler, retningslinjer og rutiner som gjelder ansatte i forvaltningen som driver valgkamp i arbeidstiden, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	46
636.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. skattepenger til å finansiere valgkampen til Arbeiderpartiet i Finnmark, besvart av næringsminister.....	47
637.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. hvem som har tilgang til kart over, informasjon og data om kritisk kommunal infrastruktur, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	48
638.	Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. fondsmeldingen, besvart av finansminister	49
639.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. sensorer for militær luftromsovervåkning, besvart av forsvarsminister	49
640.	Fra stortingsrepresentant Christian Torset, vedr. voldshendelser på Vestfoldbanen, besvart av samferdselsminister.....	50
641.	Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. sykepengene for arbeidstakere, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	51
642.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. NATO-allierte Tyrkia, besvart av utenriksminister	51
643.	Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. Sjongd AS, besvart av barne- og familieminister.....	52
644.	Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. andelen av den skattepliktige formuen for personer som betaler formuesskatt som stammer fra eierskap av utenlandske aksjer, besvart av finansminister.....	53
645.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. bistandsorgan, besvart av justis- og beredskapsminister.....	53
646.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Innovasjon Norge som har oppretta ei spesialrådgivarstilling med lukrative løns- og arbeidsvilkår for ein tidlegare Ap-topp etter lokalvalet i 2023, besvart av næringsminister.....	54
647.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. om Moss kommune og SVV kan prioritere lokaltrafikken foran fergetrafikken i perioder med betydelig trafikkaos i Mossom, besvart av samferdselsminister.....	55
648.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. oppholdstillatelse, besvart av justis- og beredskapsminister	55
649.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. pasientsikkerhet og og effekten av legemiddel, besvart av helse- og omsorgsminister.....	56
650.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. maksimalkvote for samtlige fartøy, besvart av fiskeri- og havminister	57
651.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. frivillige organisasjoner som i løpet av de siste ti år har fått varsel om kontroll av Skatteetaten, besvart av finansminister.....	57
652.	Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. selvforsyningsgraden, besvart av landbruks- og matminister	58
653.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. krav om at pasienter skal fraktes med elbil, besvart av helse- og omsorgsminister	60
654.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. ambulansetjenesten ved Flekkefjord, besvart av helse- og omsorgsminister.....	60
655.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. antall saksbehandlere i NVE og Energidepartementet, besvart av energiminister	61
656.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. nettoinnvandringen fra Somalia til Norge, besvart av justis- og beredskapsminister	62
657.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. arbeidet med å innpasse Ringeriksbanen og E16 Skaret-Hønefoss i NTP-porteføljen seinest i RNB 2025, besvart av samferdselsminister	63
658.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. strømprisene, besvart av energiminister.....	64
659.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. NPE, besvart av helse- og omsorgsminister	65

660. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Helgelandssykehuset, besvart av helse- og omsorgsminister.....	66
661. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. fritak fra å ta eksamen 3103, besvart av kunnskapsminister ..	67
662. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. oversikt over hvor mange som har avlagt 3103-eksamen i 2022, 2023 og 2024, besvart av kunnskapsminister.....	68
663. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. "ikke-møtt"-gebyret, besvart av helse- og omsorgsminister.....	69
664. Fra stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde, vedr. den faglige begrunnelsen for å øke risikovektgulvet for boliglån for større norske banker, besvart av finansminister.....	69
665. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. administrasjonspåslaget for private barnehager på 4,3 prosent, besvart av kunnskapsminister.....	70
666. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. Norsk Tipping, besvart av kultur- og likestillingsminister	71
667. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. asylankomster, besvart av justis- og beredskapsminister ...	72
668. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen, vedr. arbeidsplasser til Norge og norske havner, besvart av næringsminister	73
669. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. alkoholreklame, besvart av helse- og omsorgsminister ..	74
670. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. flytrafikk på Evenes Lufthavn, besvart av samferdselsminister.....	75
671. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. kjøpsopsjonen knyttet til Kunsthøgskolen i Oslo, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	76
672. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. fordelingseffekten per kommune ved å øke overføringen av kommunens frie inntekter, besvart av kommunal- og distriktsminister	76
673. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. fordelingseffekt, besvart av kommunal- og distriktsminister	86
674. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. Enovakurven, besvart av klima- og miljøminister	88
675. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. redusert energibruk, besvart av klima- og miljøminister.....	89
676. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. refusjonstakstene til kiropraktorene, besvart av helse- og omsorgsminister.....	90
677. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Israel, syrisk territorium og Golanhøydene, besvart av utenriksminister	91
678. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. gavefradragssystemet, besvart av finansminister.....	92
679. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. offentlig helsehjelp, besvart av helse- og omsorgsminister.....	92
680. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Helseplattformen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	93
681. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. lovbehandlingen av innføring av en tredje juridisk kjønnskategori og å forbedre ikke-binæres levekår, besvart av kultur- og likestillingsminister	94
682. Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. minerallov, besvart av næringsminister	96
683. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. strømpris i Norge, besvart av energiminister	96
684. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. forslaget til Statens vegvesen om dekking av utgiftene for leie av kjøretøy der førerprøven blir avlyst samme døgn som førerprøven avholdes, besvart av samferdselsminister	97
685. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. nødvendig vedlikehold ved Sola flystasjon, besvart av forsvarsminister	98
686. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. å kunne holde åpent ein fjellovergang slik som Strynefjellet, besvart av samferdselsminister	98
687. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. riksvegferjene, besvart av samferdselsminister	100
688. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. praksisen med å avlive travhester, besvart av landbruks- og matminister	100
689. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. skadde palestinske barn, besvart av utenriksminister	101
690. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. behovet for en forskuddsgarantiordning for verft, besvart av fiskeri- og havminister	102
691. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. alderspensjonister som tar universitets- og høyskoleutdanning, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	103
692. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. truede norske arter og naturtyper, besvart av klima- og miljøminister	104

693.	Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. TT-ordningen, besvart av samferdselsminister	104
694.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. sammenslåing av prisregionene for strøm NO1, NO2 og NO5, besvart av energiminister	105
695.	Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. den russiske snekrabbebåten «Poljarnyj issledovatel» som har ligget ved kai i Kirkenes i fem år, besvart av fiskeri- og havminister	106
696.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. "Skifte kjønn-dag" 10. desember ved Mære barneskole i Trøndelag, besvart av kunnskapsminister	107
697.	Fra stortingsrepresentant Aase Marthe J. Horrigmo, vedr. påtalejurister i Agder, besvart av justis- og beredskapsminister	108
698.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. oversikt over hvor mange tog som har vært ute av trafikk hver uke i 2024, besvart av samferdselsminister	109
699.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. rapportere data til Norsk pasientregister, besvart av helse- og omsorgsminister	113
700.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. energieffektivisering og Enova, besvart av energiminister	113
701.	Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. skattenivået, besvart av finansminister	114
702.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. finansieringsansvaret for noen av de såkalte samfunnspålagte oppgavene som Avinor utfører på vegne av andre sektorer, besvart av samferdselsminister	116
703.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. naturmangfoldloven, besvart av justis- og beredskapsminister	117
704.	Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. reallønnsvekst, besvart av finansminister	118
705.	Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. avkortningen som rammer blant annet Stavanger Urban Folkehøyskole, besvart av kunnskapsminister	118
706.	Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. lovligheten av å ta betalt for å skrive akademisk oppgaver for andre, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	119
707.	Fra stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. lokaldemokratiet, besvart av samferdselsminister	120
708.	Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. palliativ medisin, besvart av helse- og omsorgsminister	121
709.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. løyvinga til å oppfylle opplæringslova § 3-1 (språkdelt klassar på ungdomstrinnet) fordelt mellom kommunane, besvart av kommunal- og distriktsminister	122
710.	Fra stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen, vedr. Morrow Batteries, besvart av næringsminister	123
711.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. oppdragsmengden knyttet til vakthold og tilstedeværelse under arrangementer og demonstrasjoner, besvart av justis- og beredskapsminister	124
712.	Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. tilskuddsordningen til biogass, besvart av landbruks- og matminister	125
713.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. solenergiselskapet Norsun, besvart av næringsminister	126
714.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. kriminelle fra Sverige, besvart av justis- og beredskapsminister	127
715.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. Den internasjonale straffedomstolen, besvart av utenriksminister	128
716.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. unntak eller endring i "Forskrift om tilskudd til sysselsetting av arbeidstakere til sjøs", besvart av fiskeri- og havminister	129
717.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. bevæpning av norsk politi, besvart av justis- og beredskapsminister	130
718.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. tilbudsforbedringsprosjekter, besvart av samferdselsminister ..	130
719.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. stortingsmelding om allmennlegetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister	131
720.	Fra stortingsrepresentant Aase Marthe J. Horrigmo, vedr. straffesaker i Norge som er henlagt på grunn av manglende kapasitet i 2021, 2022 og 2023 og pr. 1.12 i år, besvart av justis- og beredskapsminister	131
721.	Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. Mestringshusene AS, besvart av helse- og omsorgsminister ...	139
722.	Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. kunnskapssektorens innkjøpssentral SIKT, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	140
723.	Fra stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad, vedr. hvilke vilkår som er bak lånet til Morrow på 1,5 mrd. kroner, besvart av næringsminister	140

724. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. okkupasjonen av Vestbredden, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	141
725. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. statistikk over antall søknader om behandling opp mot avslag på behandling, fordelt på områdene rus, psykiatri og spesialisthelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	142
726. Fra stortingsrepresentant Rauand Ismail, vedr. mandatet til Etikkrådet, besvart av finansminister	143
727. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. NO2 og NO1, besvart av energiminister	144
728. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. inkorporere FNs konvensjon for rettighetene til personer med nedsett funksjonsevne (CRPD) i norsk lov, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	145
729. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. gasskraftverk med CCS i tilknytning til anlegget på Melkøya, besvart av energiminister	145
730. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. fremdriften i byggeprosjektet for det nye sykehuset for Innlandet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	146
731. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. situasjonen for Huglo når ferja ikke går morgenen etter beredskapsturer, besvart av fiskeri- og havminister.....	147
732. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. forskrift om hunder, besvart av landbruks- og matminister	148
733. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. skytjeneste for lagring av offentlig data i privat regi, besvart av justis- og beredskapsminister	149
734. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. planer for lagring av glutenfritt korn, besvart av helse- og omsorgsminister.....	150
735. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. firmabil, besvart av finansminister.....	150
736. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. firmabiler, besvart av finansminister.....	162
737. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. den varsla Havbruksmeldinga, besvart av fiskeri- og havminister	162
738. Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. status i arbeidet med analysemetoder som skal sikre at neste NTP utvikles i tråd med klima- og naturforpliktelsene våre, besvart av samferdselsminister	163
739. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. boken Gender Queer er på skolebiblioteket for en barne- og ungdomsskole i Arendal, besvart av kunnskapsminister	164
740. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. lovlighetskontroll av Innlandet fylkestings vedtak den 23. oktober 2024 i sak om fremtidig skole- og tilbudsstruktur, besvart av kunnskapsminister.....	165
741. Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. arena for erfaringsutveksling og formidling av trussel- og risikoinformasjon i universitets- og høyskolesektoren mellom Kunnskapsdepartementet og Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	165
742. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. statlige midler som har gått tapt, utover de 190 millioner kronene gitt i støtte i 2021, som følge av batteriprosjektet til Freyr i Mo i Rana, besvart av næringsminister	166
743. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. dagens praksis fra utlendingsdirektoratet for å utvise personer som er straffet i Norden, besvart av justis- og beredskapsminister	167
744. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. flybusstilbudet til Østfold, besvart av samferdselsminister.....	168
745. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. norsk deltakelse i EU-programmet ASAP, besvart av forsvarsminister	169
746. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. ny prisregulering for fjernvarme, besvart av energiminister	170
747. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. digitalt fartsgrensekart, besvart av samferdselsminister	170
748. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. nedskiltingane av fartsgrenser, besvart av samferdselsminister.....	171
749. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Innovasjon Norge og internkontroll, besvart av næringsminister.....	173
750. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. meir berekraftig matproduksjon, besvart av landbruks- og matminister	173

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (601–750) for sesjonen 2024–2025**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	671, 715
Amundsen, Per-Willy (FrP)	604, 635
Andersen, Alf Erik Bergstøl (FrP)	668, 710
Asheim, Henrik (H)	641
Astrup, Nikolai (H)	620
Aydar, Seher (R)	663, 719, 745
Bastholm, Une (MDG)	603, 633
Bjørlo, Alfred Jens (V)	610, 632, 646, 699, 737, 749, 750
Bjørnstad, Sivert (FrP)	713, 723
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	613, 615, 653, 654
Bru, Tina (H)	625
Elvenes, Hårek (H)	639, 685
Fagerås, Mona (SV)	718, 738
Farahmand, Mahmoud (H)	638
Fiskaa, Ingrid (SV)	642, 722
Frølich, Peter (H)	704, 706
Gulati, Himanshu (FrP)	665, 666
Hagerup, Margret (H)	661, 662
Halleland, Terje (FrP)	694
Haltbrekken, Lars (SV)	703, 729
Hansson, Rasmus (MDG)	728
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	707
Heiberg, Sigrid Zurbuchen (MDG)	618
Hjemdal, Silje (FrP)	645
Hoksrud, Bård (FrP)	608, 609, 659, 660, 680, 725
Horrigmo, Aase Marthe J. (H)	697, 720
Hussaini, Mani (A)	634
Hussein, Marian (SV)	721
Ismail, Rauand (MDG)	726
Johnsen, Tor André (FrP)	606
Jønnes, Kari-Anne (H)	691, 730, 741
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	621
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	672, 673
Larsen, Erlend (H)	702, 734
Lie, Kathy (SV)	657, 676, 681
Linnestad, Anne Kristine (H)	630
Lund, Tobias Drevland (R)	611, 612, 714
Lunde, Heidi Nordby (H)	664
Lønseth, Mari Holm (H)	637, 667, 711
Marhaug, Sofie (R)	674, 675, 700, 746
Martinussen, Marie Sneve (R)	644, 701
Moxnes, Bjørnar (R)	677
Nilsen, Marius Arion (FrP)	727

Njåstad, Helge André (FrP)	602, 614, 656, 717, 731
Nyholt, Hege Bae (R)	622, 724
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	670
Pettersen, Tage (H)	643
Raja, Abid (V)	705
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	601, 626, 658, 678, 696, 739
Rotevatn, Sveinung (V)	709
Rørvik, Steinar (FrP)	617
Sandtrøen, Per Martin (Sp)	616
Steffensen, Roy (FrP)	735, 736
Stensland, Sveinung (H)	619, 649, 690, 716
Stordalen, Morten (FrP)	698
Striefeldt, Bengt Rune (FrP)	636, 650, 695, 732, 742
Sve, Frank Edvard (FrP)	628, 629, 686, 687, 747, 748
Thorheim, Bård Ludvig (H)	605, 655, 682
Thorsvik, Ingvild Wettrhus (V)	688, 689
Torset, Christian (SV)	631, 640
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	679, 708
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	607
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	733
Westgaard-Halle, Lene (H)	652, 669, 712
Wiborg, Erlend (FrP)	647, 648, 683, 684, 743, 744
Wold, Grete (SV)	623, 624, 692, 693, 740
Wold, Morten (FrP)	627, 651

STORTINGET

Dokument 15:5

(2024–2025)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 601

Innlevert 6. desember 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 13. desember 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Stortinget bevilget 15 mill. kroner til idrettslag som hadde økte kostnader til gass i 2022, og 5 mill. kroner av den ubrukte bevilgningen ble overført til samme formål i 2023. Formålet med bevilgningen var å opprettholde aktivitetsnivået i idrettslagene som har gass som energikilde og 31 idrettslag brukte ordningen i 2023. For 2025 ser det ut til at denne viktige ordningen er falt ut.

Hvorfor skal barna ved disse idrettslagene måtte betale høyere treningskontingenter nå enn tidligere?

BEGRUNNELSE:

Vi har blitt kontaktet av idrettslag som ser seg nødt til å øke treningskontingenten som følge av dette kuttet fra regjeringen. Dette kommer på toppen av økte regninger for familiene i denne dyrtiden og vil ramme barn og unge. Jeg håper regjeringen vil sørge for at disse fotballbanene ikke skal bli fulle av is eller tomme for unger i løpet av vinteren.

Svar:

Som følge av Russlands angrep på Ukraina økte gassprisene i Europa markant i 2022.

I lys av denne ekstraordinære prisøkningen valgte regjeringen å prioritere avhjelpende tiltak for idrettslagene som fikk en vesentlig økning i sine kostnader til gass, slik at aktiviteten kunne holdes oppe og deltakeravgiftene nede. Idrettslagene var den eneste forbrukergruppen som fikk støtte til gass som energikilde. Støtteordningen som ble etablert beregnet støtte med utgangspunkt i økte

kostnader til gass i 2022, sammenlignet med i 2021. Kostnadsøkningen skulle først og fremst begrunnes i prisøkningen på gass, ikke økt forbruk.

Som representanten viser til var det 31 idrettslag som søkte om støtte for økte kostnader til gass i 2023. Totalt har det blitt utbetalt 8 mill. kroner til dette formålet i 2022 og 2023. Det er kun ett idrettslag, i tillegg til Norges idrettsforbund, som har kontaktet Kultur- og likestillingsdepartementet og etterspurt en videreføring av ordningen i 2024. Norges Idrettsforbund har i sitt innspill henvist til både høye gasspriser og økte kostnader som følge av kaldt vær og økt forbruk av gass.

Det er flere grunner til at støtten ikke er videreført. Det er, som nevnt, et fåtall idrettslag som har mottatt støtte gjennom ordningen. Mangelen på objektive mål for gasspris i Norge medfører også at det er vanskelig å etablere en treffsikker og rettferdig ordning. I tillegg har de europeiske gassprisene sunket vesentlig siden høsten 2022. Dette er ikke ensbetydende med at prisen norske forbrukere betaler har sunket like mye, men det gir en tydelig indikasjon.

Representanten er opptatt av at høyere treningskontingenter kan føre til mindre deltakelse i idretten. Det er jeg og regjeringen også, og vi har derfor valgt å satse på flere kraftfulle grep som også treffer bredere enn kompensasjon til idrettslag som benytter gass. Med bevilgningsøkningen i nysalderingen av statsbudsjettet for 2024 har regjeringen styrket momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner med over 1 milliard kroner, sammenlignet med Solberg-regjeringens siste budsjettforslag. Idretten er den største mottakergruppen

av momskompensasjon. I 2023 og 2024 fordelte vi til sammen 255 mill. kroner fra spillemidlene til idrettsformål til levekårsutsatte områder i landet. NIFs egen undersøkelse viser at denne målrettede fordelingen av midler har utgjort en stor forskjell, og at midlene blant annet har gått til å dekke deltakeravgifter og utstyr. I nysalderingen av statsbudsjettet for 2023 satte vi av 133 mill. kroner til

en særskilt satsing på økt deltakelse i fritidsaktiviteter. I nysalderingen av budsjettet for 2024 setter vi av 120 mill. kroner til samme formål, i tillegg til at vi foreslår en satsing på 55 mill. kroner for økt deltakelse i kulturaktiviteter for barn og unge i budsjettet for 2025. Jeg mener derfor at regjeringen virkelig har prioritert å holde aktivitetsnivået oppe og deltakeravgiftene nede i norske idrettslag.

SPØRSMÅL NR. 602

Innlevert 6. desember 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad
Besvart 12. desember 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan fordeler de 14 596 sakene med kjent gjerningsmann som er henlagt av politiet på grunn av manglende kapasitet pr. 27.11.24 seg, fordelt etter lovbruddsgruppe?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 488 av 26.11.24. samt til statsrådens besvarelse av spørsmålet den 04.12.24. Spørsmålsstiller ønsker å vite hvordan det høye antallet kapasitetshenleggelser med kjent gjerningsperson fordeler seg, fordelt etter lovbruddsgruppe.

Svar:

For å besvare spørsmålet har departementet innhentet informasjon fra Riksadvokaten som har hentet ut følgende statistikk:

Kriminalitetstype	Pr. 27.11.2024
Annen	2 584
Arbeidsmiljø	46
Miljø	75
Narkotika	2 126
Seksuallovbrudd	65
Skadeverk	763
Trafikk	1 256
Vinning	3 450
Vold	684
Økonomi	3 586
Sum politidistrikt	14 635

Det bemerkes at det er en differanse mellom antallet som stortingsrepresentanten har lagt til grunn (14 596) og tallene i statistikken over (14 635). Jeg antar at bakgrunnen for dette er at stortingsrepresentanten har summert tall for Innlandet politidistrikt per 13.11.2024 med tall for øvrige politidistrikt som er per 27.11.2024.

SPØRSMÅL NR. 603**Innlevert 6. desember 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm****Besvart 12. desember 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

I finansdebatten 5/12 sa finansminister Vedum at “Hvis du reiser rundt i Norge og ser på den naturen vi har, så er ikke det noen krisetilstand”. Siden år 1900 har villmarkspregnet natur i Norge krympet fra halvparten av landarealet til ca. 11 prosent. Det er planlagt nedbygging av til sammen 4 000 km² natur framover, over 1/5 arter i Norge er på Rødlista, villaks og villrein har dramatisk nedgang, forskere slår alarm og Norge har tilsluttet seg Naturavtalen.

Er klima- og miljøministeren enig i at det ikke er noen naturkrise i Norge?

Svar:

Naturavtalen er et svar på den globale naturkrisen, der menneskelig påvirkning har svekket økosystemer verden over. Situasjonen for natur i Norge er på flere områder mer positiv enn i mange andre land, men også her finnes det betydelige utfordringer. Et grunnleggende utgangspunkt for regjeringens vurderinger er at natur- og klimakrisene henger sammen.

Regjeringen har nylig lagt frem Meld. St. 35 (2023–2024) Bærekraftig bruk og bevaring av natur – norsk handlingsplan for naturmangfold. Med handlingsplanen følger vi opp de globale målene for naturmangfold vi var med å vedta i Montreal i desember 2022. Stortingsmeldingen gir også retning for Norges arbeid med naturforvaltning og naturmangfold i årene fremover, og vil slik legge til rette for at vi kan møte våre utfordringer og behov. Målene, tiltakene og virkemidlene som beskrives i mel-

dingen skal sørge for at vi forvalter naturmangfoldet i Norge bærekraftig. Det er dette naturmangfoldet som er grunnlaget for liv, næring, helse og trivsel for mennesker, dyr, planter, organismer og økosystemer på både kort og lang sikt.

I meldingen viser regjeringen til at det ifølge Norsk rødliste for arter fra 2021 og Norsk rødliste for naturtyper fra 2018 er arealendringer som er den største trusselen både for arter og naturtyper. Arealendringer påvirker ni av ti truede arter, blant annet gjennom utbygging, skogbruk og opphør av landbruksdrift. Andre viktige påvirkningsfaktorer er fremmede arter, klimaendringer, forurensning og overhøsting, slik det også er globalt. Klimaendringene påvirker allerede økosystemene våre negativt, og vil få økende negativ betydning fremover. I havet er høsting særlig viktig påvirkningsfaktor i tillegg til klima.

En av utfordringene regjeringen peker på er at vi kan risikere å overbelaste naturen, uten at vi merker det før det har gått så langt at det er vanskelig å snu utviklingen. At livet i Oslofjorden er truet, at villaksen i mange elver ikke genererer et overskudd vi kan høste av og at villreinen er nær truet, viser oss at belastningen på mange arter og økosystemer er blitt større enn naturens tåleevne. Hver enkelt handling kan være liten, nødvendig eller ønskelig, men hvis vi ikke følger godt med kan summen av påvirkningene bli for mye for naturen. Derfor foreslår regjeringen i handlingsplanen grep som skal sikre at samfunnets bruk av naturen holder seg innenfor det naturmangfoldet tåler, ikke minst fordi det skal være mulig å bruke natur og leve gode liv i hele landet vårt også i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 604**Innlevert 6. desember 2024 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 12. desember 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan fordeler de 66 sakene uten kjent gjerningsmann og de 119 sakene med kjent gjerningsmann som er hen-

lagt på grunn av manglende kapasitet pr. 27.11.24 i Troms politidistrikt seg, fordelt etter lovbruddsgruppe?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål nr. 498 av 27.11.24 og til statsrådens besvarelse av spørsmålet den 04.12.24.

Svar:

For å besvare spørsmålet har departementet innhentet informasjon fra Riksadvokaten som har hentet ut følgende statistikk:

211 Troms politidistrikt

Kriminalitetstype	Pr. 27.11.24	
	025	078
Annen	8	37
Arbeidsmiljø	1	
Narkotika		31
Seksuallovbrudd	2	
Skadeverk	4	9
Trafikk	1	3
Vinning	6	5
Vold	1	14
Økonomi	43	20
Totalsum	66	119

SPØRSMÅL NR. 605

Innlevert 3. desember 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 16. desember 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Hvilken forståelse legger regjeringen til grunn av skillet mellom statens eiendomsrett og grunneiers eiendomsrett til mineraler i lys av Engebødommen i Høyesterett, og hvordan vil dette bli fulgt opp i arbeidet med ny minerallov?

BEGRUNNELSE:

Eierskapet til mineraler i grunnen er i Norge delt mellom staten og grunneier. Dette er historisk betinget.

Høyesterett konkluderte i HR-2024-550-A (avsnitt 130) med at statens rett følger av uttrykket malmer i dagens minerallov § 7 første ledd bokstav a og b, og at statens rett omfatter bergarter som inneholder metaller,

der «forekomsten av metall er drivverdig». Grensen mellom statens og grunneiers eiendomsrett skal derfor etter Høyesteretts syn trekkes på bergartsnivå, i de tilfellene der metallet alene er drivverdig.

NOU 2022:8 Ny minerallov legger til grunn en annen forståelse av skillet mellom grunneiers eiendomsrett og statens eiendomsrett til mineraler. I pkt. 8.3.4.2. oppsummerer utvalget dette slik:

«Den rettslige situasjonen kan oppsummeres slik at dersom det finnes en drivverdig forekomst av statens mineraler, inkludert malmen, vil det kunne gis utvinningsrett til den.»

Utvalgets forståelse er at staten er eier av hele bergarten dersom metallet sammen med andre mineraler i bergarten er drivverdig.

At dette er utvalgets forståelse av gjeldene rett fremgår også i pkt. 8.4.3, der utvalget skriver:

«Siden statens mineraler også omfatter malm av statens mineraler, vil det også kunne omfatte vesentlige mengder utnyttbare forekomster av grunneiers mineraler som inngår i malmen, men dette er etter mineralloven § 7 omfattet av begrepet statens mineraler.»

I forslaget til ny minerallov i NOU 2022:8 foreslår utvalget å videreføre skillet mellom grunneiers og statens eiendomsrett til mineraler i dagens minerallov § 7.

Det synes å foreligge en diskrepans mellom Utvalgets og Høyesteretts syn på skillet mellom statens eiendomsrett og grunneiers eiendomsrett. Det vil derfor være av interesse å vite regjeringens syn på dette skillet og hvordan det vil bli fulgt opp i det videre lovarbeidet.

Svar:

Innledningsvis vil jeg kort redegjøre for mineralloven og skillet mellom statens og grunneiers mineraler.

Mineralloven opererer i dag med et todelt system hvor det skilles mellom statens mineraler og grunneiers mineraler. Begrepene ble innført med gjeldende minerallov, som da gikk bort fra begrepene mutbare og ikke-mutbare mineraler i den tidligere bergverksloven. Skillet mellom statens og grunneiers mineraler har et historisk bakteppe og kan utledes av det såkalte bergregalet. Begrepet bygger på tanken om at Kongen hadde retten til visse verdier («regaler») og kunne disponere over dem i kraft av sin autoritet og posisjon. Historisk har statens rett vært knyttet til mineralene med størst verdi, først og fremst de tyngre metallene.

Den nærmere definisjonen av henholdsvis statens og grunneiers mineraler i dagens minerallov følger av § 7.

Engebø-saken, som det vises til, gjaldt en tvist mellom to selskaper, Arctic Mineral Resources AS (AMR) og Engebø Rutile and Garnet AS (ERG), om retten til å utvinne mineralet granat fra eklogittforekomst i Engebøfjellet i Sunnfjord kommune. ERG har utvinningsrett til statens mineraler, mens AMR har avtale med grunneier om mineralutvinning. I Engebøfjellet finnes det en betydelig forekomst av bergarten eklogitt, som inneholder blant annet det titanholdige mineralet rutil. Titan er etter mineralloven § 7 definert som statens mineral. Det inneholder også mineralet granat, som i utgangspunktet er definert som et grunneiermineral etter mineralloven. Mineralene ligger sammenblandet i forekomsten. Spørsmålet for Høyesterett var hvilken rett utvinneren av rutil, selskapet ERG, har til også å ta ut og nyttiggjøre seg granaten.

I Engebø-saken tok Høyesterett stilling til hva som ligger i malmbegrepet i mineralloven § 7 første ledd bokstav b. Med utgangspunkt i bestemmelsens ordlyd, sammenholdt med forarbeidene til loven og tidligere reguleringer, kom flertallet til at uttrykket «malm» omfatter «mineralaggregater som inneholder tungmetaller eller

de definerte metallene, så lenge forekomsten av metall er drivverdig» (dommens avsnitt 96 og 130).

Staten v/Nærings- og fiskeridepartementet opptrådte i saken etter tvisteloven § 30-13 og som parts hjelper for Engebø Rutile and Garnet AS etter tvisteloven § 15-7.

Storingsrepresentant Thorheim viser til spredte uttalelser fra minerallovutvalget og fra dommen. Mitt syn er at de ulike sitatene er knyttet til ulike rettslige problemstillinger.

Malm-spørsmålet i Engebø-saken gjaldt om «malm» var bergarten eklogitt eller mineralet rutil. Høyesterett kom frem til at eklogittforekomsten, som partene var uenige om, anses som statens mineraler. Dette innebærer at ERG, som innehaver av utvinningsrett til statens mineraler, kan ta ut og nyttiggjøre seg av granaten i malmen, jf. mineralloven § 32 første ledd første punktum (dommens avsnitt 134).

Høyesterett tok ikke eksplisitt stilling til innholdet i drivverdighetsvurderingen som vilkår for utvinningsrett til statens mineraler. Det ble lagt til grunn at Engebøforekomsten inneholder en drivverdig forekomst av statens mineral rutil (dommens avsnitt 134).

Når det gjelder arbeidet med ny minerallov, er dette et pågående arbeid i Nærings- og fiskeridepartementet. Arbeidet er en oppfølging av minerallovutvalgets anbefalinger og forslag, som ble lagt frem i 2022 i NOU 2022:8 Ny minerallov.

Jeg kan ikke på nåværende tidspunkt kommentere utvalgte problemstillinger nærmere eller redegjøre for departementets vurderinger. Vi tar sikte på å fremme et lovforslag for Stortinget innen påske 2025.

SPØRSMÅL NR. 606**Innlevert 6. desember 2024 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 19. desember 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Forstår statsråden de utfordringene Norsk Politidrettsforbund opplever som følge av Politidirektoratets beslutning, og vil hun foreta seg noe for å finne en bedre løsning for Norges Politidrettsforbund?

BEGRUNNELSE:

Det vises til følgende sak av 03.12.24 hos Politiforum: <https://www.politiforum.no/politidrettslag-ma-bruke-spond-tror-vi-kommer-til-a-miste-mange/268329>

“I mars kom nyheten om at Politidirektoratet (POD) strammer inn praksisen for lønnstrekk av privat karakter, knyttet til frivillige foreninger. Bakgrunnen for innstrammingene er anbefalinger fra Rolleforståelsesutvalgets rapport.

Annonse

Norges Politidrettsforbund (NPI), med sine nesten 10.000 medlemmer, håpte i det lengste at de kunne fortsette med dagens ordning. Men i et eget møte med POD før sommeren, skjønte NPI-leder Ellen Mari Burheim at løpet var kjørt.

– Vi la fram våre betenkeligheter og synspunkter, men opplevde at beslutningen var tatt. Vi forsto at møtet bare handlet om hvordan dette kom til å bli framover. Det er ingen tvil om at det vil by på utfordringer, sier hun.”

Svar:

Som det framgår av representantens begrunnelse for spørsmålet har beslutningen om avvikling av lønnstrekk bakgrunn i anbefalinger fra Rolleforståelsesutvalget. I 2021 besluttet Politidirektoratet (POD) å stanse ordningen med lønnstrekk for blant annet Norsk narkotikapolitiforening (NNPF). POD opplyser at etter en gjennomgang i 2024 av hvilke øvrige foreninger og tiltak som har hatt anledning til å fortsette med lønnstrekk, så POD behov for en tydeligere prinsippavklaring av hvilke foreninger og tiltak som ville kunne beholde lønnstrekk. POD har besluttet å trekke et skille mellom lovpålagte lønnstrekk (medlemsavgift til fagforeninger, inkassotrekk mv.) og lønnstrekk i regi av arbeidsgiver (parkering mv.) på den ene siden, og lønnstrekk av privat karakter på den andre siden. Videre besluttet POD at alle lønnstrekk av privat karakter, inkludert politiidrett, skulle avvikles innen 1.1.2025. Dette innebærer at samtlige frivillige politiforeninger likebehandles. POD opplyser at det vil være krevende å begrunne at enkelte frivillige politiforeninger får opprettholde lønnstrekk i regi av arbeidsgiver, mens andre ikke får det.

SPØRSMÅL NR. 607**Innlevert 6. desember 2024 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein****Besvart 16. desember 2024 av utviklingsminister Anne Beathe Kristiansen Tvinnereim****Spørsmål:**

Hvor mye av det norske bidraget til Verdensbankens «International Development Assistance»-fond går til helse og utdanning?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen presenterte i midten av november et forslag til støtte for Verdensbankens IDA-fond med 5 milliarder kroner for 2026–2028. Av pressemeldingen går det fram at

600 millioner over disse tre årene settes av til matsikkerhet. Det er nyttig å vite hva statsråden setter av til helse og utdanning her.

Svar:

I perioden 2026–2028 vil Norge, forutsatt Stortingets bevilgning, samlet stille med 5 024 millioner kroner til Verdensbankens fond for de fattigste landene, IDA (International Development Association).

IDA-fondet består av 55-60 giverland, med 77 mot-takerland. Gjennom 2024 har det pågått påfyllingsforhandlinger om IDA21. Forhandlingene har i hovedsak dreiet seg om tematiske prioriteringer, politiske forpliktelser og det finansielle rammeverket. IDAs støtte til de fattigste landene dekker så å si hele bredden i utviklingsagendaen. De høyest prioriterte temaene i IDA21 er klima, helse og utdanning, vekst og fordeling, infrastruktur, digitalisering, jobbskaping og privatsektor-utvikling, sårbarhet, og kvinner og likestilling.

IDA har en bred, helhetlig og integrert tilnærming til fattigdomsbekjempelse, slik at innsatsområder griper inn i hverandre. Siden nesten alle prosjekter og programmer som får IDA-støtte rommer elementer fra mange av de prioriterte områdene, er tema-for-tema rapporter-

ing på ressursbruk i praksis ikke mulig. IDA rapporterer derfor langs seks innsatsgrupperinger. Utdanning er her plassert sammen med helse og sosiale sikkerhetsnett, under rubrikken «Sosiale tjenester». I Verdensbankens regnskapsår 2023 benyttet IDA 25 % av midlene til sosiale tjenester, bare oversteget av støtte til infrastruktur (energi, transport, IT, vannressursforvaltning og avfallshåndtering). Det er ikke avsatt særskilte norske utdanningsmidler til IDA21.

Det er ikke mulig å øremerke midler påfyllingsrundene til IDA. Regjeringen mener at IDA-fondet er et av de beste verktøyene for å skape forandring for de fattigste landene i verden. Det er derfor satt av 600 millioner kroner fra budsjettlinjen for matsikkerhet til IDA-påfyllingen.

SPØRSMÅL NR. 608

Innlevert 8. desember 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 18. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvordan mener statsråden at pasientkunnskap som grunnlag for bedre helsetjeneste skal ivaretas om 1/3 av datasettet på muskelskjeletthelse i KPR-KUHR/ i primærhelsetjenesten registrert forsvinner i et ukjent antall år/ i en ukjent tidsperiode før ny rapportering for private aktører er operativt og hva er statsrådets anslag på hvor lang tid det vil ta før en løsning med rapportering av helsedata for private aktører er operativt?

BEGRUNNELSE:

Statsråden svarer Ojala:

“Avviklingen av refusjonsordningen vil kunne føre til at datagrunnlaget i Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) for kiropraktorene forsvinner (KUHR-data). Datagrunnlaget vil imidlertid kunne opprettholdes gjennom de vedtatte rapporteringskravene fra privatfinansierte helse- og omsorgstjenester, men krever noe tilpasninger i registrene”.

Dette er i beste fall svært optimistisk. FHI skal i løpet av 2025 utarbeide en plan for innføring av rapportering fra private aktører. KPR registeret skal øke fra 3 000 til antatt 45 000 rapporterende enheter. Det vil ta tid, kreve nødvendig forskriftsarbeid samt omfattende kartlegging og planlegging. En utfordring er tilrettelegging hos en rekke ulike journalleverandører for innhenting av data. Det vil kreve tilknytting til Norsk Helsennett, en løsning flere

institusjoner og helsepersonell frykter blir for kostbart med den nye foreslåtte finansieringsmodellen. Det kan gå flere år før løsningen er komplett, og mulig enda lengre tid uten økonomiske incentiver.

I etterkant av ‘Raskere tilbake’ prosjektet fikk spesialisthelsetjenesten en klar instruks om å fortsette rapportering og koding. Det skjedde ikke. Det fulgte ingen økonomiske incentiver med rapporteringen. Rapportering tar tid og koster penger og om sykehuset ikke får betalt, blir det ikke prioritert. Det samme vil gjelde for andre institusjoner og annet helsepersonell, spesielt de private/selvstendig næringsdrivende, dersom driftsstøtte eller refusjon uteblir (SINTEF).

Stortingsmeldinger peker på viktigheten av økt bruk av helsedata i helseforskning og ‘styrke grunnlaget for kunnskaps-baserte helse- og omsorgstjenester’. Om forslaget om å fjerne trygdefusjon for kiropraktorene vedtas, betyr det tap av omtrent 1/3 av registerdata fra KPR-KUHR på muskelskjeletthelse i primærhelsetjenesten. Dette vil ramme en rekke viktige forskningsprosjekter - inkludert tverrfaglige prosjekt og EU prosjekt, og man mister kunnskap om de 400 000 pasientene som årlig velger hjelp hos kiropraktor. Det er avgjørende at man finner en løsning som sikrer kontinuitet i registerdataen og forskningen - også fra januar 2025 - uten opphold i rapportering av data. Så langt har Helse- og omsorgsmin-

isteren ikke lagt frem alternativer som vil løse denne utfordringen.

Svar:

Det ligger an til vedtak om å avvikle folketrygdfinansieringen av kiropraktorer fra 1. januar 2025. Rettslige endringer vil bli fulgt opp så raskt som mulig. Avviklingen er en konsekvens av prioritering av andre områder.

KUHR (Kontroll og utbetaling av helserefusjoner) er et system som håndterer refusjonskrav fra behandlere og helseinstitusjoner til staten. Dette er oppgjørdata og sier ikke noe om hva slags behandling som utføres eller kvaliteten på denne behandlingen som blir gitt pasientene.

Som følge av avviklingen av folketrygdfinansieringen vil det ikke lenger bli rapportert data knyttet til kiropraktorbehandling til KUHR. Data vil imidlertid kunne samles inn med hjemmel i de vedtatte rapporteringskravene fra privatfinansierte helse- og omsorgstjenester. Dette vil ta noe tid og vil kreve noen tilpasninger i registre og i pasientjournaler.

Jeg er kjent med at det allerede er dialog mellom Folkehelseinstituttet og Norsk kiropraktorforening. Det er viktig at de sammen kan komme frem til hvilke opplysninger som vurderes som relevante og nødvendige å samle inn, hvilke opplysninger som registreres strukturelt i digitale journaler og om nasjonale standarder og kodeverk er i bruk.

SPØRSMÅL NR. 609

Innlevert 8. desember 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 16. desember 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Undertegnede takker for godt svar mottatt 26.11.24.

Kan statsråden utvide tabellen med elementene (1) en kort beskrivelse av hva ytelsen er ment for, (2) om ytelsen er en engangsutbetaling eller går over en spesifisert periode, (3) beløp utbetalt engangs eller per måned, alternativt, hvordan størrelse på beløp beregnes dersom det ikke er et fastsatt beløp for alle?

Svar:

Under følger oversikten som representanten har forespurt. Denne informasjonen er tilgjengelig på nav.no. Jeg ønsker å presisere at denne tabellen gir en forenklet oversikt over alle ytelsene, som ikke fanger variasjonen mellom ytelsene i f.eks. utbetalingstidspunkt. Når det gjelder om ytelsen er en engangsutbetaling eller innvilges for en nærmere spesifisert periode, har jeg valgt å svare enkelt på dette spørsmålet ved å skille i fire kategorier:

«engangsutbetaling».

«spesifisert vedtaksperiode», «livsvarig» og ytelser som har en aldersgrense. I enkelte tilfeller passer ikke ordningen overens med kategoriene i spørsmålet til representanten, i disse tilfellene er det skrevet «ikke aktuelt» i tabel-

len. Informasjon om maksimale stønadperioder er ikke inkludert i tabellen.

Når det gjelder siste del av spørsmål 3, hvordan størrelse på beløp beregnes dersom det ikke er et fastsatt beløp for alle, vurderer jeg at dette spørsmålet er for omfattende å besvare i en slik tabell. For nærmere informasjon om beregning av den enkelte ytelse, henviser jeg til nav.no.

Det er endringer i oversikten sammenlignet med den som ble oversendt 26. november 2024. Ordningene for flyttehjelp, stønad til skolepenger, stønad til barnetilsyn og tilleggsstønader for ulike grupper som har rett på dette, er samlet under betegnelsen «tilleggsstønader mv.». Videre er alt som gjelder overføringer mellom privatpersoner, der Arbeids- og velferdsetaten kun fastsetter beløp, fjernet fra tabellen. Barnebidrag er et eksempel på en slik ordning.

Ytelse	Formål	Varighet	Hyppighet på utbetaling
Alderspensjon	Sikre inntekt for personer i alderdommen og legge til rette for en fleksibel og gradvis overgang fra arbeid til pensjon	Livsvarig	Månedlig
Arbeidsavklaringspenger	Sikre inntekt for et medlem som på grunn av sykdom, skade eller lyte har fått nedsatt arbeidsevne og a) får aktiv behandling, eller b) deltar på et arbeidsrettet tiltak, eller c) får annen oppfølging med sikte på å skaffe seg eller beholde arbeid.	Spesifisert vedtaksperiode	Hver 14. dag
Avtalefestet pensjon for medlemmer av Statens pensjonskasse som tidligpensjonsordning*	For personer født før 1953 er AFP en førtidspensjon som på visse vilkår gis til personer i alderen 62 til og med 66 år. For personer født etter 1962, er AFP et tillegg som gis til alderspensjonen fra tjenestepensjonsordningen og/eller alderspensjonen fra folketrygden.	Opphørende for personer født før 1963. Livsvarig for personer født etter 1962.	Månedlig
Avtalefestet pensjon i privat sektor (statlig tilskudd til deler av ytelsen)	Et tillegg som gis til alderspensjonen fra folketrygden og/eller fra tjenestepensjonsordningen.	Livsvarig.	Månedlig
Barnepensjon	Ytelse som gis til barn yngre enn 20 år som har mistet den ene eller begge foreldrene sine.	Gis fram til den måneden barnet fyller 20 år.	Månedlig
Barnetrygd • Barnetrygd, utvidet • Barnetrygd, småbarnstillegg	Barnetrygden skal bidra til å dekke utgifter til forsørgelse av barn. Utvidet barnetrygd, jf. § 9, skal bidra til å dekke merutgifter en enslig mor eller far har som følge av at vedkommende bor alene med barnet i en egen husholdning. Småbarnstillegg gis til enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0 til 3 år.	Fra barnet er 0 år til og med måneden før fylte 18 år.	Månedlig

Bidragforskudd	Formålet med bidragforskudd er å sikre at barn som omfattes av forskotteringsloven får utbetalt et underholdsbidrag fra det offentlige hver måned. Ytelsen er behovsprøvd og utbetales med ulike satser etter nærmere regler.	Bidragforskudd ytes til barn under 18 år.	Månedlig
Dagpenger • Til arbeidsledige • Til permitterte	Gi delvis dekning for bortfall av arbeidsinntekt pga. arbeidsløshet eller permittering.	Spesifisert vedtaksperiode	Hver 14. dag
Dekking av sykepenger i arbeidsgiverperioden	Dekker sykepenger i arbeidsgiverperioden dersom arbeidsgiver ikke har plikt til å betale, eller ikke betaler av andre grunner.	Spesifisert vedtaksperiode	Engangsutbetaling. Maks 16 dager per sykefravær
Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	Formålet med ytelser etter kap. 14 i folketrygdloven er å sikre inntekt for foreldre i forbindelse med svangerskap, fødsel og adopsjon. Utbetalingen er per i dag 92 848 kroner.	Engangsutbetaling	Engangsutbetaling
Foreldrepenger ved fødsel og adopsjon	Formålet med ytelser etter kap. 14 i folketrygdloven er å sikre inntekt for foreldre i forbindelse med svangerskap, fødsel og adopsjon.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig
Gravferdsstønad	Behovsprøvd stønad som gis til et dødsbo til dekning av utgifter ved å gravlegge den avdøde.	Engangsutbetaling	Engangsutbetaling
Grunnstønad	Grunnstønad skal gi økonomisk kompensasjon for visse ekstraavgifter pga. varig sykdom, skade eller lyte. Gis etter seks ulike satser.	Spesifisert vedtaksperiode. Ingen maksimal stønadsperiode eller øvre aldersgrense.	Månedlig
Hjelpestønad	Hjelpestønad skal gi økonomisk kompensasjon for utgifter til særskilt tilsyn og pleie pga. varig sykdom, skade eller lyte. Gis etter fire ulike satser.	Spesifisert vedtaksperiode. Ingen maksimal stønadsperiode eller øvre aldersgrense.	Månedlig
Honnørkort	Honnørkort gir redusert billettpris på kollektive transportmidler.	Ikke aktuelt	Ikke aktuelt

Kontantstøtte	Formålet med kontantstøtten er etter kontantstøtteleven er å bidra til at familiene får mer tid til selv å ta omsorgen for egne barn, at familiene gis reell valgfrihet når det gjelder omsorgsform for barn og at det blir mer likhet i overføringene den enkelte familie mottar til barneomsorg fra staten, uavhengig av hvordan tilsynet ordnes.	Kontantstøtte ytes for barn mellom 13 og 19 måneder som er bosatt i riket, og som ikke eller bare delvis gjør bruk av barnehageplass som det ytes offentlig driftstilskudd for. Stønadsperioden er maksimalt syv måneder.	Månedlig
Krigspensjon	Pensjon som gis til personer som ble uføre og/eller døde som følge av krigsskade.	Livsvarig	Månedlig
Lønnsgaranti (og forskuttering av lønnsgarantimidler i form av dagpenger)	Sikre oppgjør av arbeidstakers krav på lønn og feriepenger mv. når arbeidsgiver går konkurs.	Spesifisert vedtaksperiode	Lønnsgaranti: Engangsutbetaling Forskuttet lønnsgaranti i form av dagpenger: hver 14. dag
Menerstatning ved yrkesskade eller yrkessykdom	Erstatning for medisinsk invaliditet påført ved en yrkesskade.	Livsvarig eller engangsutbetaling.	Månedlig/ engangsbeløp.
Midlertidig lønnstilskudd	Bidra til at tiltaksdeltakeren kan bli fast ansatt i ordinære virksomheter, og hindre utstøting av personer som står i fare for å falle ut av arbeidslivet.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig refusjon til arbeidsgiver
Omsorgspenger	Kompenserer inntektstap ved fravær fra arbeid ut over arbeidsgivers ansvar (som er ti dager per år) pga. barns sykdom. (fra null til over 100 dager per år avhengig av familiesituasjon)	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig refusjon til arbeidsgiver
Omstillingsstønad til gjenlevende ektefelle og tidligere familiepleier	Stønad som gis til en person som mister sin ektefelle eller samboer, og som skal sette den gjenlevende i stand til å bli selvforsørget.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig
Opplæringspenger	Kompenserer for inntektstap ved fravær fra arbeid som følge av nødvendig opplæring for å ta seg av barn med sykdom eller funksjonshemming	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig
Overgangsstonad til enslig mor eller far	Sikre inntekt for foreldre som har aleneomsorg for barn, og å gi disse medlemmene midlertidig hjelp til selvhjelp slik at de kan bli i stand til å forsørge seg selv ved eget arbeid.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig

Pleiepenger for en utviklingshemmet person over 18 år	Kompenserer for inntektstap ved fravær fra arbeid fordi man har omsorg for person med utviklingshemming som pga. livstruende eller annen alvorlig sykdom eller skade har behov for kontinuerlig tilsyn og pleie	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig
Pleiepenger for sykt barn	Kompenserer for inntektstap ved fravær fra arbeid fordi man har omsorg for barn som pga. sykdom, skade eller lyte har behov for kontinuerlig tilsyn og pleie	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig
Pleiepenger i livets slutfase	Kompenserer for inntektstap ved fravær fra arbeid fordi man pleier en nærstående i livets slutfase.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig
Reisehjelp/ Reiseutgifter	Medlemmet kan få dekket reiseutgiftene når vedkommende skal prøve, tilpasse eller reparere et hjelpemiddel.	Engangsutbetaling	Engangsutbetaling
Reisetilskudd	Tilskudd i stedet for sykepenger når det gjør at medlemmet kan jobbe helt eller delvis. Medlemmet kan også få reisetilskudd sammen med graderte sykepenger.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig
Stønad ved båretransport	Stønad som gis til et dødsbo til dekning av utgifter ved å frakte båren med den avdøde fra dødsstedet og fram til nærmeste naturlige gravsted for den avdøde.	Engangsbeløp	Engangsbeløp
Støtte til arbeids- og utdanningsreiser	Stønad til arbeids- og utdanningsreiser skal bidra til at personer med forflyttingsvansker på grunn av nedsatt funksjonsevne, kan være i ordinært arbeid eller gjennomføre arbeidsrettet utdanning	Spesifisert vedtaksperiode	Ikke aktuelt
Støtte til folkehøyskole	Personer som går på tilrettelagt linje på folkehøyskole med opplæring i daglige aktiviteter, kan få dekket ekstra utgifter. De betaler selv de vanlige utgiftene på folkehøyskolen	For ett skoleår, men i spesielle tilfeller for to år	Engangsutbetaling
Supplerende stønad for personer over 67 år med kort botid i Norge	Garanti for samlet minste inntekt for personer over 67 år, som har lav eller ingen alderspensjon fra folketrygden på grunn av kort botid i Norge.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig

Supplerende stønad for uføre flyktninger under 67 år	Garanti for samlet minste inntekt for uføre flyktninger med ingen eller redusert uføreytelse fra folketrygden grunnet kort botid i Norge	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig
Svangerskapspenger	Sikrer inntekt til friske kvinner som ikke kan fortsette å jobbe under svangerskapet fordi det kan medføre risiko for barnet.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig
Sykepenger	Kompenserer for inntektstap dersom man er arbeidsufør pga. sykdom eller skade.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig
Tilleggsstonader mv.	Kompensere for bestemte utgifter i forbindelse med gjennomføringen av et arbeidsrettet tiltak.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig/engangsutbetaling
Tiltakspenger	Oppfordre til å delta på, og å sikre inntekt for deltakere i arbeidsmarkedstiltak eller annen aktivitet rettet mot arbeid eller avklaring.	Spesifisert vedtaksperiode.	Hver 14. dag
Uføretrygd	Sikre inntekt for et medlem som på grunn av sykdom, skade eller lyte har fått inntektsevnen varig nedsatt	Fram til fylte 67 år	Månedlig
Yrkesskade eller yrkessykdom/ skademelding	Regler som skal gi en særlig kompensasjon (i form av gunstige beregningsregler) for at et trygdetilfelle skyldes en yrkesskade.	Livsvarig	Ikke aktuelt
Ytelser til tidligere familiepleier	Ytelse som skal dekke utgifter til livsopphold for en person som har vært forhindret fra å arbeide som følge av nødvendig tilsyn og pleie av nære pårørende.	Spesifisert vedtaksperiode	Månedlig

*AFP-ytelsene administreres delvis av Arbeids- og velferdsetaten og finansieres helt eller delvis av staten.

SPØRSMÅL NR. 610**Innlevert 8. desember 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 16. desember 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Regjeringa har lovd å redusere næringslivet sine kostnader knytt til reglar og offentleg skjemavelde med 11 mrd. kr innan 2025. Næringsministeren stadfesta i spørjetimen 4/12 at målet står fast sjølv om det så langt berre er gjennomført forenklingar for 3,4 mrd. kr (Statsbudsjettet for 2025). I skrivande stund er det 24 dagar igjen til 2025.

Kva konkrete planer har regjeringa om forenklingstiltak som vil utløyse gevinstar for næringslivet på ytterlegare 7,6 mrd. NOK løpet av dei neste 24 dagane, eller 317 mill. kr pr. dag?

Svar:

I Hurdalsplattforma har regjeringa satt eit ambisiøst mål om at forenklingar skal spare næringslivet for 11 milliardar kroner innan 2025. Ordet innan kan i tidsuttrykk bety før, men det kan òg bety i løpet av. Regjeringa legg til

grunn sist nemnde tolking, og arbeider mot å nå målet i løpet av 2025. I tillegg er det fast praksis at forenklingsmåla for næringslivet følgjer stortingsperiodane.

Forenklingsrekneskapsplanen, det vil seie kva tiltak som inngår og estimat på desse, blir oppdatert etter kvart som grunnlaget blir betre. Vi har til no identifisert forenklingar for næringslivet til ein verdi av om lag 3,4 milliardar kroner. Fleire tiltak er i prosess, og gevinsttalet vil bli oppdatert og formidla over nyttår.

Vidare arbeider vi med å vurdere nye tiltak, mellom anna frå byggenæringa og frå ulike offentleg-private samarbeid. Regjeringa vurderer òg tiltak som kan gi auka bruk av elektronisk handelsformat (EHF) mellom private, noko som på sikt vil kunne gje store forenklingsgevinstar i privat sektor.

Forenklingsmålet er krevjande å nå. Målet til regjeringa ligg likevel fast, og vi held trykket oppe for å oppnå små og store forenklingar for næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 611**Innlevert 8. desember 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund****Besvart 16. desember 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

På svar på skriftlig spørsmål, Dokument nr. 15:473 (2024-2025), sier statsråden " Vi har derfor ikkje oversikt over omfanget som du spør om".

Tenker statsråden det er viktig å få oversikt over hvordan norske kommuner og fylkeskommuner sine investeringer i israelske statsobligasjoner, banker og selskaper som er knyttet til israelske bosettinger på okkupert palestinsk jord eller som bidrar til krigen på Gaza?

BEGRUNNELSE:

Det bes om svar på spørsmålet. Viser til Dokument nr. 15:473 (2024-2025).

Svar:

Kommunane og fylkeskommunane er sjølvstendige, folkevalde og sjølvstyrte organ. Dei har eit sjølvendig ansvar for dei avgjerdene dei fattar. Det inneber at det å avgrense det kommunale sjølvstyret skal ha heimel i lov, og departementet kan heller ikkje overprøve avgjerder fatta i kommunane, med unntak av dei høva kor regelverket særskilt opnar for det.

Som eg gjorde greie for i mitt svar til Dokument nr. 15:473 (2024-2025), regulerer lova i første rekkje den finansielle risikoen som ein kommune eller fylkeskommune kan ta, men avgrensar ikkje kva type selskap eller obligasjonar, til dømes ut frå produktbaserte eller åtferdsbaserte omsyn, som kommunane kan investere i. Dette er opp til dei lokale folkevalde å ta stilling til, og eg har tillit til at dei forvaltar dette ansvaret på ein god måte.

For ei regjering som trur på det kommunale sjølvstyret, ønskjer vi ikkje å detaljstyre kommunane og fylkeskommunane gjennom stadig fleire pålegg og rapporteringskrav. Eit av prinsippa i staten si styring av kommunesektoren er at staten ikkje skal påleggje sektoren rapporteringskrav som ikkje blir brukte som styringsinformasjon, det vil seie dannar grunnlag for utforminga av politikken eller er naudsynt for kontrollføremål. Det

er mykje som kunne ha vore interessant å vite om disposisjonane som kommunane gjer, til dømes òg det som spørsmålsstillaren tek opp, men det i seg sjølv bør ikkje vere nok til at dei skal rapportere til staten. Betre eigna og meir viktig er å sikre openheit om verksemda i kommunane og fylkeskommunane, slik at media og innbyggjarane har høve til å stille dei lokale folkevalde til ansvar, og vi har ei offentleglov som bidreg til det.

SPØRSMÅL NR. 612

Innlevert 8. desember 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 16. desember 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Viser til Klassekampen 7. desember.

Hvor mye har norske kommuner og fylkeskommuner brukt på innkjøp av konsulenttenester i 2024?

BEGRUNNELSE:

Vises til denne artikkelen og hvor mye norske kommuner har brukt på konsulenttenester; <https://klassekampen.no/artikkel/2024-12-07/kutter-i-helse-satser-pa-ledere>

Svar:

Kommunane rapporterer sine rekneskap til SSB sin KOSTRA-database. SSB publiserer førebelse tal for 2024 i mars 2025. Rapporteringa i KOSTRA skjer på bakgrunn av ein funksjons- og artskontoplan. Kvar funksjon omfattar utgifter og inntekter for tenesteområda som kommunane har ansvaret for. Kvar art indikerer kva innsatsfaktorar som inngår i tenesteytinga. Art 270 Andre tenester inneheld mellom anna konsulenttenester, men desse tenestene er ikkje skilt ut. Inndelinga i artar er ikkje så detaljerte at det er mogleg å identifisere konsulenttenester i kommunane. Departementet har derfor ikkje informasjon om kor mykje kommunar og fylkeskommunar bruker på konsulenttenester i 2024.

SPØRSMÅL NR. 613

Innlevert 9. desember 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 16. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjør for å redusere risiko for selvmord for pasienter som er innlagt eller nettopp har vært innlagt i psykisk helsevern innen spesialisthelsetjenesten, og kan det ha en sammenheng med kort liggetid og mer poliklinisk behandling?

BEGRUNNELSE:

2. des. kunne man lese i Stavanger Aftenblad at minst 30 personer har tatt sitt eget liv på SUS, eller i løpet av den første måneden etter utskriving fra sykehuset.

Nesten halvparten av de som tar sitt eget liv hvert år (i 2023 var det tallet 693) - har vært i kontakt med psykisk spesialisthelsetjeneste før de foretok selvmordet.

når man ser videre på det ser vi at de fleste av dem igjen gjør det i den første tiden etter siste konsultasjon. Ja det er slik at av disse selvmordene skjer inne de første 45 dagene ifølge Fredrik Walby sin forskning.

Det er Frerik Walby som har bygd opp det nasjonale kartleggingssystemet innen psykisk helsevern, og han var også med å lage de nye retningslinjene for å forebygge selvmord i psykisk helsevern.

Svar:

Som representanten Bollestad viser til skjer bortimot halvparten av alle selvmord blant personer som har hatt døgninnleggelse i psykisk helsevern i løpet av det siste året før selvmordet, og halvparten av disse skjer kort tid etter utskrivning. Det er godt kjent at denne overgangen er spesielt sårbar, hvor det er avgjørende med kontinuitet i helsehjelpen gjennom et nært samarbeid med de lokale helsetjenestene innen psykisk helse. Siden selvmordstallene holder seg nokså stabile over tid, er det viktig at tjenestene aktivt bruker kunnskapen som genereres fra kartleggingssystemet til å gjennomgå og forbedre sine egne systemer og rutiner for selvmordsforebygging.

Som det går fram av den nye nasjonale retningslinjen innen dette området, bør forebygging av selvmordsfare og selvmord inngå i en klinisk helhet som er forankret i virksomhetenes ledelse og kvalitetssystemer. Dette betyr å integrere temaet i ordinær utredning og behandling av pasienter i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. I retningslinjen fremheves det blant annet at helsepersonell bør skaffe seg innsikt i hva som utløser pasientens emosjonelle smerte, opplevelse av ensomhet, håpløshet eller utenforskap, og gjennom samtaler ha som mål å initiere håp og større trygghet. Som del av oppfølgingen av pasienter med selvmordstanker og -atferd anbefaler Helsedirektoratet at det opprettes en individuell sikkerhetsplan eller oppdatering av pasientens kriseplan dersom en slik plan allerede finnes. Dette bør gjøres i en tidlig fase av behandlingen.

Når det gjelder den andre delen av spørsmålet fra representanten, om risiko for selvmord kan ha sammenheng med varighet av innleggelse og økt grad av poliklinisk behandling – er nok dette betinget av flere faktorer. Pasientens bo- og livssituasjon, familie og nettverk, kommunale tilbud, personens egne ønsker og helsepersonellens løpende vurderinger er her av betydning. Det ligger et potensial for bedre selvmordsforebygging i å øke bevisstheten i tjenestene om hvordan helsehjelpen bør organiseres rundt den enkelte pasient. I så måte er det viktig at Helsedirektoratets nye retningslinje blir godt implementert i spesialisthelsetjenesten.

Etter det jeg vet, blant annet fra den siste årsrapporteringen på handlingsplanen for forebygging av selvmord, har fagmiljøene i helseforetakene bidratt aktivt med høringsinnspill til retningslinjen og vist stor interesse for å ta den i bruk. Også i Helse Vest, som representantens eksempel er hentet fra, rapporteres det om tiltak i tråd med retningslinjens anbefalinger, herunder kompetanseheving og kursing av helsepersonell på begge tjeneste-nivåer. Det regionale helseforetaket opplyser at det for tiden implementeres et digitalt treningsverktøy (Simple) for behandlere, for å bedre opplæringen i kartlegginger og vurderinger av selvmordsrisiko.

Til slutt vil jeg understreke at i tillegg til helsetjenestens viktige arbeid med å styrke forebygging av selvmord, er det avgjørende at oppmerksomheten om temaet også holdes oppe i andre sektorer av samfunnet. Årsakene til selvmord er ofte eksistensielle og komplekse, noe som krever en bred, tverrfaglig tilnærming både på befolkningsnivå og individnivå for at vi skal lykkes i det forebyggende arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 614**Innlevert 9. desember 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 16. desember 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er grunnen til at saksbehandlingen tar så lang tid, og når vil statsråden gi en avklaring vedr. felles namsmyndighet i Vest politidistrikt?

BEGRUNNELSE:

Vest politidistrikt sendte i 2022 en anbefaling til POD om en felles namsmyndighet for hele politidistriktet. Enda er det ikke tatt noen beslutning og det er frustrerende for de involverte å ikke få oppklaring i saken og avklart fremtidig organisering.

Svar:

Regjeringen ønsker å sikre gode tjenester nært folk, flere arbeidsplasser i hele landet, og at beslutninger tas lokalt. Som det framgår av tilrådommen fra Vest politidistrikt har flere kommuner vært skeptiske til forslaget om felles namsmyndighet i politidistriktet, blant annet fordi det kan innebære en gradvis sentralisering av viktige distriktsarbeidsplasser, og konsekvensene for brukerne/publikum i liten grad er vurdert. Jeg ønsker ikke at politiet skal gjennomføre en omorganisering som svekker tjenestetilbudet til folk, eller som virker sentraliserende. En sentralisering vil nødvendigvis heller ikke gi bedre kvalitet eller mer effektive tjenester. Nødvendigheten av å gjennomføre endringene fremstår som uklart. Jeg har derfor foreløpig ikke valgt å prioritere behandling av forslaget.

SPØRSMÅL NR. 615**Innlevert 9. desember 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 19. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Er det i henhold til nasjonale krav, standarder eller er det egne krav for Sørlandet sykehus Flekkefjord at det må være minst to kirurger i full stilling BOSATT i Flekkefjord for å kunne gjenåpne den kirurgiske behandlingen ved Flekkefjord Sykehus igjen?

BEGRUNNELSE:

Det skal være sagt i flere møter mellom ledelsen i Helse Sør og politikere, aksjonsgruppe og andre aktører at skal man kunne gjenåpne kirurgisk enhet i Flekkefjord må minst to av kirurgene bo i Flekkefjord. Andre steder i landet er det startet opp med Nordsjøturnuser nettopp for å sikre drift og beredskap. Dette virker nesten utenkelig for helse Sør å få til i Flekkefjord. I tillegg har Næringsforeningen i Listerregionen på egen hånd funnet 7 norske leger med rett kompetanse som ønsker å jobbe i Flekkefjord, i en såkalt nordsjøturnus, men det er ikke lett for Helse Sør i rekruttere.

Det er i den vedtatte helse og sykehusplanen oppfordret til å bruke alternative arbeidstidsordninger, noe som også praktiseres andre steder i landet. Jeg opplever at det er manglende fleksibilitet eller kanskje også et mål om å legge ned Flekkefjord sykehus som gjør at ikke Helse Sør ønsker å gå inn på fleksible arbeidstidsordninger.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt om en kommentar fra Helse Sør-Øst RHF i anledning dette spørsmålet. Helse Sør-Øst RHF har innhentet opplysninger fra Sørlandet sykehus HF. Sørlandet sykehus HF viser til at styret 6. oktober 2022 vedtok en midlertidig stengning av generell kirurgisk aktivitet, traume og øyeblikkelig hjelp ved Sørlandet sykehus Flekkefjord fordi de ikke lyktes med å rekruttere til faste stillinger. Helseforetaket drev i perioden 2017-2022 i hovedsak generell kirurgisk avdeling i Flekkefjord med to ansatte kirurger og i tillegg faste vikarer.

Helseforetaket opplyser at de har jobbet systematisk med å forbedre og utvikle pasientbehandling på tvers av sykehusets lokalisasjoner, med blant annet opprettelse av et spesialisert senter innen ortopedisk og gynekologisk elektiv kirurgi ved Sørlandet sykehus Flekkefjord. Dette er gjort ved å benytte tilreisende leger fra Sørlandet sykehus Kristiansand, som er underlagt en faglig ledelse fra avdelingsleder for henholdsvis ortopedi, gynekologi og anesthesi ved Sørlandet sykehus Kristiansand. I forbindelse med en mye omtalt sak om uønskede hendelser gjennomførte Sørlandet sykehus HF i 2022 en rotårsaksanalyse. Helseforetaket opplyser at denne analysen identifiserte små

fagmiljøer som en viktig rotårsak til redusert kvalitet og pasientsikkerhet ved sykehuset.

Helseforetaket har vurdert og lagt til grunn at en minimumsbemanning for å kunne åpne opp igjen for generell kirurgi på et faglig akseptabelt nivå i Flekkefjord, er to fast ansatte kirurger. Behovet for legeressurser utover dette for å kunne sikre drift, kan imidlertid dekkles gjennom alternative arbeidstidsordninger. Helseforetaket påpeker at det avgjørende altså er to fast ansatte kirurger for å sikre kontinuitet i virksomheten, og ikke at disse to nødvendigvis skal være bosatt i Flekkefjord.

SPØRSMÅL NR. 616

Innlevert 9. desember 2024 av stortingsrepresentant Per Martin Sandtrøen

Besvart 17. desember 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad

Spørsmål:

Kan statsråden gi en vurdering av Fremskrittspartiets alternative budsjett, og hvordan dette ville påvirket lønnsomheten i jordbruket og årsverksinntekten til norske bønder?

BEGRUNNELSE:

På bakgrunn av Frps alternative statsbudsjett lagt frem i høst ønsker jeg en oversikt over hvordan dette ville påvirket økonomien til norske bønder dersom budsjettet ble vedtatt. Ønsker en oversikt som blant annet inkluderer effektene av:

- Avvikling av Bionova.
- Halvering av bevilgninger av klimaordninger til landbruket.
- 3,4 mrd. i kutt i direkte overføringer til jordbruket.
- Kutt i nasjonalt senter for økologisk landbruk.
- Kutt i senter for fjellandbruk.

Svar:

Sterkt redusert lønnsemd

Framstegspartiets alternative budsjett på jordbruksområdet inneholdt store kutt både i direkte inntektsgevande tiltak og i tiltak med klimaeffekt. Det vil svekke inntektsmøglichheitene og klimaarbeidet i jordbruket

vesentleg og svekke mogleghheitene for å nå dei landbrukspolitiske måla som det er brei semje om.

I Frps alternative budsjett er det gjort eit uspesifisert kutt på 3,4 mrd. kroner i direkte tilskot. Det utgjør eit kutt på 109 000 kroner per familieårsverk. I tillegg vil verdien av jordbruksfrådraget ved likninga bli redusert.

Om ein også tek med eit kutt på 530 mill. kroner i ordningar med klimaeffekt, utgjør kuttet om lag 126 000 kroner per familieårsverk, pluss effekten av jordbruksfrådraget. Kuttet på ordningar med klimaeffekt utgjør om lag halvparten av auka på desse ordningane i inneverande jordbruksavtale, jf. Prop. 105 S (2023-2024) s. 101.

I desse berekningane er det rekna at ordningane som kuttast har full inntektseffekt. Det vil kunne vere eit overestimat for ordningane med klimaeffekt, sidan det vil vere nokre kostnader knytt til gjennomføring av tiltaka, men i varierende grad, avhengig av typen ordning.

Avvikling av Bionova

Viss all støtte til Bionova blir avvikla vil konsekvensen vere at omstillinga frå bruk av fossil til fornybar energi i landbruket, irekna investeringar i gardsbaserte biogassanlegg, vil gå betydeleg saktare. Bionova bidreg også med støtte til innfasing av ny teknologi i jordbruket, og fråvær av risikoavlastning på dette området vil også medføre redusert innfasing av ny teknologi på gardsnivå.

Bionova støttar også bedriftsretta tiltak innan bioøkonomi både i blå og grøn sektor. Ein gjennomgåande tematikk for dei sirkulære prosjekta som blir støtta er ut-

vinning av næringsstoff i biorest, fiskeslam og spillvatn til nye bruksområde eller innsatsfaktorar til mat, fôr, gjødsel og energi. Innan skog- og trebruk er merkemda på ombruk og gjenbruk av trevirke og sidestraumar til ny eller eksisterande produksjon. Prosjekta det blir gitt støtte til har høg innovasjonsgrad og stort behov for risikokapital for å bli realisert. Ved avvikling av støtte vil truleg aktiviteten på dette området i næringslivet gå ned. Kuttet på 173 mill. kroner vil først og fremst gå ut over tiltak innan bioøkonomi, mens ein del midlar til landbrukssektoren blir finansiert over jordbruksavtalen (Verdiskapingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket).

Kutt i nasjonalt senter for økologisk landbruk

Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK) held til på Tingvoll utenfor Molde og er eit nasjonalt senter for tverrfagleg forskning og kunnskapsformidling. Fagområda dei jobbar med er økologisk landbruk og

matproduksjon, miljø og berekraft og fornybar energi. Senteret publiserer forskingsartiklar, nyheitssaker, tek imot besøk, har omvisningar og held føredrag rundt om i landet. Senteret samarbeider med produsentar, forskingsmiljø og Norsk landbruksrådgivning (NLR). NORSØK blei løyya 9,715 mill. kroner fra kap. 1138 post 72 for 2024.

Kutt i løyvinga til NORSØK vil redusere aktiviteten til dette senteret og deira arbeid innan forskning, utvikling og kunnskapsformidling om økologisk jordbruk. Kunnskapen som utviklast og formidlast ved dette senteret har overføringsverdi til konvensjonelt landbruk, mellom anna når det gjeld jordhelse og dyrevelferd.

Kutt i senter for fjellandbruk

Eit kutt i Nasjonalt senter for fjellandbruket vil føre til redusert aktivitet knytt til å fremme eit lønsamt og berekraftig landbruk i fjellområda, med utgangspunkt i særtrekk og fortrinn som fjellbygdene har.

SPØRSMÅL NR. 617

Innlevert 10. desember 2024 av stortingsrepresentant Steinar Rørvik

Besvart 16. desember 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Bør utenlandske statsborgere som er dømt til soning separeres og totalt adskilles fra norske innsatte?

BEGRUNNELSE:

Det er observert at flere utenlandske kriminelle nettverk etablerer seg i Norge, og mye av rekrutteringen skjer i norske fengsler. Noen kriminelle lar seg bevisst fengsle for å komme i kontakt med likesinnede. Kripos peker på trusler fra nettverk i Sverige, Marokko, Litauen og albanskpråklige land.

Vi ser allerede at det svenske nettverket Filterlösa grabbar (FLG), en del av Shottaz-nettverket, som er knyttet til flere gjengdrap i Sverige, har fått fotfeste i norske miljøer. Det svenske Foxtrot-nettverket har også tilknytning i flere norske politidistrikt.

Den ekstreme volden som utøves av kriminelle i svenske narkotikanettverk er kalkulerende og grenseoverskridende, og selges som bestillingsoppdrag i kriminelle miljøer. Aktører fra disse nettverkene i Sverige knyttes til vold og frihetsberøvelse i Norge, ifølge Kripos.

Situasjonen er alvorlig, og Norge risikerer å bli et transittland for narkotika. Politiet, Tolletaten og andre samfunnsaktører må samarbeide for å motvirke denne utviklingen, sier Eivind Borge, leder for etterforskningsavdelingen i Kripos.

Det kan derfor være hensiktsmessig å vurdere soning i norske fengsler uten mulighet for kontakt med norske innsatte for å hindre videre etableringer og forgreninger. Informasjon fra tidligere innsatte bekrefter denne utviklingen og praksisen.

For å motvirke denne utviklingen, kan vi vurdere flere tiltak:

1. Separat soning: Utenlandske fanger kan sone uten kontakt med norske innsatte for å hindre rekruttering og etablering av kriminelle nettverk i fengslene.
2. Økt overvåking: Forsterket overvåking og kontroll i fengslene for å oppdage og forhindre kriminell aktivitet.
3. Internasjonalt samarbeid: Økt samarbeid med politimyndigheter i andre land for å bekjempe transnasjonale kriminelle nettverk.

4. Forebyggende tiltak: Implementere programmer som reduserer risikoen for at innsatte blir rekruttert til kriminelle nettverk, som utdanning og rehabilitering.
5. Styrket etterretning: Bedre etterretning og informasjonsdeling mellom ulike etater for å identifisere og bekjempe kriminelle nettverk.
6. Strengere straffer: Vurdere strengere straffer for de som er involvert i organisert kriminalitet og narkotikasmugling.

Disse tiltakene kan bidra til å redusere innflytelsen til utenlandske kriminelle nettverk i Norge.

Svar:

Regjeringen tar den organiserte kriminaliteten og trusselen om rekruttering til kriminelle nettverk svært alvorlig. Det bærer også straffenivået for slik kriminalitet preg av. Straffeloven inneholder flere bestemmelser som legger til rette for at organisert kriminalitet kan straffes strengt.

De nasjonale og internasjonale kriminelle nettverkene skal ikke få fotfeste i Norge. Vi følger opp Hurdalsplattformen og styrker justissektorens arbeid mot kriminelle nettverk nasjonalt, og gjengkriminalitet særlig i Oslo.

Som et resultat av kriminalitetsutviklingen internasjonalt og i Norden, mottar kriminalomsorgen flere innsatte som tilhører et kriminelt nettverk. Kriminalomsorgen skal kartlegge bakgrunnen til den domfelte, og her inngår blant annet nettverkstilhørighet. Funn i kartleggingen skal vektlegges når det besluttes hvor personen skal gjennomføre straff eller varetekt. Plasseringen skal også ta hensyn til mulighet for bevisforspillelse og påvirkning av andre i samme straffesak, sikkerheten for andre innsatte og til personen, som selv kan være truet eller presset fra kriminelle nettverk. Plassering av den enkelte domfelte må derfor bero på individuelle og sikkerhetsmessige vurderinger. Det skal ikke underslås at det er en utfordring for kriminalomsorgen å plassere innsatte på en måte som forhindrer konflikter mellom nettverk og forebygger nyrekruttering. For å lykkes forutsettes det blant annet et kontinuerlig samarbeid og en tilstrekkelig informasjonsutveksling med bl.a. politiet, for å sikre en sammensetning av innsatte i kriminalomsorgens enheter som ikke øker risikoen for farlige og uønskede hendelser, deriblant rekruttering.

Innlandet fengsel avdeling Kongsvinger er særlig tilrettelagt for innsatte som ikke skal tilbakeføres til det norske samfunnet. Den ble etablert som en avdeling for utenlandske innsatte i 2012, og huser utenlandske innsatte som er forventet uttransportert etter endt soning, eller som skal overføres til soning i hjemlandet. Når denne avdelingen har fullt belegg, må kriminalomsorgen også kunne ta i bruk gjeldende fengselskapasitet og andre enheter til utenlandske innsatte. En spredning av innsatte med bopel i Norge på grunn av nettverkstilhørighet ut-

fordrer nærhetsprinsippet om at personer skal gjennomføre straff og innsettes i fengsel nær sitt hjemsted, men gjør seg ikke gjeldende for utenlandske statsborgere ikke har fast bopel i Norge.

I begrunnelsen for representantens skriftlige spørsmål er det vist til ulike mulige tiltak som kan iverksettes. Jeg bemerker at i tillegg til egen avdeling for innsatte, kan kriminalomsorgen bruke ulike former for kontrolltiltak for å hindre rekruttering, blant annet kontroll av besøkende, korrespondanse og telefonsamtaler og undersøkelser av innsatte, innsattes rom og eiendeler. Å innføre nye eller strengere kontrolltiltak i fengslene er inngripende tiltak, og krever et klart rettslig grunnlag, må være nødvendig, forholdsmessig og basert på gode vurderinger. Mer individuell oppfølging og tilstedeværelse av ansatte i fellesskapssituasjoner vil imidlertid kunne gi mye av den samme effekten som økte kontrolltiltak, i tillegg til trygghet for alle innsatte. For å sikre en tett individuell oppfølging, er det viktig å styrke bemanningen. Den økonomiske situasjonen i kriminalomsorgen har over tid vært anstrengt, noe som har ført til en reduksjon i bemanningen. Regjeringen har derfor styrket kriminalomsorgens budsjett hvert år, og for 2025 er det foreslått en økning i kriminalomsorgens budsjett på 150 mill. kroner. Midlene skal blant annet gå til å opprettholde aktivtetsnivået og øke bemanningen i fengslene.

Rekruttering til kriminelle nettverk er også en utfordring blant de yngste. Mindreårige er både ekstra sårbare når de kommer i kontakt med straffesystemet, og ekstra mottakelige for påvirkning utenfra. Som en del av satsingen mot barne- og ungdomskriminalitet foreslår regjeringen derfor i tillegg 145 millioner kroner i 2025 til å bedre kapasiteten for mindreårige i kriminalomsorgen. Dette vil legge til rette for nødvendig spredning av mindreårige for å ivareta deres sikkerhet, samtidig som vi forebygger rekruttering til kriminelle miljøer.

For å kunne møte utfordringen som rekruttering til kriminalitet gir oss, må hele justissektoren samarbeide. I forbindelse med statsbudsjettet for 2025 lanserer regjeringen derfor «Gjengpakke 2». Regjeringen foreslår å sette av 2,8 milliarder kroner til grunnfinansieringen av politiet noe som er en vesentlig forsterkning av politiets evne til å iverksette tiltak mot organisert kriminalitet, kriminelle gjenger og kriminelle nettverk. Styrkingen setter også politiet i stand til økt forebygging, mer tilstedeværelse og bedre beredskap i prioriterte områder. Det er et tett og godt politisamarbeid mellom Norge og Sverige og politiet vurderer fortløpende situasjonen i lys av trusselbildet. Kriminelle nettverk og gjenger har ingen plass i det norske samfunnet, og satsningen på politiet er et tydelig signal om dette.

SPØRSMÅL NR. 618**Innlevert 10. desember 2024 av stortingsrepresentant Sigrid Zurbuchen Heiberg****Besvart 17. desember 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at regjeringen kommer til å legge frem en sak for Stortinget for å inkorporere FNs konvensjon for rettighetene til personer med nedsett funksjonsevne (CRPD) i menneskerettsloven i løpet av våren 2025?

BEGRUNNELSE:

I 2011 ratifiserte Norge FN-konvensjonen om funksjonshindredes rettigheter (CRPD). Ti år senere gikk regjeringen til valg på at loven også skulle «inkorporeres» i norsk lov, noe som også ble skrevet inn i regjeringsplattformen i 2021. Når konvensjonen ikke er gjort til en del av norsk lov, kan den ikke håndheves rettslig, selv om CRPD i utgangspunktet skal være forpliktende allerede nå. Altfor ofte rapporteres det om tilfeller der funksjonshindrede ikke tas med i prosesser som angår dem. Denne typen overgrep kan skje fordi norsk lovgivning i dag ikke sikrer CRPD forrang over lover som går imot konvensjonens

prinsipper, som er bakgrunnen for at CRPD må inkorporeres i menneskerettsloven.

Svar:

Vi sier i Hurdalsplattformen at vi vil inkorporere CRPD i norsk lov. Spørsmålet om inkorporering av CRPD i norsk rett er en kompleks sak. Regjeringen nedsatte derfor et ekspertutvalg for å utrede konsekvensene av inkorporering. Utvalgets innstilling er ikke enstemmig. Komplexiteten i saken reflekteres også i høringsinnspillene. Et flertall av høringsinstansene ønsker inkorporering i menneskerettsloven, men det er også motargumenter som må vurderes nøye. Det er viktig at alle hensyn og nyanser kommer fram og blir grundig vurdert.

Sett i lys av utredningen og resultatene av høringen, ønsker regjeringen å sikre at det gjøres en grundig og fullstendig vurdering av hvordan inkorporering skal skje i norsk rett. Dette innebærer at spørsmålet om hvordan en inkorporering skal skje fortsatt er til vurdering. Jeg vil også understreke at Norge allerede er folkerettslig forpliktet til å følge CRPD, uavhengig av gjennomføringsmåte.

SPØRSMÅL NR. 619**Innlevert 10. desember 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 16. desember 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Forslaget om besøksbidrag som regjeringen nå har sendt på høring vil ha store negative konsekvenser for norsk reiselivsnæring, og Stortinget har behov for god informasjon fra alle berørte parter når forslaget skal behandles i løpet av våren. Statsråden har på tross av dette valgt den strammeste høringsfristen som overhodet mulig i saken om lov om besøksbidrag.

Betyr det at statsråden har ønsker en knappst mulig oppfyllelse av opplysningsplikten overfor Stortinget i saken?

BEGRUNNELSE:

19. november sendte departementet ut en høring med forslag om en lov om besøksbidrag. Fristen til å besvare høringen er satt til 3. januar, dvs. en frist på seks uker når tre helligdager er trukket fra. Dette er det korteste fristen det er mulig å sette, og aktuelle høringsinstanser reagerte umiddelbart og mente at fristen ikke er i tråd med utredningsinstruksen.

I et oppslag i Dagens Næringsliv 9. desember sier statssekretæren at det er mulig å sende høringsinnspill til departementet også etter 3. januar, men at slike innspill ikke vil kunne omtales i proposisjonen. Med andre ord vil

departementet kunne ende opp med å la være å gi Stortinget relevant informasjon i saken.

I Utredningsinstruksens kapittel 3-3 om høring står det at:

«Høringsfristen skal normalt være tre måneder, og ikke mindre enn seks uker.»

Svar:

Flere turister betyr et økt press på fellesgoder, som for eksempel søppelhåndtering og tilgang til stier og offentlige toaletter. I høringsnotatet om forslag til lov om besøksbidrag foreslår regjeringen å gi kommunene et nytt verktøy til å håndtere disse utfordringene. Løsningen vi foreslår skal være tilgjengelig for alle landets kommuner og er frivillig å innføre.

Slik jeg ser det, haster det med å få på plass en ordning med besøksbidrag i Norge. Bakgrunnen for at høringsfristen er satt til 3. januar, er regjeringens ambisjon om at lovforslaget skal kunne behandles i Stortingets vårsesjon 2025. Høringsfristen er derfor satt til seks uker, som er innenfor rammene gitt av utredningsinstruksen. Departementet vil etter høringsfristens utløp gjennomgå og vurdere innspillene, slik at lovforslaget regjeringen sender Stortinget er godt opplyst og gjennomarbeidet.

Jeg har i tillegg vært opptatt av å ha dialog med både næringen og kommunene før, under og etter høringen. Mitt departement har derfor blant annet hatt et innspillsmøte der alle landets kommuner var invitert.

Jeg mener at høringsfristen gir tilstrekkelig tid for aktørene til å sette seg inn i forslaget og at regjeringen med dette legger opp til en forsvarlig prosess der berørte parter får anledning til å komme med sine innspill og kommentarer.

SPØRSMÅL NR. 620

Innlevert 10. desember 2024 av stortingsrepresentant Nikolai Astrup

Besvart 17. desember 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvor mange private aksjonærer i Norge har skjermingsgrunnlag i intervallene 1-100 mill. kroner, 100-500 mill. kroner, 500 mill. kroner til 1 mrd. kroner og over 1 mrd. kroner?

BEGRUNNELSE:

Ber om en tabell med antall og gjennomsnittlig skjermingsgrunnlag i hver gruppe.

Svar:

Tabellen viser skjermingsgrunnlag per 31.12.2023 fra alle direkteide norske aksjeselskap og utenlandske aksjer notert på Euronext Oslo Børs.

Det er viktig å være oppmerksom på at denne tabellen ikke inneholder aksjesparekonti eller andre spesialkonti. Uttrekket inneholder heller ikke utenlandske aksjer som ikke er notert på Euronext Oslo børs. Noen av aksjonærene vil være skattemessig bosatt i utlandet selv om de er forsøkt holdt utenfor uttrekket.

Tabell 1: Skjermingsgrunnlag og antall aksjonærer, etter størrelse på skjermingsgrunnlag, 2022

Skjermingsgrunnlag	Antall aksjonærer	Samlet skjermingsgrunnlag	
		Kroner	Gjennomsnittlig skjermingsgrunnlag Kroner
1 mill. – 100 mill. kr	36 793	121 345 558 373	3 298 061
100 mill. – 500 mill. kr	82	15 396 228 734	187 758 887
500 mill. – 1 mrd. kr	2	1 949 316 444	974 658 222
Over 1 mrd. kr	5	5 918 329 365	1 183 665 873

Kilde: Skatteetaten

SPØRSMÅL NR. 621**Innlevert 10. desember 2024 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 16. desember 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Når sikter regjeringen på å fastsette forskriften om FuelEU Maritime-forordningen, og hva gjør regjeringen for å sikre at dette skjer så raskt som mulig?

BEGRUNNELSE:

Sjøfartsdirektoratet opplyste 9. desember om forsinkelse for FuelEU Maritime-forordningen i Norge. Forordningen er svært viktig for å bygge opp verdikjeder for grønne drivstoff i skipsfarten, som er en viktig barriere for å kutte utslipp fra maritim sektor.

Svar:

Forordning (EU) 2023/1805 om bruk av fornybar og lavkarbondrivstoff for maritim transport, heretter «FuelEU Maritime»-forordningen, er del av det EU har kalt «Klar for 55»-pakken. Pakken som ble lagt frem 14. juli 2021 inneholdt forslag til nye eller reviderte regelverk som til sammen skal sørge for at EU når sine klimamål.

FuelEU Maritime-forordningen må sees i sammenheng med flere av de andre delene av «Klar for 55»-pakken, særlig endringene i klimakvotedirektivet, som inkluderer klimagassutslipp fra skipsfart i kvotesystemet, se direktiv (EU) 2023/959. Sistnevnte regelverk ble innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett i desember 2023, som var tidsnok til at de nye bestemmelsene om kvoteplikt for maritim transport kunne tre i kraft i EØS/EFTA-statene samtidig med EU-landene, det vil si 1. januar 2024.

Regjeringen mener at «FuelEU Maritime»-forordningen er EØS-relevant og akseptabel. Vi mener også at regelverket blir viktig for grønn skipsfart i Norge og Europa. Derfor ønsker regjeringen at den skal innlemmes i EØS-avtalen så fort som mulig.

Regelverk som skal tas inn i EØS-avtalen må først gjennom en prosess der alle avtaleparter er enige om betingelsene for EØS-innlemmelse. Norge har klarert rettsakten, men i dette tilfellet venter vi på at øvrige EØS/EFTA-land tar endelig stilling til EØS-innlemmelse og vilkårene for dette. Vi har tett kontakt med myndighetene i de andre EFTA-statene.

Når øvrige EØS/EFTA-land har tatt endelig stilling, så kan EØS/EFTA-landene henvende seg til Kommisjonen med felles posisjon når det gjelder EØS-innlemmelse og vilkår for dette. Når EØS/EFTA-siden og EU-siden er enige om vilkårene for EØS-innlemmelse, så blir EØS-komitebeslutningen gjort klar og formalisert gjennom vedtak i EØS-komiteen, der EØS/EFTA-landene møter EU-siden.

Norske myndigheter har klagjort et forslag til nasjonalt regelverk slik at vi kan gjennomføre «FuelEU Maritime»-forordningen i norsk rett så snart regelverket er innlemmet i EØS-avtalen. Sjøfartsdirektoratet sendte regelverksendringene på nasjonal høring fra 23. august til 29. oktober 2024.

Regjeringen gjør det den kan for å bidra til god fremdrift i EØS-behandlingen av «FuelEU Maritime»-forordningen. Neste EØS-komitémøte er 7. februar 2025.

SPØRSMÅL NR. 622**Innlevert 10. desember 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt****Besvart 19. desember 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Meiner statsråden at det er rett at offentlege høgskular skal samarbeide med private vidaregåande skular og dermed bidra til segregering i opplæringssektoren, og kva andre slike samarbeid eksisterer per dags dato?

GRUNNGJEVING:

Måndag 09.12.24 kunne Fredrikstad Blad melda at Høgskolen i Østfold (HIØ) har inngått eit samarbeid med den private vidaregåande skulen Akademiet vgs Fredrikstad. Ifølgje avisa vil blir dette ein "vinn-vinn"-situasjon

for begge skulane og ikkje minst elevane som kan få ein saumlaus veg frå VGO til høgare utdanning. Elevane ved Akademiet skal få nytta fasilitetane ved HIØ, mellom anna laboratorium, og ikkje minst dei faglege lærarkreftene ved høgskulen.

Det som derimot er uvisst er korleis dette vil verka inn på dei offentlege vidaregåande skulane i byen. Fredrik II som ein av Noregs største vidaregåande skuler i Fredrikstad har lidd hardt etter funn av asbest i bygget og slitt med mangel på undervisningslokale. Dette har ført til ein kaotisk situasjon for mange elevar, og søkjartala til dei to offentlege vidaregåande skulane i Fredrikstad har speila dette. Til samanlikning har Akademiet og dei andre private vidaregåande skulane opplevd ein eksplosiv vekst i søkjartal i same periode.

Resultatet kan bli ein klassedelt skulestruktur i Fredrikstad. Elevane som kan betala for seg får gå på ein skule som samarbeider tett med høgskulen og kan levera eit unikt studieløp. Dei andre er sit att med det offentlege tilbodet.

Regjeringa skriv i si eiga plattform:

“At barn og unge med ulik bakgrunn lærer saman i skulen, er viktig for fellesskapet, det byggjer ned forskjellar og opp tilliten vi har til kvarandre”.

Dette verkar å ikkje vera tilfelle i Fredrikstad.

Regjeringa har også i Hurdalsplattforma løfta fram at dei ønskjer å stramma inn i privatskulelova.

Det som er spesielt med situasjonen i Fredrikstad er at det her er eit partnerskap mellom ein offentlig in-

stitusjon for høgare utdanning og ein privat vidaregåande skule. HIØ er finansiert over statsbudsjettet, og det er fellesskapen sine skattepengar som er med på å styrke posisjonen til Akademiet vgs i Fredrikstad og bidra til større forskjellar mellom det offentlege og private tilbodet i byen. Altså er det offentlege med på å skapa A- og B-skular, stikk i strid med det denne representanten kan lesa at er regjeringa sin politikk i regjeringsplattforma.

Svar:

Universitet og høgskular skal fremje og verne akademisk fridom, jf. universitets- og høgskulelova. Å bruke universitet og høgskular som instrument i regjeringas politikk på privatskulefeltet, ville vere å utvise eit noko utradisjonelt forhold til akademisk fridom og institusjonell autonomi. Ei av oppgåvene til universiteta og høgskulane er å samarbeide med relevante aktørar internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt for å betre kvaliteten på verksemda og gjere ho meir relevant. Høgskulen, med styret som det øvste organet, må sjølv bestemme kven dei vil samarbeide med. Departementet vil ikkje overprøve dei vurderingane og avgjerdene institusjonen har føretatt.

Departementet har elles ikkje oversikt over kva samarbeid som finst mellom offentlege høgskular og private vidaregåande skuler, og eg ser ikkje noko behov for ei slik oversikt. Det er eit mål for regjeringa å unngå unødige krav til rapportering frå verksemdene i sektoren.

SPØRSMÅL NR. 623

Innlevert 10. desember 2024 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 16. desember 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Det er viktig at alle barn får et likeverdig og godt barnehagetilbud. Og i løpet av en dag må barn ha mat og drikke, helst næringsrikt og som en del av et hyggelig fellesmåltid. Dessverre så er det store variasjoner når det kommer til foreldrebetaling, noe som skaper sosiale forskjeller.

Så vil kunnskapsministeren endre forskrift for betaling av barnehager så ikke kostpenger blir en faktor for sosial ulikhet?

BEGRUNNELSE:

Et barnehagetilbud må være tilgjengelig for alle, og for stor variasjon i kostpenger skaper ulikhet. Noen barnehager har ansatt egen kokker, noen har høye kostpenger og andre har få muligheter for å stille med fasiliteter som gjør høy kvalitet mulig. Det er fra flere kommet ønsker om en form for makspris for kostpenger, slik at ikke dette medfører uforholdsmessige utgifter for småbarnsfamiliene. Det er derfor av interesse hvilke tanker statsråden gjør seg om dette, og i hvilken grad hun vil jobbe med dette videre.

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentanten i at det er viktig at alle barn får et likeverdig og godt barnehagetilbud, og barnehagene skal kunne gi et mattilbud av god kvalitet.

Barnehagene kan kreve betaling for kost, i tillegg til foreldrebetaling. Dette følger av forskrift om foreldrebetaling i barnehager § 1 første ledd. Det er ikke fastsatt en øvre grense for hvor mye en barnehage kan kreve i kostpenger. Det følger imidlertid av rundskriv F-08/2006 side 80 at kostpengene ikke skal overstige de faktiske utgiftene barnehagen har for mat og drikke og eventuelt til å lønne kokk eller kjøkkenassistent.

Som stortingsrepresentanten viser til, er det i dag stor variasjon i hvor mye barnehagene tar i kostpenger. I 2023¹ var gjennomsnittlig kostpris i alle barnehager kr 364 per

måned. I kommunale barnehager var gjennomsnittet kr 332 per måned, mens private barnehager i snitt tok kr 395 per måned. Et fåtall private barnehager tar over kr 1 000 i måneden. Og det kan være stor variasjon i sats for kostpenger mellom barnehager i samme kommune.

Kunnskapsdepartementet sendte 1. november 2023 forslag til endringer i barnehageloven (styring og finansiering av private barnehager) på høring.

Det ble blant annet foreslått å lovfeste at kostpengene ikke skal overstige de faktiske utgiftene barnehagene har til mat og drikke. Det arbeides nå med å følge opp forslagene, og jeg tar sikte på å legge fram et lovforslag for Stortinget, som følger opp enigheten mellom partiene om styring og finansiering av barnehagesektoren, våren 2025.

SPØRSMÅL NR. 624

Innlevert 10. desember 2024 av stortingsrepresentant Grete Wold

Besvart 20. desember 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

En skole som reflekterer mangfold både i kulturell og religiøs bakgrunn er viktig slik at elever med ulikt ståsted blir inkludert. Om loven er å oppfatte slik at prester skal kunne forkynne overfor elever i skoletiden, og man ikke skal diskriminere på bakgrunn av religion, da vil det kunne tolkes slik at alle har samme mulighet.

Har religiøse ledere fra alle tros- og livssynssamfunn anledning til å forkynne, eller overbevise om et religiøst budskap som en del av opplæringen i offentlig skole?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har i Dagsnytt 18 (20/11-24) uttalt at forkynningsforbudet i opplæringsloven kun gjelder for læreren. Lærere kan ta i bruk en rekke resurser i opplæringen for å nå målene på lærerplanen. Det kan for eksempel være besøk til museum, gjenvinningsstasjonen, Stortinget, eller å motta besøk fra organisasjoner og delta på aktiviteter i deres regi. Dette som en del av opplæringen.

Statsråden har gode poeng i at det er viktig at læreren trekker inne ressurser og samhandler med lokalmiljøet for å få frem en variert og bredt forankret undervis-

ning. I hvilken grad man kan trekke veksler på tros og livssynssamfunn er relevant å få statsrådets tanker rundt.

Svar:

Det går fram av opplæringsloven § 14-5 at opplæringen ikke skal være forkynnende. Som jeg uttalte i Dagsnytt 18 (20. november 2024), vil det å tilby elevene å delta på en skolegudstjeneste, ikke være i strid med denne paragrafen. Det samme gjelder for eksempel å besøke en moske, en synagoge eller en human-etisk seremoni. Slike besøk gir elevene en mulighet til å lære om egne og andres tradisjoner og religioner. Å få bli kjent med og forstå tradisjoner som preger samfunnet vårt, slik for eksempel feiringen av jul gjør, er også viktig for inkludering og felles referanser.

Å gi elevene mulighet til å delta på en skolegudstjeneste er noe annet enn å forsøke å overbevise elevene om at en bestemt tro eller et bestemt livssyn er korrekt, noe som vil være i kjernen av det § 14-5 regulerer. Det er skoleeier som vurderer hvilke besøk eller arrangementer elevene inviteres til å delta på.

Så vil jeg også minne om at foreldre eller elever over 15 år har rett til å be om fritak fra aktiviteter i skolen som oppleves som utøvelse av en annen religion eller livssyn enn sitt eget. Muligheten til fritak ivaretar elevens reli-

¹ Kilde: Utdanningsdirektoratet

gionsfrihet. Skolen skal vise respekt for elevenes religion og livssyn. Skolene skal også tilby et likeverdig alternativ for elever som ikke deltar når det arrangeres skolegudst-

jenester. Det alternative tilbudet skal være et pedagogisk opplegg der elevene lærer om egne og andres tradisjoner, religioner og kultur.

SPØRSMÅL NR. 625

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Tina Bru
Besvart 19. desember 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Statsministeren skrev i DN 8.12.24 at “næringslivet har denne perioden fått en skatteøkning på 0,2 milliarder kroner når vi ser bort fra de midlertidige og situasjonsbestemte skattene som nå er avskaffet og grunnrenteskatt på næringer som høster av fellesskapets ressurser.” Statsministeren har da også sett bort fra 16,6 mrd. kroner i økt formuesskatt og utbytteskatt.

Hvilke skatter og avgifter regner statsministeren egentlig med i tallet på 200 mill. kroner?

Svar:

Statsministeren tok i innlegget utgangspunkt i endringene i skatter for næringslivet under denne regjeringen til og med forslaget til 2025-budsjett. Etter budsjettenigheten

om 2025-budsjettet tilsier oppdateringer og tekniske korreksjoner i underliggende data hos Finansdepartementet at den samlede endringen i skatter for næringslivet ikke er +200 mill. kroner, men om lag -200 mill. kroner.

Som representanten Bru påpeker, er midlertidige og situasjonsbestemte skatter for næringslivet holdt utenfor, ettersom høyprisbidraget allerede er avskaffet og den ekstra arbeidsgiveravgiften på høye lønninger blir fjernet fra 1. januar 2025. Tilsvarende er økningene i grunnrenteskatter holdt utenfor som egen kategori.

Utbytteskatt og formuesskatt er skatter som betales av personer og inngår derfor ikke i regnestykket som viser skatt på næringslivet. I tabell 1 oppsummeres skatte- og avgiftsendringene under denne regjeringen til og med enigheten med Sosialistisk Venstreparti om 2025-budsjettet, fordelt på ulike kategorier.

Tabell 1 Samlede skatte- og avgiftsendringer under denne regjeringen når endringene er faset fullt inn. Summen av endringene i vedtatte budsjett og enigheten om 2025-budsjettet. Avrundede tall. Mill. 2025-kroner

Skatteart	Proveny
Grunnrenteskatt	16 000
Formuesskatt	10 300
Utbytteskatt	6 300
Klima-, miljø- og bilrelaterte avgifter	7 100
Andre særavgifter, toll	800
Næringsbeskatning	-200
Sektoravgifter og gebyrer	-700
Merverdiavgift	-2 000
Ordinær inntektsskatt personer	-11 200
Sum skatte- og avgiftsendringer	26 400

Som det fremgår av tabell 1, er summen av de årlige endringene i næringsbeskatning under denne regjeringen begrenset (-200 mill. kroner).

I skatteoversikter under skiftende regjeringer har kategorien «Næringsbeskatning» i hovedsak omfattet endringer i direkte beskatning av bedrifter og arbeidsgiv-

eravgift. Endringer i avgifter betalt av næringsvirksomhet har ikke vært inkludert. I tråd med denne praksisen er heller ikke endringer i slike avgifter medregnet i tabell 2 nedenfor. Tallene er oppgitt i uavrundede 2025-kroner.

Tabell 2 Endringer i næringsbeskatning uten midlertidige skatter og grunnrenteskatt, til og med enigheten om 2025-budsjettet. Fullt innfaset. Mill. 2025-kroner

Budsjett	Endring	Proveny
NB2022	Justere arbeidsgiveravgiften (endringer i virkeområdet)	94
RNB2022	Formuesskattesats upersonlige skattytere	203
NB2024	Øke fribeløpet i ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift (DA-ordningen) til 850 000 kroner	-515
NB2024	Øke grensen for direkte utgiftsføring og restverdi på saldo fra 15 000 til 30 000 kroner	-10
NB2024	Redusere avskrivningssatsen for elvarebiler	4
NB2024	Frita gevinst ved realisasjon av melkekvoter fra personinntektsberegning	-5
2022–2025	Sum	-229

SPØRSMÅL NR. 626

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 16. desember 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Statnett anbefalte en utbetaling av flaskehalsinntekter på inntil 1,2 mrd. kr i 4. kvartal, men RME fattet vedtak om å utbetale 781 mill. kr. Disse fordeles mellom NO1, NO2, NO3 og NO5. NO4 hadde pris under terskelen på 35 øre/kWt. Det siste halvåret har strømprisen i NO2 vært over 50 % høyere enn i f.eks. NO1.

Hvordan er fordelingen av flaskehalsinntektene mellom de ulike strømsoneene?

Svar:

Det har vært svært viktig for regjeringen å begrense nivået på nettleien i en tid med høye strømgeregninger for folk og bedrifter. Derfor sørget vi for at det høsten 2022 ble fastsatt en midlertidig forskrift som åpnet for at høye flaskehalsinntekter i transmisjonsnettet tilbakeføres fra Statnett til nettkundene raskere enn det som ellers ville vært tilfelle, og at det er kundene som opplever de høyeste

kraftprisene som blir tilgodesett. Regjeringen har nå vedtatt å forlenge ordningen til å vare ut 2025.

RME fattet vedtak for utbetalinger for fjerde kvartal 2024 i november. Vedtaket innebærer utbetalinger som dekker kostnadene for alt nettap over den fastsatte terskelverdien på 35 øre/kWh for hele 2024. Nettapet henger sammen med hvor mye kraft som fraktes i nettet. Kundene i NO2 som har opplevd de høyeste strømprisene får også mest utbetalt gjennom ordningen. Den samlede utbetalingen i NO1 er likevel høyere fordi kraftforbruket og antall kunder i området er vesentlig høyere enn i NO2..

Tabellen viser hvordan nettapene og utbetalingen fordeler seg mellom de ulike budområdene:

Budområder	Sum tilskudd fjerde kvartal 2024	Nettap kWh	Utbetaling i øre/kWh
NO1	328 316 450	1 575 101	1,25
NO2	319 848 312	1 208 975	1,43
NO3	34 908 390	1 003 147	0,25
NO4	0	805 610	0
NO5	98 029 884	509 995	1,26
Totalsum:	781 103 035	5 102 828	

SPØRSMÅL NR. 627

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Morten Wold

Besvart 18. desember 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Konfliktløsning og bidrag til forsoning har vært en sentral dimensjon i norsk utenrikspolitikk. Men for å kunne være en relevant og troverdig aktør i freds- og forsoningsarbeid, er man helt avhengig av å ha tillit fra aktørene i konflikten - og ikke oppfattes som partisk.

Hvordan mener utenriksministeren at han har forvaltet Norges rolle som tilrettelegger for fred og forsoning i Israel-Palestina-konflikten?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Støres posisjonering i Midøsten-konflikten etter terrormassakren 7. oktober, hvor regjeringen bl.a. har anerkjent Palestina som egen stat, har resultert i en diplomatisk isfront mellom Israel og Norge. Israel har svart på Norges ensidighet i konflikten bl.a. ved å trekke tilbake den diplomatiske statusen til norske representanter i palestinske områder, nekte utenriksminister Eide innreise til Israel, kalt hjem den israelske ambassadøren til Norge, samt gjort at Israel har mistet all tillit til Norge.

Svar:

Norge har i mange år engasjert seg for å legge til rette for en fredelig løsning på konflikten i Midtøsten. Norge mener, i likhet med et overveldende flertall av verdens land, at tostatsløsningen er den eneste løsningen som kan gi både

palestinerne og israelerne mulighet til å leve sine liv i sikkerhet.

Siden Oslo-avtalene ble inngått for drøyt 30 år siden har Norge og mange andre land forsøkt en strategi hvor anerkjennelse av Palestina skulle komme etter en fredsløsning. Det har ikke fungert. I fraværet av en fredsprosess og politisk løsning på konflikten har utviklingen gått i feil retning. De grusomhetene vi har sett det siste året savner sidestykke og vil påvirke generasjoner av barn og unge i Midtøsten. Jeg mener derfor at det er helt nødvendig at vi tenker annerledes og handler deretter. Det er blant annet bakgrunnen for at Norge anerkjente Palestina 22. mai i år.

Norge har sammen med EU og Saudi-Arabia tatt initiativ til og lansert den globale alliansen for implementeringen av tostatsløsningen med bred deltagelse under FNs høynivåuke i New York. Dette initiativet følger vi nå opp sammen med en rekke andre land. Vi fortsetter også vår innsats i giverlandsgruppen for Palestina.

Norge ønsker et godt forhold til både Israel og Palestina. Norges holdning på dette feltet er godt kjent for både palestinere og israelere. Vi tilrettelegger for dialog, møter og besøksutveksling. Den regionale utviklingen gir grunn til dyp bekymring. Nettopp derfor er det viktigere enn noen gang å snakke sammen, også når man ikke er enig.

Norge har lenge ment at krigen i Gaza må ta slutt. Nødhjelp må få komme inn i Gaza. Det må på plass en våpenhvile. Gislene må frigis umiddelbart og beting-

gelsesløst. Denne konflikten kan kun få en endelig løsning ved forhandlingsbordet.

SPØRSMÅL NR. 628

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve
Besvart 18. desember 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren gjere greie for kva regjeringa har gjort i praksis for å møte utforingane med ladeinfrastruktur i takt med at regjeringa har innført krav om nullutslipp i alle offentlige innkjøp for bil, varebil, buss og ferje også no også utfordra for taxinæringa, og kan det bes om at dette blir lagt fram som oversikt pr. fylke for dei ulike driftsområda, med avstand mellom ladepunkta?

Svar:

Norge har den høgaste tettleiken av ladepunkt i verda, og tilbodet til bilistane blir stadig betre. Ved utgangen av 2024 er det 9201 hurtigladepunkt langs norske vegar og det er 85 elbilar per hurtigladar. Året før var det 93 biler per lader, og i 2020 var det 103 biler per lader. Utviklinga i ladeinfrastruktur skuldast at staten har prioritert støtte til innfasing av elektriske køyretøy. Ein viktig del av denne støtta har vore støtte til etablering av ladeinfrastruktur.

Agder	687
Akershus	804
Buskerud	792
Finnmark	101
Innlandet	1397
Møre og Romsdal	378
Nordland	487
Oslo	598
Rogaland	472
Telemark	465
Troms	220
Trøndelag	822
Vestfold	413
Vestland	1094
Østfold	471

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har stilt krav til nullutslipp ved offentlige innkjøp av bil, varebilar og buss, samt ferjer.

Enkelte byar og fylker har også stilt liknande krav til drosjenæringa, som sansynleg får spesielt store utfordringar med tanke på manglande ladeinfrastruktur, samt at driftsmateriellet må stå på lading i driftstida.

Siste dømet på dette er frå Finnmark, der Helse nord har prestert å krevje at pasientane vert frakta med el-bilar, der ladeinfrastrukturen er 150 km imellom ladestasjonar.

Enova har i fleire runder gjeve tilskot til etablering av hurtigladarar.

Tabellen under viser korleis hurtigladepunktta er fordelt mellom fylka (kjelde: Elbilforeningen/Nobil). Den nøyaktige lokaliseringa og avstand mellom ladepunkta finst på google maps og i diverse appar for lading, til dømes Elbilforeninga sin ElbilAppen.

Regjeringa har innført krav til nullutslipp i offentlege kjøp av personbilar, varebilar og bybussar. Innføring av krav kan vere eit effektivt verkemiddel for at offentlege aktørar vel klimavenlege løysingar når desse er konkurransedyktige. Personbilar, lette varebilar og bybussar er dei kjøretøya der høva på kort sikt ligg best til rette for nullutslipp. For dei fleste kjøp vil eit nullutslippskjøretøy innebere lågare kostnader når man tek omsyn til både innkjøp og driftskostnader over levetida.

Fylkeskommunane har heime i yrkestransportlova til å stille miljøkrav til drosje innanfor ein eller fleire kommunar i fylket. Fylkeskommunen må setje ein frist på minst fire år for å oppfylle krava. Eg legg til grunn at fylkeskommunen gjer dei nødvendige vurderingane av verdien på drosjetilbodet før dei vedtek slike krav.

For at krava skal kunne fungera i praksis, er det fastsatt eit sett med unntak frå kravet. Eit av desse unntaka gjeld der det ikkje er tilgjengeleg ladeinfrastruktur.

SPØRSMÅL NR. 629

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 19. desember 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren gjere greie for kva som vil kunne skje med overføringane til ferjedrifta til Møre og Romsdal fylkeskommune, med bakgrunn i at fylkestinget sitt fleirtal har vedteke å auke ferjetakstene for alle betalende ferjesamband med heile 3 takstsoner?

GRUNNGJEVING:

Eg har i tidlegare spørsmål stilt ministeren stilt spørsmål om fylkeskommunal ferjedrift, beregningsgrunnlag for overføringar til fylka ang ferjedrifta, samt kva som blir resultatet dersom fylka innfører betaling for gratisferjesamband eller aukar takstane betydelig i alle ferjesamband.

Ut frå tidlegare svar har eg forstått at berekningsgrunnlaget for statleg overføringar gjeldand fylka sin ferjedrift, er det faktiske årlege berekna kostnadsnivået til fylkeskommunane som grunnlag for statlege overføringar fordelt mellom ferjefylka.

Eg har forstått det slik at dersom ferjeeigar aukar sitt inntekstgrunnlag gjennom kraftig auke av ferjeprisane, vil dette medføre lågare utgifter til ferjedrifta med dertil redusert berekningsgrunnlag for kostnadsnivået for den fylkeskommunale ferjedrifta.

Eg har også tolka statsråden slik at dette kan medføre mulige reduksjonar av statlege overføringar over rammeoverføringane som kompensasjon av fylka sine ferjeutgifter.

Svar:

Kriteriet for fylkeskommunal ferjedrift i inntektssystemet for fylkeskommunane er dei normerte ferjekostnadane.

At kostnadane er «normert» betyr i denne samanhengen at det er lagt til grunn ein felles standard for rutetilbod og ferjetakstar for alle ferjesamband, uavhengig av korleis fylkeskommunane faktisk har innretta rutetilbodet, for å berekne den enkelte fylkeskommunes verdi på ferjekriteriet. Då ferjekriteriet vart innført i inntektssystemet i 2018, vart det understrekt at hensikta med bruken av ei felles standard for rutetilbodet er å måle alle ferjesamband ut frå eit felles referansegrunnlag, og at standarden ikkje må oppfattast som en statleg anbefaling om korleis ferjetilbodet skal organiserast lokalt (jf. Prop. 128 S (2016-2017) Kommuneproposisjonen 2018).

Ferjekriteriet er eit av fleire kriterium i den samla kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. Kostnadsnøkkelen brukas til å omfordele rammetilskotet mellom fylkeskommunane ut frå variasjonar i det berekna utgiftsbehovet, og ikkje til å gi tilskot til ulike tenesteområde. Midlane som omfordelast gjennom kostnadsnøkkelen er ein del av dei frie inntektene, som fylkeskommunane disponerer fritt ut frå lokale prioriteringar.

Kriterieverdien for kvart enkelt ferjesamband bereknast som dei normerte bruttokostnadane fråtrekt eit anslag på billettinntektene, og ikkje dei faktiske billettinntektene til fylkeskommunen. For ferjesamband som er omfatta av ordninga med gratis ferjer er det lagt til grunn at sambanda ikkje har billettinntekter. I berekninga av kriteriet brukast ein kostnadsmodell utvikla av Møreforskning Molde som er omtalt nærare i Kommuneproposisjonen 2018. Billettinntektene er frå 2024 estimert med ein inntektsmodell utvikla av Transportøkonomisk institutt, med nokon justeringar (jf. omtale i Prop. 112 S (2022-2023) Kommuneproposisjonen 2024). Billettinntektene til kvart enkelt ferjesamband vert anslått ut

frå opplysningar om trafikkmengda (målt som talet på personbileinheiter frakta i løpet av eit år), talet på nullutslippskøyretøy, talet på køyretøy som nyttar seg av ein rabattordning og den reelle lengda på dei aktuelle ferjestrekningane. Sidan det er den reelle strekningslengda som nyttas i berekningane, og ikkje takstsona som er fastsett av fylkeskommunen, vil eventuelle endringar i kva for ein

takstsone som faktisk nyttas for det enkelte ferjesamband ikkje ha nokon innverknad på berekninga av ferjekriteriet. Ein eventuell auke i takstsonene vil difor i utgangspunktet ikkje ha nokon betydning for overføringane til fylkeskommunane gjennom inntektssystemet.

Svaret er utarbeidd i samråd med Kommunal- og distriktsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 630

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 18. desember 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Vil statsråden be statsforvalteren om å forlenge fristen for igangsetting av renseanlegget på Fuglevik, slik at kommunene får tid og mulighet til å vurdere konsekvensene av mulighetsstudien, hindre over- eller feilinvesteringer slik at gebyrene innbyggerne skal belastes med blir lavest mulig?

BEGRUNNELSE:

Oslofjorden er i ferd med å dø og alle kommunene i fjordens nedbørsfelt vil få pålegg om nitrogenrensing av avløpsvannet som skal slippes ut i fjorden.

MOVAR AS, vann- og avløpstjenesten i Moss, Råde, Våler og Vestby har frist til 2027 med å starte rensingen, ifølge pålegg fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Akershus og Oslo.

Derfor bygger nå MOVAR AS nitrogenrenseanlegg på Fuglevik i Moss samtidig som VEAS planlegger et stort renseanlegg på Tofte i Asker.

Rambøll utarbeidet en mulighetsstudie som vurderer kostnadene ved å bygge fire store renseanlegg rundt Oslofjorden – for regionene Moss, Tønsberg, Drammen og Asker-Oslo-Frogn – sett opp mot å bygge ett stort anlegg på Tofte.

Denne studien viser at Mossregionens innbyggere kan få redusert regningen for nitrogenrensing med 60 millioner kroner i året i 30 år, totalt 1,8 milliarder kroner, dersom det planlagte anlegget på Tofte realiseres problemfritt.

10.12.24 ba kommunestyret i Moss ordførerne i Moss, Råde, Våler og Vestby vurdere om det planlagte anlegget på Tofte kan være et alternativ til renseanlegget på Fuglevik i Moss.

Svar:

Det er Statsforvalter som er forurensningsmyndighet for renseanlegget på Fuglevik. Det betyr at det er statsforvalter som stiller rensekra og setter frister i enkelttillatelse til MOVAR IKS, som eier av Fuglevik avløpsrenseanlegg. Avløpsrenseanlegget på Fuglevik fikk krav om sekundærrensing i 2008, med frist i 2020. Dette ble ikke etterkommet. I stedet søkte MOVAR i 2020 om en ny tillatelse etter forurensningsloven til utslipp av kommunalt avløpsvann fra Fuglevik renseanlegg. Hensikten var blant annet å legge til rette for å ta imot avløpsvannet fra Kambo renseanlegg, fremtidig vekst i området og å etterkomme sekundærrensekra. Statsforvalter varslet samme år om at Fuglevik blant annet ville få krav om 70% nitrogenfjerning i ny tillatelse. Etter dialog mellom Statsforvalter og MOVAR ble nitrogenfjerningskra fastsatt i tillatelse i 2021 med frist i 2026 til å etterkomme både kraet om sekundærrensing og nitrogenfjerning. MOVAR IKS klagde på Statsforvalters vedtak. Miljødirektoratet er klageinstans for statsforvalters vedtak, og opprettholdt vedtaket i 2022. Statsforvalter endret imidlertid fristen til 2027 på grunn av tid medgått til klagesaksbehandling. Siden statsforvalter er forurensningsmyndighet mener jeg at det ikke er naturlig at departementet går inn i vurderinger av krav og frister i den konkrete enkeltsaken.

Miljøtilstanden i Oslofjorden er alvorlig, og utslipp fra avløp er en av de største påvirkene. Vi vet at om lag 50 avløpsrenseanlegg må få på plass nitrogenfjerning, og at Fuglevik er ett av disse. Noen kommuner er godt i gang med arbeidet, og hurtig innsats er avgjørende for å redde fjorden. Derfor må alle kommunene bidra. Bare på den måten kan den negative utviklingen i Oslofjorden snus.

Regjeringen prioriterer Oslofjordarbeidet høyt og vil støtte kommunene slik at bedre avløpsrensing kom-

mer raskt på plass. Vi har etablert en tilskuddsordning for planlegging og prosjektering av nitrogenfjerning for kommunene i Oslofjordens nedbørsfelt, og for 2025 er det foreslått å bevilge over 50 millioner til denne. Vi har også

styrket både statsforvalter og Miljødirektoratet for å bidra til raskere saksbehandling av utslippstillatelser og sikre god veiledning til kommunene.

SPØRSMÅL NR. 631

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Christian Torset

Besvart 17. desember 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

En ting som kanskje kan påvirke en prioritering av samfunnsutvikling i nord er at det i slutterklæringa til NATO-toppmøtet i juli, ble vedtatt et punkt 7, der det bl.a. står at Nato skal ta grep ved: "Strengthening our ability to move, reinforce, supply, and sustain our forces to respond to threats across the Alliance, including through effective and resilient logistics and the development of mobility corridors."

Kan ministeren redegjøre for hvilke konkrete konsekvenser dette vil ha for prioritering av samferdsel i nord?

BEGRUNNELSE:

I styrkingen av totalberedskapen er det spesielt i nord de store utfordringene ligger. Selvforsyningsgrad er lav, landbruket legges ned, samtidig som statlige etater som f.eks. Forsvaret kjøper maten sin sørfra. Matvaresikkerheten er generelt totalt avhengig av Ofotbanen, som er svært sårbar, og har vært stengt i flere perioder i år. Nordlandsbanen er på sin side totalt forfalt, og stenges jevnlig pga. ras, ulykker, og eldgammelt materiell.

Situasjonen er kritisk også i helsesektoren, der bemanningsbransjen undergraver rekruttering i spesialisthelsetjenesten, kommunene sliter med å få tak i leger og sykepleiere, og der mange tilbud er truet med nedleggelse eller sentralisering. Akuttpostene i Narvik og på Leknes ble heldigvis berget, men på grunn av Helseforetaksmodellen endte ekstrasidlene til disse i hovedsak på budsjettet til Helse Nord, slik at essensielle tilbud forblir på et kritisk lavt nivå.

Generelt er det et faktum at statens tilstedeværelse i nord er skjør og marginal, med fraværende ekstrakapasitet i tilfelle uforutsette hendelser. Signalene fra både Forsvarssjefens fagmilitære råd, Totalberedskapskommissjonen og andre utredninger peker på at vi har svært mye ugjørt i nord for å ha kapasitet til å sikre mat, transport

og fundamentale tjenester til folk, hvis noe skulle skje. Til tross for et åpenbart og gjennomgripende misforhold mellom behov og kapasitet på tvers av sektorer, gjøres det alt for lite i nord.

Svar:

Den sikkerhetspolitiske situasjonen gjør det nødvendig å styrke NATOs samlede evne til beredskap. Finsk og svensk NATO-medlemskap gjør NATO samlet sett sterkere i nord. Muligheten for et nærmere operativt samarbeid med våre naboland legger til rette for økt militær mobilitet. Vi styrker derfor også det nordiske samarbeidet i vår sektor. Regjeringen har allerede begynt arbeidet med å dekke NATOs behov for å enkelt kunne flytte militære styrker over grensen fra Norge til Finland og Sverige i fred, krise og krig. Videre ser jeg sammen med de øvrige nordiske transportministre på mulighetene for å etablere en felles langsiktig strategi for viktige grensekryssende passeringer i Norden.

I Nasjonal transportplan 2025-2036 tar vi flere grep for å tilpasse transportsektoren til en ny sikkerhetsspolitisk hverdag. Flere prosjekter og tiltak i planperioden vil derfor understøtte både samfunnssikkerheten og det militære forsvaret av Norge og NATO. På riksveinettet legges det opp til strekningsvis utbedring av veier som er viktig for militær mobilitet, etter prioritering basert på militært planverk. Transportaksen mellom Sør- og Nord-Norge vil her være sentral, sammen med aksene fra vest til øst som følge av Finland og Sveriges inntreden i NATO. For fylkesveinettet legger Regjeringen opp til en ny øremerket ordning på totalt 600 mill. kr for tilskudd til fylkeskommunene for opprusting av et utvalg kritiske broer, herunder i Troms fylkeskommune. På jernbane prioriteres økt innsats innenfor vedlikehold og fornying som understøtter militære behov. Dette styrker forsvarsevnen. Svensk og finsk medlemskap i NATO gir Ofotbanen større beredskapsmessig betydning, og Regjeringens plan er

å øke transportkapasiteten blant annet ved å bygge flere kryssingsspor.

For å finne de beste løsningene for å øke Norges forsvarsevne og tilrettelegge for NATO i Norden er god koordinering mellom transport- og forsvarssektoren viktig. Regjeringen har besluttet å styrke samhandlingen

mellom sektorene for å sikre effektiv kartlegging og prioritering av militære behov, og et nytt Rammeverk for samhandling om militære behov for transportinfrastruktur vil sikre at Forsvarets og NATOs behov for samferdselstiltak i nord blir løftet frem.

SPØRSMÅL NR. 632

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 18. desember 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Denne veka vart det kjent at selskapet Bremnes Seashore på Bømlo i Vestland legg ned produksjonen av høgkvalitets Salma-laks. Statssekretæren i Fiskeridepartementet seier i samband med dette at regjeringa er opptatt av å «..tilrettelegge for økt bearbeiding i Norge».

Kva konkrete tiltak har regjeringa sett i verk for å tilrettelegge for økt bearbeiding av laks og ørret i Norge etter at regjeringa våren 2023 fekk pålegg frå Stortinget om å legge fram slike tiltak i løpet av våren 2024?

GRUNNGJEVING:

Stortinget vedtok våren 2023 følgande i samband med innføringa av grunnrenteskatt på havbruk:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av våren 2024 legge fram tiltak for økt bearbeiding av sjømat i Norge.»

Sitatet frå Statssekretæren er henta frå sak på nettstaden iLaks publisert 11. desember 2024.

Svar:

Sjømatindustrien er ei viktig distriktsnæring som medverkar til arbeidsplassar langs heile kysten. Det er ein industri kjenneteikna av store variasjonar i størrelse på verksemdar, struktur, eigarskap og bruk av råstoff. For å vere konkurransedyktig i ein global råvaremarknad, må sjømatindustrien vere fleksibel i innretninga av si verksemd.

Denne fleksibiliteten er eit viktig konkurransefortrinn for dei verksemdene som lykkast over tid. Det er leit at Salma, som har vore ei velkjend merkevare for høg kvalitet, ikkje blir vidareført, men kva slags produksjon eller produkt ei verksemd satsar på, eller ikkje, er – og bør vere – ei avgjerd for kvar enkelt verksemd. Eg har tru på at

Bremnes Seashore vil vera rusta til å tilpasse sin produksjon av laks og lakseprodukt til det marknaden etterspør, i ei tid med høge matvareprisar nasjonalt og globalt.

Representanten etterlyser svar på kva konkrete tiltak regjeringa har sett i verk for å leggje til rette for auka tilverking av laks og aure i Norge. Eg peikar på oppmodningsvedtak nr. 716-6 av 31. mai 2023.

I Meld. St. 4 (2023–2024) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2022–2023 og Prop. 1 S (2023–2024) under Finansdepartement skriv regjeringa følgjande:

Tiltak for auka tilverking av sjømat i Noreg vert følgd opp gjennom fleire ulike prosessar, mellom anna oppfølging av rapporten frå Tveiteråsutvalet frå 2022. Utvalet har beskrive 32 ulike tiltak som kan bidra til auka tilverking og tilarbeiding av sjømat i Noreg, og styrkje konkurransekrafta til norsk sjømatindustri. Forslaga frå utvalet er knytta til ressursforvaltning og kvotesystem, førstehandomsetning og salslag, teknologi og innovasjon, marknadsføring og marknadstilgang og arbeidsliv, utdanning og kystsamfunn.

Forslaga som gjeld kvotesystemet vert følgd opp gjennom det pågåande arbeidet med Kvotemeldinga. Andre forslag til tiltak vert vurdert og følgd opp enkeltvis. Tiltak som allereie er sett i verk er utviding av Sjømatrådet si generiske marknadsføring mot nye produkt, slik at tang og tare vert inkludert. Vidare har Nærings- og fiskeridepartementet gjeve Nofima i oppdrag å evaluere Ferskfiskordninga.

Etter at rapporteringa på vedtak nr. 716-6 vart avslutta har Stortinget ferdigbehandla Meld. St. 7 (2023–2024) Folk, fisk og fellesskap - en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling, jf. Innst. 264 S (2023–2024). I meldinga vart fleire tiltak for sjømatindustrien lagt fram av regjeringa, og desse vart vurdert og behandla i Stortinget. Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) er i

gang med å følgja tiltaka og vedtaka opp. Mange av tiltaka er knytt til villfisknæringa og førstehandsomsetninga av fisk. Det er ikkje unaturleg med tanke på kvotesituasjonen for fleire av dei viktigaste kommersielle fiskeslagene og den nedgåande trenden for tilverking av kvitfisk. Departementet arbeider mellom anna med ein etterkontroll av fiskesalslagslova og skal ha fleire møte med salslag og næring i tida framover. Eg har òg arrangert dialogmøte om ferskfiskordninga under Nor-Fishing og motteke både munnlege og skriftlege innspel om denne ordninga og om sjømatindustrien generelt. Endringar av ferskfiskordninga for å sikre at artane som inngår i ordninga går til humant konsum, er følgde opp i reguleringsmøtet i haust, og departementet har byrja med å vurdere andre endringar av ordninga for å gjera ho betre tilpassa industrien.

Representanten er oppteken av tilverkinga av laks og ørret. For denne delen av sjømatindustrien er det særleg tiltaket i kvotemeldinga om å gjera ei ekstern vurdering av integreringa i sjømatnæringa og korleis dette påverkar kor mykje som blir tilverka som er relevant. Dette oppdraget vil snart gå ut og vil gje oss oppdatert kunnskap om orsak og verknad i verdikjeda for sjømat som må på plass før me eventuelt gjer større endringar av sjømatindustrien sine rammevilkår. Eg håpar representanten òg vil vere glad for å høyre at tilverkningsgraden av laks har hatt ein positiv

trend dei siste ti åra. I 2020 vart det eksportert 30 prosent meir tilverka laks og aure enn tilverka kvitfisk i produktvekt. I 2023 var dette talet auka til 61 prosent. I september 2024 var det 36 større bedrifter som fileterer laks, og talet på bedrifter har auka med fem sidan januar 2023. I tillegg er det ei rekkje bedrifter som driv med småskala tilverking, mellom anna av filet og av røykelaks.

Men me ønskjer enda meir tilverking. Derfor arbeider me mellom anna med marknadstilgangen, som er svært sentral for norske sjømatprodusentar. Noreg har offensive interesser i handelen med sjømat, og regjeringa er oppteken av å sikra best mogleg tilgang i viktige marknader. Eit døme på dette er den siste avtalen om marknadstilgang for sjømat i EU, forhandla fram parallelt med EØS-midlane. Her vart det mellom anna semje om tollfrie importkvotar for tilverka og røykt laks. Eit anna døme er handelsavtalearbeidet gjennom EFTA, der tilverka sjømatprodukt er prioritert. I mars underteikna me ein avtale med India, som medfører at tollsatsen for filet av laks vil gå frå 33 prosent til nulltoll fem år etter iverksetjinga til avtalen.

Me arbeider nå langs fleire spor, og eg er særleg oppteken av at me òg ser på og vurderer tiltak i heile verdikjeda for fisk. Her vil òg oppdretta fisk, som laks og aure, inngå.

SPØRSMÅL NR. 633

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 18. desember 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Stortinget har vedtatt et mål om 10 TWh redusert strømforbruk i den totale bygningsmassen i 2030 sammenlignet med 2015.

Hvordan samsvarer dette nasjonale målet med målet i bygningsenergidirektivet fra 2024 om at gjennomsnittlig energiforbruk per m² i den totale boligmassen skal reduseres med 16 prosent i 2030 sammenlignet med 2020?

BEGRUNNELSE:

Jeg henviser helt spesifikt til artikkel 9 i Bygningsenergidirektivet fra 2024:

Article 9. Minimum energy performance standards for non-residential buildings and trajectories for progressive renovation of the residential building stock.

Member States shall ensure that the average primary energy use in kWh/(m²y) of the entire residential building stock:

- decreases by at least 16 % compared to 2020 by 2030;
- decreases by at least 20-22 % compared to 2020 by 2035;
- by 2040, and every 5 years thereafter, is equivalent to, or lower than the nationally determined value derived from a progressive decrease in the average primary energy use from 2030 to 2050, in line with the transformation of the residential building stock into a zero-emission building stock.

Svar:

Vi har fastsatt et mål om 10 TWh redusert strømforbruk i hele bygningsmassen i 2030 sammenlignet med 2015. Det

er en rekke forskjeller mellom dette målet og målet i bygningsenergidirektivet som representanten viser til, og det er ikke rett fram å sammenligne de to målene.

Målet om 10 TWh er et strømmål. I tillegg omfatter det hele bygningsmassen og dekker dermed både boliger og yrkesbygg. Målet i bygningsenergidirektivet som representanten viser til ser kun på boliger og omfatter alle energibærere, ikke bare strøm. Videre er «10 TWh»-målet et mål på absolutt strømforbruk. Bygningsenergidirektivet setter et mål om 16 prosent forbedring i det gjennomsnittlige energiforbruket per m².

Forskjellen på disse to måtene å måle energieffektivisering på er hvordan veksten i bygningsmassen påvirker måloppnåelsen. Uten energieffektiviseringstiltak

vil vekst i bygningsmassen medføre økt energibruk. For å nå målet om 10 TWh redusert strømforbruk i den totale bygningsmassen må man også kompensere for økningen i strømforbruk som følge av økningen i bygningsmassen. Man må med andre ord effektivisere mer enn 10 TWh når bygningsmassen øker. Til sammenligning vil en økning i boligmassen telle positivt for måloppnåelse under bygningsenergidirektivet, siden gjennomsnittlig energiforbruk per m² synker ved bygging av nye, energieffektive boliger.

Til slutt er det også verdt å nevne at de to målene tar utgangspunkt i forskjellige år. Målet om 10 TWh ser på perioden 2015 til 2030 og målet i bygningsenergidirektivet ser på perioden 2020 til 2030.

SPØRSMÅL NR. 634

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Mani Hussaini

Besvart 20. desember 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvis vi legger til grunn dagens politikk, og i tillegg planene som inngår i siste Klimastatus og -plan og i statsbudsjettet for 2025, hvor mye vil da utslippene reduseres innen 2035 i Norge og i samarbeid med EU?

BEGRUNNELSE:

I tråd med Parisavtalen skal Norge melde inn et nytt klimamål for 2035 i løpet av 2025 og før klimatoppmøtet i Belem neste år. Regjeringen har sendt på høring et bredt spenn fra 55-80 prosent, og har i tillegg bedt om innspill på et mål for nasjonale utslippsreduksjoner. Parisavtalen forplikter oss til et mål som er en progresjon fra det forrige målet, som er vår høyest mulige ambisjon og et rettferdig bidrag i lys av våre forutsetninger som et rikt land. Jeg har notert meg at Norge på klimatoppmøtet i november også, sammen med flere andre land en erklæring på klimatoppmøte i Baku som forplikter oss til et mål som er i tråd med 1,5-graders målet og på en linje mot 2050-målene. I Klimastatus og -plan for 2025 har regjeringen lagt frem planer for nye klimatiltak og i tillegg annonsert at klimapolitikken skal forsterkes hvert år fremover.

Svar:

I 2025 skal alle land som er part til Parisavtalen, melde inn nye klimamål (nasjonalt fastsatte bidrag) for perioden et-

ter 2030. Det gjelder også Norge. Regjeringen har sendt på offentlig høring forslag til et nytt klimamål for 2035 under Parisavtalen innenfor spennet 55 prosent – 80 prosent utslippsreduksjoner sammenlignet med 1990. Det nye målet foreslås lovfestet i klimaloven. Fristen for høringssinnspill er 1. januar 2025. Regjeringen har foreslått at klimamålet for 2035 kan gjennomføres ved utslippsreduksjoner nasjonalt, deltakelse i EUs kvotesystem og kjøp av utslippsreduksjoner i land utenfor EU/EØS-området (under Parisavtalens artikkel 6). Regjeringen er også åpen for et fortsatt klimasamarbeid med EU, men det er avhengig av innretningen på fremtidig EU-regelverk. Regjeringen vil legge til rette for betydelige utslippsreduksjoner nasjonalt frem mot 2035, for å sikre nødvendig omstilling til lavutslippssamfunnet.

Utslippsframskrivninger gir anslag på en mulig utvikling i norske utslipp av klimagasser fremover gitt at dagens vedtatte klimapolitikk videreføres uendret. I Nasjonalbudsjettet 2025 ble det presentert oppdaterte anslag for norske utslipp frem til 2040. I 2035 anslås utslippene til 32 mill. tonn CO₂-ekvivalenter, som er en nedgang på 37 prosent sammenlignet med 1990-nivå, se tabell 3.14 i Nasjonalbudsjettet. Som vedlegg til Klima- miljødepartementets budsjettproposisjon la regjeringen i oktober også fram Klimastatus- og plan. De effektberegnete virkemidlene i Klimastatus- og plan retter seg mot ikke-kvotepliktige utslipp. Beregnede utslippsreduksjoner i 2030 som følge av virkemidler i regjeringens klimaplan er 4,8 mill. tonn

CO₂-ekvivalenter, som omtalt på side 130 i regjeringens klimastatus- og plan. Denne utslippsreduksjonen kommer i tillegg til reduksjonen som er anslått i framskrivingene. Det er ikke publisert beregninger av utslippseffekten lengre frem i tid.

Som omtalt i avsnitt 3.2.5.2 i høringsnotatet om forslag til Norges nye klimamål for 2035 vil Norge være en del av EUs kvotesystem etter 2030, og det må tas hensyn til effekten av norsk deltakelse i kvotesystemet. Videre fremkommer det at dersom antall kvoter i det europeiske kvotesystemet reduseres med om lag 80 prosent i 2035, vil Norge kunne bli holdt ansvarlig for utslippene fra i størrelsesorden 5 millioner kvoter i EUs kvotesystem. Disse kvotene kan anses som Norges «fotavtrykk» i kvotesystemet, og regnes som et norsk utslipp uavhengig av hvor innenfor kvotesystemet de aktuelle kvotene benyttes. Med et kvotepliktig utslipp i Norge på 15,2 millioner tonn i 2035, slik framskrivingene viser, vil Norge kunne få overført utslippsreduksjoner tilsvarende 10,2 mill. tonn CO₂-ekvivalenter fra EUs kvotesystem. Disse overførte utslippsreduksjonene representerer utslippskutt som norske kvotepliktige virksomheter har utløst i EU, og kan benyttes inn i Norges måloppnåelse under Parisavtalen.

Alle anslagene presentert over er usikre, og usikkerheten tiltar jo lengre ut i tid anslagene går. Framskrivingene bygger på vurderinger om underliggende utviklingstrekk i norsk og internasjonal økonomi, blant annet økonomiske, teknologiske og befolkningsmessige forhold. Den faktiske økonomiske utviklingen og de teknologiske fremskrittene kan avvike fra forutsetningene i framskrivingene. Det er usikkerhet i beregningene av effekten av virkemidlene i Klimastatus- og plan. Utslippsreduksjonene som beskrevet ovenfor, forutsetter at alle virkemidler i regjeringens klimaplan gjennomføres slik som varslet i Klimastatus- og plan, og at alle disse virkemidlene har like stor effekt på utslippene som anslått. Anslagene for overføringer av utslippsenheter fra EUs kvotesystem er basert på forutsetninger om EUs samlede kvotemengde i 2035 og hvordan oppgjøret mellom EU og Norge vil bli. Hvordan dette oppgjøret mellom EU og Norge skal skje, må avklares med EU, og resultatet er usikkert frem til en slik avklaring har funnet sted.

Det er også mulig å anvende de samme anslagene frem mot 2035, men da er usikkerheten større. En skrivebordsøvelse som tar utgangspunkt i virkemidlene i Klimastatus- og plan slik de foreligger for 2025 og beregner effekten av disse helt til 2035, antyder nasjonale utslippsreduksjoner på 47 prosent i 2035. Medregnet effekten av EU-samarbeidet som beskrevet over gir en slik beregning et anslag på 67 prosent i 2035. Vi understreker at anslagene er svært usikre og kan endre seg dette er rene anslag og beheftet med stor usikkerhet. Jeg understreker at disse beregningene legger til grunn ingen ny politikk utover det som ligger i Klimastatus- og plan, men regjeringen har varslet i Klimastatus og plan at vi hvert år vil forsterke klimapolitikken med nye virkemidler for å kutte utslipp.

Regjeringen vil komme tilbake med anslag på effekter og utslippsnivå etter hvert som vi får ny informasjon.

SPØRSMÅL NR. 635

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 20. desember 2024 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvilke generelle regler, retningslinjer og rutiner som gjelder ansatte i forvaltningen som driver valgkamp i arbeidstiden, samt hvilke krav som stilles til rapportering og avregning av lønnsinntekt når arbeidstakeren samtidig mottar godtgjørelse i politiske verv?

BEGRUNNELSE:

Det henvises til denne saken i Nordlys/Nord24: <https://www.nord24.no/drev-valgkamp-med-full-direktor->

[lonn-og-tapte-fikk-gullkantet-avtale-og-to-lonningspos-er/s/5-32-215061](https://www.nord24.no/drev-valgkamp-med-full-direktor-lonn-og-tapte-fikk-gullkantet-avtale-og-to-lonningspos-er/s/5-32-215061)

Slik saken fremstår kan det være grunn til å stille spørsmål ved den statlige forvaltningens lønnspraksis for ansatte som driver valgkamp og/eller frikjøpes til politiske verv.

Svar:

Saken det vises til i spørsmålet gjelder Innovasjon Norge. Dette selskapet er ikke en del av det statlige tariffområdet, og er heller ikke omfattet av lov om statens ansatte

(se lov om Innovasjon Norge § 5). Innovasjon Norge er derfor ikke underlagt den sektorovergripende arbeidsgiverpolitikken, som er en del av mitt ansvarsområde. Det er Nærings- og fiskeridepartementet som forvalter statens eierinteresser i selskapet. Ut over det må spørsmål om Innovasjon Norges arbeidsgiverpolitikk rettes til Innovasjon Norge.

Jeg kan redegjøre for regler og retningslinjer for ansatte i staten. Dette gjelder altså ikke for andre deler av forvaltningen, herunder statseide foretak og selskaper, samt kommuner og fylkeskommuner.

Hovedregelen om politisk aktivitet for statsansatte framgår av punkt 10.13.1 i Statens personalhåndbok: «En embets- og tjenestemann kan som hovedregel inneha politiske verv. Grunnloven § 62 gjør unntak fra hovedregelen idet den fastsetter at tjenestemenn ved regjeringens kontorer og i utenrikstjenesten ikke kan velges til stortingsrepresentanter.»

Utgangspunktet er altså at en ansatt står fritt til å delta i politisk aktivitet utenfor arbeidstiden. I enkelte tilfeller kan arbeidstakers lojalitetsplikt medføre visse begrensninger i en ansatts yringsfrihet, herunder politisk aktivitet, også på fritiden, om dette skader arbeidsgivers saklige og legitime interesser. Jeg viser her til de etiske retningslinjene for statstjenesten punkt 3.3. Det skal likevel svært mye til før slike begrensninger er aktuelle.

Dette betyr ikke at en ansatt kan delta på slik aktivitet i arbeidstiden, eller gis permisjon med lønn. Her må det skilles mellom permisjon for å utføre offentlige verv, for eksempel møte som folkevalgt i kommunestyret, og permisjon til å bedrive valgkamp eller annet partipolitisk arbeid.

I hovedavtalen i staten § 39 er det fastsatt at en arbeidstaker ikke uten tvingende grunn skal nektes tjenestefri i inntil 12 dager med lønn for å utføre offentlige verv. I statens personalhåndbok punkt 10.8.5.2 og i departementets kommentarer til bestemmelsen i hovedavtalen, er det vist til at dette omfatter verv i organer som er opprettet ved lov eller hjemlet i lov. Dette gjelder møter i kommunestyre, skolestyre, jordstyre og andre kommunale verv. Det er ikke fastsatt noen særskilte regler om rapportering og avregning for godtgjørelsen man eventuelt mottar for vervet.

For annet partipolitisk arbeid gis det ikke permisjon med lønn, se Statens personalhåndbok punkt 10.8.5.5 hvor det fremgår:

«Politisk arbeid har ikke vært betraktet som offentlig verv, og det har derfor ikke vært gitt lønn under slik permisjon».

Når det gjelder nominasjonsmøter, sier imidlertid samme bestemmelse at man skal behandle det som søknad om velferdspermisjon.

SPØRSMÅL NR. 636

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 20. desember 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Mener statsråden dette er riktig bruk av skattepenger å finansiere valgkampen til Arbeiderpartiet i Finnmark, og vil statsråden sanksjonere ovenfor Randal og de overordnede i Innovasjon Norge som har godkjent en slik avtale?

BEGRUNNELSE:

Avisa Nordlys kunne nylig avdekke at tidligere regionsdirektør i Innovasjon Norge Arktis, Linda Beate Randal, mottok full lønn mens hun drev valgkamp som førstekandidat til fylkestinget for Arbeiderpartiet i Finnmark på fulltid i mer enn fire måneder. I senere tid har vedkommende fått en nyopprettet stilling i Innovasjon Norge med samme lønn.

Slike lukrative ordninger i statlige selskaper, for å drive valgkamp for et politisk parti, er en uheldig rolleblanding som er med på å skape mistillit til både politikere og virkemiddelapparatet. Reaksjonene på saken har vært stor i Nord, der blant annet samfunnsdebattant og medlem i Vadsø Arbeiderparti, Ottar Zahl Jonassen, skriver i Nordlys «Arbeiderpartiet hevder å være partiet for "folk flest", men hvordan kan det forsvares når ledende politikere ser ut til å benytte offentlige ressurser (dine og mine penger) som personlig sparegris?». Han reagerer også på at Randal har hatt næringsinteresser i selskaper som har mottatt støtte fra Innovasjon Norge, og beskriver det som «potensielt korrupsjon».

Det er etter mitt syn nødvendig å foreta en gjennomgang av praksisen for arbeidsavtaler i statlige selska-

per og sanksjonere de som er ansvarlig, slik at tilliten til statlige selskaper kan gjenoppbygges.

Svar:

Innovasjon Norge er et særlovsselskap og er regulert gjennom lov om Innovasjon Norge. Forvaltningen av selskapet og den daglige driften, inkludert regulering av anset-

telsesforhold, ligger til Innovasjon Norges' styre og daglige ledelse, og ikke til staten og fylkeskommunene som eiere.

Som eier har jeg forventninger til selskapene om at de blant annet har gode internkontrollrutiner, noe vi følger opp i den ordinære eierdialogen. Det er imidlertid som nevnt Innovasjon Norges styre som er ansvarlig for at selskapet følger gjeldende lover og regler.

SPØRSMÅL NR. 637

Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 18. desember 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Hvilken oversikt har statsråden over hvem som har tilgang til kart over, informasjon og data om kritisk kommunal infrastruktur?

BEGRUNNELSE:

Kommunene har en omfattende infrastruktur, f.eks. knyttet til vann, avløp, kabler og veier. Det er viktig at offentlige myndigheter har kjennskap til hvem som har informasjon om kritisk infrastruktur, slik at det kan forhindre at informasjon havner på avveie.

Svar:

Eg vil takke representanten for spørsmålet og forstår grunngevinga dit at det er sikkerheit og beredskap som ligg bak.

Regjeringa er oppteken av vår felles sikkerheit og at kvar og ein skal ha ei kjensle av tryggleik. Derfor har vi sett i gang fleire tiltak på området. Som kommunal- og distriktsminister er eg oppteken av at vi må finne balansen mellom det å skape tryggleik og det å sikre vekst og utvikling i kommunar over heile landet.

Kommunane forvaltar viktig infrastruktur, og denne infrastrukturen er sentral for planlegging, utbygging og samfunnsberedskap. I Noreg har vi tatt eit val på at offentleg geografisk informasjon skal vere open og tilgjengeleg. Slik infrastruktur som representanten gir døme på, er å rekne som geografisk informasjon eller geodata. For kommunane er det avgjerande at dei har tilgang på geografisk informasjon for å styre samfunnsutvikling og arealbruk.

Opne offentlege geodata handlar om å gi næringsverksemdar, forskarar og sivilsamfunnet tilgang, slik at dei enkelt kan nytte seg av geodata. Det ligg til grunn for utvikling og verdiskaping i samfunnet, men og for tryggleik. Naudetatane treng til dømes oppdaterte geodata, NVE nyttar dei for å kartleggje flaumveger og skredfare, og helsestyresmaktene nytta opne geografiske data for å kartleggje spreiding av smitte under pandemien.

Samstundes er det eit viktig prinsipp at vi skal dele data der vi kan og skjerme der vi må. Det er ikkje slik at ein sektor har, eller bør ha, fullstendig oversikt over kart, informasjon og data knytt til kritisk infrastruktur. Tilgangen til informasjon må tilpassast kva for oppgåver det er snakk om, og så har vi alle eit ansvar for at informasjon ikkje kjem på avvegar.

SPØRSMÅL NR. 638**Innlevert 12. desember 2024 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand****Besvart 13. desember 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I forbindelse med behandlingen av fondsmeldingen, tidligere i år, ble det vedtatt at det skal settes ned et ekspertråd for å se på SPUs investeringsunivers. Dette arbeidet skulle ses i sammenheng med Sverdrup-utvalgets rapport. Ekspertutvalget skulle nedsettes ila inneværende år, altså 2024.

Hva er statusen med dette arbeidet, og når eventuelt ser man for seg å komme i gang med dette arbeidet?

Svar:

Meldingen om Statens pensjonsfond 2024 omtalte oppfølgingen av Sverdruputvalgets utredning (NOU 2022: 12), inkludert anbefalingen fra utvalget om å opprette et eksternt ekspertråd for SPU. Videre ble det i meldingen vist til at departementet arbeider med å opprette et slikt råd som skal vurdere ulike spørsmål knyttet til forvaltningen av SPU, og at det tas sikte på å etablere rådet i løpet av 2024.

Finansdepartementet arbeider med å følge opp dette og vil komme tilbake til saken når den er avklart.

SPØRSMÅL NR. 639**Innlevert 12. desember 2024 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 20. desember 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Er prosjektets behov for beskyttelse og sikring ivaretatt, sett i lys av den forverrede sikkerhetspolitiske situasjon som har oppstått etter prosjektets godkjenning?

iske tiltak og påbygningstiltak innenfor eiendom, bygg og anlegg.

BEGRUNNELSE:

Prosjekt 2078 Sensorer for militær luftromsovervåkning skal anskaffe elleve nye sensorer for overvåkning av norsk og nærliggende luftrom. Prosjektets prisjusterte kostnadsramme er 14 143 mill. kroner.

Svar:

Behovet for beskyttelse og sikring av Forsvarets nye sensorer blir ivaretatt av Forsvaret. Det er gjennomført risiko- og vurderinger i planleggingen av prosjektet før dette ble godkjent i 2019. Gjennom en fornyet vurdering i 2023, konkluderte Forsvaret med at de planlagte beskyttelses- og sikringstiltakene for de nye sensorene var tilstrekkelige for å ivareta forsvarlig sikkerhet i tråd med virksomhetens sikkerhetsmål.

Forsvaret kan iverksette ytterligere tiltak dersom situasjonen tilsier det. Disse vil kunne være organisator-

SPØRSMÅL NR. 640**Innlevert 12. desember 2024 av stortingsrepresentant Christian Torset****Besvart 2. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Den siste uken i november var det flere voldshendelser på Vestfoldbanen. Slike hendelser kan involvere både konduktører og vektere, og antallet hendelser er raskt økende de siste årene. De ansatte er svært tydelige i sine tilbakemeldinger: De ønsker både kurs i konflikthåndtering og økt bemanning på kveldstid, og på utsatte strekninger.

Vil samferdselsministeren imøtekomme kravet om kursing og økt bemanning, eller har han andre tiltak på gang som han mener er mer effektive for å beskytte de ansatte, og redusere volden?

BEGRUNNELSE:

Det blir stadig flere episoder med uakseptabel oppførsel på jernbanen. NRK Nyhetsmorgen har rapportert om dette, og påpekt at dette rammer både reisende og konduktører. Det har vært spesielt mange hendelser på Vestfoldbanen, som driftes av Vy.

Tall fra Vy viser en stor økning i hendelser med vold og trusler på togene. Frem til oktober i år er det loggført 246 hendelser. Til sammenligning var det 145 hendelser rapportert i 2019.

Ofte er konduktører alene på jobb, og de blir da også alene om å håndtere disse situasjonene. Dette blir spesielt krevende i møte med gjenger, eller rusede personer. Tilbakemeldingene fra fagforeningen er at flere er redde for å gå på jobb, særlig på kveld og i helgene. Det er et økende problem med at det vises mindre respekt for de som jobber om bord på tog, og terskelen for å utøve vold, både fysisk og verbalt, oppleves å være senket de siste årene. Konduktørene selv sier problemet er størst på kveldstid.

Svar:

Jeg ser svært alvorlig på økningen i antallet hendelser. Samferdselsdepartementet har innhentet informasjon fra Vy som har ansvaret for sikkerheten om bord på togene. Alle alvorlige saker politianmeldes, og Vy har satt inn ekstraordinære tiltak på Vestfoldbanen:

- Vektere er satt inn på spesielt utsatte avganger, herunder kveldstid og natt de kommende helger, og Vy vurderer videre behov fremover etter dette.
- Ledere settes inn som en tilleggsberedskap i togene en periode fremover, slik at det er flere på jobb i togene.
- Vy har et godt samarbeid med politiet, med tett dialog lokalt og sentralt, og rutinen er at ansatte skal ha

lav terskel for å kontakte politiet på nødnummer 112 dersom situasjoner skulle oppstå. Politiet har stilt opp godt med lokal tilstedeværelse i Vestfold, og andre aktuelle steder.

- Det er overvåningskameraer om bord i togene, og Bane NOR har kameraer på plattform.

Vy jobber tett med foreninger og verneombud for å treffe de beste tiltakene. På lik linje med andre utsatte yrkesgrupper, får personalet opplæring i hvordan de skal håndtere vanskelige situasjoner, med fokus på konfliktdemping. Det har tidligere blitt gjennomført særskilte kurs, og deretter har dette blitt en del av grunnutdanningen for konduktører. I tillegg gjennomføres lederoppfølging av medarbeidere innenfor temaet.

De som har blitt utsatt for uønskede hendelser i toget, får oppfølging av leder og verneombud, og får tilbud om oppfølging av bedriftshelsetjenesten. Dette er satt i et system som er tilgjengelig hele døgnet, alle dager i uken.

SPØRSMÅL NR. 641**Innlevert 12. desember 2024 av stortingsrepresentant Henrik Asheim****Besvart 18. desember 2024 av arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Høyre har ikke foreslått å redusere sykepengene for arbeidstakere, noe statsministeren vet.

Hva begrunner statsministeren da en slik påstand om Høyres politikk med, og hvilket ansvar mener han at han har for å ikke feilinformere befolkningen om andre partiers politikk?

BEGRUNNELSE:

Under et pressetreff i forbindelse med Arbeiderpartiets sentralstyremøte 9. desember uttalte statsministeren til flere medier at

“nå har vi hatt diskusjoner den siste tiden om sykelønnen, hvor det er helt tydelig fra Høyre og Fremskrittspartiet åpnes for at de vil endre sykelønnen, svekke rettighetene til folk. Det er krise, hvis det er slik at folk som opplever at de mister økonomisk trygghet ved sykdom”.

Videre uttalte statsministeren at

“hvis det er sånn at vi får en influensaepidemi og mange blir sjuke i familien, så skal altså mor og far på jobb, de går ned i lønn fordi du skal endre sykelønnen”.

Statsministeren vet godt at Høyre ikke har foreslått å kutte i arbeidstakers kompensasjon i sykepengeordningen. Det hadde vært interessant i vite om statsministeren mener det er redelig å snakke usant om et annet partis politikk for egen vinning. Spesielt sett i lys av tiden vi er inne i hvor desinformasjon og falske nyheter truer tilliten til politikken og demokratiet.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Henrik Asheim til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Jeg har ved flere anledninger vært tydelig på at sykefraværet i Norge må ned, men at det må skje gjennom andre virkemidler enn usosiale kutt som straffer syke mennesker. For dagens regjering er det uaktuelt å kutte i sykepengeordningen.

Representanter fra flere av partiene i opposisjon, inkludert representanter fra Asheims parti, har tatt til orde for å kutte i sykepengeordningen. Venstre har gått inn for å kutte kompensasjonsgraden til 80% etter seks måneder, og Fremskrittspartiet har i nytt partiprogram en formulering om at partiet «i større grad vil ansvarliggjøre den enkelte arbeidstaker ved korttidsfravær».

Deler av Høyre har også gått inn for å kutte i ordningen. På et representantskapsmøte i oktober vedtok Oslo Høyre at de ønsker en «moderat innstramming av sykelønnsordningen». Historien har også vist at selv om Høyre før et valg har sagt at de ikke ønsker å kutte i sykelønnsordningen, så har de i regjering likevel foreslått det. Foran valget i 2013 ble det sågar utstedt en garanti fra Høyre om dette (Klassekampen 28. februar 2013). Likevel foreslo Solberg-regjeringen i sitt første budsjett å doble inngangen på sykelønnsordningen fra 0,5 G til 1G. Dette ble senere trukket.

Jeg anser det derfor uvisst hva en eventuell ny regjering hvor Høyre deltar kommer til å gjøre med sykepengeordningen.

SPØRSMÅL NR. 642**Innlevert 12. desember 2024 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 20. desember 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kva gjer regjeringa for å hindra at vår NATO-allierte Tyrkia bryt folkeretten med angrep mot kurdarar og andre minoritetar i Nord-Syria?

GRUNNGJEVING:

Det er svært gleden at Assad-regimet har falle. Samtidig er situasjonen i Nordaust-Syria, også kjent som Rojava på kurdisk, bekymringsfull. Fleire av militsane i Syria, både HTS og SNA, er støtta av Tyrkia. Sidan opprøret starta i

Syria i desember har SNA og andre grupper gått til kraftige angrep på den kurdiske befolkninga i Nord-Syria, samtlig som Tyrkia har bomba dei same menneska frå lufta.

Denne utviklinga viser ein tyrkisk strategi for å utvida makta si.

Offensiven handlar ikkje berre om geopolitisk kontroll og innverknad. Han er også direkte retta mot kurdarane som kjempar for demokrati og sjølvstyre i Rojava.

Krigen er ein eksistensiell kamp for kurdarane og alle andre minoritetar som søker vern i Rojava. Religiøse minoritetar som armenarar og kristne har no søkt tilflukt i kurdiske område styrt av Rojava sine sjølvstyresmakter. Dei veit at dei einaste som kan verna dei i kaoset, er dei kurdiske styrkane.

Tyrkia sitt mål er klart: Å knusa sjølvstyret i Rojava, fjerna kurdarane frå regionen og realisera neo-osmanske ambisjonar om å gjenoppretta Misak-ı Milli-grensene.

Dette vil innebera ei fullstendig omstrukturering av Nord-Syria, der kurdarane vil bli utsletta.

Svar:

Regjeringa ser med uro på meldingane om tyrkiske angrep i Syria. Me registrerer at Tyrkia ser dette i samanheng med faren for terroristanslag i Tyrkia. Det er fortvilande at sivile liv har gått tapt, og at sivil infrastruktur igjen har vorte ramma i eit område der øydeleggingane frå mange år med krig allereie gjer dei humanitære behova enorme.

Noreg anerkjenner at Tyrkia har eit tryggingbehov. Samtidig har Syria krav på respekt for den territoriale integriteten sin. Noreg forventar at Tyrkia, som alle andre land, respekterer folkeretten. Norske styresmakter har løpande diplomatisk kontakt med tyrkiske styresmakter i fleire ulike kanalar – tyrkiske styresmakter er godt kjende med norske synspunkt.

SPØRSMÅL NR. 643

Innlevert 12. desember 2024 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 19. desember 2024 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Vil statsråden legge til rette for at Sjongd AS får svar på sin søknad så raskt som mulig og når kan de forvente at dette skjer?

BEGRUNNELSE:

Sjongd AS har søkt departementet om tillatelse til å anlegge krematorium. I et brev fra departementet datert 21. oktober skrives det at man tar sikte på å fatte vedtak så raskt som mulig, men at det kan drøye til desember. På en konferanse i Sandefjord 29. november ble det også henvist til desember fra en ansatt i BFD som var tilstede.

Nå har aktøren fått beskjed om at behandlingen kan ta tre nye måneder.

Svar:

Fordi gravplasslova berre har ei overordna regulering av vilkåra for å få byggje krematorium, har det tatt tid å handsame den første søknaden frå eit privateigd aksjeselskap som vil byggje og drive eit krematorium i Noreg. Eg viser til at reguleringa i gravplasslova § 4 andre ledd går attende til likbrenningslova av 1913, bortsett frå at depar-

tementet med gravplasslova i 1996 fekk heimel til å stille vilkår. Fordi det er stilt få krav til krematorium i regelverket, må ein vurdere kva for vilkår som må setjast for eit eventuelt løyve. Eg viser til at det til dømes ikkje er heimel til å føre statleg tilsyn med krematorium. Difor må det gjerast nokre prinsipielle avklaringar før søknaden kan svarast ut. Dette arbeidet er prioritert, og eg ser behovet Sjongd AS har for å få svar på sin søknad. Eg vil samstundes vise til at mitt departement gav tilskot til ein rapport frå Hovudorganisasjonen KA som kartla samfunnets behov for krematorium og kjølerom. Rapporten kom i august og vi har no mottatt innspel til rapporten, og departementet arbeider med oppfølging. Regjeringa vil sjå heilskapleg på området når det gjeld krematoriakapasitet, ein tenleg prosess for å vurdere rett lokalisering, kven som skal drive dei og korleis vi eventuelt kan lovheimla ansvaret for krematorium i Noreg.

SPØRSMÅL NR. 644**Innlevert 12. desember 2024 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen****Besvart 17. desember 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvor mye og hvor stor andel av den skattepliktige formuen for personer som betaler formuesskatt stammer fra eierskap av utenlandske aksjer?

BEGRUNNELSE:

I Dokument nr. 15:525 (2024-2025) oppgis det at om lag 1 740 mrd. kroner av den skattepliktige formuen til personer som betalte formuesskatt i 2022 består av aksjer.

Viser til Rødts budsjettspørsmål 246 til Statsbudsjettet 2025, der departementet indikerer at det er mulig å frambringe informasjon om hvor stor andel av dette som utgjøres av utenlandske aksjer.

Svar:

Problemstillingen spørsmålet reiser er dessverre for omfattende og krevende til at Finansdepartementet kan

gjennomføre tilfredsstillende beregninger. Vi har ikke informasjon som gjør det mulig å skille ut utenlandske aksjer for norske skattytere. Utenlandske aksjer som eies indirekte gjennom norske private selskap, vil fremstå som formue i norske aksjer på skattemeldingen. Dette utgjør trolig størstedelen av utenlandske aksjer eid av nordmenn. Videre foreligger det ikke gode nok data for hvordan porteføljer i fond er fordelt mellom norske og utenlandske selskaper.

For å besvare spørsmålet på tilfredsstillende vis måtte en nøstet opp i eierkjeden av selskapene for å skille ut aksjer i utenlandske selskap som er eid gjennom et norsk privateid investeringsselskap. Disse aksjene vil fremstå som norske aksjer på eierens skattemelding. Det vil derfor kreve en relativt omfattende utredning å besvare spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 645**Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 20. desember 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden gi Kripos en permanent rolle som bistandsorgan i saker som gjelder æresrelatert kriminalitet, og vil statsråden sørge for at Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold får mer en én stillingshjæmme fra politiet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument nr. 15:389 (2024-2025) skriftlig spørsmål fra Silje Hjemdal (FrP) til justis- og beredskapsministeren, Besvart: 25.11.2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl.

I sitt svar viser justisministeren til Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold, som svar på hva Kripos bistår med. Svaret vektlegger det

tverretatlige samarbeidet, noe som selvsagt er en styrke. Fakta er imidlertid at det er en overvekt av ressurser på alle andre en UDI og politiet. Hva gjelder Kripos rolle, vises det til at de har et bredt bistandsansvar dersom politidistriktene har behov for det.

«Enheten har oppdrag knyttet til trusselutsatte personer, vitnebeskyttelse og adressesperre, der saker knyttet til æresrelatert kriminalitet kan være relevante.»

I årsrapporten for 2023 listes kompetanseteamets sammensetning opp. Det er 4 stillingshjemler fra Bufdir, 1 fra UDI, 1 fra NAV, en halv fra IMDI, en femtedel fra Helse- og omsorgsdepartementet og kun én fra Politiet.

Totalt jobbet Kompetanseteamet med 1 137 enkeltsaker i 2023. Dette er en økning på 246 saker (28 %) fra de 891 sakene teamet jobbet med i 2022. Dette er også det

høyeste antallet saker teamet har hatt siden det ble opprettet i 2004. Det vil være interessant å se hva tallene blir for 2024, men lite tyder på at behovet for bistand vil være mindre i fremtiden.

Alle etater gjør nok en viktig jobb i teamet, men det fremstår som naivt å tro at en politistilling skal kunne ivareta det store behovet som er der ute. PROBAs evalueringsrapport av Kompetanseteamet påpekte at politiets rolle i teamet bør styrkes med minst en stilling.

En styrking av politiets rolle i Kompetanseteamet vil isolert sett kanskje ikke være en tilfredsstillende løsning uten at Kripas får en permanent rolle som bistandsorgan i slike saker.

Svar:

Kripas har en viktig rolle i å gi bistand til politidistriktene i alvorlig kriminalitet. Æresrelatert vold har en sær-

skilt tilknytning til Kripas, ved at politiets representant inn i Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold er stedsplassert der. Stillingen inngår i fagmiljøet som jobber opp mot trusselutsatte personer, vitnebeskyttelse og adressesperre.

Det pågår nå en dialog mellom POD og Kripas om hvordan rollen bør fylles, og om hvordan behovet for bistand og veiledning ivaretas.

POD vurderer samtidig andre løsninger og mulige organiseringer for å sikre politiets kompetanse innen bekjempelse av æresrelatert vold. Hvordan fagområdet æresrelatert kriminalitet/vold best skal utvikles og organiseres må ses sammen med utviklingen av politiet i stort. Antallet henvendelser fra politiet til Kompetanseteamet er sterkt økende.

En styrking av politiets rolle i teamet er derfor et aktuelt alternativ.

SPØRSMÅL NR. 646

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 20. desember 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Nettavisen har nylig avslørt at Innovasjon Norge har oppretta ei spesialrådgivarstilling med lukrative løns- og arbeidsvilkår for ein tidlegare Ap-topp etter lokalvalet i 2023. Vedkomande dreiv valkamp for Ap i fire månader med full løn frå Innovasjon Norge og opplyste utad at ho hadde permisjon frå Innovasjon Norge – noko ho ikkje hadde.

Kva vil næringsministeren gjere for å rydde opp i saka, og er statsråden enig i at denne saka forsterkar inntrykket av at Ap er på ein annan planet enn grunnplanet i norsk næringsliv?

Svar:

Innovasjon Noreg er eit særlovsselskap og er regulert gjennom lov om Innovasjon Noreg. Forvaltninga av selskapet og den daglege drifta, inkludert regulering av tilsetjingsvilkår, ligg til styret i Innovasjon Noreg og den daglege leiinga, og ikkje til staten og fylkeskommunane som eigarar.

Som eigar har eg forventningar til selskapa om at dei mellom anna har gode rutinar for internkontroll,

noko vi følgjer opp i den ordinære eigardialogen. Det er imidlertid som nemt Innovasjon Noreg sitt styre som er ansvarleg for at selskapet følgjer gjeldande lover og reglar.

SPØRSMÅL NR. 647**Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 18. desember 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden åpne opp for at Moss kommune og SVV kan prioritere lokaltrafikken foran fergetrafikken i perioder med betydelig trafikkaos i Moss?

BEGRUNNELSE:

Viser til diverse skriftlige spørsmål fra undertegnende, senest dokument nr. 15:564 (2024-2025). Der spør jeg om statsråden vil åpne opp for at Moss kommune og SVV kan prioritere lokaltrafikken foran fergetrafikken i perioder med betydelig trafikkaos i Moss. Statsråden svarer ikke på dette, bare viser til at i en normalsituasjon er det ingen prioritering og at SVV er bedt om å gå i dialog med

kommunen. Spørsmålet mitt var tydelig på at det handler om “i perioder med betydelig trafikkaos i Moss”. Selv om mange mossinger opplever at trafikkaos er normalt, så handler spørsmålet om i tilfeller der problemet er større. Jeg ber derfor statsråden faktisk besvare spørsmålet.

Svar:

Det er bare politiet som har hjemmel til å dirigere trafikken i den typen situasjoner som representanten viser til, jf. Vegtrafikkloven § 9. Unntaket er trafikkdirigering ved arbeidsvarsling, og lignende, noe som ikke omfatter situasjoner med stor trafikk.

SPØRSMÅL NR. 648**Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 20. desember 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at de med midlertidig oppholdstillatelse får denne trukket tilbake når det er trygt å returnere?

BEGRUNNELSE:

Viser til medieoppslag der justis- og beredskapsministeren gir støtte til FrPs syn om at syrere og andre som har fått beskyttelse i Norge skal returnere så fort det er trygt, slik at de kan være med på å bygge opp landet sitt. Erfaringsmessig vet vi at det å oppfordre til at personer skal returnere til sitt hjemland ikke er nok. Jeg ber derfor statsråden redegjøre konkret for hvordan hun og regjeringen vil få til at retur faktisk skjer.

Svar:

Det er et viktig prinsipp at midlertidig oppholdstillatelse ikke vil fornyes eller kan falle bort dersom grunnlaget for opphold i Norge ikke lenger er til stede, for eksempel ved

at opprinnelseslandet blir trygt for en asylsøker. Dette gjelder også for syrere. Det er UDI og UNE som behandler enkeltsaker, og vurderer om det vil være trygt å returnere ut fra tilgjengelig landinformasjon og søkerens individuelle situasjon.

Omveltningen i Syria med Assad-regimets raske fall er historisk og gir håp til millioner av syrere. Det er for tidlig å si hvordan situasjonen vil bli på lengre sikt, og det er et stort behov for humanitær bistand. Dersom syrere i Norge ønsker å vende hjem, for eksempel for å være med på gjenoppbyggingen av hjemlandet, eller allerede nå vet at det er trygt for dem og grunnlaget for opphold har falt bort, kan de få støtte til å vende tilbake.

Selv om det er for tidlig å slå fast at retur til Syria til være trygt for en større gruppe, kan det altså bli aktuelt med tilbakekall av flyktningstatus og oppholdstillatelser på sikt. Regjeringen legger til grunn at Norge skal gi beskyttelse til dem som trenger det, og at personer uten oppholdstillatelse ikke skal være i Norge. På generelt grunnlag kan personer uten oppholdstillatelse som ikke returnerer frivillig bli tvangsreturnert. Departementet har

gitt en instruks til UDI (GI-15/2020) som regulerer når det skal opprettes tilbakekallssaker i slike tilfeller.

SPØRSMÅL NR. 649

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 19. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Jeg viser til skriftlig spørsmål nr. 577 der statsråden unngår å svare på mitt konkrete spørsmål om hvor ofte Norge velger å gjøre egne vurderinger av sikkerhet og effekt i stedet for å legge EMAs vurderinger til grunn. I stedet får jeg en beskrivelse av systemet som er vel kjent fra før. Dette gjør det vanskelig for utenforstående å vurdere omfanget av dobbeltarbeidet som gjøres.

Kan statsråden svare konkret på hvor store ressurser som brukes på å utrede forhold som EMA allerede har vurdert rundt pasientsikkerhet og effekten av legemidlet?

BEGRUNNELSE:

Norge har tilgang på og kan legge EMAs vurderinger av sikkerhet og effekt for legemidler til grunn. Likevel gjennomfører DMP egne vurderinger i tillegg til EMAs arbeid. Selv om det kan være relevante grunner til å vurdere særnorske forhold, mangler vi helt grunnleggende oversikt over omfanget av disse tilleggsvurderingene. Vi vet ikke hvor mange saker som får egen norsk vurdering, hvilke ressurser som brukes på dette arbeidet, eller hvilken konkret merverdi det gir. Når departementet velger å ikke gi oversikt i mitt første spørsmål om hvor mange ressurser som brukes til å gjøre vurderinger som overlapper med EMAs arbeid, er det grunn til å stille spørsmål ved om ressursbruken er forsvarlig og om dagens praksis forsinker pasienters tilgang til viktige legemidler unødige. Dette er særlig relevant nå som det europeiske samarbeidet om metodevurderinger (HTAR) skal effektivisere disse prosessene fra 2025. En kartlegging av ressursbruken er nødvendig for å vurdere om deler av dagens system innebærer unødvendig dobbeltarbeid som både koster penger og forsinker tilgangen til nye legemidler.

Svar:

Direktoratet for medisinske produkter (DMP) bruker ingen ressurser på å utrede forhold som EMA allerede har

vurdert rundt pasientsikkerhet og effekten av legemidlet. DMP legger EMAs vurderinger av sikkerhet og effekt for legemidler til grunn i sine metodevurderinger, men disse alene er ikke tilstrekkelig til å vurdere om bruken av legemidlet i Norge vil være i tråd med prioriteringskriteriene.

En MT-vurdering (markedsføringstillatelsevurdering) og en metodevurdering skjer etter ulike kriterier. EMA vurderer legemidlers nytte/risikoforhold som danner grunnlag for å gi legemidler markedsføringstillatelse, mens en metodevurdering innebærer en vurdering av overførbarhet av nytten fra globale kliniske studier til klinisk praksis i Norge og en vurdering av om nytten står i forhold til ressursbruken. Effekten av legemidler er undersøkt i kliniske studier med en begrenset studieperiode, mens en metodevurdering analyserer et fullt behandlingsforløp som ofte strekker seg over et livstidsperspektiv. For mange av legemidlene som blir godkjent av EMA, er det ikke direkte sammenlignende kliniske studier mot standardbehandling i norsk klinisk praksis. DMP bruker derfor sine ressurser på å etablere et estimat for relativ effekt, framskrivning av denne mereffekten og en helseøkonomisk analyse. Dette er vurderinger som ikke gjøres av EMA.

DMP bidrar i det Europeiske samarbeidet (HTAR). Rapportene fra HTAR vil imidlertid kun bestå av deler av en metodevurdering. En helseøkonomisk analyse må fortsatt utføres nasjonalt. HTAR starter med utredning av nye legemidler innen kreft og avanserte terapier januar 2025, og det vil antakeligvis tar flere år før de fleste sakene dekkes av HTAR.

Jeg er svært opptatt av å redusere saksbehandlingstiden ved vurdering av innføring av nye legemidler. Jeg gikk derfor sommeren 2024 i dialog med industrien og beslutningstakere på myndighetssiden for å fremme felles tiltak som kan redusere saksbehandlingstiden. Vi ser allerede resultater av vår felles innsats, men skal også i 2025 arbeide med målrettede tiltak for å sikre effektiv og rask saksbehandling.

SPØRSMÅL NR. 650**Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 20. desember 2024 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre rede for hvorfor flertallet i næringen ikke blir lyttet til og hensyntatt, og vil statsråden følge innspillene fra samtlige høringsinstanser og innføre en lik maksimalkvote for samtlige fartøy i samsvar med alternativ 2?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med regulering av snøkrabbefisket for 2025 foreslo Fiskeridirektoratet i sin høring 3 alternativer. Hvor de to første var maksimaltkvote med eller uten garantert kvote i bunn, mens det tredje alternativet var maksimalkvote fastsatt etter fartøyets lengde.

Med unntak av Fiskebåt så pekte alle andre høringsinnspill i høringsrunden på alternativ to som det beste alternativet, herunder også Fiskebåts egen administrasjon og Norges Fiskarlag. Det som er foruroligende er at Fiskeridirektoratet neglisjerer alle høringsinnspill, og anbefaler en regulering som kun har støtte i Fiskebåts styre og de seks fartøyene som favoriseres i ordningen. Dette er ikke bare et demokratisk problem, men rokker også ved legitimiteten og troverdigheten til fiskeriforvaltningen.

Vi står nå i en posisjon hvor vi skal regulere fangst på en ny art fra start, og kan da lære av de feil som er gjort i tidligere reguleringer. En regulering hvor fartøyets størrelse er avgjørende for kvotens størrelse er uheldig og vil medføre en kapasitetsøkning som er ugunstig over tid. Vi har i flere tiår arbeidet for å komme bort fra fartøykvoter basert på lengde og lasteromsvolum. For fangst av snøkrabbe foreligger det ingen gode grunner til å fordele kvotestørrelser basert på fartøylengde, verken begrunnet

i historisk fangst eller fartøyenes evne til fiske foreslåtte maksimalkvoter.

Det direktoratet foreslår er i realiteten et fordekt olympisk fiske.

Svar:

Fiskeridirektoratet har gjennomført en skriftlig høring av forslag til reguleringen av fangst av snøkrabbe i 2025. Det er første gang det fastsettes en egen reguleringsforskrift for fangst av snøkrabbe. Fiskeridirektoratet har etter høringen gjort en vurdering av innspillene direktoratet har mottatt, og oversendt sin tilrådning om neste års regulering til departementet.

Det har kommet mange gode innspill i høringen som jeg har vurdert i forbindelse med fastsettelsen av forskriften, og det er ulike hensyn som må veies mot hverandre. Forskriften er nå fastsatt, og det er besluttet at det blir lik fartøykvote og lik maksimalkvote for fartøyene som deltar i fangst av snøkrabbe i 2025.

Dette er første gang vi skal regulere snøkrabbefangsten på fartøynivå, og jeg ønsker å legge opp til en regulering av fangsten i 2025 som gir aktørene mer ro på feltet og mulighet til å planlegge fangsten. Det legges derfor opp til at fartøyene med snøkrabbetillatelse får en rimelig høy garantert fartøykvote fra årets start, samtidig som maksimalkvoten settes på et greit nivå. Dette for å ta høyde for at vi har en flåtegruppe som er veldig sammensatt og hvor noen fartøy har stor fangstkapasitet. For lave fartøykvoter og for høye maksimalkvoter legger i for stor grad opp til et olympisk fiske som jeg vil at vi skal bevege oss borti fra. Kvotene som fastsettes er lik for samtlige fartøy.

SPØRSMÅL NR. 651**Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Morten Wold****Besvart 20. desember 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Har finansministeren en oversikt over frivillige organisasjoner som i løpet av de siste ti år har fått varsel om kon-

troll av Skatteetaten for å undersøke om organisasjonens aktivitet aktivt støtter eller medvirker til handlinger i strid med folkeretten?

BEGRUNNELSE:

I november ble det sendt et brev fra Skatteetaten til syv organisasjoner som driver ulikt Israel-relatert arbeid med varsel om kontroll. Ifølge Skatteetaten er formålet med kontrollen å vurdere om organisasjonenes aktivitet, inkludert bruken av mottatte gaver, aktivt støtter eller medvirker til handlinger i strid med folkeretten. Bakgrunnen for kontrollen skal være at Norge besluttet å anerkjenne Palestina i mai 2024 og at Norge er forpliktet til å følge en resolusjon fra FNs sikkerhetsråd fra 1980 som oppfordrer det internasjonale samfunn til ikke å støtte Israels bosettingsaktiviteter i de okkuperte områdene.

I den sammenheng vil det være av interesse å vite eventuelt hvilke andre og hvor mange organisasjoner som i nyere tid har vært gjenstand for kontroll med lignende begrunnelse.

Svar:

Bakgrunnen for kontrollen er at skattelovens regel om rett til fradrag for gaver til frivillige organisasjoner, har en egen regel om organisasjoner som aktivt støtter eller medvirker til handlinger i strid med vedtak fra FNs sikkerhetsråd. Formålet da dette ble vedtatt i 2011, var å etablere en mekanisme som hindrer statsstøtte til organisasjonshandlinger som er i strid med målsettinger i resolusjonene. Bakgrunnen er nærmere beskrevet i proposisjonen som ble behandlet i Stortinget da (Prop. 1 LS (2011-2012) kapittel 13). Der er det blant annet vist til resolusjon 465 fra

1980 som en relevant resolusjon. Resolusjonen ber alle stater om å avholde seg fra å gi Israel noen assistanse som kan brukes i forbindelse med bosettinger i okkupert område.

Finansdepartementet har en lovpålagt plikt til å påse at det ikke er organisasjoner i gavefradragsordningen som støtter eller medvirker til handlinger i strid med resolusjoner gitt av Sikkerhetsrådet. Oppfølgingen nå er en administrativ ivaretagelse av denne plikten departementet har. Skatteetaten gjennomfører videre jevnlig kontroll i forbindelse med ulike ordninger og regelverk. Det er viktig å understreke at informasjonshenting er kun en forespørsel om informasjon fra organisasjonene. Brevene innebærer ikke noen mistanke om at noen organisasjoner gir støtte som strider mot vedtak fra FNs sikkerhetsråd.

Som en del oppfølgingen har Finansdepartementet bedt Utenriksdepartementet om bistand til å gi en oversikt over hvilke andre resolusjoner fra FN som kan være relevante i denne sammenheng.

Finansdepartementet har benyttet myndigheten til å treffe utelukkelsesvedtak ved én anledning siden loven trådte i kraft i 2012. Karmel-Instituttet ble utelukket fra gavefradragsordningen i vedtak av 19. september 2012, fordi organisasjonen ga støtte til bosettinger på okkuperte områder i strid med sikkerhetsrådets resolusjon 465. Det har ikke vært gjennomført andre kontroller av frivillige organisasjoner med bakgrunn i denne bestemmelsen siden den ble fastsatt.

SPØRSMÅL NR. 652

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle

Besvart 20. desember 2024 av landbruks- og matminister Geir Pollestad

Spørsmål:

I det fleste diskusjoner om overføringer til jordbruket vises det gjerne til selvforsyningsgraden for å illustrere at Norge ikke er selvforsynt på mat og nødvendigheten av høye tilskudd til jordbruket. Men selvforsyningsgraden sier lite om behovene i norsk matproduksjon, i praksis bare hva nordmenn handler i butikk målt i kalorier.

Mener statsråden at selvforsyningsgraden er et meningsfylt mål for å beregne selvforsyningen og nivået for overføringer til jordbruket?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i Prop. 105. S (2023-2024) "gode inntektsmuligheter er et viktig virkemiddel for å nå målet om økt selvforsyning", men også at "forbedring i inntektsmulighetene vil ikke bidra til å øke selvforsyningsgraden".

Fra regjeringen Solbergs forslag til budsjett for 2022 til avtalen for 2025, har budsjettstøtten over jordbruksavtalen økt med 67 pst, til sammen over 11 mrd. kroner. Økningene er i stor grad begrunnet ut fra behovet om økt selvforsyning, men selvforsyningsgraden er likevel fortsatt den samme. Den største økningen i opp-

gjørene har vært på direkte tilskudd, som nå utgjør 60 pst. av midlene over jordbruksavtalen. Dette er tilskudd som i stor grad bare tilgodeser eksisterende produksjoner og låser norsk landbruk fast i disse, i stedet for å legge til rette for omstilling og nytenkning. Dermed går økningene på bekostning av tiltak og innretning på jordbrukspolitikken som kunne gitt norske bønder bedre konkurransekraft og forbrukerne et større produkt- og kvalitetsmangfold med dertil høyere betalingsvilje – og selvforsyningsgraden.

Selvforsyningsgraden angir som kjent hvor stor andel av engrosforbruket av matvarer, regnet på energibasis, som kommer fra norsk produksjon. Blant annet utgjør sukker, honning og sukkervarer nesten 10 % av det norske matvareforbruket målt på energibasis, og øvrige matvarer som ikke produseres i Norge slik som ris og nøtter utgjør ca. 11 %. Grønnsaker, frukt og bær utgjør 25 pst. av forbruket målt i vekt (kilo), men knapt 5 pst. av matforbruket på energibasis. Overskuddsproduksjon av korn og gulrøtter som ikke blir konsumert av mennesker, regnes heller ikke med i beregningen av selvforsyningsgraden. Svinn blir heller ikke hensyntatt.

Selvforsyningsgraden har vært mer eller mindre stabil gjennom skiftende politisk flertall de siste 20 årene, men dekningsgraden har til sammenligning økt og ligger nå rundt 90 %. Samtidig vil både dekningsgraden og selvforsyningsgraden være lavere enn hva den potensielle norske selvforsyningssevnen kan tenkes å være. De samme produksjonene som mottar mesteparten av overføringene til landbruket har siden 1970-tallet hatt 100 pst. eller nær 100 pst. selvforsyningsgrad. I all hovedsak kjøtt og meieriprodukter, de samme produksjonene som mottar mesteparten av tilskuddsmidlene.

Svar:

Ja, sjølvforsyningsgraden er absolutt eit meningsfylt mål på den løpande sjølvforsyninga med matenergi. Slik NIBIO bereknar sjølvforsyningsgraden, angir den norsk matsektor sin marknadsandel på heimemarknaden, og den kan derfor per definisjon ikkje overstige 100. Denne måten å berekne på er ikkje direkte samanliknbar med slik sjølvforsyningsgraden vanlegvis bereknast i andre land, der òg eksporten inkluderast over brøkstreken, før det dividerast på forbruket. Denne måten å berekne på kallar NIBIO dekningsgrad. Den norske dekningsgraden er vesentleg høgare enn sjølvforsyningsgraden på grunn av fiskeeksporten vår. NIBIO bereknar òg ein sjølvforsyningsgrad for protein, som er klart høgare enn for kaloriar, som følgje av at vi i Noregs har eit stort husdyrhald.

Forsyningsevna eller sjølvforsyningsevna må ta omsyn til moglegheit for endringar i forbruk og produksjon. Sjølvforsyningsevna må vurderast opp mot ulike konkrete krisesituasjonar og korleis dei påverkar produksjon og forsyningslinjer.

Representanten Westgaard-Halle viser til to sitat henta frå Prop 105 (2023 – 2024) i sitt spørsmål. Eg vil på det sterkaste oppmode til å lese og nytte heile sitatet når det stillast spørsmål, for å få med seg heilskapen i budskapet. Westgaard-Halle skriv at det i proposisjonen står «Stor forbedring i inntektsmulighetene vil ikke bidra til å øke selvforsyningsgraden». Resten av sitatet er «hvis ikke konkurransekraften forbedres». I setninga før heiter det «Å styrke konkurransekraften mot import er avgjørende for å auke hjemmemarkedsandelene».

Dersom det er nausynt med ein ytterlegare oppklaring kan representanten bruke sitatet frå Meld. 11 (2023 – 2024), der det heiter at «Sjølvi ei sterk forbedring i inntektsmoglegheitene vil ikkje bidra til å auke sjølvforsyningsgraden om ikkje dei norske jordbruksvarene vert etterspurt og kjøpt». Norsk jordbruk må sjølvstelt produsere varer som forbrukarane etterspør. Elles vil importen gå opp og sjølvforsyninga gå ned.

Denne regjeringa har prioritert å auke overføringane til jordbruket, både på grunn av ein ekstraordinær kostnadsvekst og for å auke bonden sine inntektsmoglegheiter. Auka inntektsmoglegheiter er eit sentralt verkemiddel for å leggje til rette for rekruttering og å auke investerings- og produksjonsvilja i næringa. Dette er avgjerande for å oppfylle dei landbrukspolitiske målsettingane, mellom anna auka sjølvforsyningsgrad, over tid. Gjennom fordelinga av overføringane og innrettinga i dei ulike ordningane, vert det skapt eit insentiv som legg til rette for auka måloppnåing, herunder å ta marknadsandelar i sektorar der sjølvforsyningsgraden er låg. I dette arbeidet må fleire kryssande omsyn og målkonfliktar vektast mot kvarandre, ikkje minst å styrke konkurransekrafta mot import som er avgjerande for å auke sjølvforsyningsgraden.

SPØRSMÅL NR. 653**Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 19. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Mener statsråden at det er et rimelig krav fra Helse Nord at alle pasienter skal fraktes med elbil?

BEGRUNNELSE:

10. des kan man lese på NRK at Helse Nord krever nullutslippsbiler i sitt kommende anbud for pasientkjøring i drosjer.

Taxinæringen selv mener det er uansvarlig, fordi det er lange avstander uten ladestasjoner og store strekninger over høyfjellspartier med til tider svært uforutsigbart vær.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har i forbindelse med dette spørsmålet bedt om innspill fra Helse Nord RHF. De opplyser at de mål og strategier som er lagt til grunn for denne aktuelle anskaffelsen er gjort med utgangspunkt i Helse Nord RHF sitt mål innenfor klima og miljø. Eventuelle utfordringer knyttet til miljøkrav i denne anskaffelsen har Helse Nord RHF blant annet kartlagt gjennom markedsdialog, herunder også hensynet til ladeinfrastruktur.

Helse Nord RHF opplyser at de har valgt å sette krav om nullutslipp for alle kjøretøy i rammeavtalene for pasientreiser med drosje for 1-3 passasjerer som har oppstart fra høsten 2025. Basert på vurderinger av utfordringsbildet, spesielt lademulighetene som enkelte

steder fortsatt er begrensede, har Helse Nord RHF samtidig valgt å ha en dispensasjons-ordning fra dette kravet for områder der det kan dokumenteres at forutsetningene for nullutslippskjøretøy ikke er tilstede. Eventuelle dispensasjonssøknader vil behandles i forbindelse med tilbudsåpning og tildeling av rammeavtaler.

Videre opplyser Helse Nord RHF at helseforetakene i regionen siden 2017 har hatt fokus på miljø i anbudskonkurranser for pasientreiser med drosje, og at det er gjort et grundig arbeid underveis for å tilpasse kravene til mulighetene og utfordringene i landsdelen. Helse Nord RHF har økt kravene til utslippsreduksjon i takt med utviklingen i teknologi og lade-infrastruktur. I forkant av denne aktuelle anbudskonkurransen har de også hatt dialog med drosjenæringen i opptaksområdene til alle sine fire helseforetak.

Helse Nord RHF redegjør for at de har gjennomført leverandørkonferanser i Alta, Tromsø, Svolvær og Mosjøen, hvor de har skissert innretning på anbudskonkurransen og bedt om innspill fra leverandørene. Helse Nord RHF er godt kjent med innspillene og bekymringene fra Øst-Finnmark, også fra tidligere dialog. Disse er vurdert i arbeidet med konkurranse-grunnlaget, i likhet med øvrige innspill.

Helse Nord RHF opplyser at de ønsker å være en pådriver for det grønne skiftet i tråd med regjeringens klimaplan. Dette er jeg svært glad for, og dette arbeidet må fortsette for alle de regionale helseforetakene og deres helseforetak.

SPØRSMÅL NR. 654**Innlevert 11. desember 2024 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 19. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva tenker statsråden om at ambulansetjenesten ved Flekkefjord til tider er svekket pga. ambulansene er opptatt med oppdrag i Kristiansand-området?

BEGRUNNELSE:

Flekkefjordambulansene blir ved turer til Kristiansand brukt til oppdrag i Kristiansand og til Arendal. Dette medfører mangel på ambulanse i Flekkefjordområdet, og dermed svekket beredskap.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet informasjon fra Helse Sør-Øst RHF som igjen har innhentet opplysninger fra Sørlandet sykehuset HF. Jeg gjengir i sin helhet Sørlandet sykehus HF sitt svar:

«Sørlandet sykehus har aktiv flåtestyring av helseforetakets 30 ambulanser. Dette innebærer at ambulanser kan bli brukt til oppdrag andre steder enn i sitt primærrområde.

Med bakgrunn i endret aktivitet ved Sørlandet sykehus Flekkefjord, er det iverksatt tiltak for å sikre at ambulansene fra Flekkefjord raskt kan returnere til sitt primærrområde. Dette inkluderer økt ambulansekapasitet og syketransportbil i Kristiansand, samt syketransportbil i Flekkefjord.

Helseforetaket har ikke indikasjoner på at tiltakene ikke fungerer etter intensjonen.»

SPØRSMÅL NR. 655

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim

Besvart 20. desember 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hvor mange saksbehandlere arbeider i NVE og Energidepartementet fulltid med å behandle konsesjonssøknader for ny kraftproduksjon, og hva har utviklingen i dette antallet vært i perioden 2022-2024?

Svar:

Ansatte i Energidepartementet og NVE som behandler konsesjonssøknader om ny kraftproduksjon har også andre relaterte arbeidsoppgaver. Det gir derfor mer mening å beskrive antall stillinger eller årsverk innen konsesjonsbehandling av ny kraftproduksjon.

Energi- og vannressursavdelingen er den største avdelingen i Energidepartementet og det utføres i underkant av 50 årsverk. Ressursbruken på ulike arbeidsoppgaver i avdelingen justeres fortløpende etter det aktuelle behovet. De siste årene har det vært brukt i underkant av 20 årsverk til konsesjons- og klagebehandling og relaterte oppgaver. Antall årsverk som brukes fordelt på sakstypene varierer over tid avhengig av sakstilfang. Energidepartementet har i dag ingen kø for behandling av saker om ny kraftproduksjon. Det gjøres fortløpende vurderinger av behovet for ressurser til dette viktige arbeidet basert på hvor mange nye saker som kommer inn til departementet.

Energiområdet i NVE er samlet styrket med om lag 110 stillinger under denne regjeringen. Økningen er fordelt på ulike oppgaver som analyse og utredninger, digitalisering og IKT-sikkerhet, i tillegg til konsesjon- og detaljplanbehandling.

Saksbehandlingskapasiteten innen konsesjonsarbeid i NVE har økt vesentlig. I 2022 var det anslagsvis 9 årsverk som jobbet med konsesjonsbehandling av kraftproduksjon. I tillegg gikk 7 årsverk til arbeid med vilkårsrevisjoner av eldre vannkraftkonsesjoner. I 2024 er det anslagsvis 17 årsverk som jobber med konsesjonsbehandling av kraftproduksjon fra vannkraft, vindkraft eller solkraft.

I tillegg har det vært en betydelig økning i ressurser til konsesjonsbehandling av nettanlegg. Dette er et område som har krevd kapasitet i NVE, og har derfor hatt prioritet i oppbemanningen. I 2024 har NVE brukt om lag 22 årsverk på behandling av nettkonsesjoner. Utbygging av nettkapasitet er ikke bare en forutsetning for nytt forbruk, men også viktig for ny produksjon. Medarbeidere som er ansatt i 2024 vil ikke få helårsvirkning for årsverk før i 2025.

I årene fram mot 2022 var NVEs kapasitet til konsesjonsbehandling av vann- og vindkraft lav, blant annet som følge av at regjeringen Solberg stanset i behandlingen av vindkraftkonsesjoner. I denne perioden var det også få søknader om ny vannkraftproduksjon. NVE hadde heller ingen søknader om solkraft, og da heller ikke et fagmiljø til å behandle solkraftverk. De siste årene har det skjedd mye innenfor energifeltet, og NVE har de siste par årene bygget opp nye fagmiljøer innenfor både solkraft og havvind for å kunne følge opp regjeringens satsing på disse områdene.

SPØRSMÅL NR. 656**Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 20. desember 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er nettoinnvandringen fra Somalia til Norge fra 1987 til i dag?

BEGRUNNELSE:

I Stortinget sa statsråden at FrP hadde “sluppet inn” flere somaliere til Norge enn rød grønne regjeringer. Det hadde vært interessant å se denne statistikken så jeg ber om å få listet opp nettoinnvandringen fra 1987 og til i dag som er vel det tidsrommet der det var nettoinnvandring fra Somalia til Norge av en viss betydning. Det må gjerne også settes opp i en tabell med tidsepoker med “blå” og “rødgrøn” regjering for å se om statsråden sin kommentar i Stortinget medfører riktighet.

Svar:

Representanten har ikke gjengitt meg riktig i begrunnelsen. Jeg viste til at det kom flere somaliere til Norge i perioden Fremskrittspartiet satt i regjering, enn under regjeringen med Senterpartiet og Arbeiderpartiet, altså nåværende regjering. Som det fremgår av tabellen nedenfor, så var nettoinnvandringen fra Somalia på til sammen 152 personer for 2022 og 2023 under denne regjeringen, mens nettoinnvandringen fra Somalia var på hele 4 540 personer i løpet av Frps regjeringstid 2014-2019.

Bakgrunnen var at representanten viste til statistikk om at somaliere er overrepresentert på kriminalitetsstatistikken, og la opp et premiss om at vi har et integreringsproblem mer enn et ungdomskriminalitetsproblem. Det var derfor et poeng å få frem at disse eventuelt ble for dårlig integrert mens Fremskrittspartiet styrte, dersom man legger representantens retorikk til grunn. Det samme gjelder somaliere som kom i perioden før Frp tok over, men som har blitt integrert under Fremskrittspartiet. Jeg viste også til at Fremskrittspartiet vil kutte over 5 milliarder kroner i sitt alternative budsjett for 2025, noe jeg mener er uklokt, fordi god integrering er svært viktig for å forebygge kriminalitet. Tallene vi har tilgjengelig går tilbake til 2003. Tabellen nedenfor viser antall somaliske statsborgere som har innvandret til og utvandret fra Norge i perioden 2003-2023.

	Innvandring	Utvandring	Nettoinnvandring
2003	1732	281	1451
2004	1185	416	769
2005	1103	286	817
2006	1199	185	1014
2007	1636	135	1501
2008	1231	113	1118
2009	1270	106	1164
2010	1641	207	1434
2011	1704	253	1451
2012	3607	213	3394
2013	2765	190	2575
2014	1653	200	1453
2015	1884	249	1635
2016	911	222	689
2017	557	200	357
2018	345	114	231
2019	259	84	175
2020	189	168	21
2021	205	225	-20
2022	177	94	83
2023	168	99	69

Kilde: Statistisk sentralbyrå

For øvrig vil jeg presisere at jeg i debatten som Njåstad viser til, refererte til tall for antall personer fra Somalia som søkte asyl i ulike tidsperioder. Tallene i tabellen

viser både innvandring og utvandring og er ikke begrenset til asylsaker.

SPØRSMÅL NR. 657

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Kathy Lie
Besvart 23. desember 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren i arbeidet med å innpasse Ringeriksbanen og E16 Skaret-Hønefoss i NTP-porteføljen seinest i RNB 2025 vurdere en nedskalering av veien til 2-3 felt med midtdeler for å spare kostnader, natur og dyrka mark?

BEGRUNNELSE:

Ved behandling av Nasjonal Transportplan (NTP) vedtok Stortinget å be regjeringa videreføre Ringeriksbanen og ny E 16 Skaret-Hønefoss (FRE16) som et fellesprosjekt for å sikre den økonomiske nytten og bærekraften i prosjektet. Videre ba flertallet regjeringa legge fram en sak som innpasser de prosjektene som det var flertallsvedtak for i

Stortinget, altså blant annet Ringeriksbanen, i NTP-porteføljen seinest i forbindelse med RNB 2025.

De største utfordringene med FRE16 er kostnadene og beslaglegging av natur og dyrka mark. Det er i løpet av siste året kommet ytterligere kunnskap om nødvendigheten av å redusere tapet av naturmangfold og dyrka mark, og klimakrisa framstår som mer og mer alvorlig. En reduksjon av FRE16 slik at veien nedskaleres til 2-3 felts veg med midtdeler, eventuelt at en også vurderer enkeltspor på strekningen Sundvollen – Hønefoss, vil medføre betydelig reduksjon i arealbeslag. Nedskalering vil også medføre vesentlig kostnadsbesparing. Rask realisering av Ringeriksbanen er avgjørende for å gjøre Bergensbanen konkurransedyktig med fly mellom Oslo og Bergen og dermed gi en viktig reduksjon av klimagassutslipp. Det er også svært viktig å realisere ny E16 raskt for å erstatte en av landets mest ulykkesutsatte strekninger gjennom Hole. For å unngå ytterligere forsinkelser må det derfor forutsettes at nedskalert vei, og eventuelt reduksjon til ett spors bane, går i vedtatt trase.

En nedskalering av ny E16 til 2-3 felts veg framstår derfor som en løsning på de viktige utfordringene med kostnader, tap av natur og dyrka mark og behovet for rask realisering av FRE16-prosjektet for å gi effekt på klimagassutslipp og trafiksikkerhet. Det er derfor viktig å få avklart om Samferdselsministeren vurderer slik nedskalering i arbeidet med å oppfylle stortingets vedtak knyttet til FRE16.

Svar:

I Prop. 1 S (2024-2025) for Samferdselsdepartementet har jeg gjort rede for hvordan regjeringen legger opp til å innpasse prosjekter i NTP-porteføljen (omtale av anmodningsvedtak nr. 836 på side 25 i dokumentet).

Etter at Nye Veier overtok planleggingsansvaret for Fellesprosjektet FRE16 med E16 Skaret-Hønefoss og Ringeriksbanen, har selskapet arbeidet med muligheter for å redusere kostnadene ved utbygging. Det gjelder både vei- og jernbanedelen av fellesprosjektet. Det er identifisert betydelige muligheter for kostnadsreduksjon i prosjektet som Nye Veier har lagt til grunn i det videre arbeidet.

Statens vegvesens veinormaler legges til grunn for planlegging og utforming av ny riksvei. På E16 mellom Skaret og Hønefoss er dagens årsdøgntrafikk (ÅDT) mellom 14.000 og 16.000 (litt ulikt for ulike deler av strekningen). Ny vei skal dimensjoneres for de trafikkmengdene som forventes 20 år etter at ny vei blir tatt i bruk. Derfor planlegges denne veistrekningen for utbygging til fire felt. Nedskalering til 2/3 felt på denne strekningen vil derfor ikke være i tråd med dagens veinormaler, og vil medføre risiko for at veien må bygges om igjen kun etter få år. Det vil føre til store unødvendige naturinngrep, beslaglegge mer dyrka mark og bli svært dyrt.

Det er de tekniske kravene til jernbanen som har vært førende for hvor den felles traséen for vei og bane nå går. For å redusere terrenginngrep og kostnader, må nedskaleringer av både vei og bane vurderes. Målet er å utvikle et mer samfunnsøkonomisk lønnsomt prosjekt. Da er lavere kostnader og bedre ivaretagelse av natur viktig.

SPØRSMÅL NR. 658

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 20. desember 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden forklare hvordan det, til tross for de høyeste strømprisene på over et tiår i NO2 den 12. desember, fortsatt ble eksportert kraft fra denne prissonen ut til NO1 den timen da strømprisen var høyest i landet i NO2?

BEGRUNNELSE:

Den 12.12.2024 opplevde Sørvestlandet rekordhøye strømpriser. I dette prisområdet, NO2, var strømprisen på et tidspunkt hele 13 kroner kilowattimen inkludert

avgifter. Dette rammer enkeltpersoner og bedrifter hardt. Sørlandsbadet, ved daglig leder Børge Sundnes, fortalte til E24 om hvordan de over lengre tid har slitt med de stadig økende og uforutsigbare strømprisene. Til tross for at Sørlandsbadet siden 2015 har klart å halvere strømforbruket, opplever bedriften fortsatt skyhøye kostnader når strømprisene stiger.

Norges tilknytning til det europeiske strømmerket gjør oss sårbare for såkalt prissmitte. Mange analytikere peker på at de rekordhøye strømprisene i prisområdet NO2 skyldtes mangel på vind i Tyskland. Samtidig viser

data fra Statnett at selv under de høyeste prisene på over tiår i NO2, fortsatte kraftflyten ut av prissonen, og strøm ble sendt mot NO1.

Svar:

Prisene i NO2 den 12. desember var spesielt høye på grunn av flere forhold, blant annet lav vindkraftproduksjon på kontinentet og redusert kapasitet i fransk kjernekraft. Samtidig var prisene hos flere av våre handelspartnere enda høyere, noe som påvirker kraftflyten.

Strømflyten mellom de ulike budområdene i Norge og til utlandet skjer automatisk gjennom et markedsbasert system som sørger for at kraften flyter dit behovet er størst og prisen er høyest. Formålet med dette systemet er å utnytte ressursene mest mulig effektivt og sikre balanse i kraftsystemet.

I høst ble flytbasert markedskobling innført som metode for å fastsette handelskapasitet i kraftmarkedet i Norden. Denne metoden bidrar til at nettet og produksjonsressursene vi har samlet sett utnyttes best mulig.

Samtidig kan metoden gjøre at vi i noen tilfeller får flyt i motsatt retning av prissignalene, såkalt kontraintuitiv flyt. Det skyldes at metoden optimerer systemet som helhet og ikke de enkelte budområdegrensene. Det var dette som var tilfellet i de aktuelle timene 12. desember.

I forkant av innføringen av flytbasert markedskobling kjørte Statnett en simulering av effektene. Simuleringen viste at flytbasert markedskobling vil være positivt for det norske kraftsystemet som helhet, i den forstand at det vil bidra til noe lavere prisforskjeller mellom nord og sør i Norge, og til mer import av kraft til Norge.

Kraftprisen i 2024 har så langt i år vært 59 øre i gjennomsnitt i NO2, langt lavere enn de to foregående årene. Prisutslagene vi har sett i enkelte timer i desember er likevel svært store. Regjeringen er opptatt av å sikre forutsigbarhet og av å skjerme husholdningene fra denne typen prisutslag. Strømstøtteordningen har vært viktig i denne sammenhengen, og strømstøtten dekket en betydelig del av husholdningenes strømkostnader i timene med høyest pris 12. desember.

SPØRSMÅL NR. 659

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Undertegnede er gjort kjent med at søkere hos NPE ikke holdes fortløpende orientert om fremdrift eller får fortløpende tilgang til dokumenter NPE innhenter i saksbehandlingen. Det er krevende for søkere og eventuelt deres advokater å følge opp sin sak når de ikke får informasjon om saksgang eller hva slags dokumenter NPE sitter på.

Hva slags dokumenter skal lastes opp på Min side hos NPE, når skal de gjøres tilgjengelig for søker, og mener statsråden søkere bør holdes fortløpende orientert om saksbehandling?

BEGRUNNELSE:

Det er viktig at personer som opplever sviktende behandling fra helsevesenet som fører til skade har mulighet til å få erstatning. Som statsråden er klar over er det utfordringer knyttet til dette i Norge, og ekspertutvalget leverte sin rapport i høst.

Undertegnede har vært i kontakt med personer tett på saksbehandlingsløp i NPE og klagenemnda. Det uttrykkes frustrasjon knyttet til liten tilgang på dokumenter og liten informasjon om progresjonen i saksbehandlingsløpet. Man kan oppleve at man får beskjed om utgående post om seg selv fra NAV, uten at du får vite hva det er NPE har etterspurt eller tilgang på noen dokumenter.

NPEs hjemmesider har en «min side» funksjon hvor du skal kunne følge din sak. Det er lite å hente av en slik løsning dersom dokumentene som benyttes i saksbehandlingen ikke lastes opp fortløpende slik at søker eller advokat er orientert om hva som skjer. Søkere opplever å få beskjed om at alle dokumenter heller vil bli oversendt når saksbehandlingen er ferdig, hvis man får svar i det hele tatt. Det gir svært liten mulighet til å følge opp saken, og er utfordrende med tanke på kontradiksjonsretten. Det virker av dette som det ikke er noen sammenkobling mellom saksbehandlingssystemet NPE benytter og portalen på Min side.

Svar:

Hensynet til personvern var viktig da valget for oppsett av Min side ble tatt. Da systemet ble utviklet, vurderte NPE det også slik at Min side bare er en tilleggsplattform for kommunikasjon med erstatningssøkeren og advokater. Brev med dokumentasjonsverdi skal etter digitaliseringsrundskrivet sendes på en slik måte at mottaker har et sted å oppbevare dokumenter i eget eierskap. NPEs forståelse av regelverket har vært at Min side ikke kan være den eneste kanalen for å sende ut dokumenter, fordi NPE styrer tilgangen til Min side for brukerne. Alle sakene forsvinner fra Min side 90 dager etter at sakene er avsluttet.

Systemet er satt opp slik at bare de dokumentene som har erstatningssøker som mottaker eller avsender, automatisk er tilgjengelige på Min side. Advokater og fullmektiger kan se alle dokumenter som de selv, eller skadelidt, er mottaker eller avsender av. Dokumenter som ikke automatisk blir tilgjengeliggjort, er interne dokumenter og dokumenter som har NPE som mottaker. Dette vil typisk være journaler, røntgenbilder, opplysninger fra NAV og Skatteetaten, samt uttalelser fra behandlingssteder. Dokumenter som sendes til NPE blir behandlet av

arkiv i Norsk Helsenett SF. De legger inn dokumentene på sakene i saksbehandlingssystemet. Saksbehandler i NPE får dokumentene opp på postlisten sin og må kvalitetssikre at opplysningene som er mottatt er tilknyttet riktig sak og riktig person, samt sjekke om det er tredjepersonsopplysninger som må sladdes.

Dokumentene som ikke legges på Min side, vil erstatningssøkeren eller advokaten få tilgang til på forespørsel. Det kan være ved melding på Min side, skriftlig på annen måte eller per telefon. Erstatningssøker vil få tilgang gjennom Min side hvis vedkommende har samtykket til det. Ellers sendes dokumentene på kryptert minnepinne. Dette gjøres fordi det ikke er sikkert å sende journaldokumenter i vanlig post.

Uavhengig av Min side og hvilke dokumenter som blir tilgjengelige der, må NPE sikre kontradiksjon i sakene. Som hovedregel får for eksempel erstatningssøkeren mulighet til å kommentere den sakkyndiges erklæring. Da henvender NPE seg til erstatningssøkeren om dette. NPE opplyser at de kontinuerlig arbeider for å forbedre informasjonen om saksgangen, både på nettsidene og til den enkelte erstatningssøker.

SPØRSMÅL NR. 660

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

21. oktober vedtok Nordland fylkesting et ønske om at statsråden skal sikre at det gjennomføres en ROS-analyse før det gjøres eventuelle endringer i tilbudene ved Helgelandssykehuset.

Ønsker statsråden å følge opp fylkestingets vedtak, og hvordan vurderer statsråden lovligheten av eventuelle endringer i tilbudet uten at det er foretatt ROS-analyse av de ulike alternativene i forkant?

BEGRUNNELSE:

21. oktober vedtok Nordland fylkesting en uttalelse (sak 103/2024.5) hvor de ber Helse Nord RHF, Helgelandssykehuset HF og helseministeren sørge for at pasientsikkerheten og kravene om risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for pasientene som sokner til Helgelandssykehuset HF avd. Mosjøen blir ivaretatt før det gjøres eventuelle endringer i tilbudene ved sykehuset.

Helse Nord svarer at det vil bli utført en ROS-analyse av den løsningen som blir valgt. Imidlertid er nedbyggingen av tilbudet på sykehuset allerede i full gang. Dette vitner om at det ikke er gjennomført en helhetlig ROS-analyse over konsekvensene av endringene, siden den endelige løsningen ikke er valgt.

Det er bekymringsfullt at det settes i gang en nedbygging av tilbudet på Helgelandssykehuset avd. Mosjøen uten å ha kunnskap om konsekvensene for pasientene. Helse- og omsorgstjenestelovens § 4-1 fastslår at helse- og omsorgstjenester skal være forsvarlige. Uten en gjennomført ROS-analyse, slik Helse Nord selv bekrefter, kan det ikke garanteres at tjenestene som ytes er forsvarlige eller at endringene er i samsvar med loven.

Videre er det påpekt av Helse Nord og i en rekke utredninger at den beste løsningen, med ett samlet sykehus for hele Helgeland er den beste faglige. En slik løsning kunne sikre bærekraftige og forsvarlige helsetjenester i regionen. Dette er urovekkende, da det innebærer at avg-

jørelsen om nedbygging og omstrukturering ikke bygger på en helhetlig vurdering av alternative modeller, inkludert den modellen som potensielt vil gi best kvalitet og pasientsikkerhet. Den valgte løsningen som Høie gikk for og som senere er bekreftet av Statsråd Vestre har ingen faglig støtte.

Det er også viktig å merke seg at vedtaket som ble gjort under tidligere helseminister Bent Høie, la til grunn et konsept der det ble forutsatt nødvendige bygningsmessige nybygg og utbedringer som en del av løsningen. I det videre arbeidet ser det imidlertid ut til at disse forutsetningene ikke hensyntas, grunnet manglende bærekraft ved Helgelandssykehuset. Dette svekker grunnlaget for en forsvarlig omstilling og reiser spørsmål om hvorvidt den opprinnelige intensjonen i Høies vedtak blir fulgt. Undertegnede vil sette pris på om dette belyses i statsrådets svar.

Svar:

Helgelandssykehuset HF har som kjent hatt til høring forslag til løsning for funksjons- og oppgavefordeling i helseforetaket. Høringsfristen var 12. desember 2024. Helse Nord RHF opplyser at et endelig forslag etter høringen skal styrebehandles i Helgelandssykehuset HF den 24. januar 2025. Saken skal til slutt styrebehandles i Helse Nord RHF den 26. februar 2025.

Helse Nord RHF viser til at det nå gjennomføres en ROS-analyse, som vil foreligge som grunnlag for styrebehandlingen i Helgelandssykehuset HF den 24. januar

2025. Analysen vil omfatte pasientbehandling, beredskap/kapasitet, personellbelastning, bruk av bygg og utstyr, samt økonomi. Denne analysen vil legge premisser for det endelige løsningsforslaget. Helse Nord RHF oppgir videre at når vedtak er fattet, skal den vedtatte løsningen bli underlagt videre ROS-analyser. Det skal gjennomføres en ROS-analyse om HMS i omstilling som omfatter analyse av omstillingsprosessens konsekvenser for arbeidsmiljøet med fokus på roller, oppgaver og psykososiale forhold. Analysen gjennomføres i henhold til krav i arbeidsmiljøloven og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Det gjennomføres videre en ROS-analyse knyttet til prehospital akuttmedisinsk beredskap. Denne utføres sammen med representanter fra kommunene Vefsn, Grane og Hattfjelldal, samt fastleger og brukerutvalget. Arbeidet pågår og fortsetter utover våren 2025.

Jeg vil vise til at jeg i foretaksmøtet i Helse Nord RHF den 3. juli 2024 godkjente at tjenestetilbudet i Helgelandssykehuset HF skal basere seg på en modell med ett sykehus, der lokalisasjonene Mo i Rana og Sandnessjøen er akuttisykehus. Jeg bekreftet at funksjons- og oppgavedelingen ut over somatiske akuttfunksjoner, inkludert tilbudene ved lokalisasjonene i Mosjøen og DMS i Brønnøysund, besluttet av Helse Nord RHF i samarbeid med Helgelandssykehuset HF. Denne prosessen pågår nå og jeg legger til grunn at alle endringer skjer innenfor gjeldende krav.

SPØRSMÅL NR. 661

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 20. desember 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å gjøre eksamen 3103 muntlig, tilgjengelig etter søknad, for å løse de eksisterende problemene med ordningen, uten å innføre en mer kostbar og ressurskrevende ny muntlig/praktisk eksamensordning?

BEGRUNNELSE:

I den nåværende ordningen med modulstrukturert undervisning har det blitt åpnet for en overgangsordning som gir de som allerede er i ordningen 1. august 2024, fritak fra å ta eksamen 3103 frem til 1. august 2025. Dette

er et positivt tiltak, men det er fortsatt utfordringer knyttet til gjennomføringen av eksamen 3103. Dette gjelder jo en veldig stor gruppe praksiskandidater/privatister og alle som har et lengre læreløp (Eks. stillasbygger 1 år på skole - 3 år i lære) En løsning som har blitt diskutert, er å gjøre eksamen tilgjengelig som en muntlig prøve etter søknad. Dette vil kunne fjerne de nåværende problemene som ligger i ordningens struktur, uten å påføre ekstra kostnader eller ressurser til en ny og mer kompleks muntlig/praktisk eksamensordning.

Svar:

De nye læreplanene for fag- og yrkesopplæringen trådte i kraft høsten 2020. Når vi nå har gjort oss erfaringer med hvordan de virker er det behov for å se nærmere på hvordan ordningene kan forbedres. En del av det er å se nærmere på hvordan vi kan gjøre dagens ordning for kandidater som tar 3103-eksamen mer fleksibel og tilpasset kandidatenes situasjon.

Forsøket med modulstrukturert fag- og yrkesopplæring er formelt avsluttet og fra 1. august 2024 er læreplaner i 13 lærefag delt inn i moduler for å passe bedre til opplæring for voksne. § 23-7 i opplæringsforskriften åpner for at de som har fulgt forsøket med modulstrukturert fag- og yrkesopplæring og ikke har avsluttet opplæringen, kan fritas fra eksamen før fag- eller svenneprøven. For alle andre kandidater er det et krav om å bestå en sentralt gitt skriftlig eksamen, før de kan gå opp til fag- eller svenneprøve.

Sentralt gitt eksamen og fag- eller svenneprøven utgjør sluttvurderingsordningene for en stor andel av kandidatene som får fag- eller svennebrev. Sentralt gitt

eksamen anses som en viktig del av sluttvurderingsordningen av partene i arbeidslivet, og anses å ha betydning for tilliten til sluttkompetansen til fagarbeidere i arbeidslivet. Høringen som ble gjennomført om vurderingsordninger for modulstrukturerte læreplaner i videregående opplæring for voksne (VOV) i forkant av ny forskrift viste bred støtte til skriftlige sentralt gitte eksamener.

Som et ledd i å gjøre eksamensordningene mer fleksible legger Utdanningsdirektoratet til rette for utprøving av alternative eksamensformer. Våren 2025 prøver Utdanningsdirektoratet for første gang ut skriftlig-muntlig eksamen i yrkesfag på vg3-nivå. [Forsøket](#) bygger på tidligere innhentet kunnskap om dagens ordninger, blant annet utredningen av praksiskandidatordningen.

Regelverket åpner imidlertid opp for at voksne deltakere med behov for [særskilt tilrettelegging av eksamen](#), kan ha krav til å få tilrettelagt forholdene slik at de kan få vist kompetansen sin ut fra kompetansemålene i faget.

Jeg viser ellers til svar på spørsmål nr. 662 om samme tema.

SPØRSMÅL NR. 662

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 20. desember 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oversikt over hvor mange som har avlagt 3103-eksamen i 2022, 2023 og 2024, og hvor mange av disse som ikke har bestått?

Svar:

3103-eksamen er betegnelsen på en sentralt gitt skriftlig eksamen praksiskandidater må gå opp til før de melder seg opp til fag- eller svenneprøve.

En praksiskandidat er en voksen som har jobbet i faget i fem år eller mer, og som har som mål å ta fag- eller svennebrev, uten å være elev eller lærling. Denne eksamenen må være bestått før kandidaten kan melde seg opp til fag- eller svenneprøve.

I 2022 ble det innført nye læreplaner i vg3 yrkesfag (LK20). 3103-eksamen baserer seg på de nye læreplanene. Tilsvarende eksamen før 2022 hadde koden 3102 og baserte seg på læreplaner som var gyldig til august 2023

(LK06). Eksamen i 3102 avholdes for siste gang høsten 2024.

I 2022 avla 18 504 praksiskandidater privatisteksamen (etter kode 3103 og 3102). Av disse fikk 3686 kandidater karakteren 1. I 2023 avla 19 845 kandidater privatisteksamen. Av disse fikk 3903 kandidater karakteren 1. Tilsvarende tall for våren 2024 var 14 548 avlagte eksamener, hvor 2 955 kandidater fikk karakteren 1.

Strykprosenten ligger relativt stabilt på rundt 20 prosent, med 18,8 prosent som det laveste og 23,1 prosent som det høyeste. Det er noe lavere strykprosent på 3103-eksamen (LK20) enn på 3102-eksamen (LK06).

Jeg viser ellers til svar på spørsmål nr. 661 om samme tema.

SPØRSMÅL NR. 663**Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 29. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

I Prop. 1 S (2024.2025) skriver regjeringa at "Gebyret som kan ilegges pasienter som ikke møter til avtalt tid for poliklinisk helsehjelp er under evaluering. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte." Betalingsvansker, slik som denne ordningen, kan utgjøre en pasientsikkerhetsrisiko. Samtidig er det ikke kjent om gebyret fører til ønsket om økt oppmøte, eller om det kan være andre tiltak som har større effekt.

Når kommer evalueringen av "ikke-møtt"-gebyret til å bli ferdigstilt og offentliggjort?

Svar:

Gebyret som kan ilegges pasienter som ikke møter til avtalt tid for poliklinisk konsultasjon er under evaluering.

Det tas sikte på at arbeidet vil være ferdigstilt i løpet av første halvår 2025.

SPØRSMÅL NR. 664**Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Heidi Nordby Lunde****Besvart 19. desember 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva er den faglige begrunnelsen for å øke risikovektgulvet for boliglån for større norske banker, og hvordan vil det påvirke kostnadene for innbyggerne?

BEGRUNNELSE:

Finansdepartementet har gått inn for å øke det såkalte risikovektgulvet for boliglån fra de største bankene (IRB-bankene) fra 20 til 25 prosent fra og med 1. juli 2025.

Svar:

Finansdepartementet besluttet 6. desember 2024 å øke risikovektgulvet for boliglån for bankene som bruker interne risikomodeller (IRB-bankene), i tråd med råd fra Finanstilsynet. Økningen gjelder fra 1. juli 2025.

Høy gjeld i husholdningene og høye eiendomspriiser er de viktigste sårbarhetene i det norske finansielle systemet. Nok egenkapital i bankene er viktig for at de kan tåle tap uten å innskrenke utlånstilbudet eller gå over ende.

Norske husholdninger har høy gjeld i forhold til inntekt, og gjeldsbelastningen i norske husholdninger er høy, både historisk sett og sammenlignet med andre OECD-land. Det er stor variasjon i husholdningenes finan-

sielle tåleevne. Slik Finanstilsynet viste til i sin tilrådning til departementet, kan lav boligbygging, høy sysselsetting, økte husholdningsinntekter som følge av gode lønnsoppgjør og befolkningsvekst i sentrale områder presse boligprisene opp, som igjen kan bidra til ytterligere gjeldsvekst og økt sårbarhet i husholdningene.

Datagrunnlaget som ligger til grunn for risikovektene i IRB-bankene, stammer hovedsakelig fra perioden 2007–2020, som reflekterer svært gode tider i norsk økonomi med stigende boligpriser og svært lav rentebelasting i husholdningene, og lave misligholds- og tapstall i bankene. Jeg er enig i Finanstilsynets vurdering om at det er betydelig usikkerhet om bankenes modeller i tilstrekkelig grad fanger opp sårbarheten i husholdningene og fallhøyden i boligmarkedet, og om de resulterende risikovektene fanger opp risikoen i boligmarkedet.

Vi forventer ikke endringer i utlånsaktiviteten eller utlånsrenter som følge av endringene. De mindre bankene får betydelige lettelser ved gjennomføringen av nye kapitalkravsregler (CRR3), mens vi strammer noe inn for IRB-bankene. IRB-bankene vil fortsatt ha litt lavere krav enn standardbankene på boliglån. Bankene har god avstand til kapitalkravene, og får et halvt år på å tilpasse seg. I den grad IRB-bankene har behov for å øke egenkapitalen, kan de gjøre det gjennom tilbakeholdt overskudd.

SPØRSMÅL NR. 665**Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati****Besvart 20. desember 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Hva er bakgrunnen for at kunnskapsministeren mener administrasjonspåslaget for private barnehager på 4,3 prosent er tilstrekkelig kompensasjon, kan ministeren vise hvordan hun har kommet frem til tallet, og vet hun hva tilsvarende påslag eller faktisk administrasjonsutgifter er for kommunale barnehager?

BEGRUNNELSE:

I høringsnotatet om forslag til endringer i barnehage-loven med forskrifter (driftstilskudd og pensjonstilskudd til private barnehager) av 15. november 2024, som er utarbeidet på bakgrunn av barnehagesamtalene på Stortinget i høst, står det følgende i siste avsnitt i pkt. 3.2.4:

“Videre foreslås det at kommunen, som i dag, skal gi påslag for administrasjonsutgifter på 4,3 prosent av grunntilskuddet og eventuelt ekstra grunntilskudd. Departementets gjennomgang av finansieringssystemet har vist at det nåværende påslaget gir tilstrekkelig kompensasjon for administrasjonskostnader. Det foreslås derfor å videreføre påslaget på samme nivå.”

Dette må bety at det foreligger en vurdering i form av et dokument som ligger til grunn for forslaget til innramming og nivå. Dette står i sterk kontrast til hva private barnehager og deres organisasjoner selv hevder, hvor det dokumenteres at dagens påslag er sterkt underkompenserende. Det står også i sterk kontrast til Menon-rapporten «Administrasjonspåslaget for private barnehager» (2024), som anslår at påslag for administrasjonskostnader ligger rundt 7,8 prosent som er nær det dobbelte av dagens utdaterte sats som departementet foreslår videreført.

Jeg er blitt kontaktet av lokalpolitikere som for øyeblikket sitter og behandler innspill til høringen som har stilt flere spørsmål rundt dette.

Jeg ønsker derfor å få tilgang til dokumentet med vurderingen og vil samtidig påpeke at det i det videre arbeidet er essensielt at slik dokumentasjonen er åpen og kan etterprøves.

Svar:

Takk for spørsmålet og muligheten til å utdype om forslagene til endringer i barnehageloven som regjeringen nylig har sendt på høring.

Private barnehager får i dag et eget administrasjonspåslag som skal kompensere for administrasjon som ikke gjennomføres på barnehagenivå. Mye av administrasjonen i barnehagesektoren foregår på lokalt nivå og

gjennomføres av styrerne i den enkelte barnehage. Utgiftene for dette føres på barnehagefunksjonene i de kommunale regnskapene og inngår derfor som en del av det ordinære driftstilskuddet til private barnehager. I tillegg til dette gjennomføres det også administrative oppgaver utenom barnehagene som kan henføres produksjon av barnehagetjenester. Eksempler på slike kostnader er kostnader til regnskap, revisjon, IT-tjenester m.m. Private barnehager kompenseres for denne typen kostnader gjennom administrasjonspåslaget, som utgjør 4,3 av kommunens gjennomsnittlige brutto driftsutgifter. Den viktigste begrunnelsen for at administrasjonspåslaget er skilt ut som et eget påslag er at det er utfordrende og tidkrevende å identifisere denne typen utgifter i kommunale regnskaper.

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten til Menons rapport «Administrasjonspåslaget for private barnehager» (2024). Rapporten ser ikke ut til å være publisert, men jeg legger til grunn at representanten viser til rapporten med samme tittel som var del av motpartens saksdokumenter i forbindelse med et søksmål fra tre barnehagekjeder mot staten vedrørende gyldigheten av forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager. Under behandlingen av søksmålet våren 2024 gikk det fram at rapporten inneholder feil som har stor innvirkning på resultatene.

Kunnskapsdepartementets vurdering av administrasjonspåslaget er basert på utredninger som er offentlig tilgjengelige. I forbindelse med arbeidet med «Forslag til endringer i barnehageloven med forskrifter (Styring og finansiering av barnehagesektoren)», som ble sendt på høring høsten 2023, ga departementet BDO i oppdrag å se nærmere på flere av de lementene i tilskuddssystemet for private barnehager. BDOs vurdering av administrasjonspåslaget går fram av rapporten «Alternative finansieringsmodeller for driftstilskudd til private barnehager» (2023). Denne rapporten er tilgjengelig på regjeringens nettsider på følgende adresse: https://www.regjeringen.no/contentassets/c2f80d2548c84ba189db170546fafcdc/rapport_bdo_alternative-finansieringsmodeller.pdf

I kapittel 7 i rapporten (side 31) har BDO gjort en overordnet vurderingen av treffsikkerheten i dagens påslag. I tillegg til en spørreundersøkelse til både kommunale og private barnehager, gjør BDO en analyse av de private barnehagenes regnskaper, og kommer fram til at de administrative kostnadene som er forutsatt dekket gjennom administrasjonspåslaget utgjør om lag 4,1 prosent av de totale kostnadene i private barnehager. På bak-

grunn av dette konkluderer BDO med at størrelsen på det nåværende administrasjonspåslaget på 4,3 prosent er på et rimelig nivå. Kunnskapsdepartementet har i hovedsak lagt resultatene fra denne analysen til grunn i vurderingene i forslaget som nylig er sendt på høring.

Jeg vil legge til at BDOs analyse er i tråd med tidligere vurderinger, som har vist at eksterne administrasjonskostnader i både private og kommunale barnehager ligger på rundt 4 prosent av totale driftskostnader. I forbindelse med innføringen av administrasjonspåslaget, gjennomførte Telemarksforskning en undersøkelse av administrasjonskostnader i både private og kommunale barnehager. I rapporten «Utgifter i barnehagene: Forprosjekt til ny forskrift om likeverdig behandling av private barnehager» (2010) (<https://www.telemarksforskning.no/publikasjoner/utgifter-i-barnehager/1745/>), viser Telemarksforskning til at enkelte større kommuner hadde gjennomført selvkostberegninger. Disse viste at nivået på eksterne administrative utgifter i kommunale barnehager lå på om lag 3 prosent. Selv om dette er usikre analyser

som er noen år gamle, mener jeg det er lite sannsynlig at administrasjonsutgiftene i kommunale barnehager skal ha mer enn doblet seg siden disse analysene ble gjennomført slik som Menons rapport indikerer. Jeg mener også det er lite sannsynlig at det administrative utgiftene skal være nesten dobbelt så høye i kommunale som i private barnehager, når analysene som ble gjennomført i 2010 tvert imot indikerte at administrasjonsutgiftene var noe lavere i kommunale enn i private barnehager.

På bakgrunn av dette har Kunnskapsdepartementet foreslått å videreføre administrasjonspåslaget på samme nivå som i dag. Dette forslaget er nå på høring med høringsfrist 6. januar. I etterkant av høringen vil departementet på ordinær måte vurdere alle høringsinnspill, inkludert eventuelle innspill knyttet til forslaget om administrasjonspåslaget. Jeg tar sikte på å legge fram et lovforslag for Stortinget, som følger opp enigheten mellom partiene om styring og finansiering av barnehagesektoren, våren 2025.

SPØRSMÅL NR. 666

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 20. desember 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Kommer statsråden til å instruere Norsk Tipping om å blokkere adgangen for personer som befinner seg i utlandet til å spille hos dem?

BEGRUNNELSE:

Norsk Tipping har lisens til å tilby spill i Norge, men har så vidt meg bekjent verken søkt om eller fått innvilget lisens til å tilby spill i utlandet. Likevel kan man spille hos Norsk Tipping, selv om man skulle befinne seg i land som Sverige, USA, Storbritannia eller Spania.

I lys av regjeringens iver for å blokkere utenlandske nettsider som tilbyr spill i Norge uten lisens, lurte jeg på om man har samme tilnærming til norske nettsider som tilbyr spill i utlandet uten lisens, slik som Norsk Tipping gjør.

Svar:

Nei, jeg kommer ikke til å instruere Norsk Tipping om å blokkere adgangen for personer som befinner seg i ut-

landet til å spille Norsk Tippings spill. Jeg kan ikke se at sammenligningen mellom Norsk Tipping og utenlandske spilltilbydere uten norsk lisens som det nå åpnes for å DNS-blokkere, er treffende.

I motsetning til disse utenlandske pengespillsekskapene som det nå åpnes for å blokkere, retter ikke Norsk Tipping sine pengespill mot utenlandske markeder hvor selskapet ikke har lisens. Norsk Tippings spilltilbud er kun utformet på norsk, benytter norsk valuta, markedsfører seg kun i norske kanaler og viser kun til norske hjelpetilbud. Norsk Tipping gjør selvsagt heller ingenting for å forsøke å omgå andre lands lovgivning på pengespillfeltet, og fokuserer utelukkende på å tilby sine spill innenfor det norske markedet.

Dette skiller seg fra de utenlandske spillsekskapene som aktivt retter seg mot Norge, til tross for at de ikke har tillatelse til å tilby pengespill her. Disse pengespillene tilbyr bl.a. norsk språk og valuta, og bruker norske ambassadører i markedsføringen sin. I tillegg gjør de flere aktive grep for å omgå det norske betalingsformidlingsforbudet.

Den nye bestemmelsen i pengespillloven som åpner for å DNS-blokkere nettsteder som tilbyr pengespill uten

tillatelse, gir ikke hjemmel til å blokkere hvilket som helst utenlandsk pengespillnettsted. Et grunnvilkår for å kunne pålegge DNS-blokkering av et slikt nettsted, er at nettstedet tilbyr pengespill rettet mot det norske markedet.

På samme måte som norske spillmyndigheter ikke vil blokkere utenlandske pengespillnettsteder som ikke

retter seg mot det norske markedet, ser jeg heller ingen grunn til at vi skulle blokkere adgangen til Norsk Tippings spill fra andre land som Norsk Tipping heller ikke retter seg mot.

SPØRSMÅL NR. 667

Innlevert 13. desember 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 19. desember 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvilke tiltak har regjeringen igangsatt på kortsikt, og hvilke tiltak planlegger regjeringen å iverksette på lengre sikt for å håndtere en eventuell økning i asylankomster til Norge, hvis det ikke iverksettes tiltak, hva er årsaken til dette?

BEGRUNNELSE:

Antall asylsøkere til Europa har økt de siste årene, også fra andre land enn Ukraina. Høyre har tatt flere initiativ for å forberede Norge bedre på det som kan bli en potensiell ny flyktningkrise på toppen av den vi allerede står i med høye ankomster fra Ukraina. Det er viktig at Norge ikke blir å regne som et mer attraktivt land enn våre naboland, og det er derfor nødvendig å gjøre innstramminger i innvandringspolitikken. Høyre har blant annet pekt på behovet for en gjennomgang av ytelser, vilkår for familiegjenforening og instruksjonsadgang av UNE. Regjeringspartiene har stemt mot Høyres initiativ. Det er flere konflikter i verden, og det er uro i Midtøsten. Det er tidlig å si hvordan situasjonen i Syria vil utvikle seg, men undertegnende har merket seg at FN melder at det nå er 1,1 millioner syrere på flukt som følge av situasjonen i landet.

Svar:

Jeg er enig med representanten om at det er viktig at Norge ikke fremstår som et mer attraktivt ankomstland enn våre naboland. Derfor har denne regjeringen kommet med helt nødvendige innstrammings tiltak siden vi overtok regjeringsmakten høsten 2021.

Siden Russlands invasjon av Ukraina i 2022, har Norge tatt imot over 100 000 flyktninger og fordrevne. Over 90 000 av disse har vært ukrainere. Derfor har denne regjeringen gradvis strammet inn ordningen for midler-

tidig kollektiv beskyttelse for at kommunene skal kunne håndtere ankomstene.

Flere øvrige innstrammings tiltak er allerede iverksatt, flere forslag har nylig vært på høring, og flere vil komme.

Migrasjonen til Norge skal være kontrollert og bærekraftig. Norge skal ikke få en uforholdsmessig stor andel av asylsøkerne i Europa. Økt migrasjon må møtes med tiltak både nasjonalt og internasjonalt. Det er i dag europeisk enighet om et betydelig skifte i bl.a. samarbeidet med opprinnelses- og transittland. Norge støtter dette. Pakten som er vedtatt for migrasjon og asyl har som mål å få bedre kontroll med asylankomstene til Europa, sikre rask retur av personer uten lovlig opphold og redusere sekundærmigrasjon.

SPØRSMÅL NR. 668**Innlevert 14. desember 2024 av stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen****Besvart 23. desember 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen sikre at disse arbeidsplassene legges til Norge og norske havner?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens satsing på havvind fremstår, fra regjeringens ståsted, som gigantisk og et nytt industrieventyr for landet vårt. Regjeringen gjentar ofte at det finnes 3 000 kaier i Norge. Det er veldig. Men kaiene er mer eller mindre dimensjonert på en standard fra 4-10 tonn pr. kvm., mens havvindindustrien vil kreve 20-30 tonn pr. kvm. Etter representanten sitt syn finnes det ingen eller om mulig få havner som er dimensjonert for havvindindustrien med tanke på bæreevne på kaifront og med nærhet til for eksempel SNIL. Noe som vil bety at arbeidsplassene potensielt ikke havner i Norge, men Danmark, UK eller andre land. Dagens tildelinger, med manglende forutsigbarhet, av kontrakter for havvind legger til rette for at privat kapital ikke kan forsvare å investere i havneinfrastruktur. Kommuner er åpenbart ikke i en posisjon til å kunne investere i havneinfrastruktur av disse dimensjoner.

Svar:

Først vil jeg understreke at dette spørsmålet ikke handler primært om å bygge ut eller utvide havnene, men om å utvikle egnede, sjønære industriområder hvor det også kan etableres areal med tilpassede kaifronter. Jeg vil derfor presisere at jeg i stedet for begrepet havner bruker begrepet sjønært industriområde med egen kaikant. Dette er en viktig nyansering som også innebærer at problemstillingen først og fremst ligger til mitt ansvarsområde, og ikke fiskeri- og havministerens. Fiskeri- og havministeren har derfor bedt om at jeg besvarer dette spørsmålet.

Regjeringen har store ambisjoner for utviklingen av havvind på norsk kontinentalsokkel. Satsingen skal gi økt utslippsfri kraftproduksjon i Norge, legge til rette for innovasjon og teknologiutvikling og bidra til industriutvikling. Målet for næringspolitikken er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi, noe som innebærer at all næringsvirksomhet må være sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig.

Regjeringens havvindsatsing fortsetter med stø kurs. I 2024 har regjeringen gjennomført den første auksjonen for et prosjektområde til havvind på norsk kontinentalsokkel. Som en del av prekvalifiseringen til auksjonen ble det stilt minimumskrav om positive ring-

virksomheter. Kravene til positive ringvirkninger er satt for å bidra til industriutvikling gjennom å bygge erfaring og kompetanseutvikling i leverandørkjedene. I statsbudsjettet for 2025 presenterer også regjeringen et støtteprogram som gjør det mulig å komme i gang med utlysning av flytende havvind i 2025. Regjeringen legger videre opp til jevnlig utlysning av areal og støttekonkurranser.

Den norske leverandørindustrien har allerede et godt utgangspunkt til å innta en betydelig posisjon overfor det voksende hjemmemarkedet, blant annet på grunn av all offshore-kompetansen som allerede finnes her til lands etter flere tiår med petroleumsvirksomhet på norsk sokkel. Vi har en leverandørindustri i verdensklasse med høy innovasjons- og omstillingsevne. Dette har vi sett i mange tiår, der leverandørindustrien har vært avgjørende for at olje- og gassvirksomheten har gitt ringvirkninger for fastlandsindustrien og samfunnet ellers.

Kompetansen som finnes i den norske leverandørindustrien er også ettertraktet i den globale grønne energiomstillingen. Nylig meldte organisasjonen Norwegian Energy Partners, som arbeider for internasjonalisering av den norske energibransjen, om at norsk leverandørindustri økte sin eksport til den globale havvindindustrien med over 80 prosent fra 2022 til 2024.

Regjeringens næringspolitikk bygger på en erkjennelse om at all næringsutvikling må være drevet av en underliggende lønnsomhet, og privat kapital må lede an. I arbeidet med å utløse mest mulig bærekraftig verdiskaping, må vi dra lasset sammen.

Dette prioriterer vi høyt også i denne sammenhengen, og jeg arbeider derfor tett med både energiministeren, klima- og miljøministeren og fiskeri- og havministeren på dette området.

SPØRSMÅL NR. 669**Innlevert 14. desember 2024 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle****Besvart 20. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

En rekke næringsdrivende rammes i dag av det som fremstår som merkelige vurderinger av hva som kan regnes som alkoholreklame.

Kan statsråden være behjelpelig med å tydeliggjøre hva som regnes som alkoholreklame og ikke, og samtidig kommentere om han mener de eksemplene man har sett på tolkninger av forbudet er noe han stiller seg bak?

BEGRUNNELSE:

Norge har hatt et forbud mot alkoholreklame siden 1975, og det er en bred enighet om forbudet. Siden den gang har det skjedd en rekke endringer i samfunnet. Blant annet har vi fått internett og i senere tid sosiale medier. Dette skaper en rekke utfordringer knyttet til tolkning av alkoholforbudet.

Reklameforbudet rammer nær sagt enhver omtale eller informasjon om i tilknytning med alkohol av en kommersiell aktør. Dette er gjerne informasjon man aktivt må oppsøke på aktørenes nettsider eller sosiale medier-kanaler.

Den siste tiden har vi sett en rekke eksempler på innhold som har blitt sanksjonert av myndighetene, blant annet:

Bilder av tomme vinglass på et dekket bord

Bilde av en fjord i sommervær med ønske om "god sommer"

Bilde av produksjonsutstyr slik som stålbeholdere
Annonser om vinsmaking

Samtidig er det verdt å reflektere over at redaksjonelt innhold om alkohol i mediene er fullt lovlig og ofte kommer med entydig anbefalinger om kjøp av alkoholprodukter. Noe som reflekterer en samfunnsutvikling med en økende interesse for mat og drikkekultur i Norge. Til sammenligning kan en produsent eller et serveringssted ikke dele lignende innhold, ei heller noe som kun i det abstrakte kan antyde noe om alkohol, og som bare når ut til dem som på eget initiativ måtte finne oppsøke deres nettsider og sosiale medierkontoer.

Svar:

Reklameforbudet er et viktig virkemiddel for å redusere omfanget av skader og problemer knyttet til alkoholbruk. Det skal hindre påvirkning som fører til økt etterspørsel.

Det følger av Hurdalsplattformen at regjeringen ønsker å videreføre en restriktiv alkoholpolitikk. Dette

innebærer blant annet å opprettholde et forbud mot alkoholreklame.

Forbudet mot alkoholreklame er nedfelt i alkoholloven § 9-2. I alkoholforskriften § 14-2 er reklame definert som «massekommunikasjon» i «markedsføringsøyemed». Det foreligger markedsføringsøyemed dersom et siktemål med kommunikasjonen er å fremme salg. Det må gjøres en konkret vurdering i det enkelte tilfellet av om de to grunnleggende vilkårene om «massekommunikasjon» i «markedsføringsøyemed» er oppfylt.

I alkoholforskriften § 14-2 annet ledd er det oppstilt en rekke momenter som må vektlegges i vurderingen av om det foreligger «markedsføringsøyemed», blant annet hvem som er avsender av informasjonen og hvem som tar initiativ til å gi informasjonen. I tillegg må det legges vekt på innholdet i og utformingen av informasjonen, samt hvordan informasjonen er presentert og formidlet.

Det er imidlertid gitt enkelte unntak fra reklameforbudet. Blant annet er det åpnet for at aktørene skal kunne publisere nøktern og faktabasert informasjon om alkoholholdig drikk på hjemmesidene sine. Da det ble gitt unntak for slik informasjon på hjemmesider, var det et bevisst valg å ikke åpne for dette i sosiale medier. Begrunnelsen for det er at informasjon på sosiale medier i mye større grad spres til personer som ikke oppsøker konkret informasjon.

Gjennom sosiale medier kan personer ufrivillig bli eksponert for reklame og informasjon om alkoholholdig drikk og alkoholomtale kan nå ut til svært mange personer. Særlig problematisk er det at barn og unge kan bli eksponert. At det tilkommer nye kommunikasjonsformer og kanaler er ikke et argument i seg selv for å åpne opp for publisering av informasjon om alkoholholdig drikk i sosiale medier i markedsføringsøyemed, selv om jeg deler representantens syn om at regelverket bør følge samfunnsutviklingen og at vi stadig må vurdere hvordan regelverk slår ut.

Når det gjelder de konkrete eksemplene på tilsynsmyndighetenes tolkninger, kan jeg ikke gå inn i en vurdering av enkeltsaker. Hver sak må vurderes konkret ut ifra om kravene til «massekommunikasjon» og «markedsføringsøyemed» er oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 670**Innlevert 15. desember 2024 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 19. desember 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Både sivil som militær flytrafikk på Evenes Lufthavn har et sterkt og akutt behov for flere oppstillingsplasser, som kan håndtere militær transportflyving, sivil flyfrakt av sjømat og økt reiselivstrafikk samtidig med sivil rutetrafikk.

Vil statsråden ta initiativ til at Evenes nå får økt kapasitet for oppstilling av cargo og transportfly, slik at Evenes kan styrkes som base for beredskap og tilby bedre løsninger for flyfrakt fra/til Nord-Norge?

BEGRUNNELSE:

Oppstillingsplass for cargofly er nødvendig for å kunne utvide kapasitet for mottak og lasting av større cargo fly på Evenes, og samtidig kunne tilby konkurransedyktige løsninger for flyfrakt fra/til Nord-Norge.

Dagens løsning der passasjer og cargotrafikk er plassert «side om side» må separeres fordi man stadig opplever konflikter ifm. av-/påstigning av passasjerer samtidig som større cargofly skal betjenes.

Skal Evenes Lufthavn kunne utvikles som en attraktiv fraktflyplass for bl.a. sjømatnæring i nord, må opplastingsplass-behovet løses.

Med dagens manglende kapasitet og løsning ser vi at mellom 35 – og 40 000 t sjømat fra Nord-Norge finner sin eksportvei til markedene i Asia og USA – via flyfrakt fra Vantaa i Helsingfors.

Økt oppstillingsplasskapasitet på Evenes Lufthavn vil kjapt kunne bidra til at flere 10-talls nye arbeidsplasser vil kunne etableres i sjømat- og transportnæringen, samtidig som Forsvarets behov er formidabelt.

Svar:

Avinor søker på generelt grunnlag å tilrettelegge for økt kommersiell trafikk i samsvar med den forventede og løpende markedsutviklingen. Dersom markedsutviklingen gir en betydelig økning i trafikk vil dette ha betydning i Avinors interne prioriteringer og fremtidige investeringer.

Når det gjelder Harstad/Narvik lufthavn, Evenes er dette en lufthavn i sterk utvikling. At lufthavnen de senere årene er blitt hjemmebase for Luftforsvaret, stiller krav til både vedlikehold av banesystemer, og krever forsterkning av brann og redningskapasitet. Forsvarets inntreden alene har gitt økt antall flybevegelser og passasjerer ved lufthavnen. Dette forsterkes ytterligere av en økning i direkteruter til og fra utlandet. Dette markedet er i god vekst, og det

forventes ytterligere økning fremover, med Evenes som bl.a. port til Lofoten.

Det er planlagt enkelte større investeringer på Evenes lufthavn de neste årene som dels henger sammen med økt omfang av lufthavndrift etter Luftforsvarets inntreden og dels nye miljøkrav knyttet til utslippstillatelser. Større kapasitetsutvidelser ved Evenes vil være avhengig av en langsiktig og vedvarende økning i trafikk. Avinors økonomi er krevende ut av pandemien, og det ligger ikke inne større kapasitetsutvidelser i planene de nærmeste årene.

Infrastruktur for ivaretagelse av fraktfly krever store arealer, og sømløs tilkomst. I masterplanen for Evenes lufthavn er det tilrettelagt for areal for store cargofly og tilkomst, men Avinor anser ikke en etablering av området som en prioritert aktivitet, gitt dagens omfang eller utviklingen slik man kjenner den i dag. Reguleringsarbeidet for lufthavnområdet ivaretas av Evenes kommune. I delplanen for lufthavnen har Avinor blant annet foreslått å regulere inn tilkomst til et ev. fremtidig cargoområde. Et slikt reguleringsgrep vil kunne gi en aktør mulighet til å gjennomføre nødvendige investeringsbeslutninger for utvikling av blant annet frakt av sjømat.

SPØRSMÅL NR. 671**Innlevert 15. desember 2024 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 19. desember 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Viser til kjøpsopsjonen knyttet til Kunsthøgskolen i Oslo.

Vil regjeringen utløse denne kjøpsopsjonen innen fristen, og hvordan vil regjeringen sikre KHiO passende lokaler og forutsigbarhet for videre drift?

BEGRUNNELSE:

I 2007 inngikk staten en leieavtale med en innbakt kjøpsopsjon av et spesialtilpasset formålsbygg med langsiktig arealbehov for Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO). Verdien av denne er finansiert av forhøyet årlig husleie tilsvarende 30-40 millioner kroner i året. Siste mulighet til å hente ut verdien av kjøpsopsjonen, er, slik jeg forstår, å melde innløsning av kjøpsopsjonen innen 7. januar 2025. Akkumulert vil kostnaden for staten utgjøre opp mot en milliard kroner i overpris for leieavtalen frem til 2040. Statens kostnader etter 2040 vil i tillegg øke ytterligere grunnet monopolsituasjonen for utleier, slik Bygge- og leiesaksinstruksen søker å demme opp for.

Svar:

Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO) har leieavtaler for sine lokaler til 2040, med opsjon for forlenging av avtala i inntil ti år. Lokala er spesialiserte og godt tilpassa KHiO si verksemd. Det er historiske grunnar til at desse lokala blei vald då fleire mindre kunsthøgskular blei samla i ein institusjon på midten av 1990-talet. I dag har vi regelverk, mellom anna bygge- og leigesaksinstruksen, som ville gjort det vanskeleg å velje leige i marknaden som langsiktig løysing for KHiO sitt lokalbehov.

Regjeringa har vurdert saka, men har ikkje funne rom i statsbudsjettet for å prioritere ein så stor eingongsinvestering som kjøpet av desse lokala vil innebære. Staten vil derfor ikkje løyse ut denne kjøpsopsjonen innan fristen 7. januar 2025.

KHiO sitt arealbehov er langsiktig. Vi må derfor jobbe vidare med løysingar som sikrar føreseieleg drift for KHiO si verksemd også etter 2040.

SPØRSMÅL NR. 672**Innlevert 15. desember 2024 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 20. desember 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande****Spørsmål:**

Hva blir fordelingseffekten per kommune ved å øke overføringen av kommunens frie inntekter med 1,1 mrd. kroner til å øke bemanningen i barnehage og SFO?

BEGRUNNELSE:

I budsjettforliket mellom SV og regjeringen øker vi overføringen til kommunene med 1,1 mrd. kroner til å styrke bemanningen i barnehage og SFO. Overføringen kommer på KDD kap. 571,60.

Svar:

Auken i dei frie inntektene til styrking av bemanninga i barnehage og SFO er løyvd over kap. 571 post 60 Innbyggartilskotet. Innbyggartilskotet er ein del av rammetilskotet til kommunane og blir i utgangspunktet fordelt med eit likt beløp per innbyggjar. Innbyggartilskotet for 2025 blir fordelt etter talet på innbyggjarar per 1. juli 2024.

Tabell 1 viser fordelinga per kommune av styrkinga knytt til bemanninga i barnehage og SFO.

Tabell 1 Fordeling per kommune av auke i innbyggartilskotet knytt til auka bemanning i barnehage og SFO. Fordelt med likt beløp per innbygger

Kommune	Innbyggjarar 1.7.2024	Auka bemanning barnehage (1000 kr)	Auka bemanning SFO (1000 kr)	Sum (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4
0301 Oslo	720 616	71 134	71 134	142 268
1101 Eigersund	15 301	1 510	1 510	3 020
1103 Stavanger	149 448	14 752	14 752	29 504
1106 Haugesund	38 381	3 789	3 789	7 578
1108 Sandnes	84 439	8 335	8 335	16 670
1111 Sokndal	3 372	333	333	666
1112 Lund	3 250	321	321	642
1114 Bjerkreim	2 894	286	286	572
1119 Hå	19 973	1 972	1 972	3 944
1120 Klepp	21 093	2 082	2 082	4 164
1121 Time	20 036	1 978	1 978	3 956
1122 Gjesdal	12 490	1 233	1 233	2 466
1124 Sola	28 857	2 849	2 849	5 698
1127 Randaberg	11 821	1 167	1 167	2 334
1130 Strand	13 791	1 361	1 361	2 722
1133 Hjelmeland	2 666	263	263	526
1134 Suldal	3 933	388	388	776
1135 Sauda	4 613	455	455	910
1144 Kvitøy	541	53	53	106
1145 Bokn	891	88	88	176
1146 Tysvær	11 690	1 154	1 154	2 308
1149 Karmøy	43 579	4 302	4 302	8 604
1151 Utsira	219	22	22	44
1160 Vindafjord	9 007	889	889	1 778
1505 Kristiansund	24 534	2 422	2 422	4 844
1506 Molde	32 989	3 256	3 256	6 512
1508 Ålesund	58 799	5 804	5 804	11 608
1511 Vanylven	3 035	300	300	600
1514 Sande	2 430	240	240	480
1515 Herøy	9 022	891	891	1 782
1516 Ulstein	8 853	874	874	1 748
1517 Hareid	5 309	524	524	1 048
1520 Ørsta	11 029	1 089	1 089	2 178
1525 Stranda	4 360	430	430	860
1528 Sykkylven	7 619	752	752	1 504
1531 Sula	9 749	962	962	1 924
1532 Giske	8 756	864	864	1 728

Kommune	Innbyggjarar 1.7.2024	Auka bemanning barnehage (1000 kr)	Auka bemanning SFO (1000 kr)	Sum (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4
1535 Vestnes	7 155	706	706	1 412
1539 Rauma	7 134	704	704	1 408
1547 Aukra	3 729	368	368	736
1554 Averøy	5 989	591	591	1 182
1557 Gjemnes	2 698	266	266	532
1560 Tingvoll	3 074	303	303	606
1563 Sunndal	7 271	718	718	1 436
1566 Surnadal	5 966	589	589	1 178
1573 Smøla	2 176	215	215	430
1576 Aure	3 416	337	337	674
1577 Volda	10 980	1 084	1 084	2 168
1578 Fjord	2 512	248	248	496
1579 Hustadvika	13 407	1 323	1 323	2 646
1580 Haram	9 385	926	926	1 852
1804 Bodø	53 586	5 290	5 290	10 580
1806 Narvik	21 610	2 133	2 133	4 266
1811 Bindal	1 384	137	137	274
1812 Sømna	1 986	196	196	392
1813 Brønnøy	7 845	774	774	1 548
1815 Vega	1 203	119	119	238
1816 Vevelstad	473	47	47	94
1818 Herøy	1 872	185	185	370
1820 Alstahaug	7 494	740	740	1 480
1822 Leirfjord	2 335	230	230	460
1824 Vefsn	13 508	1 333	1 333	2 666
1825 Grane	1 439	142	142	284
1826 Hattfjelldal	1 291	127	127	254
1827 Dønna	1 429	141	141	282
1828 Nesna	1 766	174	174	348
1832 Hemnes	4 466	441	441	882
1833 Rana	26 013	2 568	2 568	5 136
1834 Lurøy	1 917	189	189	378
1835 Træna	446	44	44	88
1836 Rødøy	1 149	113	113	226
1837 Meløy	6 153	607	607	1 214
1838 Gildeskål	1 981	196	196	392
1839 Beiarn	1 056	104	104	208
1840 Saltdal	4 808	475	475	950

Kommune	Innbyggjarar 1.7.2024	Auka bemanning barnehage (1000 kr)	Auka bemanning SFO (1000 kr)	Sum (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4
1841 Fauske	9 758	963	963	1 926
1845 Sørfold	1 865	184	184	368
1848 Steigen	2 659	262	262	524
1851 Lødingen	2 033	201	201	402
1853 Evenes	1 355	134	134	268
1856 Røst	465	46	46	92
1857 Værøy	669	66	66	132
1859 Flakstad	1 231	122	122	244
1860 Vestvågøy	11 612	1 146	1 146	2 292
1865 Vågan	9 865	974	974	1 948
1866 Hadsel	8 339	823	823	1 646
1867 Bø	2 648	261	261	522
1868 Øksnes	4 596	454	454	908
1870 Sortland	10 742	1 060	1 060	2 120
1871 Andøy	4 564	451	451	902
1874 Moskenes	955	94	94	188
1875 Hamarøy	2 762	273	273	546
3101 Halden	31 994	3 158	3 158	6 316
3103 Moss	52 358	5 168	5 168	10 336
3105 Sarpsborg	60 096	5 932	5 932	11 864
3107 Fredrikstad	85 543	8 444	8 444	16 888
3110 Hvaler	4 804	474	474	948
3112 Råde	7 859	776	776	1 552
3114 Våler	6 132	605	605	1 210
3116 Skiptvet	3 939	389	389	778
3118 Indre Østfold	47 320	4 671	4 671	9 342
3120 Rakkestad	8 494	838	838	1 676
3122 Marker	3 634	359	359	718
3124 Aremark	1 360	134	134	268
3201 Bærum	131 732	13 004	13 004	26 008
3203 Asker	99 661	9 838	9 838	19 676
3205 Lillestrøm	94 989	9 377	9 377	18 754
3207 Nordre Follo	64 178	6 335	6 335	12 670
3209 Ullensaker	44 473	4 390	4 390	8 780
3212 Nesodden	20 622	2 036	2 036	4 072
3214 Frogn	16 313	1 610	1 610	3 220
3216 Vestby	19 652	1 940	1 940	3 880
3218 Ås	22 050	2 177	2 177	4 354

Kommune	Innbyggjarar 1.7.2024	Auka bemanning barnehage (1000 kr)	Auka bemanning SFO (1000 kr)	Sum (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4
3220 Enebakk	11 496	1 135	1 135	2 270
3222 Lørenskog	49 203	4 857	4 857	9 714
3224 Rælingen	20 458	2 019	2 019	4 038
3226 Aurskog-Høland	18 205	1 797	1 797	3 594
3228 Nes	24 859	2 454	2 454	4 908
3230 Gjerdrum	7 450	735	735	1 470
3232 Nittedal	25 981	2 565	2 565	5 130
3234 Lunner	9 430	931	931	1 862
3236 Jevnaker	7 052	696	696	1 392
3238 Nannestad	16 323	1 611	1 611	3 222
3240 Eidsvoll	28 196	2 783	2 783	5 566
3242 Hurdal	3 014	298	298	596
3301 Drammen	105 043	10 369	10 369	20 738
3303 Kongsberg	28 916	2 854	2 854	5 708
3305 Ringerike	31 710	3 130	3 130	6 260
3310 Hole	6 985	690	690	1 380
3312 Lier	28 666	2 830	2 830	5 660
3314 Øvre Eiker	20 844	2 058	2 058	4 116
3316 Modum	14 617	1 443	1 443	2 886
3318 Krødsherad	2 241	221	221	442
3320 Flå	1 139	112	112	224
3322 Nesbyen	3 271	323	323	646
3324 Gol	4 878	482	482	964
3326 Hemsedal	2 662	263	263	526
3328 Ål	4 860	480	480	960
3330 Hol	4 505	445	445	890
3332 Sigdal	3 505	346	346	692
3334 Flesberg	2 808	277	277	554
3336 Rollag	1 412	139	139	278
3338 Nore og Uvdal	2 479	245	245	490
3401 Kongsvinger	18 131	1 790	1 790	3 580
3403 Hamar	33 128	3 270	3 270	6 540
3405 Lillehammer	28 804	2 843	2 843	5 686
3407 Gjøvik	30 985	3 059	3 059	6 118
3411 Ringsaker	35 838	3 538	3 538	7 076
3412 Løten	7 933	783	783	1 566
3413 Stange	21 705	2 143	2 143	4 286
3414 Nord-Odal	4 993	493	493	986

Kommune	Innbyggjarar 1.7.2024	Auka bemanning barnehage (1000 kr)	Auka bemanning SFO (1000 kr)	Sum (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4
3415 Sør-Odal	8 161	806	806	1 612
3416 Eidskog	6 056	598	598	1 196
3417 Grue	4 524	447	447	894
3418 Åsnes	7 314	722	722	1 444
3419 Våler	3 580	353	353	706
3420 Elverum	21 809	2 153	2 153	4 306
3421 Trysil	6 564	648	648	1 296
3422 Åmot	4 213	416	416	832
3423 Stor-Elvdal	2 275	225	225	450
3424 Rendalen	1 837	181	181	362
3425 Engerdal	1 335	132	132	264
3426 Tolga	1 599	158	158	316
3427 Tynset	5 728	565	565	1 130
3428 Alvdal	2 510	248	248	496
3429 Folldal	1 524	150	150	300
3430 Os	1 903	188	188	376
3431 Dovre	2 513	248	248	496
3432 Lesja	1 975	195	195	390
3433 Skjåk	2 146	212	212	424
3434 Lom	2 217	219	219	438
3435 Vågå	3 530	348	348	696
3436 Nord-Fron	5 596	552	552	1 104
3437 Sel	5 649	558	558	1 116
3438 Sør-Fron	3 107	307	307	614
3439 Ringeby	4 381	432	432	864
3440 Øyer	5 121	506	506	1 012
3441 Gausdal	6 174	609	609	1 218
3442 Østre Toten	14 842	1 465	1 465	2 930
3443 Vestre Toten	13 675	1 350	1 350	2 700
3446 Gran	13 674	1 350	1 350	2 700
3447 Søndre Land	5 638	557	557	1 114
3448 Nordre Land	6 495	641	641	1 282
3449 Sør-Aurdal	2 844	281	281	562
3450 Etnedal	1 276	126	126	252
3451 Nord-Aurdal	6 480	640	640	1 280
3452 Vestre Slidre	2 119	209	209	418
3453 Øystre Slidre	3 306	326	326	652
3454 Vang	1 642	162	162	324

Kommune	Innbyggjarar 1.7.2024	Auka bemanning barnehage (1000 kr)	Auka bemanning SFO (1000 kr)	Sum (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4
3901 Horten	28 040	2 768	2 768	5 536
3903 Holmestrand	26 969	2 662	2 662	5 324
3905 Tønsberg	59 412	5 865	5 865	11 730
3907 Sandefjord	66 562	6 570	6 570	13 140
3909 Larvik	48 698	4 807	4 807	9 614
3911 Færder	27 582	2 723	2 723	5 446
4001 Porsgrunn	37 189	3 671	3 671	7 342
4003 Skien	56 850	5 612	5 612	11 224
4005 Notodden	13 336	1 316	1 316	2 632
4010 Siljan	2 376	235	235	470
4012 Bamble	14 347	1 416	1 416	2 832
4014 Kragerø	10 491	1 036	1 036	2 072
4016 Drangedal	4 083	403	403	806
4018 Nome	6 559	647	647	1 294
4020 Midt-Telemark	10 875	1 073	1 073	2 146
4022 Seljord	2 989	295	295	590
4024 Hjartdal	1 655	163	163	326
4026 Tinn	5 517	545	545	1 090
4028 Kviteseid	2 466	243	243	486
4030 Nissedal	1 467	145	145	290
4032 Fyresdal	1 260	124	124	248
4034 Tokke	2 245	222	222	444
4036 Vinje	3 855	381	381	762
4201 Risør	6 716	663	663	1 326
4202 Grimstad	25 127	2 480	2 480	4 960
4203 Arendal	46 537	4 594	4 594	9 188
4204 Kristiansand	117 238	11 573	11 573	23 146
4205 Lindesnes	23 749	2 344	2 344	4 688
4206 Farsund	9 864	974	974	1 948
4207 Flekkefjord	9 324	920	920	1 840
4211 Gjerstad	2 487	245	245	490
4212 Vegårshei	2 239	221	221	442
4213 Tvedestrand	6 443	636	636	1 272
4214 Froland	6 272	619	619	1 238
4215 Lillesand	11 622	1 147	1 147	2 294
4216 Birkenes	5 487	542	542	1 084
4217 Åmli	1 803	178	178	356
4218 Iveland	1 387	137	137	274

Kommune	Innbyggjarar 1.7.2024	Auka bemanning barnehage (1000 kr)	Auka bemanning SFO (1000 kr)	Sum (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4
4219 Evje og Hornnes	3 840	379	379	758
4220 Bygland	1 172	116	116	232
4221 Valle	1 201	119	119	238
4222 Bykle	1 030	102	102	204
4223 Vennesla	15 598	1 540	1 540	3 080
4224 Åseral	927	92	92	184
4225 Lyngdal	10 796	1 066	1 066	2 132
4226 Hægebostad	1 780	176	176	352
4227 Kvinesdal	6 159	608	608	1 216
4228 Sirdal	1 877	185	185	370
4601 Bergen	292 280	28 852	28 852	57 704
4602 Kinn	17 388	1 716	1 716	3 432
4611 Etne	4 083	403	403	806
4612 Sveio	5 767	569	569	1 138
4613 Bømlo	12 301	1 214	1 214	2 428
4614 Stord	19 336	1 909	1 909	3 818
4615 Fitjar	3 183	314	314	628
4616 Tysnes	2 952	291	291	582
4617 Kvinnherad	13 145	1 298	1 298	2 596
4618 Ullensvang	11 005	1 086	1 086	2 172
4619 Eidfjord	969	96	96	192
4620 Ulvik	1 095	108	108	216
4621 Voss	16 432	1 622	1 622	3 244
4622 Kvam	8 502	839	839	1 678
4623 Samnanger	2 492	246	246	492
4624 Bjørnafjorden	26 191	2 585	2 585	5 170
4625 Austevoll	5 367	530	530	1 060
4626 Øygarden	40 036	3 952	3 952	7 904
4627 Askøy	30 272	2 988	2 988	5 976
4628 Vaksdal	3 867	382	382	764
4629 Modalen	389	38	38	76
4630 Osterøy	8 193	809	809	1 618
4631 Alver	30 163	2 977	2 977	5 954
4632 Austrheim	2 916	288	288	576
4633 Fedje	526	52	52	104
4634 Masfjorden	1 701	168	168	336
4635 Gulen	2 270	224	224	448
4636 Solund	741	73	73	146

Kommune	Innbyggjarar 1.7.2024	Auka bemanning barnehage (1000 kr)	Auka bemanning SFO (1000 kr)	Sum (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4
4637 Hyllestad	1 273	126	126	252
4638 Høyanger	3 879	383	383	766
4639 Vik	2 553	252	252	504
4640 Sogndal	12 340	1 218	1 218	2 436
4641 Aurland	1 830	181	181	362
4642 Lærdal	2 174	215	215	430
4643 Årdal	5 214	515	515	1 030
4644 Luster	5 421	535	535	1 070
4645 Askvoll	2 967	293	293	586
4646 Fjaler	2 896	286	286	572
4647 Sunnfjord	22 588	2 230	2 230	4 460
4648 Bremanger	3 378	333	333	666
4649 Stad	9 637	951	951	1 902
4650 Gloppen	5 907	583	583	1 166
4651 Stryn	7 325	723	723	1 446
5001 Trondheim	215 034	21 227	21 227	42 454
5006 Steinkjer	24 091	2 378	2 378	4 756
5007 Namsos	15 128	1 493	1 493	2 986
5014 Frøya	5 556	548	548	1 096
5020 Osen	901	89	89	178
5021 Oppdal	7 437	734	734	1 468
5022 Rennebu	2 501	247	247	494
5025 Røros	5 682	561	561	1 122
5026 Holtålen	2 039	201	201	402
5027 Midtre Gauldal	6 142	606	606	1 212
5028 Melhus	17 667	1 744	1 744	3 488
5029 Skaun	8 533	842	842	1 684
5031 Malvik	14 995	1 480	1 480	2 960
5032 Selbu	4 241	419	419	838
5033 Tydal	779	77	77	154
5034 Meråker	2 462	243	243	486
5035 Stjørdal	24 854	2 453	2 453	4 906
5036 Frosta	2 646	261	261	522
5037 Levanger	20 653	2 039	2 039	4 078
5038 Verdal	15 373	1 518	1 518	3 036
5041 Snåsa	2 098	207	207	414
5042 Lierne	1 308	129	129	258
5043 Røyrvik	440	43	43	86

Kommune	Innbyggjarar 1.7.2024	Auka bemanning barnehage (1000 kr)	Auka bemanning SFO (1000 kr)	Sum (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4
5044 Namsskogan	836	83	83	166
5045 Grong	2 313	228	228	456
5046 Høylandet	1 222	121	121	242
5047 Overhalla	3 965	391	391	782
5049 Flatanger	1 115	110	110	220
5052 Leka	595	59	59	118
5053 Inderøy	7 005	691	691	1 382
5054 Indre Fosen	10 056	993	993	1 986
5055 Heim	6 069	599	599	1 198
5056 Hitra	5 352	528	528	1 056
5057 Ørland	10 567	1 043	1 043	2 086
5058 Åfjord	4 331	428	428	856
5059 Orkland	18 804	1 856	1 856	3 712
5060 Nærøysund	9 980	985	985	1 970
5061 Rindal	1 950	192	192	384
5501 Tromsø	78 893	7 788	7 788	15 576
5503 Harstad	25 147	2 482	2 482	4 964
5510 Kvæfjord	2 848	281	281	562
5512 Tjeldsund	4 235	418	418	836
5514 Ibestad	1 304	129	129	258
5516 Gratangen	1 068	105	105	210
5518 Lavangen	986	97	97	194
5520 Bardu	3 992	394	394	788
5522 Salangen	2 094	207	207	414
5524 Målselv	6 756	667	667	1 334
5526 Sørreisa	3 509	346	346	692
5528 Dyroy	1 055	104	104	208
5530 Senja	14 873	1 468	1 468	2 936
5532 Balsfjord	5 551	548	548	1 096
5534 Karlsøy	2 227	220	220	440
5536 Lyngen	2 760	272	272	544
5538 Storfjord	1 829	181	181	362
5540 Kåfjord	1 965	194	194	388
5542 Skjervøy	2 782	275	275	550
5544 Nordreisa	4 849	479	479	958
5546 Kvænangen	1 141	113	113	226
5601 Alta	21 770	2 149	2 149	4 298
5603 Hammerfest	11 297	1 115	1 115	2 230

Kommune	Innbyggjarar 1.7.2024	Auka bemanning barnehage (1000 kr)	Auka bemanning SFO (1000 kr)	Sum (1000 kr)
	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4
5605 Sør-Varanger	9 983	985	985	1 970
5607 Vadsø	5 711	564	564	1 128
5610 Karasjok	2 529	250	250	500
5612 Kautokeino	2 839	280	280	560
5614 Loppa	846	84	84	168
5616 Hasvik	979	97	97	194
5618 Måsøy	1 110	110	110	220
5620 Nordkapp	2 979	294	294	588
5622 Porsanger	3 899	385	385	770
5624 Lebesby	1 227	121	121	242
5626 Gamvik	1 061	105	105	210
5628 Tana	2 792	276	276	552
5630 Berlevåg	885	87	87	174
5632 Båtsfjord	2 110	208	208	416
5634 Vardø	1 970	194	194	388
5636 Nesseby	863	85	85	170
Sum	5 571 741	550 000	550 000	1 100 000

SPØRSMÅL NR. 673

Innlevert 15. desember 2024 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 20. desember 2024 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

I sitt alternative budsjett foreslår FrP foreslår å kutte 2 milliarder kroner i finansiering av fylkeskommunene, og 1 milliard kroner i tilskudd til byområder.

Kva fordelings effekt vil dette gi pr. fylke og pr. bykommune som får midlar frå statsbudsjettet i dag?

GRUNNGJEVING:

Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2025.

Svar:

I vedlegg til Prop. 1 S (2024–2025) for Kommunal- og distriktsdepartementet, Grønt hefte, er det berekna eit anslag på dei frie inntektene frå fylkeskommunane i 2025. I dette anslaget blir skatt på inntekt og rammetilskot frå staten rekna som dei frie inntektene til fylkeskommunane. Fordelinga av skatteinntektene mellom fylkeskommunane i 2025 er ikkje kjend. I anslaget på frie inntekter i 2025 i Grønt hefte er derfor skatteanslaget for kvar enkelt fylkeskommune basert på fordelinga av skatteinntektene frå fylkeskommunane i 2023.

Hovuddelen av rammetilskotet blir i utgangspunktet likt fordelt per innbyggjar. For å gi eit anslag på kva

ein reduksjon i finansieringa til fylkeskommunane med 2 mrd. kroner vil gi i mindreinntekt for kvar enkelt fylkeskommune, er mindreinntektene fordelt med eit likt

beløp per innbyggjar. Fordelinga av ein reduksjon i rammetilskotet på 2 mrd. kroner er vist i tabell 1.

Tabell 1: Fordeling av ein reduksjon i rammetilskotet til fylkeskommunane på 2 mrd. kroner, fordelt med eit likt beløp per innbyggjar. Tal i 1000 kroner.

Fylkeskommune	Innbyggertall per 1.7.24	Fordeling av redusert rammetilskot (1 000 kr)
03 Oslo	720 616	-258 667
11 Rogaland	502 285	-180 297
15 Møre og Romsdal	271 376	-97 412
18 Nordland	243 328	-87 344
31 Østfold	313 533	-112 544
32 Akershus	735 337	-263 952
33 Buskerud	270 541	-97 112
34 Innlandet	376 849	-135 272
39 Vestfold	257 263	-92 346
40 Telemark	177 560	-63 736
42 Agder	320 675	-115 108
46 Vestland	652 944	-234 377
50 Trøndelag	484 720	-173 992
55 Troms	169 864	-60 973
56 Finnmark	74 850	-26 868
Heile landet	5 571 741	-2 000 000

Andre del av spørsmålet, om tilskot til byområde, gjeld Samferdselsdepartementet sitt område. Samferdselsministeren har gitt følgjande svar:

«I 2025 er det lagt til grunn en bevilgning på 4 547 mill. kr over kap. 1332 Transport i byområder mv., post 66 Tilskudd til byområder. Midlene skal i all hovedsak gå til å følge opp byvekstavtalene og belønningsavtalene i de ni største byområdene. I tillegg er det lagt til grunn midler til tilskudd til klima- og miljøvennlig byutvikling og god fremkommelighet i mindre byområder. Alle disse tilskuddene skal bidra til at byområdene når nullvekstmålet for persontransport med bil.

Det er vanskelig å si noe konkret om hvordan et kutt på 1 mrd. kr kan fordeles mellom byområdene på en måte som oppfattes som rettferdig, og hvilke konsekvenser det vil få lokalt. Frp har så vidt jeg har forstått ikke foreslått en fordeling, og det finnes heller ikke en fast nøkkel for dette formålet. Et kutt kan skje på ulike måter, f.eks. som osthøvelkutt, ut fra prosentvis fordeling basert på behovene i 2025 eller ut fra oppfølgingsgrad så langt i avtaleperioden. Uansett innretning vil et slikt kutt ha store ulemper. Det må også tas høyde for at en del midler er å anse som bundet i 2025 til prosjekter/tiltak som er i gang. Et kutt som hindrer optimal fremdrift innebærer økte kostnader og ineffektivt ressursbruk.

Uansett fordeling er det også på det rene at et kutt av denne størrelsesorden vil gi en stor svekkelse av statens oppfølging av byvekstavtalene. Det kan bli nødvendig å utsette eller stanse

utbyggingen av gang- og sykkelveier og kollektivtiltak, og redusere kollektivtilbudet. Dette vil igjen virke negativt på måloppnåelsen. Samlet sett vil dette bli svært krevende å håndtere i byvekstsamarbeidet, der vi er avhengige av at alle partene opptrer forutsigbart og følger opp sin del av forpliktelsene i avtalene.

Det har over lang tid vært bred politisk enighet om å styrke arbeidet med byvekstavtalene, og nullvekstmålet har en solid forankring i alle de største byområdene. Etter hva jeg forstår er Frp uenig i premissene med dagens byvekstavtaler med nullvekstmålet, og de ønsker at bilen skal være en integrert del av transportsystemet også i byene. En slik tilnærming med tilrettelegging for økt biltrafikk vil bryte med selve grunnlaget for byvekstavtalene, som det i mange år har vært tverrpolitisk enighet om, og som også Frp gikk inn for da de hadde samferdselsministeren under forrige regjering. Dette vil være en lite fremtidsrettet og bærekraftig utvikling av byene våre, og gi mer kø, dårligere mobilitet, større utslipp og støy. Jeg mener derfor at det er avgjørende at arbeidet med å nå nullvekstmålet fortsatt prioriteres høyt.»

SPØRSMÅL NR. 674

Innlevert 15. desember 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 19. desember 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Har Enova noen eksempler på produkter eller tjenester som har mottatt støtte og hatt en utvikling i tråd med den teoretiske modellen kalt Enovakurven som ligger til grunn for at Enova skal støtte senfase teknologiutvikling og tidligfase markedsintroduksjon?

BEGRUNNELSE:

Vennligst svar i form av konkrete eksempler. Jeg etterspør i hovedsak produkter eller tjenester som er i den delen av Enovakurven som omtales som «Modent», og hvor volumet har fått opp, prisen har gått ned og det er ikke lenger behov for Enovastøtte.

Svar:

Enova støtter de som utvikler og tar i bruk nye løsninger som samfunnet har behov for. Enovas virkemiddelbruk skaper markedsendring ved å gi enkeltaktører anledning til å utvikle og bruke nye løsninger. Den stimulerer til ny adferd ved å senke barrierer - og slik avlastes aktørenes risiko - forbundet med innovasjonsaktiviteter. En slik målrettet virkemiddelbruk overfor enkeltaktører kommer samfunnet til gode ved at den også motvirker markedssviktene som begrenser innovasjonsaktiviteten. Når markedet foretrekker løsningene som er blitt gjort tilgjengelig, viser det at målrettet virkemiddelbruk for å utvikle og tilgjengeliggjøre er nyttig for samfunnet.

Enovas virkemidler er i dag rettet mot innovasjonsfasene «senfase teknologiutvikling» og «utbredelse av løsninger i markeder». Det finnes ingen eksakt milepæl for når en innovasjon kan klare seg uten statsstøtte. Det som er avgjørende er at virkemiddelbruken må være tilstrekkelig forutsigbar og langvarig nok til å gi den risikoavlastningen for aktørene som skal investere i teknologi- og markedsutviklingen.

Ett av flere eksempler på støtte til utbredelse av løsninger i markeder er Enovas støtte til elektriske varebiler (el-varebiler). Da Enova etablerte støtteordningen for dette i 2019 var det 8-9 modeller på markedet. El-varebilene den gang hadde blant annet høy pris, relativt kort rekkevidde og begrenset nyttelast, noe som gjorde at relativt få valgte denne typen kjøretøy. Fra støtteordningen ble etablert og frem til avslutning i 2023 ble el-varebilene

gradvis bedre og billigere. I 2023 utgjorde el-varebiler 35 prosent av nybilsalget, med 27 modeller tilgjengelig på markedet. Dette, i kombinasjon med støtte fra Enova, gjorde at flere bedrifter valgte el-varebil fremfor diesel-drevne kjøretøy.

Enova har også støttet løsninger som er muliggjørende for at elektriske kjøretøy (el-biler) blir mer utbredt i markedet. Fra 2015 til 2021 hadde Enova flere støtteprogrammer for å stimulere til utbygging av offentlig ladeinfrastruktur for lette kjøretøy. Fraværet av tilgjengelig ladeinfrastruktur har vært en sentral barriere for å ta i bruk el-biler. I en analyse utført av Norconsult¹ vurderes Enovas innsats som ett av flere viktige virkemidler for å øke bruken av elbil og utvikle markedet for ladeinfrastruktur i Norge. Støtteprogrammene bidro til at utbyggingen av ladeinfrastruktur har vært raskere enn hva som ellers ville ha skjedd. Støtte til etablering av ladeinfrastruktur har vært nødvendig for å nå de høye salgsandelene for elbiler.

For øyeblikket har Enova en pågående innsats rettet mot tungtransport. Denne innsatsen, i likhet med støtteordningene for elektriske varebiler, er også rettet mot både støtte til innkjøp av utslippsfrie lastebiler og mot ladeinfrastruktur for depotlading og langs sentrale veinett og transportkorridorer i Norge. Denne innsatsen skal motvirke de samme barrierene som ble identifisert for el-varebiler, nemlig merkostnad av utslippsfri teknologi og tilgjengelighet på ladeinfrastruktur, og dermed bidra til varig markedsendring.

Et annet eksempel på at Enova har bidratt til utbredelse av løsninger i markedet er passivhusordningen. Passivhus er hus som har vesentlig lavere energibehov enn tradisjonelle bygninger. Enova hadde fra 2010 til 2013 et støtteprogram for nye og eksisterende bygninger som oppgraderes eller bygges på passivhus- eller lavenergibyggnivå. Med utgangspunkt i definerte barrierer for markedsendring besto satsningen av aktiviteter som investeringsstøtte til passivhus og lavenergiprogrammet, rådgivnings- og utredningsstøtte, markedsføring og kommunikasjon og kompetanseheving i bransjen.

file:///C:/Users/KLD51342/Downloads/Barrierer%20og%20behov%20ved%20videre%20utbygging%20av%20%20offentlig%20ladeinfrastruktur%20for%20elbil.pdf

Evalueringen av ordningen viser at programmet har nådd målsetningene knyttet til energiresultat og varig endringer i markedet. Sommeren 2013 var målet om at 10

¹ <file:///C:/Users/KLD51342/Downloads/Barrierer%20og%20behov%20ved%20videre%20utbygging%20av%20%20offentlig%20ladeinfrastruktur%20for%20elbil.pdf>

prosent av nye bygninger skulle bygges i henhold til passivhusstandard (NS 3700 og NS 3701) nådd.

Enova har vært en sentral aktør i konstruksjonen av passivhus som konsept, objekt, navn og standard i Norge. Dette kan ses på som en form for grunnleggende infrastruktur for innovasjon, og betydningen av grunnlagssarbeidet må ikke undervurderes. Evalueringen viser at det var en bred enighet blant yrkesgruppene at Enovas

passivhusprogram har hatt en avgjørende betydning for kompetansehevingen i bransjen. Leverandørene synes å ha introdusert en rekke produkter med passivhusytelse som følge av passivhussatsningen. Det kunne også vises til en vekst i salget av disse. Evalueringen viser også til at satsningen har ført til at passivhus har blitt et kjent fenomen i Norge.

SPØRSMÅL NR. 675

Innlevert 15. desember 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 20. desember 2024 av klima- og miljøminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hva er resultatene på redusert energibruk og reduserte utslipp av klimagasser for Enova for årene 2012 – 2023 på realiserte og sluttrapporterte prosjekter?

BEGRUNNELSE:

Enova rapporter hvert år på redusert energibruk og reduserte utslipp av klimagasser ut fra tilsagn som er gitt av Enova dette året. Det jeg ønsker er tall på redusert energibruk og reduserte utslipp av klimagasser som hensyntar at en stor andel av de tilsagn som de blir gitt av Enova blir kansellert. Disse tallene er interessante fordi det er slutførte og realiserte prosjekter som inngår i Norges klimagassregnskap og energibalansen til SSB.

Svar:

Hovedformålet med støtten fra Enova er å bidra til varige markedsendringer slik at løsninger tilpasset lavutslipps-samfunnet på sikt blir foretrukket uten støtte. Enova skal med det bidra til effekter ut over resultatene fra de enkelte prosjektene som støttes, og effekten av Enovas støtte er større enn summen av direkte resultater fra støttede prosjekter. Dette betyr også at den totale klima- og energieffekten av støtte fra Enova er svært krevende å anslå. Regjeringen tar dessuten i bruk kombinasjoner av virkemidler for å redusere utslipp. Ettersom støtten fra Enova spiller inn og bidrar sammen med andre virkemidler er det derfor utfordrende å skille ut effekten av Enova alene.

Enova rapporterer årlig på energiresultat for prosjektene de støtter. Energiresultat er et mål for hva prosjektene Enova støtter leverer per år, enten gjennom mer effektiv bruk av energi, økt produksjon, økt bruk av forny-

bar energi eller utnyttelse av spill-/omgivelsesenergi. Energiresultater måles i kilowattimer (kWh) per år. Enova rapporterer ikke på energisparing som sådan, da dette ikke har vært et mål for inneværende avtaleperiode.

Av de 24 408 prosjektene Enova har støttet i perioden 2012-2023 er det rapportert et samlet energiresultat på 20,916 TWh. Herunder er det rapportert 15,015 TWh av de 20 544 prosjektene som er ferdigstilt.

Enova rapporterer også på årlige utslippsresultat for prosjektene de støtter. Utslippsresultatet er summen av endringer i klimagassutslipp som følge av ulike tiltak i prosjektet. Beregningen tar utgangspunkt i utslippsfaktorer for de ulike energibærerne som er involvert, og resultatet måles i tonn CO₂-ekvivalenter per år. Resultatene er kun basert på kontraktsfestede resultater, som betyr at det tas hensyn til at noen prosjekter blir kansellert.

På Enova sine nettsider ligger oversikter over alle prosjekter som har mottatt støtte, inkludert direkte årlig utslippsresultat, for perioden 2012–2023. Oversikten inkluderer ikke støtte til husholdninger gjennom Enovatilskuddet. I perioden 2012–2023 har Enova støttet 24 408 prosjekter med til sammen 32,35 mrd. kroner. Enova rapporterer et samlet klimaresultat på 2 089,92 kilotonn CO₂-ekvivalenter i perioden 2012-2023. Herunder er 20 544 av prosjektene ferdigstilt, som tilsvarer et støttebeløp på 21,55 mrd. kroner og et samlet klimaresultat på 1 413,78 kilotonn CO₂-ekvivalenter.

Det er viktig å presisere at disse klimaresultatene er basert på, og målt opp mot det tenkte resultatet av alternativet (nullalternativet) til det enkelte støttetiltaket. Nullalternativet beskriver handlingen søkeren mest sannsynlig vil velge dersom prosjektet ikke kvalifiserer for Enova-støtte. Hvis Enova for eksempel gir støtte til innkjøp av en utslippsfri lastebil, vil nullalternativet kunne

være innkjøp av en fossillastebil. Enova kan derimot ikke med sikkerhet vite hva det faktiske nullalternativet hadde vært, og det er derfor knyttet usikkerhet til tallene. De representerer forventningsverdier som ikke direkte kan sammenlignes med utslippsstatistikken.

Det også viktig å presisere at mange av Enovas prosjekter ikke gir direkte klimaresultater, men er allike-

vel muliggjørende for at løsninger tilpasset lavutslipps-samfunnet blir mer utbredt i samfunnet. Et eksempel på dette er ladeinfrastruktur for nullutslippskjøretøy eller nullutslippsfartøy, som vil ha rapporterte klimaresultat lik null.

SPØRSMÅL NR. 676

Innlevert 16. desember 2024 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 19. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I fjor ble refusjonstakstene for kiropraktorbehandling halvert. Når fjernes hele refusjonen.

Hvorfor har regjeringen ikke gjennomført en konsekvensutredning av forslaget om å fjerne refusjonstakstene til kiropraktorene, slik utredningsinstruksen krever, og hvorfor har ikke profesjonsorganisasjonen for kiropraktorer blitt involvert i prosessen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har foreslått å fjerne refusjonen til kiropraktorene uten å gjennomføre en konsekvensutredning i henhold til utredningsinstruksen. Norske kiropraktorer behandler i dag en tredjedel av landets muskel- og skjelettpasienter og har selvstendig henvisnings- og sykemeldingsrett som er dokumentert godt forvaltet. Studier og rapporter viser at kiropraktorer er blant de mest kostnadseffektive behandlerne av denne pasientgruppen.

Forslaget om å fjerne refusjonstakstene reiser flere uavklarte spørsmål. Blant annet mangler det klare løsninger for hvordan kiropraktorsers sykemeldingsrett skal praktiseres etter at refusjonen fjernes. Helse- og omsorgsdepartementet har heller ikke etablert alternativer for hvordan aktivitetsdata for forskning, styring og kvalitetssikring skal innhentes. Dette skjer samtidig som kuttet forventes å øke ventetider, forlenge sykefravær og belaste spesialisthelsetjenesten ytterligere – med kostnader som langt overstiger innsparingene på 130 millioner kroner.

Svar:

Avviklingen av stønad til undersøkelse og behandling hos kiropraktor ble foreslått i Prop. 1 S (2024-2025) for å skape

rom for andre prioriterte områder i helse- og omsorgstjenesten. Den foreslåtte avviklingen ble vedtatt i Stortinget 16. desember 2024.

Undersøkelse og behandling hos kiropraktor er ikke en lovpålagt tjeneste for kommunene eller spesialisthelsetjenesten, og tilbys av private tjenesteytere hvor stønad etter folketrygdloven § 5-9, med utfyllende regulering i forskrift, er gitt til undersøkelse og behandling.

Stønadens størrelse har imidlertid utgjort en svært liten andel av den totale kostnaden ved behandlingen. Stønadens størrelse er i dag kr. 47,-. Stønaden utgjør som angitt en mindre del av pasientens totale behandlingsskostnad, som for 20 minutters konsultasjon koster mellom kr. 500,- og kr. 600,-.

Helse- og omsorgsdepartementet ga i 2023 Helse- direktoratet i oppdrag å utrede finansiering av, og eventuell avvikling av stønad til kiropraktortjenester. Helse- direktoratet pekte på at det i dag er fri prisfastsettelse på kiropraktortjenester og at prisen på tjenestene må antas å avhenge av langt flere forhold enn trygderefusjon og nivået på denne. Helsedirektoratet vurderer også at kiropraktorenes totaløkonomi i liten grad må antas å være avhengig av de inntektene som kommer fra folketrygdens refusjonsordning. Helsedirektoratet vurderte derfor at en avvikling av refusjonsordningen vil ha liten betydning for det totale tjenestetilbudet av kiropraktikk og få vil få mindre konsekvenser for pasientenes tilgang til denne helsetjenesten.

KUHR (Kontroll og utbetaling av helserefusjoner) er et system som håndterer refusjonskrav fra behandlere og helseinstitusjoner til staten. Disse er oppgjørdata og gir ikke informasjon om hvilken behandling eller av hvilken kvalitet som er gitt til pasientene. Som følge av avviklingen av folketrygdfinansieringen vil det ikke lenger

bli rapportert data knyttet til kiropraktorbehandling til KUHR.

Data vil imidlertid kunne samles inn med hjemmel i de vedtatte rapporteringskravene fra privatfinansierte helse- og omsorgstjenester. Dette vil ta noe tid å få på plass og kreve noen tilpasninger i registre og i elektroniske pasientjournaler. Det er allerede dialog mellom Folkehelseinstituttet og Norsk kiropraktorforening. Det er viktig at

de sammen kan komme frem til hvilke opplysninger som vurderes som relevante og nødvendige å samle inn, hvilke opplysninger som registreres strukturert i digitale journaler og om nasjonale standarder og kodeverk er i bruk.

Avviklingen av refusjonsordningen for kiropraktorer vil ikke ha konsekvenser for retten til å sykemelde. Kiropraktorer vil også, som i dag, kunne rekvirere bildediagnostikk og henvise til spesialisthelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 677

Innlevert 16. desember 2024 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 23. desember 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Fordømmer regjeringen Israels tilraning av ytterligere syrisk territorium og Israels plan om å doble antall bosettere på Golanhøydene, eller fordømmer regjeringen ikke disse handlingene?

BEGRUNNELSE:

I kjølvannet av den gledelige nyheten av at Assad-regimet i Syria har kollapset, kom det også mindre gledelige nyheter fra regionale stormakter som søker å gripe inn landets selvråderett.

En av disse er Israel. 8. desember erklærte statsminister Benjamin Netanyahu at han har kommandert israelske styrker til å innta den demilitariserte sonen i Golanhøydene, et område som ifølge FNs sikkerhetsråd i sin helhet tilhører Syria og må leveres tilbake. De israelske styrkene har innført portforbud i syriske landsbyer, og Israel har unilateralt sagt opp våpenhvileavtalen fra 1974, til kritikk fra FN. Forsvarsminister Israel Katz uttalte på fredag at styrkene skal forbli i området over vinteren. Det er i skrivende stund bare land som Saudi-Arabia, Iran, Russland og Tyrkia som har fordømt handlingen, og stillheten fra vestlige land har blitt et tema i arabisk presse. Et hederlig unntak er Frankrike, som har bedt Israel trekke sine soldater ut.

Søndag opplyste Netanyahus kontor at den israelske regjeringen har godkjent planer om å doble antall bosettere i delene av Golanhøyden som Israel tidligere har annektert, fra dagens ca. 31.000, med tilsvarende 11 millioner dollar i statlig finansiering.

Samtlige israelske bosetninger i Golanhøydene utgjør i FNs syn brudd på folkeretten, da området tilhører Syria. Av land utenfor Israel er det kun USA som anerk-

jenner Israels anneksjon av Golanhøydene, en endring Trump-administrasjonen innførte i 2019.

Spørsmålsstiller vil vite hvilken side regjeringen inntar i dette spørsmål: FNs side eller Trump-administrasjonens. Et tydelig ja eller nei til fordømmelse vil også avklare om regjeringen ser på Israels handlinger på Golanhøydene som et positivt eller negativt bidrag til Syrias utvikling etter Assad-regimets fall.

Svar:

Ja.

SPØRSMÅL NR. 678**Innlevert 16. desember 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 20. desember 2024 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Jeg viser til brevet Skatteetaten har sendt til syv Israel-relaterte organisasjoner som truer med å trekke dem ut av gavefradragsordningen. Dette fremstår som politisk sensur av organisasjoner regjeringen ikke er enig med.

Kan finansministeren forsikre om at saken mot de Israel-relaterte organisasjonene snarlig blir lagt død, og vil det også bli foretatt en langt mer presserende gjennomgang for å avdekke om innsamlede midler fra andre organisasjoner havner hos Hamas eller andre terrororganisasjoner?

BEGRUNNELSE:

Syv norske organisasjoner som arbeider for relasjoner mellom Norge og Israel, eller for utøvelse av jødisk kultur og religion i Norge, mottok 19. november brev fra Skatteetaten med varsel om kontroll. Formålet med kontrollen skal være «å vurdere om organisasjonenes aktivitet, inkludert bruken av mottatte gaver, aktivt støtter eller medvirker til handlinger i strid med folkeretten». Som bakgrunn for kontrollen opplyser Skatteetaten at «Norge besluttet å anerkjenne Palestina som stat gjennom kongelig resolusjon av 24. mai 2024, med virkning fra 28. mai 2024. Som medlem av FN er Norge forpliktet til å følge vedtakene fra FNs sikkerhetsråd, herunder vedtak som gjelder folkerett. FNs sikkerhetsråds resolusjon 465 (1980) oppfordrer det internasjonale samfunn til å ikke støtte Israels bosettingsaktiviteter i de okkuperte områdene, da disse anses som brudd på folkeretten.»

De syv organisasjonene som skal ha mottatt det er Den norske Israelsmisjon, Den internasjonale kristne ambassade i Jerusalem (IKAJ), Hjelp Jødene Hjem (HJH), Hjerte for Israel, Jødisk Nasjonalfond, Med Israel for fred (MIFF) og Ordet og Israel.

Svar:

Finansdepartementet har en lovpålagt plikt til å påse at det ikke er organisasjoner i gavefradragsordningen som støtter eller medvirker til handlinger i strid med vedtak fra FNs sikkerhetsråd. Oppfølgingen nå er en administrativ ivaretagelse av den plikten departementet har. Skatteetatens rolle er å innhente opplysninger som danner grunnlaget for departementets konklusjoner. Brevene innebærer verken at etaten truer med å utelukke organisasjonene, eller at departementet har noen oppfatning om at noen organisasjoner på lista bryter reglene.

Undersøkelsene Finansdepartementet har bedt Skatteetaten om å gjøre, er ikke rettet generelt mot organisasjoner som støtter Israel. Undersøkelsene er knyttet til Norges plikt til å følge opp vedtak i FNs sikkerhetsråd.

Finansdepartementet har i brev av 23. oktober 2024 bedt Utenriksdepartementet om bistand til å gi en oversikt over hvilke andre resolusjoner fra FN som kan være relevante i denne sammenheng. Finansdepartementet reiser i brevet også spørsmålet om selve lovbestemmelsen bør endres til å gjelde folkerettsbrudd mer generelt og ikke bare gjelde vedtak i FNs sikkerhetsråd.

SPØRSMÅL NR. 679**Innlevert 16. desember 2024 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 23. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvor mange av de 16 300 pasientene det vises til i pressemeldingen datert 13.12.2024 har fått hjelp på det offentlige regning?

BEGRUNNELSE:

I pressemeldingen «Nye ventetidstall for november: Viktig milepæl nådd i Ventetidsløftet – novembertallene nede på 2023-nivå» fra Helse- og omsorgsdepartementet fremheves det at 16 300 færre ventet på helsehjelp. Årsak-

en til nedgangen er sentral for å vurdere nye tiltak og effekten av tiltak for å sørge for at ventetidene kommer ned fra dagens høye nivå.

I statsrådets svar på spørsmålet, bes det også om en henvisning til helt konkret hvilken dokumentasjon antallet som har fått helsehjelp på det offentlige regning bygger på.

Svar:

Folkehelseinstituttet (FHI) publiserer hver måned tall over antall pasienter som venter på helsehjelp. I november 2023 var det ifølge FHI 273 583 ventende, mens det i november 2024 var 257 299 ventende. Det var altså 16 284 færre som venter på helsehjelp ved utgangen av november i år sammenlignet med november i fjor, dvs. om lag 16 300 færre ventende.

Antall ventende er i henhold til FHI sin definisjon et øyeblikkstill som viser antall henvisninger der helsehjelpen ikke har startet per siste dato i perioden. Henvisninger med medisinske og pasientbestemte utsettelse,

øyeblikkelig hjelp og kontroller, er ikke inkludert i dette tallet. Månedlige ventelistedata, herunder tall for antall ventende og antall som har fått påstartet sin helsehjelp, er foreløpige tall som sykehusene rapporterer til Norsk pasientregister umiddelbart etter månedens slutt. Statistikken publiseres innen den 15. i påfølgende måned. I tillegg er det innbyggere som har fått helsehjelp som ikke inngår i ventelistestatistikken (først og fremst øyeblikkelig hjelp eller pasienter som er i et pasientforløp).

Utover egenandeler, dekker det offentlige kostnadene for behandling for innbyggere som er vurdert å ha rett på helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten.

I begrunnelsen for spørsmålet oppgir representanten at det er sentralt å vite årsaken til nedgang i antallet ventende for å vurdere tiltak og effekt av tiltak. Nedgangen i antall ventende skyldes flere forhold. Både tiltak i Ventetidsløftet som økt aktivitet gjennom kvelds- og helgepoliklinikker, kjøp fra private leverandører, økt bruk av avtalespesialister og kvalitetssikring av ventelistene har betydning for antallet ventende.

SPØRSMÅL NR. 680

Innlevert 16. desember 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 3. januar 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Helseplattformen har fått skarp kritikk fra Riksrevisjonen, oppleves som lite brukervennlig og har utfordringer med pasientsikkerhet og historiske data, til tross for en kostnad på 6,7 milliarder og over 500 ansatte.

Hvorfor tar ikke regjeringen ansvar og initiativ til bedre samarbeid med tidligere journalsystemleverandører for å ivareta pasientsikkerhet og en smidigere overføring og bruk av historiske journalnotater og dokumenter?

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i Dagens Medisin 3. desember 2024 tar tre overleger et kraftig oppgjør med Helseplattformen. Under overskriften «Videreføring av Helseplattformen er en destruktiv handling» advarer de mot plattformens ødeleggende konsekvenser for pasienter og innbyggere i Helse Midt. Artikkelen peker på alvorlige forhold som reiser spørsmål om plattformens fremtid, pasientsikkerhet og personvern.

Datatilsynet har gjennomført flere tilsyn, senest 23. oktober 2024, som avdekket alvorlige mangler i sikkerheten for personopplysninger, blant annet eksponering av pasienter med hemmelig adresse. Et uvanlig høyt antall avvik fra både sykehus og kommuner avslører en systemsvikt som krever straktiltak.

Riksarkivar Inga Bolstad har påpekt at Helseplattformen bryter arkivloven, med mangler i dokumentasjonsautentisitet og håndtering av pasientjournaler. Det er ingen avtale med Norsk helsearkiv for oppbevaring ved dødsfall, noe som truer innbyggernes rettssikkerhet.

Til tross for en kostnad på 6,7 milliarder kroner og over 500 ansatte, sikrer ikke plattformen pasientsikkerhet. Brukere rapporterer lav brukervennlighet, og Riksrevisjonen kritiserer manglende måloppnåelse – en uholdbar situasjon for en kritisk helseløsning.

Helseplattformen har valgt å importere kun deler av historiske data fra DocuLive, selv om millioner av oppslag årlig avhenger av disse. Vedlikeholdsavtalen for DocuLive utløper 31. mai 2025, uten en klar strategi for

å ivareta dataene. Dette kan medføre tap av informasjon med alvorlige konsekvenser for pasientsikkerheten.

Oracle og Norsk E-Helse har utviklet Capable Reader, som sikrer enkel tilgang til historiske data med kjent struktur og sikkerhet. Likevel har Helseplattformen valgt å utvikle en egen, mindre trygg løsning.

Hvordan kan helseministeren forsvare at situasjonen ikke bare videreføres men forverres. Dette på tross av alvorlige mangler som truer pasientsikkerheten, personvernet og rettssikkerheten til innbyggerne i Helse Midt. Det er på tide at regjeringen viser handlekraft og tar ansvar for å sikre en umiddelbar og helhetlig løsning for historiske journalldata, slik at pasientenes helseopplysninger ikke går tapt.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg tar Riksrevisjonens rapport på største alvor, og at det er viktig at Helse Midt-Norge RHF jobber systematisk med å følge opp anbefalingene fra Riksrevisjonen. Jeg har derfor bedt ledelsen i Helse Midt-Norge RHF om en redegjørelse for hvordan foretaket følger opp anbefalingene i rapporten.

Det er Helse Midt-Norge RHF, helseforetakene og kommunene som er ansvarlig for egne journalløsninger. Det inkluderer vurdering av løsning for historiske data og arkivplikt.

Helse Midt-Norge RHF vurderer at det er lagt en plan for håndtering av data fra det tidligere journalsystemet Doculive som både er sikker og effektiv. I planen inngår blant annet at alle originale dokumenter fra DocuLive vil bli migrert til Helseplattformen og vil være tilgjengelig i pasientens journal. Helse Midt-Norge RHF

opplyser at fageeksperter ved helseforetakene har deltatt i arbeidet med kriterier for migrering, og at faglige ledere ved helseforetakene har godkjent migreringskriteriene.

Helse Midt-Norge RHF opplyser videre at Helseplattformen har funksjonalitet for offentlig og løpende postjournal og har forutsetningene på plass for å levere uttrekk til Norsk helsearkiv. Arkivverket viser til at det 12. november 2024 er gitt dispensasjon fra Noark-plikten for Helseplattformen. Det innebærer en dispensasjon fra kravet om at arkivering av saksdokumenter skal skje i et eget arkivsystem.

Helse Midt-Norge RHF viser til at Datatilsynet gjennomførte tilsyn med Helseplattformen AS i mai 2024. Tilsynsrapporten er ikke klar. Det viktig for meg å formidle at det skal være en lav terskel for å melde avvik til Datatilsynet.

Stortinget har nylig vedtatt regjeringens forslag i nysalderingen av 2024-budsjettet om 200 millioner kroner til Helse Midt-Norge RHF for å bidra til helseregionens arbeid med å øke brukervennligheten og effektiviteten i Helseplattformen. Målet er gode helsetjenester til innbyggerne og gode verktøy for helsepersonell i deres arbeidshverdag. Det er viktig å lytte til brukernes erfaringer. I foretaksmøtet 11. desember 2024 stilte jeg også krav til Helse Midt-Norge RHF om å tilrettelegge for å øke brukervennligheten og effektiviteten i Helseplattformen. Arbeidet skal legges til grunn anbefalingene i Riksrevisjonens undersøkelse av Helseplattformen i Midt-Norge. Jeg forventer at Helse Midt-Norge RHF prioriterer utviklingen av Helseplattformen og at dette gjøres i samarbeid med helsepersonell og brukere.

SPØRSMÅL NR. 681

Innlevert 16. desember 2024 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 20. desember 2024 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Når kommer lovbehandlingen i Stortinget av innføring av en tredje juridisk kjønnskategori, og hvilke tiltak vil statsråden gjøre for å forbedre ikke-binæres levekår før en full innføring av en tredje juridisk kjønnskategori innføres?

BEGRUNNELSE:

Ikke-binære mennesker opplever en rekke utfordringer i Norge, og har jevnt over dårligere levekår enn befolkningen ellers. Dette er dokumentert både i Bufdirs utredning av en tredje juridisk kjønnskategori fra 2023, og i levekårsundersøkelsen «Seksuell orientering, kjønns mangfold og levekår. Resultater fra spørreundersøkelsen 2020.»

Å bli utelatt fra et rettslig system, og ikke anerkjent av samfunnet man lever i, kan ha en negativ innvirkning på ikke-binæres psykiske helse. I utredningen fra 2023 kommer det frem at ikke-binære har dårligere levekår og livskvalitet enn andre og opplever at offentlige tjenester har lite kunnskap om kjønnsmangfold, noe som igjen fører til en barriere mot å benytte seg av offentlige tilbud, inkludert helsehjelp. I tillegg mangler altså ikke-binære mangler juridisk anerkjennelse, noe som en innføring av tredje juridisk kjønn vil endre. Dette pekes det også på i utredningen som et tiltak.

Alle som er født eller bosatt i Norge er registrert med et juridisk kjønn i folkeregisteret, enten som mann eller kvinne. Det tredje sifferet i personnummeret er enten en oddetall (mann) eller partall (kvinne). Kapasiteten i dagens personnummersystem er i ferd med å bli brukt opp. Stortinget har vedtatt et nytt personnummersystem som skal være på plass i 2032, og en av mulighet for å innføre en tredje juridisk kjønnskategori som skisseres i utredningen er gjøre dette samtidig som kjønnede personnumre utfases.

Samtidig er det å vente helt til 2032 med å innføre en tredje kjønnskategori belastende for de som i dag ikke får sitt kjønn anerkjent. Som vist er dette en gruppe som allerede opplever store levekårsundersøkelser. Det bør derfor arbeides med en fremskyndelse av denne prosessen, slik at ikke-binære kan få en juridisk anerkjennelse før 2032, og øvrige tiltak for å forbedre ikke-binæres levekår.

Svar:

Regjeringen bestilte en utredning om en tredje juridisk kjønnskategori, fordi vi vet at mange ikke-binære opplever særlige utfordringer i sine liv. Vi vet at ikke-binære opplever dårligere livskvalitet enn resten av befolkningen og er mer utsatt for utenforskap, diskriminering og vold enn andre.

Utredningen tar for seg ulike alternativer for å anerkjenne en mulig tredje juridisk kjønnskategori. En fullverdig innføring av en tredje juridisk kjønnskategori innebærer blant annet at det opprettes en tredje kjønnskategori i folkeregisteret. Det kan ikke innføres før nytt system for registrering av juridisk kjønn er på plass i 2032.

I dag forteller det tredje sifferet i personnummeret om du er registrert som mann eller kvinne. Etter 2032 vil vi gå tom for personnumre, og juridisk kjønn vil for alle innbyggere registreres som en egen opplysning i folkeregisteret. Hvis det opprettes en tredje juridisk kjønnskategori, må datasystemene også kunne «lese» opplysningen om den tredje kategorien. Det vil derfor ikke være mulig å innføre en fullverdig tredje juridisk kjønnskategori før nytt system for registrering av juridisk kjønn er på plass.

En full innføring vil også kreve at all lovgivning som benytter kjønns spesifikk terminologi gjennomgås for å

vurdere behov for endringer. Dette må gjøres av de aktuelle sektormyndighetene.

Forslag om innføring av en tredje juridisk kjønnskategori har vært oppe til votering på Stortinget i flere omganger uten å få flertall, sist gang 5. januar 2023.

Personlig er jeg for å innføre en tredje juridisk kjønnskategori og jeg har tro på at det kan være med på å anerkjenne og lette flere av utfordringene ikke-binære opplever. En innføring av en tredje juridisk kjønnskategori vil likevel ikke løse alle utfordringene ikke-binære opplever. Vi som samfunn må også se på andre tiltak for å bedre livskvaliteten til ikke-binære.

For mange ikke-binære opplever å måtte gi opplæring om kjønns mangfold i møte med offentlige tjenesteytere. Departementet har gitt Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) i oppdrag å utvikle en nasjonal faglig veileder for å øke kompetansen om kjønns mangfold i det offentlige tjenesteapparatet. Den skal gi nasjonale føringer, anbefalinger og råd med mål om å øke kvaliteten og sikre likebehandling i ulike tjenester. Veilederen vil kunne bidra til økt bevissthet om kjønns mangfold og forhåpentligvis holdningsendring i samfunnet generelt, og støtte opp under diskrimineringsvernet for både ikke-binære og binære transpersoner og personer med kjønnsinkongruens. Veilederen skal lanseres i løpet av våren 2025.

Regjeringens handlingsplan for kjønns- og seksualitets mangfold som ble lansert i februar 2023 inneholder en rekke tiltak med mål om å øke livskvaliteten og styrke rettighetene til skeive. Flere av tiltakene omfatter også ikke-binære. Det er for eksempel flere tiltak for å heve kompetansen om kjønns- og seksualitets mangfold innenfor en rekke sektorer.

SPØRSMÅL NR. 682**Innlevert 16. desember 2024 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim****Besvart 20. desember 2024 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Er Norge folkerettslig forpliktet til å innføre et nytt og utvidet urfolksvederlag for mineralvirksomhet i forbindelse med utarbeidelse av ny minerallov?

BEGRUNNELSE:

NOU om ny minerallov drøfter blant annet de folkerettslige forpliktelsene overfor urfolk med utgangspunkt i FN-charterets SP art 27 og konvensjonen ILO 169 som Norge er tilsluttet. Etter Minerallovutvalgets mandat skulle utvalget synliggjøre og begrunne dersom utvalget foreslo alternativer som gikk lenger enn det folkeretten krever.

I NOUen drøftes innføringen av et urfolksvederlag som en mulighet i ny lov, men slik undertegnede tolker det er det ikke en nødvendighet med hensyn til Norges folkerettslige forpliktelser. I pkt. 9.6.6.6 uttaler eksempelvis utvalget at urfolksvederlag på grunneiers mineraler ikke er en forpliktelse etter ILO-konvensjonen. Dette gjentas i pkt. 9.9.6.3.

På denne bakgrunnen vil det være nyttig å få regjeringens prinsipielle syn på dette spørsmålet siden mineralloven snart er forventet å legges frem som forslag til Stortinget.

Svar:

Regjeringen arbeider med forslag til ny minerallov. Arbeidet bygger på vurderingene og innspillene fra NOU 2022: 8 Ny minerallov. Dette inkluderer vurdering av regler om urfolksvederlag i lys av Norges folkerettslige forpliktelser og de reglene som i dag følger av mineralloven av 2009. Norge har ratifisert ILO-konvensjonen nr. 169 hvor hovedprinsippet er urfolkets rett til å bevare og videreutvikle sin egen kultur, og myndighetenes plikt til å treffe tiltak for å støtte dette. I artikkel 15 (2) stilles det egne krav til konsultasjon i tilfeller hvor staten beholder eiendomsretten til mineralressurser i urfolkets landområder. I de tilfeller staten beholder eiendomsretten til mineralressursene som utvinnes, skal urfolket i tillegg ha del i nytteverdien av slik mineralvirksomhet der det er mulig. Jeg viser her til at artikkel 15 i utgangspunktet kun gjelder for de tilfeller hvor staten beholder eiendomsretten til mineralressursene som utvinnes.

Hvordan urfolksvederlaget skal innrettes for å overholde Norges folkerettslige forpliktelser er en del av vurderingene som nå pågår i lovarbeidet. Ettersom arbeidet med forslag til ny minerallov ikke er ferdigstilt er det derfor for tidlig å presentere vurderingene til de enkelte temaene i dette arbeidet på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 683**Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg****Besvart 20. desember 2024 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Er statsråden enig med sin partifelle, mangeårig stortingsrepresentant og tidligere statssekretær Svein Roald Hansen, når han sier:

“Vi har en strømpris i Norge nå som absolutt ikke er høy”.

?

BEGRUNNELSE:

For noen dager siden sa tidligere stortingsrepresentant og tidligere statssekretær, nåværende lokalpolitiker for Arbeiderpartiet, Svein Roald Hansen følgende i Fredrikstad Blad:

“Vi har en strømpris i Norge nå som absolutt ikke er høy.”

Svar:

Regjeringens mål er at vi skal ha lave og stabile priser i Norge. Kraftprisene i 2024 har så langt i år vært 59 øre/kWh i gjennomsnitt i Sørvest-Norge (NO2). Det er rett over gjennomsnittet i NO2 siden 2010, og langt lavere enn i de to foregående årene.

Samtidig ser vi nå kortere perioder med høye priser. Regjeringen har hele tiden vært opptatt av å skjerme husholdningene gjennom strømstøtteordningen, som dekker 90 prosent av prisen over 73 øre/kWh (75 øre/kWh fra 1.1.2025). Strømstøtten ble innført raskt og er blitt

forbedret flere ganger. Noe av det viktigste vi har gjort er å legge om fra månedsbasert til timesbasert strømstøtte. Det betyr at når vi har lengre perioder med normale strømpriser, men enkelte perioder med høye strømpriser, så slår strømstøtten inn når den trengs.

Jeg mener denne ordningen er innrettet på en god måte som gir folk trygghet og forutsigbarhet når prisene varierer. Samtidig er jeg fornøyd med at vi nå ser at strømprisene har kommet ned på lavere nivåer enn i de to foregående årene.

SPØRSMÅL NR. 684

Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 20. desember 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden følge forslaget til Statens vegvesen om dekking av utgiftene for leie av kjøretøy der førerprøven blir avlyst samme døgn som førerprøven avholdes og når vil denne endringen tre i kraft?

BEGRUNNELSE:

Viser til mine skriftlige spørsmål knyttet til saken, senest Dokument nr. 15:2687 (2023-2024). Statens vegvesen har etter at FrP og jeg tok opp saken sendt brev til statsråden (saksnummer 24/252221-4) der de foreslår å endre rutinene. I mellomtiden har personer som har klagd på praksisen fått avslag og dermed blitt økonomisk skadelidende for avlysninger av førerprøver fra Statens vegvesen sin side.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 2687 til skriftlig besvarelse, hvor jeg varslet en vurdering av praksis for slike tilfeller. Statens vegvesen har i brev av 27. november 2024 oversendt sin vurdering og anbefaling.

I utgangspunktet har ikke Statens vegvesen rettslig erstatningsansvar overfor kandidaten i tilfeller hvor sensor blir syk, hvis etaten varsler kandidaten så raskt som mulig. Av rimelighetshensyn kan det likevel være ønskelig å kompensere de aktuelle kandidatene.

Jeg vil derfor be Statens vegvesen om å innføre en prøveordning med kompensasjon for førerkortkandi-

dater i tilfeller der den praktiske førerprøven blir avlyst på grunn av uforutsett sykdomsforfall hos sensor samme døgn som prøven skulle vært avholdt. Ordningen vil gjelde for slike avlysninger til praktisk prøve klasse B, og skal som et utgangspunkt gi kompensasjon tilsvarende gjennomsnittsprisen for to kjøretimer. Ordningen vil bli innført så raskt som mulig i 2025.

SPØRSMÅL NR. 685**Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 23. desember 2024 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Hvorfor er ikke nødvendig vedlikehold ved Sola flystasjon ivaretatt, hvilke operative og beredskapsmessige konsekvenser medfører stengningen, og hvorfor er ikke Stortinget informert om dette?

BEGRUNNELSE:

Sola flystasjon er ett av tolv omforente områder for bruk av Norge, USA og andre allierte til militære formål. Ifølge Rogaland Avis vil Avinor ikke tillate bruk av den militære delen av Sola flyplass grunnet manglende vedlikehold av de flyoperative flatene.

Svar:

Situasjonen blant annet på Sola er et resultat av nedprioritert vedlikehold over flere år, og som har ført til et betydelig etterslep. Dette tar vi tak i gjennom langtidsplanen for forsvarsektoren 2025-2036, «Forsvarsløftet – for Norges trygghet» - Prop. S 87 (2023–2024).

Langtidsplanen innebærer en vesentlig satsning på vedlikehold og fornyelse av EBA, som herunder inne-

bærer fornyelse samt økning av luftoperative eiendom-, bygg- og anleggskapasiteter for Luftforsvaret. Dette inkluderer tiltak på Sola flystasjon for om lag 500 millioner kroner. I tillegg kan det komme finansiering fra NATO fellesfinansiering av infrastruktur (NSIP).

Forsvaret er allerede i gang med å vurdere hvordan saken på Sola skal håndteres. Forholdet mellom sivil og militær luftfart på Sola lufthavn er regulert gjennom en lokal overenskomst mellom Forsvaret og Avinor. Når Forsvaret har mottatt et offisielt varsel fra Avinor vil Forsvaret basert på dette gjøre en endelig vurdering av konsekvenser og mulige tiltak innenfor gjeldende planrammer. På kort sikt vurderes bruk av alternative flyoperative flater både i Norge og hos allierte som dekkende for det militære behovet.

Forsvaret vil prioritere tidsriktig gjennomføring av vedlikeholdsprosjekter på de nasjonale flystasjonene ut fra en helhetlig vurdering av operative og beredskapsmessige behov i daglige operasjoner og operativt planverk og herunder for å tilrettelegge for allierte mottak.

Jeg viser for øvrig til mitt svar 9. desember 2024 på spørsmål nummer 541 fra representanten Terje Halleland.

SPØRSMÅL NR. 686**Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 3. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren forklare korleis det er mulig å kunne holde åpent ein fjellovergang slik som Strynefjellet når brøytebilane sniglar seg avgårde i 37 km/t, er dette med bakgrunn i ei eller anna håplaus håndbok som legg slike begrensninger der sunn fornuft ang både utsyr, fart og maksimal snøryddingseffekt blir lagt til side, og kor mange brøytebilar må egentlig til for skikkeleg og forsvarleg vintervedlikehold når brøytebilane absolutt skal køyre i 37 km/t?

BEGRUNNELSE:

Vintervedlikeholdet er rett og slett ikkje godt nok, når ein faktisk verkeleg har behovet for dette.

Ved null snøfall og normale vegar ser eg ofte både brøytebilar og anna som er ute på vegane, medan når det verkeleg er vanskeleg køyreforhold har ein verken nok kapasitet, handlar i tide, eller har rett utstyr.

Til dømes sist helg køyrde eg tur/ retur Stortinget-Stranda via RV 15 Strynefjellet.

Såpeglatte vegar spesielt i Lom området på veg heim førte til andre bilar utanfor vegen, medan strøbilen glimra med sitt fravær. Midt i sentrum av Lom var vegen

strødd, i ei vegstrekning med 40 km/t resten av området både sør og nord for Lom utan eit sandkorn.

Det samme ang. vegen vidare og over Strynefjellet.

På veg tilbake søndag kveld var det svært dårlig ver, og ekstremt med sørpe i vegbana.

Det var så dårlig brøyta og så mykje sørpe i vegbana at eg faktisk hadde problem å køyre med firehjulsstrekk og nye piggdekk, NED Strynefjellet mot Skjåk.

To brøytebilar observerte eg i overfarta og kryssinga av Strynefjellet, der dei snigla seg fram i akkurat ja, 37 km/t.

For eg låg lenge bak ein slik ein, i akkurat 37 km/t.

Når dei køyrer så seint, og ikkje har høgjellspløg i større fart så fører sjølvstakt dette til at sørpa slett ikkje forsvant ut av vegbana, men påførte svært farlege kanter som gjorde det rett og slett farleg å kunne passere andre motgåande køyretøy.

At det ikkje blir brukt høgjellsplogar i høg fart som kan kaste snø, sørpe osv. til donders ut av vegbana, er vanskele å kunne begripe, og med ei fantastisk fart på heile 37 km/t forstår alle at det er ikkje mykje ein klarer å brøyte av eit heilt Strynefjell i drittver for å kunne holde vegen open og i køyrbar stand.

At samme brøytebilen også må salte er slett ikkje holdbart. Når en liksom skal slå to fluer i ein smekk, fører i vert fall ikkje dette til optimal brøyting av fjellovergangen.

Eg forstår godt at det ikkje kan vere like godt vintervedlikehold i normalt vinterver som i storm eller kuling. Men både kapasitet og utstyr må stå i stil med behovet til ein kvar tid og situasjonen.

Vintervedlikeholdet er slett ikkje bra, og vondt i minne sist vinter sin situasjon med svært mangelfull både beredskap og vintervedlikehold, brøyting, strøing osv. er fortsatt kritikkverdig.

Svar:

Riksveg 15 frå Lom til Oppljostunnelen har vinterdriftsklasse D. Det betyr at godkjent føreforhold er hard snø/is. På vegar med denne vinterdriftsklassen skal brøyting gjennomførast med ei syklustid på 3 timar og krav til friksjon på hard snø/is er større enn 0,25 (μ). Strøing skal setjast i gang ved forventta friksjon lågare enn kravet.

Driftsentreprenøren skal til kvar tid sørgje for at krava blir overhaldne og setje i verk nødvendige tiltak slik at tilstanden på vegen er etter krava. Talet på driftskøyretøy det er behov for vil derfor variere med rodelenngda. Den aktuelle roda Strynefjellet er ein del av blir drifta av to lastebilar som utfører brøyting og strøing. Det er dessutan ein lastebil i beredskap. Det er i tillegg to fres og ein hjulastar som også blir nytta. Fres blir mellom anna nytta til å frese bort brøytekantar som oppstår etter brøyting.

Brøytemannskapa baserer arbeidet sitt på værprognosar. Viss prognosane slår feil kan det ta lengre tid før brøyting kjem i gang. I enkelte situasjonar kan entre-

prenørane ha vanskar med å gjennomføre arbeidet for å halde oppe standarden. Dette kan til dømes vere når det er kraftig og langvarig snøfall, mykje vind på fjellovergangar eller plutslege endringar i værforholda.

I helga 13-15. desember var det periodar med mykje nedbør og vind som har skapt utfordringar for driftsentreprenøren på rv. 15.

Med mindre Statens vegvesen har sett spesifikke krav til plogtypar i kontraktane sine, er det dei faglege vurderingane til driftsentreprenøren som avgjer val av plogtypar. I driftskontrakten som omfattar Strynefjellet har driftsentreprenøren både diagonalplog, høgjellspløg og spissplog. Entreprenøren bruker den plogtypen dei meiner er best eigna utover dei gjeldande forholda.

Maksimal tillaten fart under brøyting blir regulert av krav i driftskontraktane. Brøyteplogar er store og tunge reiskapar som tek stor plass på vegen. Ut frå omsynet til trafikktryggleik er det derfor også på dei fleste riksvegane krav til maksimal brøytefart på 40 km/t på grunn av fare for kollisjon og påkøyrslar. Dessutan fjernar brøyteplogane snøen best ved brøytefart opp til 40 km/t. Viss dei brøyttar med høgare fart, vil mykje av snøen bli liggjande igjen etter plogen. Brøyting med høg fart kan også gi skadar på skilt og anna utstyr langs vegen, og det kan og skape farlege situasjonar viss plogen treffer til dømes humpar eller hinder på vegen.

SPØRSMÅL NR. 687

Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve
Besvart 2. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren leggje fram den reelle utviklinga innan riksvegferjene gjeldande staten sin kompensasjon for kostnader, målt pr år i tidsrommet 2021, 2022, 2023, 2024 og for budsjett 2025, og samla sett for perioden?

GRUNNGJEVING:

Riksvegferjene er staten sitt ansvar, og har gjennom sine anbudsprosesser fått betydeleg oppgradering gjeldande både ferjemateriell, kapasitet og ikkje minst frekvens, samt betydelege auke i staten sine årlige budsjett for driftsområdet.

Svar:

Statens vegvesen har ansvar for drift av ferjene på riksvegnettet. Tilskot til riksvegferjedrifta blir gitt over statsbudsjettet. Frå og med 2022 blir bruttobudsjettering nytta for riksvegferjedrifta. Dette inneber at utgifter og inntekter blir budsjetterte kvar for seg. Utgiftene til staten blir budsjetterte over budsjettet til Samferdselsdepartementet på kap. 1320, post 72, medan trafikkinntekter, der staten har inntektsrisikoen, blir budsjetterte på kap. 4320, post 04.

I tabellen under er utgifter og inntekter for staten lagt inn for åra 2021–2025. Tal for åra 2021–2023 er henta frå statsrekneskapen. Året 2024 er løyvd ramme og inntekt, medan 2025 er i samsvar med Prop. 1 S (2024–2025) for Samferdselsdepartementet. Beløp er i mill. kr.

År	Kap. 1320, post 72	Kap. 4320, post 04	Nettokostnad
2021	1 598,1	0,0	1 598,1
2022	2 764,4	803,4	1 961,0
2023	3 042,5	706,0	2 336,5
2024	3 359,8	688,2	2 671,6
2025	3 284,1	735,0	2 549,1

Nettokostnadane i tabellen over er utgifter over kap. 1320, post 72 trekt frå inntekter over kap. 4320 post 04. Frå 2021 til 2025 er det forventa at denne kostnaden aukar med 951 mill. kr, eller om lag 60 pst.

Generell prisauke, innføring av nullutsleppsteknologi på fem samband, årlege svingingar i tilskotsnivå i ingåtte kontraktar, samt mindre tilbodsendingar har også bidrege til kostnadsveksten.

SPØRSMÅL NR. 688

Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik
Besvart 3. januar 2025 av landbruks- og matminister Geir Pollestad

Spørsmål:

Er statsråden enig i at praksisen med å avlive travhester så tidlig i livet er i strid med formålsparagrafen i dyrevelferdsløven, og vil statsråden ta grep for å endre praksisen for eksempel gjennom regulering i hestevelferdsforskriften?

BEGRUNNELSE:

Aftenposten har den siste tiden skrevet flere saker om avlivning av travhester i ung alder. Aftenpostens gjennomgang viser at den vanligste alderen å dø for en travhest er kun fem år, selv om hester naturlig kan leve til de er 30 år.

Aftenposten viser også til tall fra Mattilsynet hvor det fremgår enorme forskjeller i dødeligheten blant unge travhester sammenlignet med andre hesteraser. I tre til

syv-årsalderen dør over dobbelt så mange travhester som andre hesteraser.

Etter Det Norske Travelskap (DNT) sine egne etiske retningslinjer skal hesten garanteres verdig behandling etter endt løpskarriere. Generalsekretær i DNT uttaler at de har begrensede muligheter til å følge opp travhestene etter endt løpskarriere, og viser til at de ikke «har så mange hjemler.»

Advokat Vegard Bø Bahus mener at praksisen med systematisk avlivning så tidlig i hestens liv kan stride mot formålsbestemmelsen i dyrevelferdsloven, der det fremgår at dyr har egenverdi ut over den nytteverdien de har for mennesker. Han peker videre på pengespill og økonomi som årsaker til den høye dødeligheten blant unge travhester.

Svar:

Eg har registrert at Aftenposten har hatt fleire oppslag i haust, om at mange travhester dør svært unge. Eg har òg registrert at Det Norske Travelskap ikkje kjenner seg igjen i korleis dette har vore lagt fram i media.

Aller fyrst vil eg minne om at det er ålment akseptert i samfunnet at vi kan halde dyr for menneskelege behov. Norsk dyrevelferdsregelverk gir ikkje dyra ein rett til liv, men ei plikt for eigarar og andre til å handsame dyra godt medan dei lev. Dyrevelferdslova set rammene for dette og for at avliving blir utført på ein dyrevelferdsmessig forsvarleg måte. Det er eigar eller dyrehaldar som har hovudansvaret for velferda til eigne dyr, og det er ikkje krav om kvalifiserande grunn for å få eigne dyr avliva.

I tillegg til lova og føreskriftene om hestevelferd, har vi eigne føreskrifter om velferd for hest og hund i konkurransar. Nett når det gjeld løpshester, kviler det òg eit ansvar på arrangørar av slike konkurransar, mellom anna om å ha eit reglement med reglar om dyrevelferd og om å kontrollere dette.

Eg ser det ikkje som naturleg å ha eit konkret regelverk som regulerer spørsmålet om og når ein hest kan avlivast. Eg meiner eg dette er eit spørsmål som fyrst og fremst eigarane og sporten må ta tak i. Eg er viss om at dei tek dette på stort alvor og at dei som eig og trenar hest har eit stor hjarte for hesten.

SPØRSMÅL NR. 689

Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik

Besvart 3. januar 2025 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Hvordan vurderer utenriksministeren utsiktene til at flere skadde palestinske barn kan motta medisinsk evakuering fra Gaza, deriblant til Norge?

BEGRUNNELSE:

På anmodning fra Verdens helseorganisasjon besluttet regjeringen i juni å ta imot opp til 20 pasienter fra Gaza, men det tok flere måneder før barna kom til Norge. En hovedgrunn til dette skal, etter utenriksministerens eget sigende, være «at Rafah-grenseovergangen mellom Gaza og Egypt har vært stengt siden 7. mai. Siden den tid har svært få pasienter kommet ut av Gaza». En oppfordring fra WHOs representant for Palestina om at det opprettes «trygge korridorer for evakuering av syke og sårede» ble nylig gjengitt i norske medier. Slik undertegnede leser det gjelder dette spesielt korridorer fra Gaza til Øst-Jerusalem og Vestbredden. Det skal videre ifølge WHO være 12-14 000 kritiske pasienter som trenger medisinsk evakuering,

og et behov for en mye mer organisert og stor-skala ordning for medisinsk evakuering. Derfor vil undertegnede understreke hvor viktig det er at Norge bidrar både politisk og medisinsk til å gi skadde og sårede den nødvendige helsehjelpen de trenger – både lokalt der det er mulig og forsvarlig og gjennom evakuering.

Svar:

Norge og flere andre land vil gjerne evakuere skadde palstinere fra Gaza. På anmodning fra Verdens helseorganisasjon besluttet regjeringen i juni å ta imot opp til 20 pasienter. I desember ble seks slike pasienter, samt deres medfølgende, evakuert til Norge.

Det pågår fremdeles et omfattende arbeid for å få evakuert ut flere palstinere. På norsk side er mange involvert i dette, deriblant Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Oslo universitetssykehus (Nasjonal koordinator for medisinsk evakuering), samt flere departementer. For å identifisere aktuelle pasienter, motta til-

strekkelig medisinsk og annen informasjon om pasientene og deres pårørende, er norske myndigheter avhengig av tett samarbeid med blant andre EUs sivile beredskapsmekanisme, Verdens helseorganisasjon og helsemyndigheter i regionen.

Det er fremdeles krevende å få evakuert pasienter fra Gaza. En hovedgrunn til dette er at Rafah-grenseovergangen mellom Gaza og Egypt fremdeles er stengt, noe den har vært siden 7. mai i fjor. Siden den tid har svært få pasienter kommet ut av Gaza, verken til Egypt eller over grenseovergangene inn til Israel. De få som har kommet ut er allerede transportert videre for behandling i Egypt eller i regionen, foruten et lite antall pasienter som er blitt fraktet til Europa, inkludert til Norge.

Norge og andre land har tatt dette opp med israelske myndigheter, som ikke er avvisende til problemstillingen. Vi har dialog med en rekke andre land som også jobber for evakuering. Vi håper derfor at det vil være mulig å evakuere flere palestinere fremover.

Det er viktig at pasientene i Gaza som trenger medisinsk evakuering får komme ut, blant annet ved at Ra-

fah-overgangen åpnes igjen. Pasienter i Gaza bør også få mulighet til å reise for behandling ved palestinske sykehus på Vestbredden, inkludert Øst-Jerusalem, noe som skjedde regelmessig før 7. oktober 2023. Norge har også gjentatte ganger vært kritiske til at palestinske sykehus og annen helseinfrastruktur er blitt hardt rammet av den israelske krigføringen. Norges klart største bidrag til helseinnsatsen i Gaza er gjennom finansiering til en rekke norske og internasjonale organisasjoner. Vi har i en årrekke støttet blant annet NORWAC, Verdens helseorganisasjon, Den palestinske myndigheten og UNRWA. Vi støtter også Den internasjonale Røde Kors-komiteens feltsykehus i Gaza, der Norges Røde Kors spiller en ledende rolle. Denne innsatsen fortsetter med norsk støtte til tross for ekstremt vanskelige arbeidsforhold inne i Gaza.

Norge vil fortsette med diplomatisk og politisk trykk for at pasientene som trenger medisinsk evakuering får komme ut av Gaza, så vel som at mer nødhjelp får komme inn i Gaza.

Det vises for øvrig til svar på skriftlig spørsmål 84 (2024-2025) fra representanten Melby.

SPØRSMÅL NR. 690

Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 2. januar 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsråden behovet for en forskuddsgarantiordning for verft?

BEGRUNNELSE:

Mange skipsverfts egenkapital er lav etter finanskrisen, offshorekrise og pandemien, og det gjør at enkelte verft melder om utfordringer med å stille til å garantere for innbetalinger under byggeperiodene.

Svar:

Verftene er viktige hjørnesteinsbedrifter som bidrar til sysselsetting og verdiskaping i mange samfunn langs kysten. Norsk verftnæring er kjent for å bygge høyteknologiske skip av høy kvalitet, og for sin pålitelighet og leveringssikkerhet. Verftene er en viktig del av norsk maritim næring og bidragsyter inn i det grønne skiftet.

Næringen, spesielt de store nybyggverftene, har vært gjennom to store og krevende omstillinger i nyere

tid. Den første da oljeprisfallet i 2014 førte til redusert etterspørsel etter offshore-fartøy. Den andre omstillingen kom med coronapandemien hvor etterspørselen for cruisefartøy og ekspedisjonscruise ble redusert.

Vi har det siste året sett tendenser til bedring i verftmarkedet. Blant annet ser vi at ordreinngangen er god ifølge offentlig tilgjengelige ordrelister hos verftene, og vi ser en økning i midler bundet opp i byggelånsgarantiordningen hos Eksfin.

Det finnes i dag en rekke ordninger i virkemiddelapparatet som tilgodeser norske skipsverft. Regjeringen har videreført skipsgarantiordningen hos Eksfin i tre nye år fra 2024 med en ramme på 10 mrd. kroner. Ordningen tilbyr garantier til redere som bygger skip ved norske verft, og som skal brukes i Norge. Under ordningen kan Eksfin gi forskuddsgarantier under forutsetning om at det kan stilles tilstrekkelig sikkerhet. Eksfin kan videre finansiere skipsbyggingsprosjekter hos norske verft gjennom byggelånsgarantier. I RNB i 2023 utvidet regjeringen maksimal dekningsgrad i byggelånsgarantien fra 50 til 75 prosent.

Regjeringen har siden høsten 2022 hatt dialog med næringen om forslag om å opprette en forskuddsgaranti for skipsverftene. Det er i tillegg blitt holdt en rekke arbeidsmøter på embetsnivå og med virkemiddelapparatet. I prosessen har det kommet frem at ordningen som næringen etterspør er utfordrende å opprette uten at det

påløper en høy risikopremie. Regjeringen ønsker ikke å lage et tilbud som verftene ikke kan benytte seg av eller som er i strid med EØS-regelverket. Regjeringen ønsker å fortsette dialogen med næringen for å vurdere videre om det finnes mulige innretninger som kan være aktuelle å se nærmere på.

SPØRSMÅL NR. 691

Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes
Besvart 23. desember 2024 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel

Spørsmål:

Finnes det en oversikt over hvor mange alderspensjonister som tar universitets- og høyskoleutdanning?

Svar:

Eg takkar for spørsmålet frå representanten. Eg kjenner ikkje til nokon oversikt over kor mange alderspensjonistar

som tar høgare utdanning, men vi har tal for registrerte studentar i kvart alderssegment. Dette har vi gjennom Database for statistikk om høgare utdanning (DBH), som Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse driftar. Her er ei oversikt frå 2018–2024 basert på DBH. Oversikta dekker alderssegmenta mellom 65-99 og den nedste raden viser det totale talet på registrerte studentar.

Alder	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
65-69	249	271	265	283	277	313	387
70-74	163	110	111	142	139	168	191
75-79	40	53	52	59	59	60	68
80-84	11	12	12	7	9	16	19
85-89	2	2	3	5	6	4	6
90-94	1	0	0	0	0	0	1
95-99	0	0	0	0	0	0	0
65-99	466	448	443	496	490	561	672
0-99	275610	279151	291886	304067	295382	295724	300535

SPØRSMÅL NR. 692**Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 5. januar 2025 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

I Hurdalsplattformen slås det fast at “Regjeringen vil intensivere arbeidet med å redde truede norske arter og naturtyper og ta vare på bier og andre pollinerende insekter i Norge.”

Hvordan tenker statsråden at unge, viktige organisasjoner skal kunne fanges opp, ivaretas og gis mulighet til å søke statlige driftsmidler?

BEGRUNNELSE:

En av våre store oppgaver når det kommer til naturvern, er bruke alle våre organisasjoner som engasjerer frivillige, eller med små ressurser jobber for å ta vare på dyr, insekter og fauna. Enkelte organisasjoner har vokst og engasjerer stadig flere, slik som La Humla Suse som siden stiftelsen i 2013 har fått over 1 500 medlemmer over hele landet, og disponerer 3,5 årsverk til sitt arbeid. Men flere melder om uforutsigbarhet da økonomien er utrygg, og baseres på gaver og prosjektmidler med 1 års varighet. Det å søke midler gjennom ordningen for naturfaglige organisasjoner

er kun for enkelte/lukket liste, og hvor kriterier heller ikke er gjort kjent. Ved at medlemsantallet ikke er over 5 000 så vil ikke ordningen for frivillige klima- og miljøorganisasjoner være en mulighet. Det er derfor ønskelig med en klargjøring på hvordan statsråden vil kunne opplyser om hvilke ordninger, hvilke kriterier og plass han ser disse små, men viktige organisasjonene kan ha i vårt felles naturvernprosjekt.

Svar:

Klima- og miljødepartementet er i prosess med å vurdere endringer i tilskuddsordningen «Frivillige klima- og miljøorganisasjoner og klima- og miljøstiftelser» for å sikre en formåls effektiv tilskuddsforvaltning og likebehandling av søkere. Det å gjøre tilskuddsordningen søkbar på bakgrunn av kjente og forutsigbare kriterier er del av denne vurderingen. Relevante endringsforslag vil også høres offentlig i forbindelse med at forskriften for tilskuddsordningen oppdateres, slik at berørte organisasjoner vil få mulighet å spille inn på forslagene.

SPØRSMÅL NR. 693**Innlevert 17. desember 2024 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 3. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

For mange som har funksjonsnedsettelse som syns- og bevegelsesutfordringer så er mulighet for en TT-ordning avgjørende for en god livskvalitet. Og mange er avhengig av en assistanse gjennom hele reisen, da funksjonsnedsettelsen begrenser mulighet for overganger. Nå er det tanker om at flere brukergrupper skal inkluderes i denne ordningen, som allerede er sårbar nasjonalt sett.

Hvordan vil statsråden jobbe for å sikre at alle som er helt avhengige av en slik ordning faktisk får det, uavhengig av hvor man bor?

BEGRUNNELSE:

Den utvidede nasjonale TT-ordningen er et uunnværlig verktøy for likestilling og inkludering. For mange personer med store syns- og bevegelsesutfordringer, som er avhengige av assistanse gjennom hele reisekjeden, betyr ordningen en reell mulighet til å delta aktivt i samfunnet og få et rikere og mer selvstendig liv. Dette er helt i tråd med Norges forpliktelser til FNs bærekrafts mål, spesielt mål 10 om redusert ulikhet og mål 11 om bærekraftige byer og samfunn. Ved at ordningen ikke omfatter alle fylker, og at avsatt beløp er begrenset med tanke på flere som kan kvalifisere til ordningen så er det bekymring hos mange. Blindeforbundet er redde for deres medlemmers mulighet både for å delta i samfunnet vil begrenses ytterligere.

Flere tar også til orde for at ordningen bør administreres via NAV for å sikre økt likebehandling og forsvarlighet. De er derfor av interesse å vite mer om hvordan det nå jobbes for å bedre denne viktige ordningen.

Svar:

Utvidet TT-ordning er en statlig tilskuddsordning hvor fylkeskommunene søker SD om midler. Samferdselsdepartementet har tatt initiativ til å revidere ordningen og arbeidet med revideringen pågår. Samferdselsdepartementet har blant annet gitt oppdrag til Oslo Economics som har evaluert ordningen og kommet med forslag til

endringer og det har vært gjennomført høring av forslagene.

Formålet med revideringen er at ordningen blir landsdekkende, ikke diskriminerer blant brukergrupper, og at forvaltningen av ordningen forenkles. Dette er i tråd med intensjonen bak Stortingets vedtak ved behandlingen av Prop. 1 S (2011–2012) for Samferdselsdepartementet og Innst. 13 S (2011–2012) samt Innst. 13 S (2015–2016).

Den utvidede TT-ordningen betyr mye for mange, og når det gjennomføres endringer er det viktig at disse står seg over tid. I 2025 videreføres dagens ordning.

SPØRSMÅL NR. 694

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 20. desember 2024 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hva er problemet med å slå sammen prisregionene for strøm NO1, NO2 og NO5?

BEGRUNNELSE:

Norge har et værbasert kraftsystem som er inndelt i flere prisregioner. Kraftproduksjonen er værbasert og kraftsituasjonen varierer i de ulike regionene og vi har et strømmnett som ikke er tilstrekkelig til å utjevne disse forskjellene. Begrunnelsen for flere prissoner er at det er mest effektivt for kraftsystemet.

Dette gir prissignaler på tilgjengelig kraft og forbruk. Da skulle en forvente at stor produksjon og lite forbruk gir billigere strøm, men er forbruket større enn produksjon vil prisene stige og det vil oppstå behov for kraftoverføring fra andre områder.

Det vi opplever i prisregion NO2 nå er at det er ustabile og til dels svært høye priser uavhengig av forbruk og produksjon i Norge.

Dette medfører at NO2 er området med dyrest strøm for næringslivet, og bedrifter holder igjen investeringer og vurderer å flytte bedrift eller produksjon til en annen prisregion.

Tyskland har valgt å ha en prissone. Denne ordningen gir industri i Sør- Tyskland billigere strøm. Hadde Tyskland delt landet inn i flere prissoner ville Nord- Tyskland hatt billigere strøm, noe som også Norge kunne nytt godt av. Tyskland har valgt en prissone av den enkle grunn

at dette tjener Tyskland og tysk næringsliv. Dette viser at det er teknisk og juridisk mulig å ta politiske grep i kraftsystemet for å ivareta også andre hensyn enn bare kraftsystemet. Norge har en struktur som tjener kraftmarkedet, men ikke norsk næringsliv.

Svar:

Statnett fastsetter budområder i regional- og transmisjonsnettet basert på hvor det er strukturelle flaskehalser i overføringsnettet. Inndelingen i budområder betyr ikke at det automatisk oppstår ulike priser i de forskjellige områdene. Ulik pris mellom områder oppstår dersom markedet ønsker å overføre mer kraft mellom områdene enn det er kapasitet til i strømmettet.

Budområdene bidrar til at kraften flyter dit hvor behovet er størst. Kraften flyter fra områder med lav pris til områder med høy pris. Områdeprisene gir også signaler til aktørene om hvor det er mest verdt å øke eller redusere produksjon og forbruk. I områder med knapphet på kraft lønner det seg å øke produksjonen og redusere forbruket, noe som bedrer krafttilgangen og forsyningssikkerheten. I tillegg bidrar områdepriser til å synliggjøre behovet for mer langsiktige tiltak i kraftsystemet.

Inndelingen i budområder er et effektivt verktøy for å håndtere overføringsbegrensninger i strømmettet og sørge for balanse mellom forbruk og produksjon. Å fjerne budområdene vil ikke løse disse utfordringene, men vil

medføre at de må løses på andre måter som ikke nødvendigvis er like effektive.

Regjeringen er opptatt av å redusere prisforskjellene mellom områdene, og vi har allerede kommet med flere effektive tiltak. Strømsstøtteordningen sikrer forutsigbarhet og skjermer husholdningene fra store prisutslag. For næringslivet har vi lagt til rette for god tilgang på fastprisavtaler og prissikring gjennom kontraktsunntak for standard fastpris kontrakter og pilotordningen med EPAD-kontrakter. Videre innførte regjeringen høsten

2022 en midlertidig ordning om bruk av flaskehalsinntekter for å redusere nettleien i områder med høye strømpriser. Regjeringen har forlenget ordningen ut 2025. Ordningen er treffsikker ved at det er de som opplever de høyeste strømprisene som også får de høyeste utbetalingene fra ordningen. Statnett og de andre nordiske systemoperatørene har nå innført flytbasert markedskobling som metode for å fastsette handelskapasitet i kraftmarkedet. Dette bidrar til at eksisterende nett utnyttes bedre og dermed også til å jevne ut prisforskjellene.

SPØRSMÅL NR. 695

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 3. januar 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

En løsning er å tillate russisk slepefartøy hente «Poljarnyj issledovatel» ved kai i Kirkenes, eller å bistå det norske slepeselskapet og forsikre skipet slik at de kan slepe fartøyet til havs for å overlevere det til et russisk slepefartøy, og en tredje løsning er at norske myndigheter sleper fartøyet. En løsning er å bistå Industrikulde AS å sikre garantier fra annet hold slik at arresten kan oppheves slik at «Azurit» kan forlate Båtsfjord.

Hvordan vil utenriksministeren bidra til å løse sakene med den russiske snøkrabbebåten «Poljarnyj issledovatel» i Kirkenes og det russiske fiskefartøyet «Azurit» i Båtsfjord?

BEGRUNNELSE:

På nettsiden til NRK Finnmark den 3. desember kunne vi lese om den russiske snekrabbebåten «Poljarnyj issledovatel» har ligget ved kai i Kirkenes i fem år, og mange har i lang tid ønsket snekrabbebåten bort fra kommunen. Etter Russlands fullskalainvasjon av Ukraina, har Norge innført en rekke restriksjoner mot norske selskap som har russiske kunder. Russiske fiskefartøy kan fremdeles anløpe havnene i Kirkenes, Båtsfjord og Tromsø.

I sommer kom det nye regler som sier at den maksimale liggetida skal være sju dager.

Dermed bestemte Finnmark politidistrikt at «Poljarnyj issledovatel» måtte vekk fra Kirkenes. Skipet er i en slik forfatning at den må slepes, og før en kunne tenke på slep måtte fartøyet sikres ved et verft. Dette sikringsarbeidet kunne ikke gjøres uten dispensasjon fra sanksjonsreglene som regjeringa «presiserte» i midten av mai 2023.

Skipsverftet Kimek sendte søknaden om dispensasjon i juli, og fikk tillatelse over to måneder seinere.

Siden russiske slepefartøy ikke kan gå til norsk havn, må «Poljarnyj issledovatel» først slepes til havs av et norsk selskap for å overlevere det til et russisk slepefartøy. Det kan de ikke gjøre uten å forsikre båten, men forsikringsselskapet sier nei. Justisdepartementet henviser til Finnmark Politidistrikt når saken tas opp. Dermed er saken fastlåst.

En annen sak omtalt på nettsiden til NRK Finnmark den 15. desember er det russiske fiskefartøyet «Azurit» som ligger til kai i Båtsfjord. Med hjemmel i sikkerhetsloven ble det besluttet av Kongen i Statsråd den 6. desember at fartøyet plikter å forlate Båtsfjord havn innen fem virkedager fra vedtaket er meddelt, og om ikke fristen blir overholdt kan norske myndigheter slepe fartøyet.

Utfordringen i denne saken er at selskapet Industrikulde AS har fått rettslig kjennelse på å ta arrest i fartøyet, rederiet skylder nesten 1,3 millioner til dette selskapet. Arresten går foran vedtaket som er fatta av Kongen i statsråd. Sagt på en annen måte, så gir ikke sikkerhetsloven paragraf 2–5 første ledd, som er benytta som hjemmel, adgang til å sette til side denne arresten i fartøyet.

Norge må følge den internasjonale konvensjonen om arrest i skip, og er et forhold som får betydning ved eventuell tvangsfullbyrdelse av et gyldig vedtak. Dermed er denne saken også fastlåst.

Svar:

Jeg vil først kommentere status for det russiske snøkrabbefartøyet «Polarnyj issledovatel», som ligger i Kirkenes

havn i påvente av slep til Murmansk. Saken håndteres med sikte på en frivillig løsning. Jeg er orientert om at fartøyet er reparert og er i slepedyktig stand. Fartøyet ligger til kai uten mannskap om bord. Siktemålet er at et russisk slepefartøy skal starte et slep av fartøyet. Dette krever at skipets agent i Norge må søke om unntak fra sanksjonsregelverket. Politiet er i dialog med agenten om dette. En eventuell søknad om unntak eller dispensasjon fra sanksjonslovgivningen for at fartøyet skal kunne forlate norsk havn vil bli behandlet av Utenriksdepartementet. Jeg gjør oppmerksom på at Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner (DEKSA) overtar forvaltningsansvaret for sanksjonsregelverket fra 1. januar 2025. Etter denne datoen er det DEKSA som vil saksbehandle en ev. søknad.

Fartøyet LLV Azurit har ligget i Båtsfjord havn siden mai 2024. Det har over tid pågått prosesser for å få fjernet fartøyet gjennom en frivillig løsning, herunder dialog mellom politi, havneiere og fartøyet mannskap. Dette har ikke ført frem. Videre gav Kystvakten 29. november 2024 et pålegg om at fartøyet skulle forlate norsk territorialfarvann med hjemmel i kystvaktloven, uten at fartøyet har rettet seg etter dette.

Regjeringen så det derfor som nødvendig å fatte et vedtak med hjemmel i sikkerhetsloven § 2–5 om at fartøyet må forlate havnen. Fristen ble satt til 13. desember. Til grunn for vedtaket ligger PSTs åpne trusselvurdering for 2024, samt spesifikke risiko- og trusselvurderinger fra E-tjenesten, PST og NSM.

Fartøyet ligger fortsatt i havnen, men vi har nå det nødvendige rettslige grunnlaget for å ha kontroll på

fartøyet, og på sikt få det fjernet fra havnen. Regjeringen vurderer blant annet ulike løsninger for å få gjennomført et slep for de ansvarliges regning og risiko. Eksempler på slike løsninger kan være at et russisk slepefartøy henter fartøyet i Båtsfjord havn, og sleper det til en russisk havn. En annen mulighet kan være at en norsk aktør sleper fartøyet til avtalt posisjon og at en russisk motpart overtar slepet der. Begge tilfeller vil kreve avklaringer med en russisk aktør som kan gjennomføre et slikt slep. Det har vært dialog med russiske myndigheter om saken, men dette er spørsmål som i utgangspunktet må avklares med fartøyet og dets eier.

Nærings- og fiskeridepartementet garanterer for det tap de kjente arresthavere måtte lide som følge av effektivisering av vedtaket, forutsatt at tapet ikke bryter med sanksjonsregelverket. Jeg vil også legge til at dersom det skulle bli behov for dispensasjoner fra sanksjonslovgivningen for at fartøyet skal kunne forlate norsk havn, vil dette også i denne saken bli saksbehandlet av Utenriksdepartementet/DEKSA på vanlig måte.

Dette er en krevende sak, og det er mange problemstillinger som må løses, både rettslige og finansielle. Vi må derfor regne med at det vil ta noe tid før fartøyet fjernes. I mellomtiden har politiet styrket sin tilstedeværelse og holder oppsyn med fartøyet. Politiet vurderer fortløpende andre relevante tiltak, for eksempel gjennom søkning og kontroll med mannskapet om bord. Jeg kan på denne bakgrunn si at vi har kontroll på fartøyet og aktiviteten om bord.

SPØRSMÅL NR. 696

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 20. desember 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Ifølge Trønder-Avisa inviterte Mære barneskole i Trøndelag elevene til "Skifte kjønn-dag" 10. desember.

Hva mener kunnskapsministeren om slike opplegg, gitt at det er bred enighet om at kjønnsdysfori kan oppstå pga. sosial smitte, at helsemyndighetene mener kjønnskorrigerende behandling er uforsvarlig overfor barn og heller anbefaler samtaleterapi, og at de fleste barn med kjønnsdysfori vil akseptere kjønnet sitt etter puberteten hvis de blir akseptert i sitt kjønnsnormbrudd?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Trønder-Avisa inviterte Mære barneskole i Trøndelag elevene til "Skifte kjønn-dag" 10. desember. Elevene ble bedt om å kle seg ut med klær fra det motsatte kjønn.

Foreldre på Mære i Trøndelag reagerer kraftig på skolens arrangement:

"Som pappa kjenner jeg på følelsen av at jeg bør skåne ungene mine for dette, per i dag. Jeg får en sterk følelse av at budskapet for denne dagen fremmer et tema med en politisk ideologi, og et budskap som presses på barna, noe jeg og flere foreldre synes ikke hører hjemme i skolen. Spesielt ikke på barnetrinnet", sier en far til Trønder-Avisa.

“Kom som noen annet enn det du er”, er budskapet. KrF mener at det er svært viktig å drive holdningsskapende arbeid på skolene for å motvirke diskriminering og fremme inkludering. Derfor mener vi budskapet heller burde være “Kom som du er”, med romslige rammer for kjønnsrollene og hva en jente og gutt kan være, i stedet for innsnevrede kjønnsroller og at barn utfordres til å tenke over om de egentlig burde vært det andre kjønn.

Svar:

Det er læreplanverket som legger rammene for innholdet i skolen. Læreplanverket gir skolene og lærerne handlingsrom til å velge hvordan de organiserer opplæringen.

Jeg har tillit til at skolene gjør slike valg med faglig og pedagogisk klokhet.

Så vil jeg påpeke at hensikten med å kle seg ut per definisjon er å fremstå som noe man ikke er. Dette er noe man alltid har drevet med i skolen, enten det er karneval, nissefest eller andre temaer. Jeg har ikke kjennskap til opplegget ved Mære barneskole, utover det representanten beskriver i sitt spørsmål. Jeg kan ikke se at det er grunnlag for å hevde at et enkelt utkleddingsarrangement fører til kjønnsdysfori. Hvis det at barn kler seg ut skulle ha så enorm betydning for hvem de opplever at de er så skulle tross alt en betydelig andel av Norges befolkning utgjøres av prinsesser og pirater.

Foreldre som har spørsmål til skolen om opplæringen, bør ta kontakt med skolen om dette.

SPØRSMÅL NR. 697

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Aase Marthe J. Horrigmo

Besvart 20. desember 2024 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Agder har den laveste bemanningen av påtalejurister, gitt antall saker, i hele Norge. Det er grunnleggende for befolkningen at politiet etterforsker kriminalitet og at sakene faktisk føres for retten.

Er statsråden enig i at bemanningssituasjonen i Agder er prekær, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at påtalemyndighetene i Agder har tilstrekkelige ressurser for å sikre rettssikkerheten for innbyggerne?

BEGRUNNELSE:

Agder har den laveste bemanningen av påtalejurister, gitt antall saker i hele Norge.

Tillitsvalgt for Politijuristene i Agder, Tove Haugland, er bekymret for rettssikkerheten for innbyggerne på Agder.

Haugland beskriver en hverdag der forutsetningene for å få en lovbrøyer dømt, nemlig en forsvarlig rustet påtalemyndighet, ikke er til stede på Agder. Det er særlig alvorlig når vi blant ser at en bekymringsfull utvikling i ungdomskriminaliteten i regionen, og tilstedeværelsen til flere kriminelle nettverk.

Det er grunnleggende for befolkningen at politiet etterforsker kriminalitet og at sakene faktisk føres for retten. Det er grunn til å tro at saker nå blir henlagt fordi kapasiteten i påtalemyndigheten i Agder er for lav. Det betyr at

det ikke får en konsekvens å begå kriminelle handlinger og at gjerningspersoner kan begå ny kriminalitet. Det går ikke.

Svar:

Regjeringen har prioritert å styrke påtalemyndigheten i politiet, senest i budsjettet for 2025 hvor det blant annet bevilges 40 mill. kroner til varig videreføring av økt kapasitet det ble bevilget midler til i revidert nasjonalbudsjett 2024. Det bevilges i tillegg 10 mill. kroner til tiltak mot hvitvasking og korrupsjon og 47 mill. kroner knyttet til tiltak mot kriminelle nettverk, kriminelle gjenger og organisert kriminalitet.

For å sikre at øremerkede midler gitt til påtalemyndigheten faktisk blir brukt til nye påtalestillinger, vedtok regjeringen å skille ut påtalemyndigheten i politiet på eget budsjettkapittel fra og med 2023.

Fra januar 2022 til november i år er påtalebemanningen i politiet styrket med 81 årsverk, noe som tilsvarer en økning på i underkant av 9 prosent. I Agder politidistrikt er bemanningen styrket med 9 årsverk i samme periode, det vil si en økning på 21 prosent.

Avslutningsvis er det viktig å understreke at det er Politidirektoratet som har ansvaret for å fordele midler mellom politidistrikter og andre enheter i tråd med føringene som er gitt av Stortinget eller som er gitt av de-

partementet gjennom tildelingsbrevet. Politimesteren i hvert distrikt har ansvar for å fordele midler innenfor po-

litidistriktets budsjett, og prioritere etter lokale forhold og behov.

SPØRSMÅL NR. 698

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 6. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Jeg viser til svar på skriftlig spørsmål nr. 384.

Kan jeg be om at statsråden oppgir en detaljert oversikt over hvor mange tog som har vært ute av trafikk hver uke i 2024, slik jeg etterspurte i spørsmålet?

BEGRUNNELSE:

Statsråden velger å svare i et annet format enn det som er etterspurt. Ettersom Vy løpende rapporterer om andelen avganger som kjøres med redusert kapasitet, vil jeg også tro at de har oversikt over hvilke avganger dette gjelder, og at informasjonen kan oppdrives for hele 2024.

Svar:

I svar på spørsmål nr. 384 viste jeg til de ulike årsakene til at flere togsett har vært ute av trafikk i 2024, og en tabell

som viste andelen avganger som er kjørt med materiellreduksjon i og utenfor rush.

Spørsmålsstiller etterspør en detaljert oversikt over hvor mange tog som har vært ute av trafikk hver uke i 2024. Enkelte togsett er ute av trafikk i kort tid, og antallet togsett i trafikk varierer dag for dag. I tillegg varierer planlagte ruter mellom hverdag og helg.

Figurene nedenfor viser hvor mange togsett som Vy har hatt i drift på Østlandet alle ordinære hverdager gjennom 2024 til og med 20.12, fordelt etter togtyper. Den oransje linjen i figuren angir antall togsett som har vært tilgjengelig til leie fra Norske tog i trafikkavtalene for Ø1 og Ø2, korrigert for kjøretøy som til enhver tid ikke er tilgjengelig som følge av forebyggende vedlikehold. Antall togsett som har vært ute av trafikk fremgår dermed som differansen mellom de to linjene i hver figur. Disse tallene er gjengitt i tabellform nederst.

Uke	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3
Dato	1.1.	2.1.	3.1.	4.1.	5.1.	8.1.	9.1.	10.1.	11.1.	12.1.	15.1.	16.1.	17.1.	18.1.	19.1.
Type 69	6	6	8	10	8	15	15	13	8	7	7	16	11	13	16
Type 72	4	4	4	4	7	14	11	8	8	10	9	10	11	12	11
FLIRT	22	22	17	22	26	18	21	20	22	21	20	21	18	22	34
Uke	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6
Dato	22.1.	23.1.	24.1.	25.1.	26.1.	29.1.	30.1.	31.1.	1.2.	2.2.	5.2.	6.2.	7.2.	8.2.	9.2.
Type 69	17	12	7	11	7	8	5	6	7	5	6	9	5	6	6
Type 72	10	11	11	7	7	8	5	6	6	6	9	6	7	9	9
FLIRT	30	25	21	21	15	21	19	20	27	23	17	16	16	12	9
Uke	7	7	7	7	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9
Dato	12.2.	13.2.	14.2.	15.2.	16.2.	19.2.	20.2.	21.2.	22.2.	23.2.	26.2.	27.2.	28.2.	29.2.	1.3.
Type 69	6	8	7	6	4	8	8	7	8	6	5	7	6	5	4
Type 72	9	7	6	6	6	6	6	7	5	6	5	7	6	5	5
FLIRT	15	17	19	24	22	28	29	23	25	19	18	20	16	17	18
Uke	10	10	10	10	10	11	11	11	11	11	12	12	12	12	12
Dato	4.3.	5.3.	6.3.	7.3.	8.3.	11.3.	12.3.	13.3.	14.3.	15.3.	18.3.	19.3.	20.3.	21.3.	22.3.
Type 69	2	3	4	6	6	4	7	8	6	8	3	5	5	1	3
Type 72	7	7	7	8	7	6	6	5	6	6	5	4	3	2	5
FLIRT	20	24	20	25	23	14	15	14	15	24	20	19	24	24	20
Uke	13	13	13	14	14	14	14	15	15	15	15	15	16	16	16
Dato	25.3.	26.3.	27.3.	2.4.	3.4.	4.4.	5.4.	8.4.	9.4.	10.4.	11.4.	12.4.	15.4.	16.4.	17.4.
Type 69	2	3	3	4	5	6	4	0	5	2	3	4	3	4	3
Type 72	8	6	6	3	4	3	6	4	6	6	4	6	7	8	6
FLIRT	23	27	29	29	29	29	27	22	21	23	20	18	19	19	19
Uke	16	16	17	17	17	17	17	18	18	18	18	19	19	19	19
Dato	18.4.	19.4.	22.4.	23.4.	24.4.	25.4.	26.4.	29.4.	30.4.	2.5.	3.5.	6.5.	7.5.	8.5.	10.5.
Type 69	5	1	0	3	3	6	6	3	3	1	1	7	3	3	4
Type 72	6	4	4	3	5	5	4	8	4	3	3	4	6	4	4
FLIRT	19	23	22	18	17	21	18	13	13	15	14	10	10	15	15
Uke	20	20	20	20	21	21	21	21	22	22	22	22	22	23	23
Dato	13.5.	14.5.	15.5.	16.5.	21.5.	22.5.	23.5.	24.5.	27.5.	28.5.	29.5.	30.5.	31.5.	3.6.	4.6.

Type 69	8	8	5	5	7	5	7	3	11	6	7	4	1	8	4
Type 72	5	6	5	5	9	9	8	8	10	10	9	8	9	9	7
FLIRT	16	16	16	15	20	20	20	23	24	21	18	15	16	17	22
Uke	23	23	23	24	24	24	24	24	25	25	25	25	25	26	26
Dato	5.6.	6.6.	7.6.	10.6.	11.6.	12.6.	13.6.	14.6.	17.6.	18.6.	19.6.	20.6.	21.6.	24.6.	25.6.
Type 69	4	7	4	3	2	4	8	3	7	8	6	5	2	15	14
Type 72	4	5	8	8	7	7	6	5	7	8	9	8	8	8	13
FLIRT	18	14	12	16	12	13	13	19	22	19	13	15	16	15	11
Uke	26	26	26	27	27	27	27	27	28	28	28	28	28	29	29
Dato	26.6.	27.6.	28.6.	1.7.	2.7.	3.7.	4.7.	5.7.	8.7.	9.7.	10.7.	11.7.	12.7.	15.7.	16.7.
Type 69	11	12	13	12	12	12	11	13	13	13	12	13	13	13	13
Type 72	10	8	8	6	8	7	7	7	7	7	7	6	8	8	8
FLIRT	9	17	13	15	15	16	19	16	16	21	15	15	12	17	17
Uke	29	29	29	30	30	30	30	30	31	31	31	31	31	32	32
Dato	17.7.	18.7.	19.7.	22.7.	23.7.	24.7.	25.7.	26.7.	29.7.	30.7.	31.7.	1.8.	2.8.	5.8.	6.8.
Type 69	13	13	11	12	14	15	15	15	15	14	14	13	11	5	6
Type 72	8	7	8	10	12	11	10	10	9	9	11	11	9	7	8
FLIRT	20	13	16	18	19	19	13	33	33	32	31	29	28	22	18
Uke	32	32	32	33	33	33	33	33	34	34	34	34	34	35	35
Dato	7.8.	8.8.	9.8.	12.8.	13.8.	14.8.	15.8.	16.8.	19.8.	20.8.	21.8.	22.8.	23.8.	26.8.	27.8.
Type 69	6	9	6	7	4	2	6	7	7	4	3	4	4	4	5
Type 72	9	9	6	8	6	7	5	7	4	4	4	4	4	6	7
FLIRT	19	21	19	18	20	17	15	16	13	15	12	16	18	16	17
Uke	35	35	35	36	36	36	36	36	37	37	37	37	37	38	38
Dato	28.8.	29.8.	30.8.	2.9.	3.9.	4.9.	5.9.	6.9.	9.9.	10.9.	11.9.	12.9.	13.9.	16.9.	17.9.
Type 69	5	6	6	9	8	6	4	8	4	5	9	12	9	10	8
Type 72	6	5	5	7	5	7	6	6	7	5	6	6	6	4	7
FLIRT	19	19	13	24	20	18	17	23	23	22	21	21	24	22	25
Uke	38	38	38	39	39	39	39	39	40	40	40	40	40	41	41
Dato	18.9.	19.9.	20.9.	23.9.	24.9.	25.9.	26.9.	27.9.	30.9.	1.10.	2.10.	3.10.	4.10.	7.10.	8.10.
Type 69	10	8	6	10	9	10	11	8	9	9	8	7	9	4	5

Type 72	8	8	10	7	7	9	6	6	7	7	9	10	8	5	6
FLIRT	21	20	25	25	21	22	18	18	22	22	19	22	29	27	21
Uke	41	41	41	42	42	42	42	42	43	43	43	43	43	44	44
Dato	9.10.	10.10.	11.10.	14.10.	15.10.	16.10.	17.10.	18.10.	21.10.	22.10.	23.10.	24.10.	25.10.	28.10.	29.10.
Type 69	6	9	9	5	7	8	7	9	6	5	7	9	8	9	7
Type 72	5	6	7	5	6	5	6	5	7	7	9	8	8	8	8
FLIRT	15	15	15	21	14	8	7	8	11	13	12	13	12	16	18
Uke	44	44	44	45	45	45	45	45	46	46	46	46	46	47	47
Dato	30.10.	31.10.	1.11.	4.11.	5.11.	6.11.	7.11.	8.11.	11.11.	12.11.	13.11.	14.11.	15.11.	18.11.	19.11.
Type 69	6	6	8	6	5	7	9	9	13	7	6	5	10	6	6
Type 72	7	6	6	6	7	9	6	5	6	4	4	4	5	5	7
FLIRT	12	15	16	16	16	17	15	18	17	15	17	21	18	21	21
Uke	47	47	47	48	48	48	48	48	49	49	49	49	49	50	50
Dato	20.11.	21.11.	22.11.	25.11.	26.11.	27.11.	28.11.	29.11.	2.12.	3.12.	4.12.	5.12.	6.12.	9.12.	10.12.
Type 69	5	5	8	6	8	6	7	8	5	6	7	8	9	7	8
Type 72	6	7	6	7	8	5	4	5	6	5	6	5	4	5	5
FLIRT	22	21	24	24	27	27	17	16	16	17	17	12	12	13	15
Uke	50	50	50	51	51	51	51	51							
Dato	11.12.	12.12.	13.12.	16.12.	17.12.	18.12.	19.12.	20.12.							
Type 69	9	7	7	9	8	6	5	5							
Type 72	6	3	4	7	5	6	7	6							
FLIRT	18	14	15	15	13	16	16	20							

SPØRSMÅL NR. 699**Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 23. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Frå 1. januar 2025 får privatfinansierte helse- og omsorgstjenester plikt til å rapportere data til Norsk pasientregister (NPR) og Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR).

Er dette ambisiøse vedtaket finansiert, og kan statsråden garantere at rapporteringa frå mellom anna kiropraktorane vil kome i gang frå 1. januar, slik det blir kontinuitet i tilgangen til registerdata innan muskelskjeletthelse og på andre viktige område for folkehelsa?

GRUNNGJEVING:

Fra 1. januar 2025 får privatfinansierte helse- og omsorgstjenester plikt til å rapportere data til Norsk pasientregister (NPR) og Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR). Utvidelsen er begrunnet med at det skal bidra til å et mer komplett bilde av befolkningens helse og et bedre grunnlag for planlegging, styring, finansiering og evaluering av tjenestene. I tillegg vil det bidra til gode helseanalyser, kvalitetsforbedringsarbeid og forskning. For å lykkes med målet er det etter spørsmålsstillers syn viktig å sørge for koordinering og finansiering av de nye kravene. Erfaring fra 'Raskere tilbake' viser at om det ikke følger økonomiske insentiver vil data ikke bli innrapportert. FHI skal i løpet av 2025 utarbeide en plan for innføring av rapportering fra private aktører. Arbeidet er viktig, blant annet for å forebygge sykefravær innen muskelskjelett. Et eksempel på et vedtak stikk i strid med ambisjonene er at ved bortfall av refusjon til kiropraktorene før ny ordning er på plass slår inn svært uheldig for 1/3 av registerdata fra KPR-

KUHR på muskelskjeletthelse som trenger kontinuitet fra januar 2025 for å ivareta forskningskvalitet. Man På FHIs nettsider fremstår det som mye må avklares før man kan starte rapporteringen. Det fremstår som uklart hvorvidt det følger økonomiske midler med vedtaket, om det er bestemt hvordan private aktører skal defineres, om det er gitt en rangering av hvilke aktører som skal prioriteres, hvilke data som skal inn i registeret og hvordan informasjon skal innhentes.

Svar:

Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) er under utvikling med nye datakilder og hyppigere innsending av data. I budsjettet for 2025 er det avsatt 28 mill. kroner til videre utvikling av KPR.

Et av de prioriterte områdene er innrapportering av data fra privatfinansierte helse- og omsorgstjenester til KPR. Det samme gjelder innrapportering av data til Norsk pasientregister (NPR).

Dette vil imidlertid ta noe tid og vil kreve noen tilpasninger i registre og i pasientjournaler for å unngå manuell rapportering. Folkehelseinstituttet har startet dette arbeidet.

KUHR (Kontroll og utbetaling av helserefusjoner) er et system som håndterer refusjonskrav fra behandlere og helseinstitusjoner til staten. Dette er oppgjørdata og sier ikke hva slags behandling eller hvilken kvalitet som blir gitt pasientene.

SPØRSMÅL NR. 700**Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 2. januar 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvorfor er det i ny fireårsavtale for Envoi kun et mål for energieffektivisering og ny energiproduksjon tilsvarende minst 4 500 GWh, og ikke et eget mål om energieffektivisering eller redusert strømforbruk i bygg?

BEGRUNNELSE:

Viser til budsjettavtalen mellom regjeringen og SV:

«Stortinget ber regjeringen om at det i ny styringsavtale for Enova legges til grunn at Enova som del av helhetlige virkemiddelpakker i Klimastatus og plan skal utløse utslippskutt over

perioden på minimum 4 millioner tonn i hele økonomien og understøtte regjeringens mål om 10TWh strømsparing i bygg i 2030, sammenlignet med 2015-nivå.

Tilhørende merknad:

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk venstreparti, er enige om at Enova i kommende avtaleperiode bør bidra til betydelige utslippskutt. Disse medlemmer understreker at det er kort tid til 2030, og Enova bør derfor i større grad støtte moden teknologi og tiltak i modne markeder for å sørge for raskere bytte til nullutslippsløsninger.»

Jeg ber om at statsråden i sitt svar til meg klargjør om mål for energieffektivisering kan oppnås gjennom elektrifiseringsprosjekter som også innebærer energieffektivisering. Da tenker jeg spesielt på elektrifiseringsprosjekter innenfor transport og i industrien.

Svar:

Den nye avtalen slår fast at Enova og Klima- og energifondets formål skal være å bidra til å nå Norges klimaforpliktelser, og å fremme effektive klima- og energiomstillingstiltak på veien mot lavutslippssamfunnet. Avtalen har tre overordnede mål for avtaleperioden, som sier at Enova skal fremskynde utvikling og utbredelse av klima- og energiløsninger som:

1. særlig reduserer klimagassutslipp under innsatsfordelingsforordningen mot 2030
2. bidrar til et effektivt energisystem og styrker kraft- og effektbalansen
3. gjennom økt innovasjon muliggjør en effektiv klima- og energiomstilling i tråd med lavutslippssamfunnet

SPØRSMÅL NR. 701

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 3. januar 2025 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan det bes om beregning for de siste 15-20 årene av hvor mye formuesskatt en person med en aksjeholdning med verdi over 20 millioner kroner betaler, målt i prosent av størrelsen på aksjeformuen før verdsettelsesrabatt?

I tillegg til målene inneholder avtalen indikatorer for å måle kontraktsfestede resultater innen klima, energi og utløst innovasjonskapital i prosjektene som mottar støtte fra Enova. Disse indikatorene bidrar til å operasjonalisere målene for avtaleperioden, men viser samtidig ikke hele den forventede effekten av Enovas aktivitet. I styringsavtalen er derfor Enova forpliktet til å videreutvikle sitt arbeid med å synliggjøre hvordan Enova bidrar til utslippskutt og energieresultater utover prosjekter som Enova finansierer direkte.

For energieresultater gjelder følgende indikator:

«Energieffektivisering og ny energiproduksjon tilsvarende minst 4 500 GWh i prosjektene Enova finansierer direkte».

Indikatoren knytter seg til prosjekter som utløses gjennom direkte støtte fra Enova, og de kontraktsfestede energieresultatene i disse prosjektene. Energieffektiviseringstiltak i bygg som er direkte støttet av Enova, er et eksempel på hva som kan inngå i energiindikatoren. Energieffektivisering som følge av overgang fra fossilt til direktevirkende elektrisitet, for eksempel gjennom elektrifiseringsprosjekter innenfor transport og i industrien, inngår ikke i indikatoren.

Styringsavtalen slår fast at Enova skal støtte opp under satsinger og bidra til måloppnåelse i klima- og energipolitikken. Dette betyr blant annet at Enova skal understøtte regjeringens 10 TWh-mål om redusert strømforbruk i bygg fra 2015 til 2030 – i tråd med budsjettavtalen med SV. Samtidig er det viktig å understreke at det er bredden i energieffektiviseringspolitikken som vil sørge for at vi når 10 TWh-målet, og ikke virkemidler gjennom Enova alene.

BEGRUNNELSE:

Menon-rapport nr. 26/2024 har den siste tiden skapt debatt med sine beregninger om skattenivået over tid. I rapportens figur 2-4 beregnes formuesskatten på en aksjeholdning med verdi over 20 millioner kroner (øverste trinn) fra 2016-2023. Ber om samme type beregning som strekker seg lenger tilbake i tid.

Svar:

Som hovedregel skal formuesobjekter verdsettes til markedsverdi. Enkelte eiendeler er imidlertid gitt en formell verdsettelsesrabatt. Det reduserer den effektive formuesskattesatsen. F.eks. verdsettes primærbolig til 25 pst. av beregnet markedsverdi opp til 10 mill. kroner, mens overskytende verdi verdsettes til 70 pst. Aksjer verdsettes til 80 pst., og direkte eide driftsmidler til 70 pst. I tillegg til ulike formelle rabatter, er mange av formuesgrunnlagene vanskelige å verdsette, og enkelte eiendeler inngår ikke i verdsettelsesgrunnlaget.

Den effektive formuesskattesatsen er beregnet ved å multiplisere formuesskattesatsen med den formelle regelen for verdsettelse. Fra 2022 ble det innført et nytt trinn

i formuesskatten. Formuesskattesatsen er 1,0 pst. i trinn 1 og 1,1 pst. i trinn 2 for nettoformuer over 20 mill. kroner. Det beregnes dermed ulike effektive formuesskattesatser for nettoformuer over og under 20 mill. kroner.

Tabell 1 viser formuesskattesatsene og bunnfradraget (nominelle kroner) for 2010-2025, mens tabell 2 viser de effektive formuesskattesatsene for nettoformuer over 20 mill. kroner for den samme perioden.

Ulike verdsetting som skyldes unntak og avvik mellom beregnet og faktisk markedsverdi eller unntak fra formuesskatten, er ikke inkludert i tabellen. Det gis fradrag for gjeld, men fra 2017 avkortes gjeldsfradraget for alle formuesobjekter som har formell verdsettelsesrabatt, unntatt primærbolig som ikke får avkortet tilordnet gjeld. Dette er heller ikke inkludert i tabellen.

Tabell 1 Formuesskattesatser og bunnfradrag								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sats, pst. (nettoformuer mellom 1,76 og 20 mill. kroner)	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	0,85	0,85	0,85
Sats, pst. (nettoformuer over 20 mill. kroner)	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	0,85	0,85	0,85
Bunnfradrag, mill. kroner	0,7	0,7	0,75	0,87	1,0	1,2	1,4	1,48
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sats, pst. (nettoformuer mellom 1,76 og 20 mill. kroner)	0,85	0,85	0,85	0,85	0,95	1,0	1,0	1,0
Sats, pst. (nettoformuer over 20 mill. kroner)	0,85	0,85	0,85	0,85	1,1	1,1	1,1	1,1
Bunnfradrag, mill. kroner	1,48	1,5	1,5	1,5	1,7	1,7	1,7	1,76

Kilde: Finansdepartementet.

Tabell 2 Effektive formuesskattesatser for nettoformuer over 20 mill. kroner.								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bankinnskudd	1,10	1,10	1,10	1,10	1,00	0,85	0,85	0,85
Aksjer	1,10	1,10	1,10	1,10	1,00	0,85	0,85	0,77
Driftsmidler	1,10	1,10	1,10	1,10	1,00	0,85	0,85	0,77
Næringseiendom	0,44	0,44	0,44	0,55	0,60	0,60	0,68	0,68
Sekundærbolig	0,44	0,44	0,44	0,55	0,60	0,60	0,68	0,77
Primærbolig	0,28	0,28	0,28	0,28	0,25	0,21	0,21	0,21
Primærbolig over 10 mill. kr	0,28	0,28	0,28	0,28	0,25	0,21	0,21	0,21
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bankinnskudd	0,85	0,85	0,85	0,85	1,10	1,10	1,10	1,10
Aksjer	0,68	0,64	0,55	0,47	0,83	0,88	0,88	0,88
Driftsmidler	0,68	0,64	0,55	0,47	0,83	0,77	0,77	0,77
Næringseiendom	0,68	0,64	0,55	0,47	0,83	0,88	0,88	0,88
Sekundærbolig	0,77	0,77	0,77	0,77	1,05	1,10	1,10	1,10
Primærbolig	0,21	0,21	0,21	0,21	0,28	0,28	0,28	0,28
Primærbolig over 10 mill. kr	0,21	0,21	0,21	0,21	0,55	0,77	0,77	0,77

1 Den effektive formuesskattesatsen er beregnet ved å multiplisere formuesskattesatsen med den formelle regelen for verdsettelse, og vil gjelde for nettoformue som er høyere enn innslagspunktet.

2 Næringseiendom som driftsmiddel omfattes av rabatten på aksjer fra 2017.

3 Gjelder kun næringseiendom som er direkte eid av formuesskattepliktige.

4 I tillegg avkortes gjeld fra 2017 med en andel som er lik det enkelte objektets bruttoformue. Det gjelder ikke primærbolig.

Kilde: Finansdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 702

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Erlend Larsen
Besvart 23. desember 2024 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva er utfallet av vurderingen omtalt i Nasjonal transportplan?

BEGRUNNELSE:

I Meld. St. 14 (2023–2024) Nasjonal transportplan 2025–2036 står det at regjeringen «vurderer videre om staten bør overta finansieringsansvaret for noen av de såkalte

samfunnspålagte oppgavene som Avinor utfører på vegne av andre sektorer, og se nærmere på hvilke oppgaver dette skal gjelde».

Samfunnspålagte oppgaver er ekstra belastende for de ikke-statlige lufthavnene. Det er unaturlig at lokalt eide virksomheter skal finansiere statlig virksomhet. Det blir å regne som særbeskatning.

Svar:

I Meld. St. 14 (2023–2024) Nasjonal transportplan 2025–2036 varslet regjeringen at den ville vurdere om staten burde overta finansieringsansvaret for noen av de såkalte

samfunnspålagte oppgavene Avinor utfører på vegne av andre sektorer. Regjeringen har nå konkludert med at de samfunnspålagte oppgavene Avinor finansierer på vegne av andre sektorer, fortsatt skal finansieres av Avinor.

SPØRSMÅL NR. 703

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 8. januar 2025 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange er dømt for å ha tatt livet av rovdyr (og hvor påstanden fra tiltalte har vært at det skjedde i nødverge etter § 17 i naturmangfoldloven), og hvor mange er frikjent for det samme, siden 1. januar 2020?

BEGRUNNELSE:

Ber om å få tallene brutt ned på år og geografi.

Svar:

For å besvare spørsmålet har departementet innhentet informasjon fra Riksadvokaten. Slik spørsmålet fra representanten er utformet fordrer det en manuell gjennomgang av en rekke saker. Spørsmålet gjelder både antall frifinnelser og domfellelser, samt hvordan den tiltalte stilte seg til tiltalen.

Riksadvokatembetet er har opplyst at de ikke kjent med at det finnes et enkelt statistikkuttrekk fra politiets systemer som kan gi et tilstrekkelig presist og pålitelig svar på spørsmålet som er stilt. Foreløpige undersøkelser tyder på at informasjonen som er etterspurt antakelig vil kreve en rekke ulike søk i politiets systemer, en sammenstilling av søkene, og dernest en manuell gjennomgang av dokumenter i relativt mange saker.

Politiets saksbehandlingssystem for straffesaker kategoriserer ulike lovbrudd etter kriminalitetstyper med underliggende statistikkgrupper. Så vidt Riksadvokatembetet er bekjent finnes det ingen statistikkgruppe som alene eller utelukkende dekker all avliving av rovdyr, eller dyr generelt. Avliving av rovdyr (og dyr) kan rammes av flere straffebestemmelser, herunder hvor slik avliving er primærlovbruddet, men også hvor avlivingen er konsekvensen eller følgen av en annen type lovovertrødelse.

Avliving av rovdyr vil typisk dekkes av kriminalitetstypen "Miljø" i politiets systemer. Denne kriminal-

itetstypen har mer enn 100 forskjellige statistikkgrupper. Et høyst foreløpig anslag tilsier at om lag 20 av disse etter sin ordlyd omfatter lovbrudd som potensielt kan dreie seg om avliving av rovdyr. Konsentrerer man seg om de statistikkgruppene som anses som mest relevante – og i tillegg begrenser uttrekket til saker med positiv påtaleavgjørelse – vil en like fullt sitte igjen med svært mange saker. Om lag 250 saker pr. år fra 2020 til og med 2023.

Det er grunn til å tro at det blant disse sakene vil være mange som ikke gjelder avliving av rovdyr. Det kan som antydning over også være saker i andre statistikkgrupper som er relevante, herunder fordi det kan foreligge feil ved politiets manuelle registrering av saker.

For øvrig nevnes det at avgjørelser fra domstolene i Norge som den klare hovedregel er offentlige. Dommene kan fås ved henvendelse til domstolene som har avsagt dommene.

SPØRSMÅL NR. 704**Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Peter Frølich****Besvart 7. januar 2025 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hvilke tall, og fra hvilken kilde, legger statsministeren til grunn for uttalelsen om at 2024 er det første året de siste ti årene hvor det vil bli tydelig reallønnsvekst, og hva er bakgrunnen for at statsministeren mener at reallønnsveksten som fant sted i hhv. 2014, 2015, 2017, 2018, 2019, 2020 og 2021 ikke var «tydelig», og dersom statsministeren er enig i at det har vært år med reallønnsvekst de siste ti årene, ønsker statsministeren å korrigere uttalelsen han ga til Stortinget?

BEGRUNNELSE:

Under Finansdebatten i Stortinget 5. desember 2024 uttalte statsministeren:

«For første gang på snart ti år får folk i år tydelig reallønnsvekst.».

Jeg får ikke det til å stemme med tallene fra nasjonalregnskapet og ber derfor om en redegjørelse for hvilke tall og kilde(r) uttalelsen baserer seg på.

Jeg viser da særlig til at statsministeren fremhevet at 2024 var «første gang» på snart ti år at folk «i år» får reallønnsvekst, og ber om at svaret adresserer om statsministeren mener det ikke har vært enkeltår med tydelig

reallønnsvekst tidligere, slik uttalelsen til Stortinget gir uttrykk for.

Svar:

Det vises til spørsmål fra representanten Peter Frølich til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Gjennomsnittlig reallønnsvekst for tiårsperioden 2014-23 var på 0,2 prosent. Dette var markant lavere enn tiårsperioden før. Reallønna i 2023 var med dette om lag den samme som i 2015. Det er bakgrunnen for at Statistisk sentralbyrå (SSB) konstaterer at «det fra 2015 til 2023 knapt har vært reallønnsvekst i Norge».

For 2024 anslår SSB at reallønnsveksten ble 2,1 prosent. Norges Banks anslag er en reallønnsvekst på 2,0 prosent. Begge disse anslagene tilsier at reallønnsveksten i 2024 ble den høyeste siden 2012. For en gjennomsnittlig årslønn tilsvarer det mer enn 1 000 kroner ekstra i måneden utover den delen av lønnsøkningen som i prosent var lik prisveksten.

Statistisk sentralbyrå, Norges Bank og Finansdepartementet anslår også at det blir reallønnsvekst i inneværende år.

SPØRSMÅL NR. 705**Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 20. desember 2024 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Mener statsråden avkortningen som rammer blant annet Stavanger Urban er med å styrke folkehøgskolenes posisjon?

BEGRUNNELSE:

I innstillingen til årets statsbudsjett uttalte regjeringspartiene, i likhet med Venstre, at aktive samfunnsborgere er nødvendig for levende lokalsamfunn og et aktivt demokrati, som til stadighet utfordres i vår tid. Folkehøgskolene

er et verdifullt alternativ til det formelle utdanningssystemet som gir lærelyst og ny motivasjon, i tillegg til å drive allmenndanning og utvikle ferdigheter for livet. Flertallet anerkjenner behovet for å oppdatere og utvikle lovverk og rammer for å styrke folkehøgskolenes posisjon.

Relativt nyetablerte folkehøgskoler som mangler elevdata, opplever nå at endringer i tilskuddsordninger gir avkortning i tilskudd som truer deres driftsgrunnlag. Et eksempel er Stavanger Urban Folkehøgskole i statsråd-ens eget hjemfylke som brått har fått endret vilkårene. Det truer driftsgrunnlaget til folkehøgskolen.

Svar:

Jeg er helt enig i at folkehøgskolene er et verdifullt alternativ til det formelle utdanningssystemet. Derfor er det også viktig at vi har et fornuftig rammeverk for folkehøgskolene, og en tilskuddsordning som er transparent og gir legitimitet.

Statens tilskudd til folkehøgskolene består av tre deler. Dette er basistilskudd, husleietilskudd og elevtilskudd. Sistnevnte utgjør den desidert største delen av statstilskuddet. Når Utdanningsdirektoratet beregner elevtilskuddet til folkehøgskolene baseres dette på gjennomsnittlig årselevtall tre år tilbake i tid (år fire, år tre og år to forut for tilskuddsåret).

Siden nye folkehøgskoler ikke har historiske elevtall, må dette gjøres på en annen måte. I tillegg vil nylig oppstartede folkehøgskoler av naturlige årsaker ofte bruke noe tid på å øke antall elever opp mot det taket de er godkjent for. Derfor er det først fra femte hele kalenderår at tilskuddet beregnes etter ordinære beregningsregler basert på faktiske elevtall.

Tidligere retningslinjer om tilskudd til folkehøgskoler i oppstartsårene innebar at skolene fikk utbetalt fullt tilskudd på grunnlag av godkjent internatkapasitet – helt uavhengig av faktisk elevtall i de fire første driftsårene. Dette viste seg å gi urimelige utslag ved at enkelte skoler startet opp med svært lave elevtall, men som likevel

utløste statstilskudd for betydelig flere elever enn skolene faktisk hadde. Dette var bakgrunnen for at Kunnskapsdepartementet for to år siden fastsatte nye retningslinjer som innebar at nye folkehøgskoler i de første driftsårene ville få utbetalt tilskudd avkortet mot dekningsgrad.

Når vi har sett at det er folkehøgskoler som bare har greid å rekruttere en brøkdel av godkjent internatkapasitet, mener jeg det er riktig at det er en mekanisme i tilskuddsordningen som gjør at tilskuddet blir avkortet.

Det er fortsatt sånn at hvis en folkehøgskole har en dekningsgrad for elever som er på minst 50 prosent av godkjent internatkapasitet, så vil hele internatkapasiteten legges til grunn for tilskuddsberegningen i oppstartsårene. Er dekningsgraden under 50 prosent, blir elevtilskuddet avkortet forholdsmessig. Jeg mener det er rimelig at det stilles visse krav til elevrekruttering for å få fullt elevtilskudd, og at det er viktig med en slik mekanisme for å gi et klart insentiv for å rekruttere godt. Jeg mener en slik innretning også styrker tilskuddsordningens legitimitet.

Kunnskapsdepartementet arbeider nå med ny lov og forskrift for folkehøgskolesektoren. I dette arbeidet vil vi også se på hvilke vilkår som skal gjelde for tilskudd til nye folkehøgskoler. Kunnskapsdepartementet tar sikte på å forskriftsfeste hvordan statstilskuddet skal beregnes for folkehøgskoler som er i oppstartsårene.

SPØRSMÅL NR. 706

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Peter Frølich

Besvart 6. januar 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsrådens lovligheten av å ta betalt for å skrive akademisk oppgaver for andre, hvilke konsekvenser kan det få for den som utfører slik arbeidet, og vil statsråden iverksette noen tiltak for å forhindre praksisen?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til medieoppslag om at enkelte skriver og selger akademiske oppgaver til studenter, senest med oppslag i VG 16. desember 2024.

Svar:

Universitets- og høgskulelova regulerer kva reaksjonar som kan nyttast ved fusk. Å kjøpe ei masteroppgåve og levere ho som si eiga vil vere eit svært grovt tilfelle av fusk. Etter forslag frå regjeringa, vart reglane om utestenging endra i den nye universitets- og høgskulelova. Lova opnar no for å stengje ute studentar i inntil to år ved særleg grove tilfelle av fusk. Eg forventar at universitet og høgskular vil nytte dette høve dersom dei avdekkjer at studentar har kjøpt ein masteroppgåve og levert ho som si eiga.

Universitets- og høgskulelova regulerer ikkje kva privatpersonar kan tilby av tenester. Reglane om fusk rettar seg mot studentane, og det er studentane sjølve som er ansvarlege for å følgje reglane.

Å skrive ei akademisk oppgåve for andre, vel vitande om at ho vil bli levert inn under falskt namn, kan moglegvis vurderast etter straffelovas reglar om dokumentfalsk og medverknad til dette.

Eg er ikkje kjent med at ei slik sak har vore oppe for domstolane, og det vil eventuelt vere opp til påtalemakta

og domstolane å ta stilling til om eit slikt tilfelle skal først for retten og dømast til straff. Dersom institusjonane får kjennskap til forhold som kan tenkjast å vere ulovlege etter straffelova forutset eg at dei sjølve vurderer om det er grunnlag for å melde saka til politiet.

SPØRSMÅL NR. 707

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug

Besvart 6. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Howdan vil samferdselsministeren sikre at lokaldemokratiet blir hørt når innbyggere, kommuner og fylkeskommuner til stadighet ber om redusert støy og tryggere skoleveier ved å få lavere fartsgrenser, men blir avfeid av Statens vegvesen?

BEGRUNNELSE:

Over hele landet har vi eksempler på kommuner og lokalsamfunn som opplever utrygge forhold på veiene med høye fartsgrenser og farlige hendelser. Likevel sliter flere med å bli hørt fra statlige myndigheter når de tar til orde for lavere fartsgrenser i sitt nærområde, nå nylig også langsmed fv 157 Vestveien mellom Flaskebekk og Granholt i Nesodden kommune.

Der planlegges et veiprosjekt som vil kunne påvirke både trafikksikkerhet og støy for beboerne i området, men om det blir i positiv eller negativ retning avhenger av detaljene i utformingen.

Både innbyggere, kommunen og fylkeskommunen har bedt om 30 km/t for å sikre en trafikksikker og støysvak hverdag som mulig for de som bor og ferdes i området. Da ville hele strekningen få samme fartsgrense som veien allerede har på parsellen som går gjennom Tangen sentrum.

Dette har Statens vegvesen avslått. Det henvises til skiltnormalens fartsgrensekriterier, men i dette kriteri settet står det bla. at “det er summen av en rekke forhold som er utslagsgivende for fartsgrensen” og det beskrives mange ulike forhold som vil kunne tilsi en lavere fartsgrense enn man ellers ville valgt.

Det er rimelig å stille spørsmålstegn til hvor godt lokaldemokratiet blir lyttet til når man opplever at samtlige demokratiske organer som er relevante for det geografiske området overkjøres i ønsket om å sikre en trafikk-

sikker og støysvak løsning for menneskene som bor langs veien dette gjelder.

Det er også rimelig å spørre om i hvilken grad kommunene opplever selvråderett, når vegvesenet kan sette strek over denne og velge å vekte trafikksikkerhet og miljø mindre enn å åpne for noen sekunder raskere fremkommelighet for biler, uten at det er noen åpenbar mulighet for kommunene å anke slike beslutninger.

Svar:

For å oppnå god sikkerhet og godt nærmiljø langs veiene våre, er det viktig at de fartsgrensene som settes blir overholdt. Da må fartsgrensene være gjenkjennelige og forståelige for trafikantene over hele landet.

For å sikre god forståelse og riktig fart har vi nasjonale kriterier for fartsgrenser på riks- og fylkesveier. Disse kriteriene angir også at fartsgrensene i tettbygde strøk må brukes fleksibelt, og baseres på ønsker om å prioritere gående og syklende, kollektivtrafikk, trafikksikkerhet, miljøforhold og ikke minst trivsel og trygghet for alle som ferdes på og langs veiene.

Det er samtidig viktig at kommuner og fylkeskommuner blir hørt i saker som angår trafikksikkerhet og støyreduksjon. Statens vegvesen har avdelinger som jobber lokalt og regionalt, har god kunnskap om lokale forhold og ofte er i dialog med kommuner og lokale interesser. Lokale forhold blir altså tillagt stor vekt når fartsgrenser fastsettes. Alle forslag om endring av fartsgrenser blir også sendt på høring til aktuelle kommuner og fylkeskommuner.

Statens vegvesen har startet et arbeid med å revidere fartsgrensekriteriene for tettbygde strøk, blant annet for å fremme målet om at all persontrafikkvekst i storbyområdene skal skje ved sykling, gange og kollektivtrans-

port. Fylkeskommuner og de største bykommunene deltar aktivt i dette arbeidet.

I saken det blir referert til i begrunnelsen for representantens spørsmål, opplyser Statens vegvesen at det er trafikkfaglig enighet mellom fylkeskommunen som veieier og Statens vegvesen som skiltmyndighet, om at

de fastsatte fartsgrensene er riktige. Fartsgrensen er satt ned fra 50 til 40 km/t for å gi tryggere forhold for gående og syklende. I sentrumsområdet med større aktivitet og behov for lavere fart og høyere oppmerksomhet er fartsgrensen 30 km/t.

SPØRSMÅL NR. 708

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen

Besvart 8. januar 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Stortinget vedtok 17. november 2020 at regjeringen skulle etablere palliativ medisin som en påbyggingsspesialitet for leger. Nå fremkommer det av tildelingsbrev av 19. september 2024 fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet at arbeidet med å etablere en legespesialitet i palliasjon skal stilles i bero.

Kan helseministeren forklare hvordan et vedtak Stortinget har fattet kan oppheves uten at Stortinget er orientert og på hvilken bakgrunn regjeringen nå har fattet denne beslutning?

BEGRUNNELSE:

Den 17. november 2020 ble følgende vedtak fattet i Stortinget:

«Stortinget ber regjeringen etablere palliativ medisin som en medisinsk spesialitet, eller påbyggingsspesialitet, som gir en formalisering av kompetanse i palliativ medisin med status som medisinsk spesialitet. Muligheten for å bygge på læringsmål/innhold fra ulike spesialiteter skal inngå i etableringen av den nye spesialiteten. Som en følge av dette må det opprettes kliniske utdanningsstillinger.»

I supplerende tildelingsbrev av 19. september 2024 fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet fremgår det under punkt TTB2024-62 at arbeidet med egen legespesialitet i palliativ medisin skal stilles i bero. Dette til tross for at regjeringen i Meld. St. 9 2023–2024 Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027, skriver at:

«Helsedirektoratet utarbeider en spesialisering for leger i palliasjon som del av oppfølgingen av palliasjonsmeldingen (Meld. St. 24 (2019–2020)).»

Det fremkommer videre i Helsedirektoratets prosjektrapport «Etablering av palliativ medisin som legespe-

sialitet i Norge» av 09.02.24 at Helsedirektoratet foreslår at:

«Spesialiteten palliativ medisin etableres som en egen spesialitet, som bygger på spesialistgodkjenning i andre relevante kliniske spesialiteter».

Svar:

Jeg viser til representanten Tone Wilhelmsen Trøens regjærelse mht. oppfølging av anmodningsvedtak nr. 90, 17. november 2020. Jeg vil også anføre at Helse- og omsorgsdepartementet vurderte anmodningsvedtaket for å være oppfylt i forbindelse med behandlingen av Prop. 1 S (2021–2022) for budsjettåret 2022 med følgende tekst:

«Etablering av palliativ medisin som en medisinsk spesialitet

Vedtak nr. 90, 17. november 2020

«Stortinget ber regjeringen etablere palliativ medisin som en medisinsk spesialitet, eller påbyggingsspesialitet som gir en formalisering av kompetanse i palliativ medisin med status som medisinsk spesialitet. Muligheten for å bygge på læringsmål/innhold fra ulike spesialiteter skal inngå i etableringen av den nye spesialiteten. Som en følge av dette må det opprettes kliniske utdanningsstillinger.»»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 24 (2019–2020) Lindrende behandling og omsorg jf. Innst. 73 S (2020–2021).

Helsedirektoratet er gitt oppdrag i tildelingsbrevet for 2021 om å starte arbeidet med å etablere en ny medisinsk spesialitet i palliasjon i henhold til Stortingets vedtak. Muligheten for å bygge på læringsmål og innhold fra ulike spesialiteter skal inngå i etableringen av den nye spesialiteten. Den nye spesialiteten skal ivareta faglige behov i spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, jf. Meld. St. 24 (2019–2020)

Lindrende behandling og omsorg. Forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger skal legges til grunn for arbeidet med etableringen. Anmodningsvedtaket ansees å være oppfylt. Det vises til omtale i kap. 783.»

Stortinget sluttet seg til dette.

Oppfølgingen av anmodningsvedtaket om å etablere palliativ medisin som en medisinsk spesialitet er ikke omgjort. Som det er redegjort for i Meld. St. 9 (2023-2024) Nasjonal helse- og Samhandlingsplan 2024-2027 er det imidlertid behov for å legge mer vekt på breddekompetanse, blant annet for å sikre befolkningens behov for helhetlig medisinsk oppfølging og gode pasientforløp på tvers av tjenestenivåene. Kompetanse i palliasjon er viktig for flere breddespesialiteter. Slik kan pasienter som har behov for palliativ omsorg ivaretas både i spesialisthelset-

jenesten og i de kommunale helse- og omsorgstjenestene, selv om det ikke er tilgang til en egen høyspesialisert kompetanse i palliasjon.

Jeg vurderer at det er nødvendig å sørge for at behovet for breddekompetanse i palliasjon ivaretas først. Slik kompetanse kan inngå i eksisterende medisinske spesialiteter som ivaretar behovet for breddekompetanse. Behovet for, og innholdet i, en høyspesialisert medisinsk spisskompetanse i palliasjon kan deretter tilpasses til dette. Slik vil vi sikre en bærekraftig og god bruk av personell og kompetanse samtidig som er tilpasset det helhetlige behovet for kompetanse i palliasjon. Målet er med andre ord, fortsatt å følge opp Stortingets anmodningsvedtak.

SPØRSMÅL NR. 709

Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 7. januar 2025 av kommunal- og distriktsminister Erling Sande

Spørsmål:

Korleis er løyvinga til å oppfylle opplæringslova § 3-1 (språkdelte klassar på ungdomstrinnet) fordelt mellom kommunane?

GRUNNGJEVING:

I opplæringslova som vart sett i kraft 1. august 2024, vart retten til å få skriftleg opplæring i eiga elevgruppe i eit anna hovudmål enn det kommunen har vedteke, som tidlegare berre gjaldt for årstrinna 1-7, utvida til ungdomstrinnet.

Finansieringa av utvidinga kom i statsbudsjettet frå og med 2024 (41,7 millionar, dvs. halvtårsverknad) og for fullt frå 2025 (102,4 millionar).

Kommunane som dette er aktuelt for, har naturleg nok vore interesserte i finansieringa og i fordelinga av desse midlane. Kommunal- og distriktsdepartementet har opplyst om at midlane er fordelte etter delkostnadsnøkkelen for grunnskule.

Basert på språkfordelinga på 7. trinnet skuleåret 23/24, ville språkdelinga på 8. trinnet skuleåret 24/25 gjelda ved maks 54 skular i totalt 36 kommunar. Dersom ein legg dei aktuelle kommunane inn i reknearket KS har utarbeidd for å rekna ut løyvingar kvar kommune får etter delkostnadsnøkkelen, får ein eit oppsiktsvekkande resultat.

Dei 36 kommunane det er snakk om vil for 2025 (heilårsverknad) berre få 17,3 millionar kroner av dei 102,4 millionane som er løyvde over statsbudsjettet. Oslo kommune vil åleine få 11 millionar til språkdeling, sjølv om det berre finst 2 elevar i ungdomsskulen i heile kommunen som har nynorsk opplæringsspråk. Samla vil 80 % av midlane som skulle sikra kommunane i dei språklege randsonene ei rettferdig finansiering av ekstrakostnader med språkdeling, med denne modellen gå til kommunar der språkdelte klassar for tida ikkje er aktuelt.

Denne utrekninga føreset at det er den ålmenne delkostnadsnøkkelen for grunnskule som er grunnlaget for fordelinga, og spørsmålet er om dette er rett forstått. I så fall er den utvida retten i opplæringslova kraftig underfinansiert i dei kommunane der den faktisk er aktuell.

Svar:

I den nye opplæringslova er retten til å få opplæring i eiga skriftspråkgruppe på eiga hovudmål utvida til òg å gjelde på ungdomsskolen. Rammetilskotet til kommunane er auka med 41,7 mill. kroner i 2024 og ytterlegare 60,7 mill. kroner i 2025 som kompensasjon for meirkostnader ved innføring av retten. Som det går fram av Prop. 1 S (2024–2025) for Kommunal- og distriktsdepartementet, er midlane fordelte etter delkostnadsnøkkelen for grunnskule. Midlane knytte til den tilsvarande retten for elevar på 1.

til 7. trinn ligg på same måte i rammetilskotet til kommunane.

I tråd med finansieringsprinsippet for kommunesektoren skal kommunane samla kompenserast fullt ut for meirutgifter som følgje av endringar i oppgåver eller regelverk. Hovudprinsippet for finansiering av kommunesektoren er rammefinansiering, og kompensasjon for nye oppgåver blir derfor som oftast fordelt som frie inntekter gjennom inntektssystemet. Nye kompensasjonssordningar innanfor rammetilskotet skal som hovudregel fordelast etter dei ordinære kriteria i inntektssystemet, det vil seie delekostnadsnøkkelen for grunnskole i dette tilfellet.

Den utvida retten til opplæring i eiga skriftspråkgruppe i den nye opplæringslova gjeld på same måte for alle kommunar, og kompensasjonen er derfor fordelt på vanleg måte gjennom inntektssystemet. Det er vanskeleg

å vite på førehand kva kommunar som vil bli påverka av den nye retten og korleis kommunane vil organisere seg i dei tilfella der det blir aktuelt. Det er derfor ikkje mogleg å seie noko sikkert på førehand om meirkostnadene for kvar enkelt kommune. Kva kommunar som kan bli påverka av den nye retten vil også kunne endre seg over tid. Midlane er derfor på vanleg måte fordelte etter dei ordinære kriteria i inntektssystemet, slik at alle kommunar blir kompenserte for moglege ekstrakostnader knytt til den utvida retten.

I ein rammefinansiert sektor vil det aldri vere eit eksakt samsvar mellom kompensasjonen knytt til nye enkeltsaker og meirkostnaden til kvar enkelt kommune kvart enkelt år. Men når alle dei kommunale oppgåvene blir sett i samanheng for kommunesektoren samla, vil slike forskjellar som regel jamne seg ut over tid.

SPØRSMÅL NR. 710

Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Alf Erik Bergstøl Andersen

Besvart 6. januar 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

I forhold til det kommersielle lånet på 1,1 milliard til Morrow ligger det delt ansvar mellom partene.

Kan statsråden redegjøre for hvem partene er, hvilken type risiko som ligger til grunn, og hva betyr denne risikoen for eierne av Å energi dersom Morrow ikke lykkes?

BEGRUNNELSE:

Vi kunne på 17.12.24 lese at Morrow Batteries var innvilget lån på 1,5 milliarder kroner, der 400 millioner var gjennom ordningen "grønn industrifinansiering". 1,1 Milliard skulle være på vanlige kommersielle vilkår med delt ansvar og risiko mellom partene. På Agder heier vi på Morrow og ønsker at de skal lykkes.

Undertegnede vil rette fokus på de 1,1 milliard på kommersielle vilkår og antar at delt ansvar mellom partene betyr at risikoen ligger hos staten og Morrow.

Morrow eies som kjent blant annet av Å energi med 49,909 % (kilde Proff.no) som igjen blant annet eies av kommuner.

Svar:

Denne regjeringen fører en aktiv næringspolitikk. Blant annet benyttes ordninger i det næringsrettede virkemiddelapparatet for å utløse private investeringer som skal bidra til å realisere nyskapende industriprosjekter og skape arbeidsplasser.

Innovasjon Norge har gitt lånetilsagn til Morrow Batteries ASA på 1,1 mrd. kroner under ordningen for lavrisikolån. Dette er en ordning som gir lån på markedsmessige vilkår. Det vil si at vilkårene minimum skal oppfylle betingelser om blant annet rentenivå og sikkerhet som stilles i veiledningen om markedsmessige lån fra Eftas overvåkingsorgan, Esa. Ut over informasjonen som offentliggjøres på Innovasjon Norges nettsider, legger taushetssplikten i lov om Innovasjon Norge § 27 begrensninger på deling av informasjon om tilsagn til enkeltbedrifter. I tråd med dette er også dokumenter i finansieringssaker hos Innovasjon Norge unntatt fra innsyn i forskrift til offentlighetsloven § 1. Dette tilsier at jeg ikke kan gi en nærmere redegjørelse om vilkårene for lånene fra Innovasjon Norge slik det bes om i spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 711

Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth
Besvart 8. januar 2025 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mye har oppdragsmengden knyttet til vakthold og tilstedeværelse under arrangementer og demonstrasjoner økt for henholdsvis Oslo politidistrikt, og i de største byene Bergen, Trondheim, Stavanger og Kristiansand, de siste 5 årene, inkludert foreløpige tall for inneværende år, hvor mange årsverk er estimert til å gå til dette, og om det ikke er mulig å gi svar nedbrutt på byer, bes det om svar for de respektive politidistriktene: Trøndelag, Vest, Sør-Vest og Agder?

BEGRUNNELSE:

Jeg har merket meg politiets årsrapport for 2023 hvor det fremgår:

“Videre oppgis det at mange ressurser avgis til vakthold og tilstedeværelse under bl.a. demonstrasjoner og arrangementer.”

Jeg lurer på hvor stor denne veksten har vært i Oslo, Trondheim, Bergen, Stavanger og Kristiansand.

Svar:

Politidirektoratet (POD) har opplyst at det ikke er mulig å hente ut tall for årsverk brukt på slike oppdrag eller eksakte tall for antall oppdrag per år som kan vise utviklingen statistisk. Departementet har fått opplyst at bakgrunnen for beskrivelsen fra politiets årsrapport for 2023 som representanten refererer til var innrapporteringer fra politidistriktene ifm. resultater for responstid samt kvalitative tilbakemeldinger Politidirektoratet har fått gjennom sine ukentlige brifer med politidistriktene.

Selv om POD som nevnt ikke har valide data/tall som kan si noe sikkert om utviklingen av oppdragsmengden som er knyttet til politiets tilstedeværelse og vakthold ved demonstrasjoner og arrangementer kan det ses hen til et uttrekk av antall oppdrag fra Politioperativt system (PO) per distrikt som representanten ber om. I uttrekket er følgende koder benyttet: vakthold, demonstrasjon meldt, demonstrasjon ikke meldt, ambassade/diplomati og arrangement.

Distrikt	2019	2020	2021	2022	2023	2024*
Oslo	1 200	750	950	1 550	1 400	1 700
Agder	300	200	200	500	550	550
Sør-Vest	550	300	250	400	400	450
Vest	600	300	300	450	550	500
Trøndelag	500	250	300	550	550	550

*til og med 19. desember 2024

Det understrekes at tallene fra PO ikke skal forstås som eksakte. PO er først og fremst politiets oppdragshåndteringsverktøy for føring og oversikt i sanntid. Det er f.eks. ikke mulig å definere ulike typer arrangementer og demonstrasjoner i grupper eller typer. Eksempelvis ligger det for koden arrangement alt fra mindre private innmeldte arrangementer til de helt store offentlige arrangementene som f.eks. PRIDE. For koden vakthold er det stor variasjon der alt fra vakthold på sykehus til store og langvarige vakthold ved f.eks. ambassader er registrert.+

SPØRSMÅL NR. 712**Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle****Besvart 8. januar 2025 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden den konkurransevridende effekten av tilskuddsordningen til biogass?

BEGRUNNELSE:

Siden 01.01.2015 har det vært et regelverk for å stimulere bønder til å levere avfall til biogassanlegg (forskrift om tilskudd for levering av husdyrgjødsel til biogassanlegg).

I dag finnes det anlegg som mottar og behandler organisk avfall som nødvendigvis ikke produserer metan (biogass), men som produserer energi i andre former, i tillegg til kompost og organiske gjødselprodukter. Dette er anlegg som avfall, og som er viktig for å unngå smittespredning i husdyrtette regioner. Anleggene som benytter høyteknologiske metoder for kompostering og kan gjennom lukkede celler med rensing av luft og varmegjenvinning være viktige bidrag for å løse utfordringer knyttet til det nye gjødselregelverk. Anleggene møter i dag krav til dokumentasjon og utslippstillatelser for drift som andre behandlingsanlegg. Derimot møter ikke anleggene de samme betingelsene for Enova støtte, og bøndene har ikke de samme insentivordningene for å levere avfall til denne type anlegg.

Til eksempel betaler i dag en fjørfeprodusent for å levere avfall til slikt komposteringsanlegg, men den samme bonden vil til sammenligning få 758 kr per tonn for å levere avfall til et eksternt biogassanlegg i stedet. Dette skaper en skjev konkurransesituasjon for aktører som mottar organisk avfall, men ikke er biogassanlegg. På tross av disse anleggene bidrar til at landbruket kan nå viktige klimamål gjennom sin produksjon energi, fangst av ammoniakk og produksjon av gjødsel. Ikke alt avfall fra landbruket vil være like egnet til produksjon av biogass, og utvikling av flere løsninger kan være viktige for sikre en trygg og forsvarlig håndtering av organisk avfall.

Svar:

Spørsmålet syner til anlegg for omdanning av husdyrgjødsel og avfall til anna energi enn biogass, i tillegg til kompost og organiske gjødselprodukt. Anlegg som dette møter i dag dei same krava til dokumentasjon og utslippstillatingar som biogassanlegg, men har derimot ikkje dei same vilkåra for støtte frå Enova. Gardbrukarane får heller ikkje tilskot for å levere gjødsel til denne typen anlegg, slik dei får for å levere gjødsel til biogassanlegg.

Tilskot for å levere husdyrgjødsel til biogassanlegg blei innført i 2014, som oppfølging av jordbruksoppgjæret 2012. Jordbruket og skiftande regjeringar har sidan stått saman om å videreføre ordningen. Også på Stortinget er det stor merksemd om biogass, bl.a. gjennom fleire oppmødingsvedtak, noko eg jobbar med å følgje opp.

Eg vil presisere at husdyrgjødsel i hovudsak blir nytta på ein god måte som gjødsel i jordbruket. Det er likevel ei utfordring at gjødsla oppstår til ei anna tid enn når ho trengst og må av den grunn bli lagra. Ifølgje utsleppsrekneskapen blir klimagassutslepp frå lagring redusert med om lag 65 prosent når gjødsla blir handsama i eit biogassanlegg. Det blir difor gitt tilskot til å levere husdyrgjødsel til biogassanlegg. Tilskotet skal bidra til å dekkje meirkostnader og -innsats som gardbrukarane har, og som går lengre enn det som kan bli for venta ut frå vanleg jordbruksdrift. Samfunnsnytta som ligg i denne utsleppsreduksjonen er hovudgrunn for å gi tilskot, og dette er frå 2025 gjort tydelegare i føresegnene for ordninga.

Andre teknologiske løysingar enn biogass vil ikkje nytte godt av denne tilskotsordninga slik ho er innretta i dag. Tilskotet kan difor ha ein konkurransevridande effekt. Biogasshandsaming er ein moden teknologi som er innarbeid over mange år og i mange land, og vi kan berekne klimaverknad med etablerte metodar. Dette er meir utfordrande når det gjeld andre teknologiske løysingar. Skilnadene som representanten Westgaard-Halle tek opp er difor i mindre grad ein konsekvens av politiske val, og i større grad ein konsekvens av ulikt kunnskapsnivå mellom det vi veit om biogassløysinga som eit fornuftig klimatiltak, og andre løysingar der kunnskapen per i dag er lågare.

Framover er eg open for å sjå nærare på om også andre teknologiske løysingar, som kan gje tilsvarende gode effektar som biogass, bør få støtte. Det vil vere naudsynt å utregeie dette nærare. Truleg vil løysinga måtte vere å kombinere dagens satsing på biogasshandsaming, med vidare arbeid med uttesting og erfaringsinnsamling for andre lovande løysingar. Innovasjon Norge forvaltar allereie i dag fleire ordningar der det er mogeleg å få støtte til slik uttesting.

SPØRSMÅL NR. 713**Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 6. januar 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Hvor mye har det offentlige og statlige selskaper bidratt med av støtte, garantier, lån og investeringer i Norsun, og hva er det offentliges totale tap som følge av at selskapet er slått konkurs?

BEGRUNNELSE:

Nylig ble det klart at solenergiselskapet Norsun er konkurs. Selskapet har 188 millioner kroner i gjeld, og konkursen vil bety at rundt 70 ansatte mister jobben. Norsun har mottatt lånegarantier, tilskudd og støtte, samt 606 millioner kroner i støtte fra innovasjonsfondet til EU. Likevel har ikke selskapet klart å konkurrere mot billigere kinesiske solprodukter.

Også statssekretær i Nærings- og fiskeridepartementet, Vegard Grøslie Wennesland, peker på utfordrende markedsforhold og overkapasitet i solindustrien. Den samme statssekretæren har i sommer uttalt til Teknisk Ukeblad at

«virkemiddelapparatet verken kan eller skal gi økonomisk støtte til virksomheter kun fordi de står overfor utfordrende markedsforhold».

Likevel har det statlige investeringsselskapet Nysnø investert tungt i selskapet og er selskapets største eier. Statseide Statkraft er selskapets nest største eier. I et intervju i DN, der Norsun-sjef, Erik Løkke-Owre, blir konfrontert med at selskapet har gått én milliard kroner i minus over de siste ti årene, er Løkke-Owres svar:

«Ja, vi har tapt mye. Men hatt fantastiske eiere, som har stilt opp igjen og igjen, og hatt troen på oss».

Selskapet har nå varslet planer om oppstart av en ti ganger større fabrikk i USA, som følge av den amerikanske subsidiepakken IRA, der de har ambisjoner om å hente mer enn 600 millioner dollar.

Svar:

Denne regjeringen fører en aktiv næringspolitikk. Blant annet benyttes ordninger i det næringsrettede virkemiddelapparatet for å utløse private investeringer som skal bidra til å realisere nyskapende industriprosjekter og skape arbeidsplasser. Norsun har siden etableringen i 2004 fått finansiering fra flere offentlige kilder, for å bidra til utvikling av teknologien og produksjon av wafere til solceller i Årdal. Norsun er et eksempel på et selskap som har mottatt ulike former for støtte under skiftende regjer-

inger. Den offentlige støtten har vært medvirkende til private investeringer i selskapet av betydelig større omfang.

De siste fem årene utgjør tilsagn om offentlige lån og tilskudd totalt om lag 950 mill. kroner, hvorav om lag 600 mill. kroner er tilsagn om tilskudd fra EUs innovasjonsfond, som ble gitt i 2023. Tilskuddet skulle bidra til utvikling av Norsun som ledd i en europeisk verdikjede for solenergi. Store deler av tilsagnene gitt de senere årene vil ikke bli utbetalt, siden selskapet er konkurs.

Innovasjon Norge har utbetalt totalt 59,4 mill. kroner i tilskudd (distriktsutviklings- og innovasjonstilskudd), 79,9 mill. kroner i risikolån og 10,2 mill. kroner i lavrisikolån til selskapet, i perioden 2006 - 2019. I tillegg har Innovasjon Norge i 2024 gitt to tilsagn om støtte på totalt om lag 30 mill. kroner, som ikke vil bli utbetalt. Selskapet har hatt renteakkumulering og avdragsutsettelse som er tillagt hovedstolen på lånene. Saldo på risikolånet etter gjeldssanering i 2022 er om lag 49,9 mill. kroner.

Norges forskningsråd har i årene 2008 - 2020 tildelt tilskudd på totalt om lag 96 mill. kroner til prosjekter der Norsun har vært prosjektansvarlig, hvorav 77 mill. kroner er utbetalt.

Enova ga i 2019 et betinget lån på 195 mill. kroner til teknologirisikoavlastning, dvs. at lånet kunne ettergis helt eller delvis dersom teknologien ikke viste seg å fungere som forutsatt.

Siva – Selskapet for industrivekst - investerte i 2008 gjennom sin eiendomsvirksomhet 252 mill. kroner i bygget for Norsun i Årdal, og inngikk en 15 års leiekontrakt. Gjennom leieperioden har Siva bistått med ulike tiltak på totalt om lag 90 mill. kroner, i form av sletting av gjeld og reduserte leiekostnader i perioden 2010 - 2019. Bygget ble solgt til Norsun i 2019 som del av en restrukturering. Siva ga selgerkreditt på hele kjøpet, slik at Norsun fikk gjeld mot Siva. Sivas fordring på Norsun utgjør per i dag om lag 40 mill. kroner, hvorav om lag 35 mill. kroner er sikret i 1. prioritetspant i eiendommen.

Nysnø Klimainvesteringer har til sammen investert 167 mill. kroner i selskapet. Hovedandelen av dette ble skutt inn i årene 2019 - 2021, før det europeiske solenergi-markedet kollapset. I ettertid har Nysnø løpende vurdert og skrevet ned verdien på eierposten.

Statkraft Ventures har investert totalt 58,5 mill. kroner i Norsun, i årene 2023 og 2024.

Både Nysnø og Statkraft Ventures beholder eierskap i NorSun Holding AS, som er morselskapet til Norsun AS i Årdal, selv om fabrikken i Årdal legges ned.

Totalt tap av offentlige midler som følge av at Norsun AS i Årdal er konkurs, vil vi ikke ha klarhet i før konkursbehandlingen er avsluttet.

SPØRSMÅL NR. 714

Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 8. januar 2025 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvilke mulige tiltak eller strakstiltak vil statsråden se på for å hindre at kriminelle fra Sverige kommer over grensen til Norge og oppsøker norske ungdommer?

BEGRUNNELSE:

At svenske kriminelle gjenger og nettverk har etablert seg i Norge, eller søker å etablere seg, er ikke en nyhet i seg selv, men noe vi har sett en rekke eksempler på i lengre tid. Både politiet og Kripos har advart om utviklingen.

NRK publiserte denne uken en større kartlegging av svenske gjengers kriminalitet i Norge, og viser i denne at svenske gjenger knyttes til over 40 saker i Norge. Kartleggingen til NRK viser at sakene involverer over 100 personer med både svensk og norsk statsborgerskap, og har funnet sted de siste fire årene i ni norske politidistrikt. Det er ulike typer kriminalitet sakene knyttes til, hvorav flere grove tilfeller av drapsforsøk, voldsopdrag og narkotikakriminalitet.

Til Aftenposten 19.12.2024 har flere norske politidistrikt opplyst at de har eksempler på at svenske kriminelle har kontakt med norske mindreårige, og at de utnytter den utviklingen i ungdomskriminalitet her i landet til å rekruttere norske ungdommer.

Til NRK 18.12.2024 siteres statsminister Støre på følgende:

«Vi har fått mange nye etterforskere i politiet, vi har fått mer politi i områdene der vi vet svenske kriminelle beveger seg og vi har skjerpet straffene. Og langs grensen styrker vi bemanningen med flere tollere og flere politifolk».

Derfor ber undertegnede om svar fra statsråden på hvilke mulige tiltak regjeringen ser på for å skjerpe kontrollen på grensen mellom Norge og Sverige, for å forhindre at svenske kriminelle kommer hit og rekrutterer sårbare ungdommer i Norge.

Svar:

Det er en klar og sentral målsetning at utenlandske kriminelle nettverk ikke skal få fotfeste i Norge. I forbindelse med statsbudsjettet for 2025 lanserte derfor regjeringen «Gjengpakke 2», som innebærer at det settes av 2,8 milliarder kroner til bekjempelse av kriminalitet i 2025. Dette er en vesentlig styrking av norsk politis evne til å iverksette tiltak.

For å bekjempe den grensekryssende kriminaliteten er det viktig med et bredt spekter av tiltak. Tiltak på grensen er ett slikt tiltak. Politiet er tilstede i grenseområdene som del av den ordinære kriminalitetsbekjempelsen. Det kan gjennomføres kunnskapsbaserte kontroller av personer på grensen, f.eks. der man er kjent med at personer tilknyttet organisert kriminalitet vil reise fra Sverige til Norge. Svenske statsborgere kan utvises etter utlendingsloven § 122 dersom de utgjør «en virkelig, umiddelbar og tilstrekkelig alvorlig trussel mot grunnleggende samfunnshensyn». Økt samarbeid mellom politi og toll er et annet eksempel.

Det vil imidlertid ikke være tilstrekkelig med tiltak på norsk side alene. Kraftfulle tiltak for å hindre at personer med kriminelt formål beveger seg mellom Sverige og Norge forutsetter godt og nært samarbeid mellom våre to land. Det er allerede et tett og godt politisamarbeid mellom Norge og Sverige. For å styrke samarbeidet ytterligere er det, som en prøveordning ut 2024, utplassert tjenestepersoner fra Kripos ved Den nasjonale operative avdelingen i Sverige. Dette bidrar til effektivt operativt samarbeid mellom norsk og svensk politi og rask deling av kunnskap, noe som er vesentlig for å forebygge og bekjempe felles kriminelle trusler.

Det bygges nå også en unik felles norsk-svensk politistasjon på Magnormoen, midt på grenselinjen mellom Norge og Sverige. Halvparten av stasjonen blir liggende i Norge, og halvparten i Sverige. Denne vil legge til rette for at norsk og svensk politi kan jobbe enda smartere og tettere sammen i kampen mot grensekryssende kriminalitet.

SPØRSMÅL NR. 715**Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 20. desember 2024 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Deler utenriksministeren oppfatningen om at Den internasjonale straffedomstolen risikerer å kollapse, og hvordan planlegger i så fall regjeringen at Norge skal bidra til å motvirke denne utviklingen?

BEGRUNNELSE:

I en kronikk publisert i Aftenposten 18.12.24 med tittelen «Den internasjonale straffedomstolen risikerer å kollapse» kan vi lese om det omfattende politiske presset som Den internasjonale straffedomstolen (ICC) er utsatt for. Dette presset har skal hovedsakelig ha økt som en direkte respons på den internasjonale arrestordren utstedt mot Israels statsminister Benjamin Netanyahu.

Undertegnede er av den oppfatning at dette er en ekstremt farlig utvikling. Når politiske ledere og stater begynner å utfordre og undergrave ICCs autoritet, risikerer vi å svekke en av de viktigste institusjonene som arbeider for å opprettholde internasjonal rettferdighet og ansvarlighet. ICC ble opprettet for å sikre at de mest alvorlige forbrytelsene, som folkemord, krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten, ikke går ustraffet. Dersom denne institusjonen mister sin evne til å operere uavhengig og upartisk, kan det få alvorlige konsekvenser for den globale rettsorden. Det er derfor viktig at Norge, som en nasjon som verdsetter rettsstaten og menneskerettighetene, styrker vårt arbeid for en sterk internasjonal rettsorden. Vi må stå opp for liberale verdier og menneskerettigheter for alle, uavhengig av politisk press og motstand.

Svar:

Norge har vært en sterk og trofast støttespiller for Den internasjonale straffedomstolen (ICC) siden oppstarten. ICC spiller en nøkkelrolle for å sikre ansvarliggjøring for alvorlige internasjonale forbrytelser begått i alle deler av verden. Dette har regjeringen vært tydelig på.

Dessverre vitner ICCs økende arbeidsmengde om at domstolen trengs. Det er i alles interesse at verden er organisert etter universelt anerkjente regler. Brudd på folkeretten er uakseptabelt, uansett hvor de begås, og av hvem.

Jeg er veldig bekymret for angrep mot domstolen, og trusler og uttalelser som søker å undergrave domstolens uavhengighet, integritet og upartiskhet.

I tråd med fast og langsiktig norsk utenrikspolitikk, fortsetter regjeringen å arbeide for en sterk, effektiv og uavhengig domstol. Jeg har tillit til at ICCs hovedanklager og dommere utfører sitt arbeid grundig og upartisk, og i henhold til sine mandater i Roma-vedtektene.

Norges konsistente linje har vært at domstolen må ha tilstrekkelige ressurser til å utføre sitt mandat. Det har vi tatt til orde for i forhandlingene av ICCs budsjett. Dette inkluderer også ressurser til sikkerhetstiltak og beredskapsplanlegging.

Som statspart bidrar Norge i et kontinuerlig arbeid med å reformere og forbedre domstolen, slik at den er best mulig stilt til å utføre sitt mandat.

Norge har støttet ICCs arbeid gjennom sekondering av etterforskere fra Kripos. Videre har Norge inngått en frivillig avtale med ICC om soningsoverføring. Dominic Ongwen, som er dømt av ICC, soner nå i Norge.

Kampen mot straffrihet for de mest alvorlige internasjonale forbrytelsene krever samordnet innsats fra alle stater. Vi oppfordrer andre land til også å være tydelige i sin støtte til ICC, og til å samarbeide fullt ut med domstolen. Dette inkluderer å gi tilgang til sitt territorium, dele bevis og følge opp arrestordre. Norge vil gjøre sin del.

SPØRSMÅL NR. 716**Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 6. januar 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til unntak eller endring i “Forskrift om tilskudd til sysselsetting av arbeidstakere til sjøs” som bidrar til at seilfartøy registrert i NOR som ikke når tonnasjekravet (over 498 BT), også unntaksvis kan gis tilskudd, dersom seilfartøyets virksomhet anses å bidra til å styrke norsk kulturarv og til å markedsføre Norge i utlandet?

BEGRUNNELSE:

I Norge finnes det 1-2 relativt nybygde seilskip som er bygget etter modell av norske vikingskip og er satt opp med ansatt mannskap, disse har maksimalt i størrelsesorden til sammen opp mot 20 arbeidstakere som kan falle inn under refusjonsordningen. Det er altså snakk om en begrenset utgift ved en slik endring i forskriften.

Skipene bidrar til å holde liv i Norsk skipshistorie, skipsbyggertradisjon samt å vise frem en stolt del av vår historie. Få ting er et sterkere symbol på Norsk pågangsmot, djervhet og historie enn vår vikinggarv, og vikingskipene er en viktig del av dette. Lokale ildsjeler har satset store summer og mye dugnadsinnsats for å realisere disse skipene. Aktiviteten rundt disse sørger for at nye generasjoner for mulighet til å lære gamle teknikker og sjømannskap.

Skipet Draken er et av disse skipene, da dette for en tid siden besøkte Washington sa Norges ambassadør den gang Kåre Reidar Aas at dette var “Den beste Norges-promosjon satsningen i USA noen sinne.” Dette skipet har også vært skildret i flere internasjonale medier samt her i Norge (senest i en TV-serie på NRK).

Forskriften ble i sin tid endret for å innlemme seilskipene Statsråd Lemkuhl, Sørlandet og Christian Radich. Dette ble begrunnet i tradisjon, historie og behovet for å holde liv i kunnskapen om farne dagers skipsfart. Det kan synes som en inkurie at de veldig få dog viktige vikingskipene ble utelatt i denne sammenheng.

Forskriftens § 12 lyder nå:

«Tilskudd for seilskip i NOR omfatter seilskip over 498 BT som drives med undervisning som del av sin virksomhet.

Det gis tilskudd for tilskuddsberettigede arbeidstakere til sjøs jf. § 6 som inngår i skipets sikkerhetsbemanning, og for opplæringsstillinger jf. § 5.

Tilskuddsbeløpet begrenses til 36 667 kroner per termin av innbetalt norsk forskuddstrekk av skatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift per tilskuddsberettiget sysselsatt.»

Ved å sette en ny og lavere grense på f.eks. 70 BT vil saken finne sin løsning, dersom dette anses for lite treffsikkert kan en vurdere et nytt og mer målrettet tiltak.

Jeg anmoder statsråden om å la saken finne sin løsning slik at vi unngår utflagging av våre seilende vikingskip, det vil være stor symbolkraft i det og et slag for Norges stolte arv som sjøfartsnasjon.

Svar:

Norge har en lang og stolt historie som skipsfarts- og skipsbyggingsnasjon, og de nybygde vikingskipene er med å på å opprettholde og videreføre denne historien.

Tilskuddsordningen skal bidra til å opprettholde norsk maritim kompetanse. Forskriftens første paragraf beskriver formålet med ordningen på følgende måte:

«Formålet med tilskuddsordningen er å legge til rette for maritim virksomhet. Ordningen skal sikre norsk maritim kompetanse og rekruttering av norske arbeidstakere til sjøs samt bidra til at norske rederier får konkurransedyktige vilkår i forhold til vilkårene i andre land.»

Tilskuddsordningen utgjør statsstøtte i tråd med statsstøtteretningslinjene for maritim transport, og er godkjent av EFTAs overvåkingsorgan (ESA). Støtte for «å bidra til å styrke norsk kulturarv og til å markedsføre Norge i utlandet» ligger trolig utenfor det som er støtteberettiget i henhold til disse retningslinjene.

Skip registrert i NOR som transporterer passasjerer vil kunne være tilskuddsberettiget i henhold til gjeldende regler (forskriften § 8). Et krav er imidlertid at skipene er over 100 bt og har utstedt målebrev, samt at kravene til blant annet opplæringsstillinger og tilskuddsberettigede arbeidstakere til sjøs oppfylles, se forskriften § 2. Jeg er ikke kjent med hvorvidt de aktuelle vikingskipene oppfyller disse kravene. En utvidelse av ordningen til å omfatte skip under 100 bruttotonn er ikke til vurdering på nåværende tidspunkt.

Tilskuddsmodellen stortingsrepresentant Stensland viser til, er opprettet for å treffe seilskipene særskilt, og omfatter skip som har undervisning som del av sin virksomhet. Kompetansen som seilskipene gir sine elever, er nyttig og viktig for rekrutteringen av unge mennesker til den maritime karriereveien. Jeg er ikke kjent med at vikingskipene har undervisning som del av sin virksomhet.

Hensynet til norsk kulturarv og markedsføring av Norge i utlandet faller utenfor formålet til tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk. Tilskuddsordningen er notifisert til ESA i en tiårsperiode frem til 2026. Det vil i

forbindelse med renotifisering av ordningen i 2026 være relevant å se på mulige endringer av ordningen.

SPØRSMÅL NR. 717

Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 8. januar 2025 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden enig i sin statssekretærs standpunkt på Dagsnytt 18 den 18.12.24 om at norsk politi bør ha generell bevæpning?

Svar:

I Norge har vi i dag et ubevæpnet politi, og en eventuell endring krever at vi har en god og kunnskapsbasert debatt. Jeg ønsker debatten velkommen, og har registrert at

flere partier ønsker å løfte temaet om generell bevæpning av politiet.

Etter at jeg tiltrådte satte jeg ned et maktmiddelutvalg som leverte sin rapport i 2022. Det er viktig å ha god oversikt også over den nyere utviklingen på området, særlig i lys av et endret sikkerhetspolitisk trusselbilde og kriminalitetsutviklingen. Jeg har derfor bedt Politidirektoratet om å dele sine erfaringer fra og kunnskap om politiets maktmiddelbruk også siden 2022. Disse erfaringene vil bidra til å belyse situasjonen ytterligere, som en del av grunnlaget for politiske beslutninger.

SPØRSMÅL NR. 718

Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Mona Fagerås

Besvart 2. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva er merkostnadene av forsinkelsene i implementeringen av det digitale signalsystemet ERMTS for pågående tilbudsforbedringsprosjekter, og hva gjør statsråden for å minimere risiko, merkostnader og de negative konsekvensene av forsinkelsene i implementeringen av ERMTS?

BEGRUNNELSE:

Teknisk Ukeblad meldte 12. desember at norske persontog har vært forsinket i 24.520 timer så langt i år. I tillegg har 28.908 persontog og 20.972 godstog blitt innstilt i årets første elleve måneder.

Signalfeil er den største årsaken til forsinkelsestimer, og den nest største årsaken til innstillinger på norsk

jernbane. Det nye digitale signalsystemet ERMTS er under innføring, og skal ifølge Samferdselsdepartementet tas i bruk trinnvis på hele jernbanenettet frem mot 2034.

Det er imidlertid betydelige forsinkelser i implementeringen av ERMTS, og få tegn til bedring i omfanget signalfeil. I Samferdselsdepartementets forslag til statsbudsjett 2025 går det frem at kostnadsrammen for ERTMS-prosjektet er den samme til tross for forsinkelsene i implementeringen. Kostnadsrammen er oppgitt å være 37 788 millioner kroner.

Departementet skriver videre at «innføringen av ERTMS har avhengigheter både til gjennomføring av dagens togtilbud, fremtidige tilbudsforbedringer og driftsstabilitet». Utfordringene knyttet til ERTMS-prosjektet gir forsinkelser og økte kostnader for en rekke viktige tog-

prosjekter og tilbudsforbedringer, som på Vestfoldbanen, Dovrebanen, Trønderbanen og Østfoldbanen.

Svar:

Bane NOR arbeider med å utarbeide en ny plan for utrulling av ERTMS. Det er derfor for tidlig å si noe konkret om merkostnader knyttet til implementeringen av signalsystemet. Gjennomgangen er viktig for å redusere risikoen og sikre bedre kontroll over prosjektets frem-

drift. Samferdselsdepartementet følger prosjektet tett og vil fortsette å gjøre det fremover.

Den nåværende fullmakten fra Stortinget gjelder ut 2025. Videre tiltak vil bli vurdert når replanleggingen og kvalitetssikringen av prosjektets økonomiske ramme for neste trinn er fullført. Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til Stortinget med informasjon om den oppdaterte planen, vurderinger fra kvalitetssikringen og eventuelle merkostnader som følger av forsinkelsene.

SPØRSMÅL NR. 719

Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 3. januar 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Regjeringa har varslet en stortingsmelding om allmennlegetjenesten.

Når kommer den til Stortinget?

Svar:

Vi arbeider med innholdet i den kommende stortingsmeldingen om allmennlegetjenesten, som vil bli lagt frem for Stortinget våren 2025.

SPØRSMÅL NR. 720

Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Aase Marthe J. Horrigmo

Besvart 8. januar 2025 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange straffesaker i Norge er henlagt på grunn av manglende kapasitet i 2021, 2022 og 2023 og pr. 1.12 i år, og hvor mange av disse sakene har kjent gjerningsperson (Ønsker svaret nedbrutt på politidistrikt og lovbruddstype)?

BEGRUNNELSE:

Andelen oppklarte saker har vært fallende siden 2021, slik det rapporteres i statsbudsjettet. Det er grunn til å anta at antallet henleggelses saker har vært stigende. Det er særlig alvorlig for publikum når saker med kjent gjerningsperson er henlagt. Vi vet at utviklingen i kriminalitet varier-

er mellom ulike deler av landet. Det er derfor behov for kunnskap på politidistriktsnivå om utviklingen.

Svar:

For å besvare spørsmålet har jeg innhentet informasjon fra Riksadvokaten som har oversendt statistikken nedenfor. Riksadvokaten har påpekt følgende:

«Med bistand fra Politidirektoratet har Riksadvokatembetet innhentet statistikk over kapasitetshenleggelses saker i perioden 2021-2024 i de ulike politidistrikter, samt fordelingen mellom ulike kriminalitetstyper, jf. vedlagte regneark.

Som ved tidligere oversendelser, skilles det i den vedlagte statistikken kun mellom saker med og uten registrert mistenkt. En

bemerket i denne forbindelse at alle saker som anmeldes til politiet skal registreres. Ved registreringen gjøres normalt ingen vurdering av sannsynligheten for at det faktisk er begått et straffbart forhold eller holdbarheten i de opplysninger som gis. Når det i en anmeldelse er angitt en mulig eller antatt gjerningsperson, vil vedkommende som regel bli registrert som mistenkt når saken opprettes.

En finner også grunn til igjen å understreke at selv om politiet har en registrert mistenkt i en straffesak, betyr ikke det nødvendigvis at vedkommende er gjerningspersonen eller at saken lar seg oppklare. Som tidligere påpekt herfra, er begrepet kjent gjerningsperson ofte ledsaget av en oppfatning av at det er rimelig sikkert hvem som har begått lovbruddet. Det kan ikke uten videre settes likhetstrekk mellom en slik situasjon og saker med en registrert mistenkt i politiets saksbehandlingssystem.»

Påtaleavgjorte saker henlagt pga. kapasitet/uforholdsmessig ressursbruk**, etter politidistrikt (eier) og kriminalitetstype***	2021	2022	2023	2024*
Oslo politidistrikt	5 933	5 989	5 612	5 551
Narkotikalovbrudd	383	330	346	409
Seksuallovbrudd	47	29	17	12
Skadeverk	312	286	306	291
Trafikklovbrudd	338	353	428	380
Vinningslovbrudd	1 422	1 497	1 555	1 534
Voldslovbrudd	187	182	146	78
Økonomilovbrudd	2 572	2 689	2 196	2 282
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	672	623	618	565
Øst politidistrikt	1 748	2 161	2 884	2 810
Narkotikalovbrudd	93	106	179	323
Seksuallovbrudd	..	..	9	5
Skadeverk	108	132	157	205
Trafikklovbrudd	149	218	292	272
Vinningslovbrudd	359	495	721	592
Voldslovbrudd	..	..	76	49
Økonomilovbrudd	696	839	1 120	994
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	272	314	330	370
Innlandet politidistrikt	746	703	592	1 590
Narkotikalovbrudd	61	45	41	157
Seksuallovbrudd	..	..	..	4
Skadeverk	51	44	40	94
Trafikklovbrudd	64	71	76	169
Vinningslovbrudd	131	149	99	254
Voldslovbrudd	..	..	..	61
Økonomilovbrudd	307	305	255	563
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	113	75	69	288
Sør-Øst politidistrikt	1 016	1 593	2 627	3 966
Narkotikalovbrudd	156	182	226	359
Seksuallovbrudd	..	..	9	16
Skadeverk	64	124	158	271
Trafikklovbrudd	59	105	189	252
Vinningslovbrudd	253	410	875	1 303
Voldslovbrudd	..	..	44	47
Økonomilovbrudd	307	491	787	1 244
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	151	244	339	474
Agder politidistrikt	1 451	1 877	2 941	2 790
Narkotikalovbrudd	155	123	183	158
Seksuallovbrudd	17	15	9	8

Skadeverk	125	149	219	213
Trafikklovbrudd	55	74	138	96
Vinningslovbrudd	304	548	1 027	1 038
Voldslovbrudd	41	69	187	151
Økonomilovbrudd	508	638	891	849
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	246	261	287	277
Sør-Vest politidistrikt	1 814	2 201	4 041	4 252
Narkotikalovbrudd	232	260	317	421
Seksuallovbrudd	..	4	7	11
Skadeverk	103	120	284	255
Trafikklovbrudd	82	109	166	157
Vinningslovbrudd	652	694	1 514	1 244
Voldslovbrudd	..	43	129	166
Økonomilovbrudd	495	716	1 179	1 471
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	212	255	445	527
Vest politidistrikt	739	889	1 322	3 158
Narkotikalovbrudd	56	51	104	296
Seksuallovbrudd	5	..	4	31
Skadeverk	18	39	54	155
Trafikklovbrudd	219	224	175	281
Vinningslovbrudd	302	376	663	1 329
Voldslovbrudd	8	..	29	200
Økonomilovbrudd	84	106	161	599
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	47	76	132	267
Møre og Romsdal politidistrikt	..	9	8	20
Narkotikalovbrudd	..	..	..	..
Seksuallovbrudd	..	..	..	..
Skadeverk	..	..	..	..
Trafikklovbrudd	..	..	..	..
Vinningslovbrudd	..	..	..	4
Voldslovbrudd	..	..	..	7
Økonomilovbrudd	..	..	..	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	..	..	..	..
Trøndelag politidistrikt	112	162	1 102	2 055
Narkotikalovbrudd	..	12	28	..
Seksuallovbrudd	..	..	4	..
Skadeverk	..	..	78	121
Trafikklovbrudd	91	87	164	267
Vinningslovbrudd	..	11	196	335
Voldslovbrudd	..	..	38	99
Økonomilovbrudd	8	28	433	807

Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	5	19	161	349
Nordland politidistrikt	..	12	8	64
Narkotikalovbrudd	..	..	..	..
Seksuallovbrudd	..	..	..	..
Skadeverk	..	..	..	4
Trafikklovbrudd	..	4	..	5
Vinningslovbrudd	..	..	..	12
Voldslovbrudd	..	..	..	..
Økonomilovbrudd	..	..	..	20
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	..	..	..	16
Troms politidistrikt	..	4	4	192
Narkotikalovbrudd	..	..	..	33
Seksuallovbrudd	..	..	..	..
Skadeverk	..	..	..	15
Trafikklovbrudd	..	..	..	..
Vinningslovbrudd	..	..	..	10
Voldslovbrudd	..	..	..	14
Økonomilovbrudd	..	..	..	64
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	..	..	..	49
Finnmark politidistrikt	..	19	19	170
Narkotikalovbrudd	..	..	4	..
Seksuallovbrudd	..	..	..	..
Skadeverk	..	..	..	10
Trafikklovbrudd	..	..	8	50
Vinningslovbrudd	..	..	..	18
Voldslovbrudd	..	..	..	7
Økonomilovbrudd	..	4	..	50
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	..	9	..	32
Særorgan eller uoppgitt politidistrikt	..	..	..	..
Totalsum	13 561	15 620	21 161	26 621
Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall				
* Tall for 2024 angir påtaleavgjorte saker i perioden januar–november, mens øvrige år viser tall for hele året. Ettersom registeruttrekkene som 2024-tallene bygger på er tatt ut fra ikke-fryste databaser vil det kunne forekomme differanser mellom disse tabellene (uttrekksdato 20-12-2024) og tidligere oversendt statistikk (jf. riksadvokatens innspill til svar på spørsmål 593 og 602 i Stortinget).				
** F.o.m. 2023 ble avgjørelseskoden "Henlagt, manglende saksbehandlingskapasitet" endret til "Henlagt, uforholdsmessig ressursbruk". I tabellen er de to avgjørelseskodene sammenslått.				
*** Verdier på 3 eller mindre er undertrykket (prikket) av personvern hensyn. I tilfeller der den undertrykte verdien kan regnes ut via sumkategorier er sekundærundertrykking av den nest laveste verdien foretatt.				

Påtaleavgjorte saker henlagt pga. kapasitet/uforholdsmessig ressursbruk** og med mistenkt eller siktet i sak****, etter politidistrikt (eier) og kriminalitetstype***	2021	2022	2023	2024*
Oslo politidistrikt	2 723	2 788	2 895	2 796
Narkotikalovbrudd	359	316	330	384
Seksuallovbrudd	42	16	8	4
Skadeverk	131	121	144	143
Trafikklovbrudd	109	139	143	123
Vinningslovbrudd	529	576	632	563
Voldslovbrudd	117	104	80	38
Økonomilovbrudd	953	1 054	1 084	1 124
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	483	462	474	417
Øst politidistrikt	961	1 000	1 658	1 684
Narkotikalovbrudd	88	96	172	304
Seksuallovbrudd	..	..	5	..
Skadeverk	53	47	76	86
Trafikklovbrudd	95	127	175	186
Vinningslovbrudd	194	169	402	303
Voldslovbrudd	..	..	59	..
Økonomilovbrudd	267	263	488	466
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	204	254	281	298
Innlandet politidistrikt	472	335	309	1 096
Narkotikalovbrudd	60	42	39	148
Seksuallovbrudd	..	..	..	..
Skadeverk	26	19	17	57
Trafikklovbrudd	55	70	67	157
Vinningslovbrudd	80	54	40	170
Voldslovbrudd	..	..	..	..
Økonomilovbrudd	147	76	86	259
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	91	68	54	252
Sør-Øst politidistrikt	738	1 079	1 496	2 468
Narkotikalovbrudd	154	178	222	353
Seksuallovbrudd	..	..	..	12
Skadeverk	38	70	85	161
Trafikklovbrudd	33	52	91	182
Vinningslovbrudd	157	237	321	627
Voldslovbrudd	..	..	..	38
Økonomilovbrudd	202	294	470	685
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	134	219	273	410
Agder politidistrikt	728	788	1 288	1 106
Narkotikalovbrudd	134	110	165	152

Seksuallovbrudd	5	7	6	8
Skadeverk	54	56	78	66
Trafikklovbrudd	32	54	108	70
Vinningslovbrudd	115	148	299	296
Voldslovbrudd	31	48	151	109
Økonomilovbrudd	160	170	246	184
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	197	195	235	221
Sør-Vest politidistrikt	1 273	1 297	2 104	2 183
Narkotikalovbrudd	220	251	306	410
Seksuallovbrudd	..	..	5	10
Skadeverk	57	55	97	103
Trafikklovbrudd	65	72	133	113
Vinningslovbrudd	475	411	687	560
Voldslovbrudd	..	..	104	142
Økonomilovbrudd	248	249	385	362
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	179	221	387	483
Vest politidistrikt	471	530	726	2 011
Narkotikalovbrudd	54	51	101	289
Seksuallovbrudd	..	..	4	26
Skadeverk	..	..	26	72
Trafikklovbrudd	204	197	145	217
Vinningslovbrudd	101	156	227	717
Voldslovbrudd	8	12	26	167
Økonomilovbrudd	57	40	75	273
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	40	63	122	250
Møre og Romsdal politidistrikt	..	7	4	16
Narkotikalovbrudd	..	..	..	..
Seksuallovbrudd	..	..	..	..
Skadeverk	..	..	..	..
Trafikklovbrudd	..	..	..	..
Vinningslovbrudd	..	..	..	..
Voldslovbrudd	..	..	..	6
Økonomilovbrudd	..	..	..	..
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	..	..	..	..
Trøndelag politidistrikt	109	128	619	1 227
Narkotikalovbrudd	..	12	..	71
Seksuallovbrudd	..	..	..	..
Skadeverk	..	..	44	..
Trafikklovbrudd	91	82	147	241
Vinningslovbrudd	..	9	115	250
Voldslovbrudd	..	..	29	80

Økonomilovbrudd	7	5	123	207
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	5	17	132	312
Nordland politidistrikt	..	9	6	42
Narkotikalovbrudd	..	..	..	..
Seksuallovbrudd	..	..	..	..
Skadeverk	..	..	..	..
Trafikklovbrudd	..	4	..	5
Vinningslovbrudd	..	..	..	8
Voldslovbrudd	..	..	..	..
Økonomilovbrudd	..	..	..	9
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	..	..	..	13
Troms politidistrikt	..	..	..	124
Narkotikalovbrudd	..	..	..	33
Seksuallovbrudd	..	..	..	..
Skadeverk	..	..	..	10
Trafikklovbrudd	..	..	..	..
Vinningslovbrudd	..	..	..	5
Voldslovbrudd	..	..	..	13
Økonomilovbrudd	..	..	..	21
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	..	..	..	39
Finnmark politidistrikt	..	18	18	124
Narkotikalovbrudd	..	..	4	..
Seksuallovbrudd	..	..	..	..
Skadeverk	..	..	..	5
Trafikklovbrudd	..	..	7	48
Vinningslovbrudd	..	..	..	9
Voldslovbrudd	..	..	..	7
Økonomilovbrudd	..	4	..	22
Annen kriminalitet (inkl. miljø- og arbeidsmiljølovbrudd)	..	9	..	31
Særorgan eller uoppgitt politidistrikt	..	..	..	..
Totalsum	7 477	7 982	11 124	14 880
Kilde: Straffesaksregisteret (Strasak), fryste tall				

* Tall for 2024 angir påtaleavgjorte saker i perioden januar–november, mens øvrige år viser tall for hele året. Ettersom registeruttrekkene som 2024-tallene bygger på er tatt ut fra ikke-fryste databaser vil det kunne forekomme differanser mellom disse tabellene (uttrekkstidsdato 20-12-2024) og tidligere oversendt statistikk (jf. riksadvokatens innspill til svar på spørsmål 593 og 602 i Stortinget).

** F.o.m. 2023 ble avgjørelseskoden “Henlagt, manglende saksbehandlingskapasitet” endret til “Henlagt, uforholdsmessig ressursbruk”. I tabellen er de to avgjørelseskodene sammenslått.

*** Verdier på 3 eller mindre er undertrykket (prikket) av personvern hensyn. I tilfeller der den undertrykte verdien kan regnes ut via sumkategorier er sekundærundertrykking av den nest laveste verdien foretatt.

**** Av sakene med registrert gjerningsperson er mellom 85 og 89 prosent av gjerningspersonene registrert med rollen “mistenkt”

SPØRSMÅL NR. 721**Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Marian Hussein****Besvart 23. desember 2024 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

For å sikre at skattepengene kommer fellesskapet til gode i form av gode velferdsytelser til innbyggerne, og ikke ender opp hos kommersielle aktører er det viktig å ha kunnskap om hvilken kategori de ulike tilbyderne hører til. Etter spørsmål i Stortinget er det sådd tvil om situasjonen blant tilbyderne innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Kan statsråden avklare om han mener Mestringshusene AS er en ideell aktør eller ikke og begrunne svaret?

BEGRUNNELSE:

NOU 2024:1 Definisjon og registrering av ideelle velferdsaktører definerer forskjellen mellom ideelle og kommersielle velferdsaktører som leverer offentlig finansierte velferdstjenester. Formålet med denne grensegangen er blant annet å forenkle oppgaven til offentlige myndigheter som ønsker å prioritere ideelle velferdsaktører under tildelingsprosesser og for å lette arbeidet med innsyn og kontroll.

Å prioritere ideelle velferdsaktører er i tråd med Hurdalsplattformen, der Regjeringen sier den vil videreutvikle samarbeidet med ideelle aktører i sektoren og utnytte handlingsrommet i anskaffelsesregelverket for å prioritere ideelle tjenesteytere og langsiktige avtaler basert på kvalitet.

I Stortingets spørretime 20.11.2024 uttalte statsråd Vestre at det bare er én kommersiell aktør som er blant vinnerne av Helse Sør-Øst sitt anbud for TSB; nemlig Vitalis. Blant anbudsvinnerne finnes imidlertid også, ifølge HSØs hjemmesider, Mestringshusene AS. De definerer seg selv som ideelle, men i henhold til gjeldende juridiske definisjoner er de åpenbart kommersielle.

Mestringshusene AS, er eid av de tre investerings-selskapene Mlo Invest AS, Sinnro Invest AS og Scandia Healthcare AS. Scandia Healthcare AS eies av HI Capital AS, som igjen er heleid av Hospitality Invest AS. Sistnevnte er i all hovedsak eid av investorbrødrene Roger og Kristian Adolfsen, som driver kommersielle selskaper innenfor en rekke velferdstjenester. Mlo Invest AS eies av Andre Olsvik, mens de største eierne av Sinnro Invest er selskapene Koj Invest AS eid av Kristin Omholt-Jensen, og Uroboros AS eid av Olaf Christian Valeur og Ingvild Ragna Myhre. I Mestringshusene AS sitt styre sitter Nina Hjørdis Torp Høisæter, som representant for A-aksjonærene. Høisæter har lang fartstid i Adolfsen- selskapene Aberia og Nor-

landia, som drives kommersielt innenfor barnevern og barnehage.

Det er av stor interesse om statsråden mener at Mestringshusene AS er en ideell aktør, eller om statsråden bare var unøyaktig i Stortingets spørretime, da et skille mellom kommersielle og ideelle aktører i velferden er avgjørende for muligheten til politisk styring og prioritering av ideelle aktører i velferden.

Svar:

Jeg vil innledningsvis minne om at anskaffelsen av tverrfaglig spesialisert rusbehandling i Helse Sør-Øst ikke var reservert for ideelle aktører. Helse Sør-Øst RHF har opplyst at de derfor heller ikke har gjort noen vurdering av hvilke leverandører som eventuelt er å anse som ideelle eller kommersielle.

Jeg ser at Mestringshusene AS selv definerer seg som ideelle på sin egen hjemmeside. Spørsmålet om hvorvidt en aktør faktisk er en ideell eller en kommersiell virksomhet er imidlertid en helhetsvurdering, og som er sammensatt av mange faktorer. Det vil for eksempel være relevant å vurdere organisasjonens formål, bruken og forvaltningen av overskudd/vederlagsbetaling/utbytte, om en organisasjon er omfattet av regelen om skattefritak for ideelle organisasjoner, selve organisasjonsformen, registrering i enhets- og frivillighetsregisteret osv. Helse- og omsorgsdepartementet har ikke gjort en slik konkret vurdering av Mestringshusene AS.

Denne litt uavklarte situasjonen rundt status for virksomhetene, kombinert med at det heller ikke har vært et behov for å faktisk avklare status, har nok bidratt til en ikke helt tydelig gresedragning mellom antallet ideelle og kommersielle tilbydere. Helse Sør-Øst RHF har imidlertid opplyst at de delytelser hvor de to omtalte virksomhetene i spørsmålet fikk tildeling, nå er avlyst på grunn av en feil i anskaffelsen.

SPØRSMÅL NR. 722**Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 6. januar 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Kunnskapssektorens innkjøpssentral SIKT skal på nyåret inngå nye avtaler for innkjøp av datautstyr. For universitetstilsette rundt om i heile landet er det viktig at kontraktane med HewlettPackard og Ex Libris ikkje vert fornya, då dette er selskap som bidrar til Israels ulovlege okkupasjon av palestinske område.

Korleis vil kunnskapsministeren gjera det tydeleg overfor SIKT at selskap knytt til folkerettsbrot ikkje eignar seg som leverandør til norsk kunnskapssektor, i tråd med DFØs rettleiar av 18. november 2024?

GRUNNGJEVING:

531 tilsette ved norske universitet og høgskular ber i Khrono den 12. desember regjeringa om ein hasteinstruks om innkjøpsetisk praksis i offentlig sektor "som viser til ICJ og tar folkemordkonvensjonen til følge". Dei viser til at den norske kunnskapssektoren kjøper og tar i

bruk ei rekke varer og tenester frå selskap knytt til Israels folkerettsbrot i palestinske område.

Då SV tidlegare i haust la fram forslag i Stortinget om at offentlig sektor skulle illeggast plikt til å avvisa samhandel med selskap som bidrar til folkerettsbrot, svarte regjeringa at dette vil bli vurdert i ny lov om offentlege innkjøp. Som dei tilsette i universitets- og høgskulesektoren peikar på, vil det ikkje vera tilstrekkeleg å visa til ei komande lov når nye kontraktar skal inngåast på nyåret.

Svar:

Sikt – kunnskapssektorens tenesteleverandør kjøper inn og forvaltar ei lang rekke digitale fellestenester til bruk i kunnskapssektoren. Eg legg til grunn at Sikt som ei statleg verksemd etterlever dei reglar og anbefalingar som gjeld for offentlege innkjøp. Sikt har opplyst om at dei er kjende med dei skjerpa varsemdsvurderingane som skal gjerast når det er risiko for brot på folkeretten.

SPØRSMÅL NR. 723**Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Sivert Bjørnstad****Besvart 6. januar 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Kan jeg be statsråden redegjøre for hvilke vilkår som er bak lånet til Morrow på 1,5 mrd. kroner og hva som er beregnede tapsavsetninger for lånet på 1,1 mrd. kroner på «markedsmessige vilkår», og dersom statsråden ikke kan redegjøre, kan jeg be om en begrunnelse for hvorfor, samt hvilke vurderinger statsråden har gjort rundt åpenhet i saken?

BEGRUNNELSE:

Åpenhet er en av Norges styrker i politiske prosesser. Åpenhet er en grunnleggende verdi i norsk demokrati, og er en av våre viktigste faktorer for at folk skal ha tillit til sine egne folkevalgte.

Nylig kom det frem at batterifabrikken Morrow får et statlig lån på 1,5 mrd. kroner. Av summen er det kun 400 millioner kroner som kommer av regjeringens pott på fem milliarder kroner tilknyttet Grønn Industrifinansiering, som er behandlet i Stortinget og som har en kjent tapsavsetning på 35 prosent. De ytterligere 1,1 mrd. kronene i lån er gitt på «markedsmessige betingelser» til Morrow, som er en bedrift som opererer i et marked uten tilgjengelig kapital. Hva som er markedsmessige vilkår for et lån på 1,1 mrd. kroner i et marked uten tilgjengelig kapital må kunne beskrives som særs usikkert.

I en artikkel i Dagens Næringsliv 18. desember kommer det frem gjennom kommunikasjonsdirektør i Morrow, Naja Boone, at Innovasjon Norge har stilt krav til konfidensialitet rundt lånebetingelsene. Dersom påstanden stemmer, og det er Innovasjon Norge som har

satt krav til at betingelsene holdes hemmelig, bør det ligge særskilte begrunnelser, i all tid selskapets utlån finansieres gjennom kreditt fra staten.

Svar:

Denne regjeringen fører en aktiv næringspolitikk. Blant annet benyttes ordninger i det næringsrettede virkemiddelapparatet for å utløse private investeringer som skal bidra til å realisere nyskapende industriprosjekter og skape arbeidsplasser.

Gjennom budsjettforliket med SV i fjor besluttet Stortinget at regjeringen skulle etablere en Grønn industrifinansierungsordning. Det har regjeringen levert på. Jeg er tilfreds med at ordningen er operativ og at Innovasjon Norge har gitt de første tilsagnene over ordningen. Dette en ordning det er bred etterspørsel etter. Ordningen er et kraftig virkemiddel som skal bidra til å skape arbeidsplasser og realisere nyskapende grønne industriprosjekter.

Både offentlighetsloven og lov om Innovasjon Norge gir rammer for offentliggjøring av informasjon om

finansiering fra Innovasjon Norge. Innovasjon Norge offentliggjør informasjon om positive vedtak på sine hjemmesider, men de er også begrenset av taushetsplikten i lov om Innovasjon Norge § 27. De omtalte tilsagnene til Morrow omhandler lån på markedsmessige vilkår. Det vil si at lånevilkårene minimum skal oppfylle betingelser om blant annet rentenivå og sikkerhet som stilles i veiledningen om markedsmessige lån fra EFTAs overvåkingsorgan.

På Innovasjon Norges nettsider fremgår det at de to tilsagnene som til sammen utgjør 1,1 mrd. kroner, er gitt under ordningen for lavrisikolån. Under denne ordningen er det lagt til grunn lignende egenkapitalkrav som i private banker. Det gjøres dermed ikke tapsavsetninger slik som det er beskrevet i Prop. 104 S (2023–2024) for ordningen Grønn industrifinansiering.

Når det gjelder spesifikke opplysninger om lånevilkår for Morrow Batteries ASA, er det min vurdering at dette er omfattet av taushetsplikten i lov om Innovasjon Norge § 27.

SPØRSMÅL NR. 724

Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 7. januar 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Har statsråden og det resterende regjeringskollegiet tenkte å avstå fra å delta på det norske herrelandslaget sine kamper mot Israel?

BEGRUNNELSE:

Det norske herrelandslaget i fotball skal møte det israelske herrelandslaget i forbindelse med gruppespillet i forkant av verdensmesterskapet i 2026. Denne trekningen har allerede skapt kontroverser, grunnet det pågående folkemordet som israelske styresmakter står bak i Gaza og den pågående og ekspanderende okkupasjonen av Vestbredden. Norge har anerkjent Palestina som stat, og fordømt Israels handlinger.

Likevel har statsråden og resten av regjeringen gjort lite for å innføre sanksjoner mot Israel, slik den har mot Russland. Det russiske landslaget i fotball er allerede utestengt fra de viktige internasjonale mesterskapene, som følge av fullskalainvasjonen av Ukraina. Israelske

utøvere får fortsatt representere sitt land i internasjonale idrettsarrangementer.

Det er en sterk tradisjon at representanter fra regjeringen deltar på hjemmekamper på Ullevål, men Rødt mener at akkurat hjemmekampen mot Israel bør regjeringen avstå fra. For Rødt handler dette om å sende et tydelig signal om at folkemord ikke har noe i fotballen å gjøre.

Svar:

Når det gjelder deltakelse fra enkelte land i ulike idrettsarrangement og turneringer, er dette opp til idretten selv å bestemme. Jeg som kultur- og likestillingsminister har ikke denne myndigheten, og statlig instruering i idrettens politiske prosesser er ikke en del av den norske idrettsmodellen, eller den norske regjeringens politikk. Det internasjonale fotballforbundet, FIFA, har bestemt at Israel kan delta i kvalifiseringen til neste fotball-VM. En eventuell reaksjon mot denne beslutningen er det opp til norsk idrett og Norges Fotballforbund å vurdere.

På generelt grunnlag er regjeringen imot boikott av Israel samtidig som vårt budskap både til Israel og Hamas er klart og tydelig. Konflikten i Gaza har skapt ufattelige lidelser. Norge arbeider systematisk for å bidra til våpenhvile, frigivelse av gislene og en slutt på krigen, og til varige, politiske løsninger basert på respekt for folkeretten. Vi gjør samtidig det vi kan for å styrke den humanitære innsatsen, og sørge for økt humanitær tilgang i Gaza.

Å overvære hjemmekamper for landslaget i fotball er noe jeg som kultur- og likestillingsminister fra tid til annen gjør dersom det er forenelig med øvrig program. Departementet har ikke mottatt invitasjon til de nevnte kamper. Jeg vil ellers bemerke at jeg som kultur- og likestillingsminister anser det som lite aktuelt å overvære en kvalifiseringskamp for Norge på bortebane uansett motstander.

SPØRSMÅL NR. 725

Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 2. januar 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Det kommer nå stadig henvendelser om at muligheten til å få behandling blir vanskeligere fordi søknader avslås.

Kan statsråden redegjøre for om det finnes statistikk over antall søknader om behandling opp mot avslag på behandling, fordelt på områdene rus, psykiatri og spesialisthelsetjenesten?

at vi i perioden får en markant reduksjon i ventetidene. I Ventetidsløftet følger vi også med på andre data og indikatorer, herunder avvisning av henvisninger, slik at arbeidet med reduksjon av ventetider ikke gir uheldige vridningseffekter eller andre utilsiktede konsekvenser.

BEGRUNNELSE:

Dersom det finnes slik statistikk ber jeg om at statistikken for de siste fem årene sendes i excel-format. Gjerne satt opp med kvartal eller månedlig. Ber også om at oversikten inneholder data for perioden det finnes tall for i 2024.

Svar:

Til dette spørsmålet har Helse- og omsorgsdepartementet innhentet informasjon fra Norsk pasientregister ved Folkehelseinstituttet (FHI). FHI understreker at tallene er beheftet med noe usikkerhet da ikke alle helseforetak i tilstrekkelig grad rapporterer sektortilknytning på avviste henvisninger (somatikk, psykisk helsevern voksne, psykisk helsevern barn og unge og rusbehandling). FHI har derfor brukt avdelingskoder for å tilnærme seg inndeling etter sektorer, noe som gjør at spesielt tallene for rusbehandling vil være beheftet med usikkerhet.

Vedlagt finnes en oversikt over antall nyhenviste og antall og andel avviste per måned og år for perioden 2019 – november 2024. Tallene viser samlet oversikt, samt for hver av de fire sektorene.

I Ventetidsløftet har regjeringen og partnerne forpliktet seg til å jobbe sammen for å snu trenden og sørge for en nedgang i gjennomsnittlig ventetid i 2024 og 2025, slik

SPØRSMÅL NR. 726**Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Rauand Ismail****Besvart 7. januar 2025 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere endringer i mandatet til Etikkrådet for å sikre at Oljefondet trekker seg helt ut av investeringer i selskaper som bidrar til eller er involvert i Israels ulovlige okkupasjon av palestinske områder og ulovlige bosettinger?

BEGRUNNELSE:

Den 3. desember 2024 offentliggjorde Norges Banks hovedstyre at de har besluttet å utelukke selskapet Bezeq The Israeli Telecommunication Corp Ltd “grunnet uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til alvorlige krenkelser av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner”, jf. det atferdsbaserte kriteriet i Retningslinjer for observasjon og utelukkelse fra Statens pensjonsfond utland § 4 første ledd bokstav b). Denne avgjørelsen ble fattet basert på en tilråding fra Etikkrådet 30. august 2024.

Det er likevel flere aktører som påpeker at det gjennstår investeringer i selskaper som medvirker til opprettholdelsen av Israels ulovlige okkupasjon av palestinske områder og bosettinger. Den 26. november 2024 omtalte FriFagbevegelse en rapport fra samarbeidsorganisasjonen Don't Buy Into Occupation, som avdekker at Oljefondet har investert over 220 milliarder kroner i slike selskaper og konserner. Halvparten av selskapene er «svartelistet» av FN fordi de er involvert i de ulovlige bosettingene.

I samme sak presiserte kommunikasjonssjef i Norges Bank Investment Management at fondet investerer i henhold til mandatet fra Finansdepartementet, og det har ikke vært noen endring i mandatet siden i sommer. Selv om det er Etikkrådet som vurderer selskaper opp mot de etiske retningslinjene, er det statsrådets ansvar å gi Etikkrådet et tilstrekkelig mandat.

Svar:

Norge har i lang tid vært tydelig på at den israelske bosettingspolitikken på okkupert land er i strid med folkeretten og må opphøre.

Etikkrådet for Statens pensjonsfond utland (SPU) har i brev til Finansdepartementet 30. august 2024 redegjort for sitt arbeid med å vurdere selskaper i fondets portefølje med tilknytning til Vestbredden og Gaza, jf. omtale i Nasjonalbudsjettet 2025 (Meld. St. 1 (2024-2025)). Etikkrådet understreker at det er bred internasjonal enighet om at bosettingene på okkupert område på Vestbredden er folkerettsstridige. Rådet har satt i verk en bredere

gjennomgang av selskaper i SPU's portefølje med ulik tilknytning til bosettingene. Utgangspunktet for denne gjennomgangen er særlig de føringene som kan utledes av den internasjonale domstolen i Haag (ICJ) sin rådgivende uttalelse 19. juli 2024. Etikkrådet vurderer også om selskaper med en mindre direkte tilknytning til normbruddene på Vestbredden enn det som tidligere har vært lagt til grunn, også bør anbefales utelukket fra fondet. Ti israelske selskaper er hittil utelukket fra SPU på bakgrunn av virksomhet der.

Redegjørelsen fra Etikkrådet er grundig og klargjørende. Det kommer tydelig frem at Etikkrådets skjønnutøvelse tar inn over seg endringer i både konfliktnivået og normutviklingen. Det kommer også tydelig frem at det er rom for dette innenfor de gjeldende etiske retningslinjene.

Jeg mener vi har et godt rammeverk for å ivareta at SPU ikke skal være investert i selskaper hvor det er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for grove brudd på etiske normer. Rammeverket ble sist revidert i etterkant av Etikktutvalgets utredning i 2020 (NOU 2020: 7 Verdier og ansvar) og har bred støtte i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 727**Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 7. januar 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Energiministerens påstander forrige uke om at prisforskjellene og urettferdigheten NO2 erfarer ikke var faktuelle, men mediedrevet, og at NO1 tidvis i det siste hadde opplevd det samme og var i samme situasjon, er foruroligende. Dette utsagnet er problematisk og gir muligens svar på hvorfor Støre regjeringen ikke har kommet med noen tiltak for å avhjelpe NO2.

Statsråden bes avklare om han mener NO2 og NO1 er like, gjerne grunngi dette med faktiske tall, og avklare om denne oppfattelsen er årsaken til manglende NO2 tiltak?

BEGRUNNELSE:

Fredag 13. desember ble “Endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutgifter debattert i Stortinget”. Statsråden viste da til at de siste tiders priser hadde vært ganske like i både prisregion NO2 og NO1 og påsto fra talerstolen at han ikke forsto alt ståket rundt de høye NO2 prisene. Statsråden mente derimot dette var medieskapt og undret samtidig på hva forskjellen på prisregion NO1 og NO2 egentlig var. Statsråden har siden tiltredelsen bagatellisert utfordringene NO2 opplever, selv om NO2 har vedvarende høyere priser enn andre prisregioner, I 3 kvartal i år var prisene dobbelt så høy i NO2 som NO1. Dette på tross av den enorme kraftproduksjon som foregår i NO2, mangedobbelte av det som produseres i NO1.

Svar:

Jeg vil først understreke at regjeringen er opptatt av å sikre stabile og forutsigbare kraftpriser for husholdninger og næringsliv i hele landet. Jeg vil blant annet trekke fram at vi allerede høsten 2021 innførte en strømsøtte for husholdninger som har kommet alle de som har opplevd høye strømpriser til gode. Så langt er det utbetalt over 47 milliarder kroner gjennom ordningen, direkte til norske husholdninger. Høsten 2022 innførte vi en midlertidig ordning for å redusere nettleien i områder med høye strømpriser. Den har så langt redusert nettleien til folk i områder med høy strømpris med over 9,2 milliarder kroner for husholdninger og næringsliv. For næringslivet har vi også lagt til rette for god tilgang på fastprisavtaler og prissikring gjennom kontraktsunntak for standard fastpriscontrakter og pilotordningen med EPAD-kontrakter. I desember kunne bedrifter i NO2 inngå fastprisavtale på 59 øre/kWh.

I 2024 har den gjennomsnittlige kraftprisen i NO2 (58 øre/kWh) ligget noe over prisen i NO1 (49 øre/kWh). Dette vil variere fra år til år, og flere faktorer spiller inn. For eksempel bidro høy vannføring og magasinfylling som følge av flommen Hans til perioder med svært lave priser i NO1. Til sammenligning var gjennomsnittsprisen i Tyskland om lag 92 øre/kWh i 2024, rundt 34 øre/kWh høyere enn i NO2.

Regjeringen har iverksatt tiltak som bidrar til å redusere effektene av varierende kraftpriser. Strømsøtteordningen er et sentralt virkemiddel som bidrar til å skjerme husholdningene mot høye strømpriser og dermed også tar ned utslagene av ulike strømpris mellom NO2 og NO1 som representanten er opptatt av.

Jeg kan illustrere dette med et eksempel (beregninger er gjort uten mva. og andre avgifter): I uke 50 i 2024 så vi eksempler på timer med ekstremt høye kraftpriser. I NO2 var gjennomsnittsprisen for uken 158 øre/kWh før strømsøtte. Med strømsøtteordningen, som dekket 90 prosent av strømprisen over 73 øre/kWh, var den gjennomsnittlige prisen for husholdningene om lag 71 øre/kWh. Dette innebærer at husholdningene ble kompensert med 87 øre/kWh i NO2 denne uken. Til sammenligning var gjennomsnittsprisen i NO1 for uke 50 på 126 øre/kWh før strømsøtte, mens den gjennomsnittlige prisen for husholdningene etter strømsøtte var om lag 67 øre/kWh.

Det betyr at selv om forskjellen i gjennomsnittlig kraftpris mellom de to prisområdene var 32 øre/kWh, ble den faktiske forskjellen for husholdningene kun 4 øre/kWh. Dette illustrerer hvordan strømsøtteordningen både reduserer prisene og jevner ut prisforskjellene. Strømsøtten, slik den er innrettet, er derfor et målrettet tiltak.

SPØRSMÅL NR. 728**Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 7. januar 2025 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at regjeringen vil legge frem en sak for Stortinget for å inkorporere FNs konvensjon for rettighetene til personer med nedsett funksjonsevne (CRPD) i norsk lov i løpet av våren 2025, og kan statsråden bekrefte at det da vil legges opp til at CRPD vil inkorporeres i menneskerettsloven?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen lovet regjeringen “å inkorporere FNs konvensjon for rettane til personar med nedsett funksjonsevne (CRPD) i norsk lov”. Nå har saken vært på høring, og de faglige anbefalingene er tydelige på at CRPD bør inkorporeres i menneskerettsloven. Men det er fortsatt mange funksjonsnedsatte som ikke får oppfylt sine rettigheter, og mange kommuner tar ikke situasjonen på tilstrekkelig alvor.

Svar:

Jeg viser til svar sendt Stortinget 17. desember på like-lydende spørsmål.

Vi sier i Hurdalsplattformen at vi vil inkorporere CRPD i norsk lov. Spørsmålet om inkorporering av CRPD i norsk rett er en kompleks sak. Regjeringen nedsatte derfor et ekspertutvalg for å utrede konsekvensene av inkorporering. Utvalgets innstilling er ikke enstemmig. Komplikasjonen i saken reflekteres også i høringsinnspillene. Et flertall av høringsinstansene ønsker inkorporering i menneskerettsloven, men det er også motargumenter som må vurderes nøye. Det er viktig at alle hensyn og nyanser kommer fram og blir grundig vurdert.

Sett i lys av utredningen og resultatene av høringen, ønsker regjeringen å sikre at det gjøres en grundig og fullstendig vurdering av hvordan inkorporering skal skje i norsk rett. Dette innebærer at spørsmålet om hvordan en inkorporering skal skje fortsatt er til vurdering. Jeg vil også understreke at Norge allerede er folkerettslig forpliktet til å følge CRPD, uavhengig av gjennomføringsmåte.

SPØRSMÅL NR. 729**Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 7. januar 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

I en artikkel hos E24 kommer det fram at Equinor har sett på mulighetene for å bygge gasskraftverk med CCS i tilknytning til anlegget på Melkøya.

Hvilken kontakt har det vært mellom statsråden/ departementet i denne saken, har departementet/statsråden gitt Equinor noen råd eller beskjeder i sakens anledning, og kan jeg be om å få tilsendt all korrespondanse og møtereferat mellom Equinor og departementet i sakens anledning?

BEGRUNNELSE:

Saken i E24 som jeg viser til er her: <https://e24.no/energi-og-klima/i/KMrvoe/equinor-vurderte-nytt-kraftgrep-paa-melkoeya>

Svar:

I petroleums- og energisektoren er det opp til de enkelte selskapene å bestemme hvilke prosjekter de til enhver tid ønsker å vurdere og ev. jobbe videre med frem mot en investeringsbeslutning. Departementet er kjent med at Equinor har vurdert om et gasskraftverk med CO₂-håndtering for ytterligere å øke krafttilgangen i Finnmark

kunne være lønnsomt, men at dette arbeidet nå er avsluttet.

I kontakt med departementet våren 2024, orienterte Equinor om de vurderingene selskapet var i gang med. Departementet tok orienteringen til etterretning.

På forespørsel fra Equinor ble det også avholdt et møte der departementet ga selskapet prosessveiledning knyttet til nødvendig myndighetsbehandling hvis selskapet skulle beslutte å gå videre med et slikt prosjekt.

I november orienterte selskapet om vurderingene som var gjort og at arbeidet var avsluttet ettersom det ikke

var kommersielt lønnsomt. Departementet tok informasjonen fra Equinor om selskapets vurderinger til orientering.

Representanten ber i spørsmålet om innsyn i «all korrespondanse og møtereferat mellom Equinor og departementet i sakens anledning». En slik innsynsforespørsel kan rettes til departementet, i tråd med Stortingets forretningsorden § 74. En slik ev. forespørsel vil bli behandlet av departementet på ordinær måte.

SPØRSMÅL NR. 730

Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes

Besvart 2. januar 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan helseministeren bekrefte at fremdriften i byggeprosjektet opprettholdes og hvordan stiller han seg til at det nå skapes ny usikkerhet rundt lokaliseringsspørsmålet på nytt?

BEGRUNNELSE:

I juni 2023 stadfestet og besluttet Støre-regjeringen at det nye sykehuset for Innlandet skal ligge på Moelv. Statsminister Jonas Gahr Støre uttalte på pressekonferansen at han var glad for at regjeringen nå satte punktum for en mer enn 20 år lang sykehusdebatt og at beslutningen var viktig for pasientene og for fagfolkene. Dette skjedde etter at Støre-regjeringen i praksis hadde utsatt prosjekt med to år, etter at regjeringen Solberg våren 2021 gikk inn for å bygge det nye hovedsykehuset i Innlandet på Moelv. Torsdag kom det fram at styret i Helse Sør-Øst vil ha et alternativ i tillegg til Mjøssykehus-alternativet, før de skal avgjøre lånesøknaden i april og at det også kan innebære at hovedsykehuset bygges et annet sted enn Moelv.

Det er helt avgjørende for kvaliteten i helsetilbudet til befolkningen og pasientene i Innlandet at det ikke blir flere utsettelse og skapes mer usikkerhet i denne saken.

Svar:

Regjeringen står fast på at arbeidet med nytt Mjøssykehus i Moelv skal videreføres.

Helse- og omsorgsdepartementet fikk den 20. desember oversendt sak 132-2024 Sykehuset Innlandet HF

– videreutvikling av Sykehuset Innlandet HF, orientering om status og plan for videre arbeid som ble behandlet av styret i Helse Sør-Øst RHF 19. desember 2024. Det går fram av styresaken at Helse Sør-Øst RHF vurderer det som mulig å oversende lånesøknad til Helse- og omsorgsdepartementet etter behandling i styret i april 2025, for vurdering inn mot statsbudsjettet for 2026.

Styreleder Svein Gjødrem har i etterkant av styremøtet presisert at det ikke er riktig at styret i Helse Sør-Øst RHF nå vurderer nye alternativer til det målbildet regjeringen har vedtatt, som er et nytt Mjøssykehus i Moelv. Styret presiserte at ved videre behandling av denne saken trenger styret, i tråd med god saksbehandling, å kunne sammenligne kostnadene ved oppdatert skisseprosjekt med oppdaterte kostnader for det opprinnelige 0+ alternativet fra styresak 102-2022.

SPØRSMÅL NR. 731**Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 7. januar 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss****Spørsmål:**

Kva tanker gjer statsråden seg om situasjonen for Huglo når ferja ikkje går morgenen etter beredskapsturer?

GRUNNGJEVING:

Øya Huglo i Stord kommune har ferja som beredskapsferje ved hendingar om natta. Når beredskapen blir brukt må ferja droppe morgenturene som øyfolket trenger for å komme seg på skule og jobb. Dette hadde aldri vore akseptert andre stader så kvifor skal folket på Huglo og Tysnes / Stord måtte leve med denne usikkerheten og eit tilbud som er usikkert?

Bladet Tysnes har ein omtale av denne problemstillingen på nettavisa si der dei opplyser at fyrste ferjetur i dag går 1155 pga. nattas beredskapstur.

Svar:

Arbeids- og kviletid er regulert i skipssikkerhetsloven §§ 23 og 24. Føremålet med reglane er å vareta tryggleiken til mannskapet, fartøyet og passasjerane. Det er avgjerande for tryggleiken at mannskapet får tilstrekkeleg kvile. Hovudregelen etter skipssikkerhetsloven

§ 24 er at kviletida skal være på minimum ti timar per døgn og 77 timar per veke. Regelverket opnar for at tilsynsmyndigheita (Sjøfartsdirektoratet) kan innvilge dispensasjon slik at mannskapet kan operere med mindre kviletid enn hovudregelen. For personell på passasjerskip med skiftordning i fartsområde 1 og 2, kan direktoratet fastsetje ytterlegare reduksjon av kviletida. Ferja som opererer i sambandet Jektevik – Hodnanes – Nord-Huglo, har fått innvilga ein slik dispensasjon.

Dispensasjonen har blitt forlenga på bakgrunn av Nærings- og fiskeridepartementet si avgjerd 5. juli 2024 om å oppheve fleire av direktoratet sine avslag på søknader om dispensasjon frå kviletidsreglane. Sakene blei sendt tilbake til direktoratet for ny vurdering i første instans. Det blei vidare beslutta at reiarlaga som ville få søknadene sine behandla på nytt, skulle gis mellombels dispensasjon til å operere i samsvar med skiftordninga som sist hadde vore gjeldande i sambandet. Også reiarlag som sender inn nye søknader om dispensasjon, eller anmodar direktoratet om å omgjere tidlegare avslåtte søknader, skulle få innvilga mellombels dispensasjon medan saka pågjekk. Den mellombelse dispensasjonen skulle gjelde inntil sakene er ferdigbehandla, anten ved at direktoratet innvilgar dis-

pensasjonssøknadene eller til departementet fattar avgjerd i ei eventuell klagesak.

I vurderinga av om dispensasjonssøknader skal innvilgast, har Sjøfartsdirektoratet praksis for å vektlegge fartøyet si totale besetning, tryggleiksbemanninga, sambandstype (lokasjon, farvatn, overfartstid, ruteproduksjon mv.), helgetrafikken og eventuelle beredskapsoppgåver. Dersom det er beredskapsoppgåver i sambandet, vil direktoratet eventuelt innvilge søknader under følgjande føresetnad: Om kviletida blir avbroten eller redusert av beredskapsoppdrag, skal mannskapet ha minst seks timar samanhengande kvile straks etter oppdraget. På bakgrunn av til dømes tidspunktet beredskapsoppdraget skjer på og varigheita av oppdraget, kan det være nødvendig å tilføre utkvilt mannskap eller å la ferja ligge i ro inntil tilstrekkeleg kviletid er gjennomført. Dette vil kunne påverke ferja sin ordinære ruteplan

Sjøfartsdirektoratet er ikkje involvert i å lage eller påverke avtalar om beredskapsoppdrag. Dette er kommersielle avtalar som typisk blir inngått mellom fylkeskommunar, helseføretak og transportørar. Det er fylkeskommunen og ferjeoperatøren som er ansvarlege for at rutetrafikken i området blir avvikla i samsvar med kontrakten som er inngått. Direktoratet forventar likevel at ferjeoperatørarar som har beredskapsoppgåver i tillegg til ordinær rute, gjer gode faglege vurderingar av kva effekt gjennomføringa av desse oppdraga har på mannskapet si planlagde kvile.

Eg vil samstundes informere om at det har vore omfattande dialog mellom Sjøfartsdirektoratet og partane om praksis knytt til kviletidsreglar i ferjesamband. Ferjer med beredskapsoppgåver er blant punkta som har vore tema. Etter innspelsmøter sende direktoratet i desember 2024 ut eit forslag til nye kriterium for å innvilge dispensasjonssøknader, og avventar no partane sine tilbakemeldingar til dette.

SPØRSMÅL NR. 732**Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 8. januar 2025 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å endre forskrift om hunder slik at en i større grad kan benytte gentest for å avgjøre om en hund er tillatt innført til Norge?

BEGRUNNELSE:

Da Stortinget behandlet loven om forsvarlig hundehold ble det ikke gjort noen bemerkninger eller endringer i ordlyden om forbudte hunderaser i Norge.

I forskrift om hunder §1 står det fremdeles;

«Det er forbudt å holde, avle eller innføre farlige hunder, eller å innføre sæd eller embryo fra farlige hunder. Hunder av følgende typer, og blandinger der en eller flere av disse er med, anses som farlige hunder, uansett blandingsforhold.»

«Uansett blandingsforhold» står der fremdeles.

Det er nå mulig å rasebestemme en hund ved hjelp av DNA-tester. Rasetestene er blitt veldig sikre, men ikke 100 %. Det kan finnes spor av andre raser i mange rasehunder. Det kan skyldes felles opphav for rasene, eller at det har skjedd innkryssing på et tidspunkt.

Det betyr at så lenge det står «uansett blandingsforhold» vil det nesten alltid finnes spor av ulovlig rase. Dermed er hunden ulovlig i Norge. For at man skal kunne benytte de mulighetene som ligger i å bruke DNA, må ordlyden endres.

På Mattilsynet sine sider står det helt klart hvilke raser og blandinger som er forbudt i Norge. Loven er slik at bevisbyrden ligger hos eier. Det holder at politiet tror at en hund er ulovlig. Hvis ikke eier har stamtavle, chip osv. har politiet lov til å avlive hunden. Den behøver ikke ha gjort noe galt. Den kan avlives bare fordi man tror den er ulovlig, og fordi eier ikke kan bevise at den er lovlig.

Svar:

Eg er kjend med at det foregår ei rask utvekling når det gjeld gentestar for hund, men Politidirektoratet har peika på at bruk av slike testar reiser fleire problemstillingar knytt til beviskrav rundt overlevering, oppbevaring og vurdering av prøver, kvaliteten av testane og referansearkivene, risiko for forfalsking av testsvar m.v. Det vil også være viktig kva for analyse som nyttast, og kva analysen faktisk kan dokumentere.

Når det gjeld vurderinga om at det er “tvil om et dyr er en farlig hund”, jf. hundeforskrifta § 2, kan politi og tollmyndigheit krevje at hundeeigar dokumenterer hunden sin rase eller type. Politiet må då gjere ei heilheitsvurdering, og dokumentasjon som vert lagt fram, må vurderast saman med dei andre bevisa i saken.

I grunngjevinga for spørsmålet seier representanten Strifeldt at «så lenge det står «uansett blandingsforhold» vil det nesten alltid finnes spor av ulovlig rase», og meiner at hunden dermed vil vere ulovleg slik forskriften er utforma i dag.

Det går fram av mitt svar at vurderinga av om det er tale om ei blanding av hundetyper i forskrifta si forstand, vil bero på ei breiare vurdering. Eg meiner difor at ordlyden i forskrifta ikkje er til hinder for å gjere gode vurderingar der også gentestar kan inngå. Eg ser difor ikkje at det er naudsynt eller føremålstenleg å endra forskrifta no. Det kan vera utviklinga når det gjeld slike testar og korleis dei blir brukt og vurdert i forvaltninga kan gjera at vurderingane vert annleis på eit seinare tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 733**Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 8. januar 2025 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil forprosjektet for skytjeneste for lagring av offentlig data i privat regi omfatte planene for behandlingen av også beskyttelsesverdige data og hvis det er tilfelle, hvilke vurderinger har regjeringen lagt til grunn for å avvike fra NSMs råd om at staten må drifte disse dataene i egenregi?

BEGRUNNELSE:

I januar 2023 anbefalte NSM at regjeringen burde gå for et konsept som kombinerer en lukket statlig skyløsning for beskyttelsesverdige data og systemer som må sikres med høy grad av nasjonal kontroll, og en lukket kommersiell sky for beskyttelsesverdige data og systemer som må sikres med middels grad av nasjonal kontroll. Med andre ord en statlig eiet og drevet skytjeneste i tillegg til en løsning som skulle anskaffes fra en kommersiell leverandør.

I november i fjor kom det frem at regjeringen hadde valgt bort rådet fra Nasjonal Sikkerhetsmyndighet om å opprette en statlig eiet og drevet nasjonal skytjeneste til fordel for innkjøp fra en kommersiell leverandør. Forprosjektet skulle etter planen være avsluttet mot slutten av 2024, men var ikke påbegynt så sent som i april.

I den forutgående konseptvalgutredningen anslo NSM at om lag en tredjedel av virksomhetenes data tilhørte en kategori som tilsa at de måtte driftes av staten selv. Vil forprosjektet omfatte planene for behandlingen av også denne kategorien data og hvis det er tilfelle, hvilke vurderinger har regjeringen lagt til grunn for å avvike fra NSMs råd om at staten må drifte disse dataene i egenregi.

Svar:

På oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet har Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), utredet behovet for en nasjonal skytjeneste. Regjeringen jobber nå videre med en etablering. Utredningen som er gjennomført er omfattende og omhandler teknologiske, sikkerhetsrelaterte, organisatoriske, juridiske og økonomiske problemstillinger. Erfaringer fra andre land er også vurdert, med særlig vekt på erfaringer av overføringsverdi til norske forhold.

Det er vurdert konsepter av et bredt spekter. Alle vurderte konsepter legger til grunn tydeliggjøring av regelverk og etablering av et kravsett, men har ulik grad av samordning, konkurranseutsetting og egenregi av skytjenester. Utredningen har vært til ekstern kvalitetssikring.

Regjeringen er på god vei til å realisere en nasjonal skytjeneste. Arbeidet er tatt videre, og regjeringen har valgt konsept for tiltaket. Det planlegges for en lukket skytjeneste, der det inngås avtale med en eller få leverandører som skal eie, levere, videreutvikle og drifte tjenesten. Det skal stilles krav til nasjonal kontroll av skytjenesten som leverandører må tilfredsstille og gi garantier for. I tillegg skal regelverket for skytjenester tydeliggjøres og styrkes.

Arbeidet med nasjonal skytjeneste skal ta utgangspunkt i at skytjenesten defineres som skjermingsverdig infrastruktur etter sikkerhetsloven, og at det gjøres en sikkerhetsgradert anskaffelse.

Et forprosjekt vil utrede detaljene. Et slikt utgangspunkt gir staten tilgang på kompetanse og ressurser. Kompetanse på IT og digital sikkerhet er en knapp ressurs både nasjonalt og internasjonalt. Det er ingen tvil om at næringslivet også besitter betydelig innovasjonskraft. I tillegg vil et slikt utgangspunkt for en skytjeneste relativt raskt kunne levere tjenester. Realiseringen av en nasjonal skytjeneste er, som jeg har gitt uttrykk for, et veldig viktig prosjekt for Senterpartiet og Arbeiderpartiet i regjering, hvor målet i bunnen er å styrke den digitale motstandskraften og sikkerheten i samfunnet.

Jeg kan også nevne at det er store forskjeller i investerings- og driftskostnader mellom vurderte konsepter, hvor konseptet om en lukket statlig skytjeneste er det dyreste. NSMs konseptvalgutredning (KVU) viser også til en større usikkerhet mht. samfunnsøkonomiske gevinster enn hva som er vanlig for KVUer. En av ekstern kvalitetssikrer viktigste anbefalinger var å ikke gå videre med konseptet om en lukket statlig skytjeneste gitt denne usikkerheten.

Min vurdering er at valgt konsept, og de føringer som er lagt for arbeidet, langt på vei følger de råd som NSM har gitt i KVUen. NSM vil også være involvert i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 734**Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 7. januar 2025 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva tenker helse- og omsorgsministeren om dette, og vil han ta initiativ til at det også skal lagres glutenfritt korn?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med oppbyggingen av beredskapslager for korn, viser det seg at det ikke er planer for lagring av glutenfritt korn.

Svar:

Innledningsvis vil jeg få påpeke at jeg er veldig glad for at det nå kommer på plass et beredskapslager for matkorn. Det er den enkelte markedsaktørs ansvar å sørge for at et bredt spekter av nødvendige varer er tilgjengelige, men med et beredskapslager har myndighetene større mulighet til å sikre befolkningen tilgang til matkorn dersom det skulle oppstå store forstyrrelser i de internasjonale handelssystemene eller svikt i den nasjonale produksjonen – for eksempel som følge av sikkerhetspolitiske kriser eller ekstreme værhendelser.

Som representant Larsen påpeker er det i de innledende anbudsprosessene ikke spesifisert at noe av kornet skal være glutenfritt. Personer med cøliaki eller intoleranse/allergi overfor glutenholdig korn kan ikke spise glutenholdig mat, og vil derfor ikke ha direkte nytte av dette matkornet. Hvor hyppig cøliaki forekommer i Norge vet vi

ikke med sikkerhet, men det er grunn til å anta at omtrent 1-2 prosent av den norske befolkning har cøliaki. I tillegg oppgir en del å være overfølsomme for gluten. Norsk cøliakiforening antar at det er 7-8 prosent av befolkningen som ikke tåler gluten eller andre stoffer i hveten.

Jeg støtter representant Larsen i at denne gruppen også må ivaretas i en krisesituasjon. I følge Landbruks- og matdepartementet, som er ansvarlig departement for beredskapslagring av matkorn, vil det i praksis være vanskelig å innlemme glutenfritt korn i dagens beredskapslager. De vurderer at ordningen likevel vil kunne bidra til bedre forsyningssikkerhet også for glutenfrie produkter ved at etterspørselen etter glutenfrie produkter fra andre forbruker-grupper i en krisesituasjon vil kunne reduseres. Dersom tilgangen til glutenfritt korn skulle reduseres, er det også andre mekanismer enn beredskapslagring som kan benyttes for å sikre tilgangen. Høsten 2024 var det for eksempel svikt i tilgangen til norsk glutenfri havre pga. utfordrende værforhold, og da la myndighetene til rette for at glutenfri havre kunne importeres med redusert tollavgiftsats. Videre gir næringsberedskapsloven hjemmel til å regulere salget av glutenfrie produkter i visse situasjoner slik at glutenfrie produkter kan forbeholdes personer med cøliaki. Landbruks- og matdepartementet vurderer derfor at det skal være mulig å også ivareta cøliakere i en eventuell krisesituasjon, selv om det i dagens beredskapsordning for matkorn ikke lagres glutenfritt korn.

SPØRSMÅL NR. 735**Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 13. januar 2025 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva er utviklingen av gjennomsnittsfordelen i beskatningen av firmabil siste ti år, og hva er utviklingen i kostnader for bilhold i samme periode?

Svar:

Fordelen av å kunne bruke firmabil til privat kjøring fastsettes etter hovedregelen ved en sjablongmessig metode. Det gir et regelverk som er enkelt å praktisere og håndheve. Samtidig tar sjablongen for privat bruk av firmabil og egen yrkesbil også hensyn til individuelle forskjeller mellom bilers verdi og alder.

Inntektstillegget for privat bruk av bil for inntektsåret 2024 settes etter hovedregelen til 30 pst. av bilens listepris som ny inntil listepris på 351 700 kroner, som utgjør 105 510 kroner. Utover dette legges det til 20 pst. av den verdien som overstiger 351 700 kroner. Utgangspunktet for å beregne standardtillegg for privat bruk av bil er som hovedregel 100 pst. av listepris som ny hvis yrkeskjøringen i inntektsåret er 40 000 km eller mindre og 75 pst. av listepris som ny hvis yrkeskjøringen i inntektsåret overstiger 40 000 km. Beregningsgrunnlagene reduseres med 25 pst. hvis bilen er 3 år eller eldre per 1. januar i inntektsåret.

Dersom man har benyttet arbeidsgivers yrkesbil til private reiser gjelder særlige regler for verdsettelse av

fordelen, enten gjennom en særskilt sjablongmetode beskrevet nærmere i Skatte-ABC, eller etter kilometersats. For 2025 er satsen for beregning av trekkpliktig privat fordel basert på faktisk bruk 3,40 kroner per km uansett kjørelengde.

I særlige tilfeller hvor listeprisen klart ikke står i forhold til fordelene ved den private bruken, kan fordelene fastsettes ved skjønn. Reglene om skønnsfastsetting av fordelene brukes kun hvor privat fordel avviker betydelig fra fastsetting etter standardreglene, og er nærmere beskrevet i Skatte-ABC.

Tabell 1 viser utviklingen i gjennomsnittlig innberettet fordel av fri bil i arbeidsforhold.

Tabell 1 Gjennomsnittlig innberettet fordel av fri bil. 2014–2023. Kroner

År	Gjennomsnitt innberettet beløp (kr)
2014	84 500
2015	85 200
2016	79 200
2017	74 400
2018	72 900
2019	70 000
2020	67 500
2021	65 700
2022	68 700
2023	73 300

Kilde: Statistisk sentralbyrå, tabell 10454.

Finansdepartementet har ikke tilgjengelig statistikk for utviklingen i kostnader for bilhold for de siste ti år. Kostnadene ved bilhold vil variere betydelig med blant annet bilens alder, listepris som ny, årlig kjørelengde og energikilde.

Vedlegg:

Antall nyhenviste, antall og andel avviste henvisninger, totalt. 2019 tom november 2024

År	Måned	Antall nyhenviste	Antall avviste henvisninger	Andel avviste henvisninger
2019				
	Jan 2019	124971	7015	5,31 %
	Feb 2019	114262	6853	5,66%
	Mar 2019	123132	7501	5,74%
	Apr2019	106319	6642	5,88%
	Mai 2019	120166	7222	5,67%
	Jun 2019	114063	7485	6,16%
	Jul2019	84125	5416	6,05 %
	Aug 2019	105096	5591	5,05 %
	Sep 2019	123157	7467	5,72 %
	Okt 2019	131233	8147	5,85 %
	Nov 2019	123183	7569	5,79%
	Des 2019	102266	6530	6,00%
2019 Totalt		1371973	83438	5,73%
2020				
	Jan 2020	124687	7244	5,49 %
	Feb 2020	114501	7484	6,14%
	Mar 2020	89955	6993	7,21 %
	Apr2020	64877	4230	6,12 %
	Mai 2020	94995	5674	5,64%
	Jun 2020	118644	7379	5,86%
	Jul2020	83661	5266	5,92 %
	Aug 2020	97920	5461	5,28%
	Sep 2020	126287	7826	5,84%
	Okt 2020	126856	8104	6,00%
	Nov 2020	124157	8110	6,13 %
	Des 2020	105074	6941	6,20%
2020 Totalt		1271614	80712	5,97%
2021				
	Jan 2021	108550	6335	5,51 %
	Feb 2021	111570	7257	6,11 %
	Mar 2021	127627	8134	5,99%
	Apr2021	114445	7051	5,80%
	Mai 2021	113043	7215	6,00%
	Jun 2021	133232	8904	6,26%
	Jul2021	81646	5257	6,05 %
	Aug 2021	102984	6179	5,66%
	Sep 2021	132378	8637	6,12 %
	Okt 2021	124067	8020	6,07%
	Nov 2021	131234	9110	6,49%
	Des 2021	107515	7729	6,71 %
2021 Totalt		1388291	89828	6,08%

2022				
	Jan 2022	119704	7527	5,92 %
	Feb 2022	113589	7847	6,46%
	Mar 2022	132691	9067	6,40%
	Apr2022	105638	7475	6,61 %
	Mai 2022	129101	9171	6,63 %
	Jun 2022	129806	9509	6,83 %
	Jul2022	78213	5570	6,65 %
	Aug 2022	112125	7313	6,12 %
	Sep 2022	136076	10028	6,86%
	Okt 2022	129550	9686	6,96%
	Nov 2022	139484	10340	6,90%
	Des 2022	111049	8670	7,24%
2022 Totalt		1437026	102203	6,64%
2023				
	Jan 2023	129431	9260	6,68%
	Feb 2023	121577	9824	7,48 %
	Mar 2023	140230	10933	7,23 %
	Apr2023	99565	7910	7,36%
	Mai 2023	119758	9838	7,59%
	Jun 2023	133662	11608	7,99%
	Jul2023	78465	6748	7,92 %
	Aug 2023	111507	8648	7,20%
	Sep 2023	126775	11417	8,26%
	Okt 2023	127879	12353	8,81 %
	Nov 2023	131582	12231	8,50%
	Des 2023	101772	9685	8,69%
2023 Totalt		1422203	120455	7,81 %
2024				
	Jan 2024	125766	11115	8,12 %
	Feb 2024	122324	11895	8,86%
	Mar 2024	108599	10304	8,67%
	Apr2024	128971	11864	8,42 %
	Mai 2024	119324	11667	8,91 %
	Jun 2024	122238	12319	9,16%
	Jul2024	84845	8710	9,31 %
	Aug 2024	108243	9333	7,94%
	Sep 2024	121087	12148	9,12 %
	Okt 2024	130511	10674	7,56%
	Nov 2024	125898	13314	9,56%
2024 tom. november		1297806	123343	8,68%

År	Måned	Antall nyhenviste	Antall avviste henvisninger	Andel avviste henvisninger
2019				
	Jan 2019	114632	4460	3,75 %
	Feb 2019	104353	4172	3,84%
	Mar 2019	113223	4655	3,95 %
	Apr2019	97064	3997	3,96%
	Mai 2019	110642	4627	4,01 %
	Jun 2019	104978	4874	4,44%
	Jul2019	77214	3503	4,34%
	Aug 2019	97752	3730	3,68%
	Sep 2019	113133	4953	4,19%
	Okt 2019	119627	5000	4,01 %
	Nov 2019	112354	4756	4,06%
	Des 2019	92870	3999	4,13 %
2019 Totalt		1257842	52726	4,02%
2020				
	Jan 2020	113638	4344	3,68%
	Feb 2020	104169	4452	4,10%
	Mar 2020	81674	4327	5,03 %
	Apr2020	59094	2722	4,40%
	Mai 2020	87041	3586	3,96%
	Jun 2020	108552	4457	3,94%
	Jul2020	76219	3202	4,03 %
	Aug 2020	90310	3478	3,71 %
	Sep 2020	115130	4693	3,92 %
	Okt 2020	115156	4798	4,00%
	Nov 2020	112038	4693	4,02 %
	Des 2020	94701	4065	4,12 %
2020 Totalt		1157722	48817	4,05%
2021				
	Jan 2021	98845	3749	3,65 %
	Feb 2021	100439	4017	3,85 %
	Mar 2021	115207	4553	3,80%
	Apr2021	103904	4148	3,84%
	Mai 2021	102664	4324	4,04%
	Jun 2021	121160	5540	4,37%
	Jul2021	74101	3159	4,09%
	Aug 2021	94695	3770	3,83 %
Sep 2021		120472	5192	4,13 %
	Okt 2021	112354	4742	4,05 %
	Nov 2021	118223	5267	4,27%
	Des 2021	96580	4518	4,47%
2021 Totalt		1258644	52979	4,04%

2022				
	Jan 2022	108220	4504	4,00%
	Feb 2022	102636	4557	4,25 %
	Mar 2022	120312	5366	4,27%
	Apr2022	95735	4371	4,37 %
	Mai 2022	117647	5535	4,49 %
	Jun 2022	118650	5841	4,69%
	Jul2022	71238	3398	4,55 %
	Aug 2022	103099	4525	4,20%
	Sep 2022	124083	6088	4,68%
	Okt 2022	117331	5786	4,70%
	Nov 2022	125999	5864	4,45 %
	Des 2022	99938	4816	4,60%
2022 Totalt		1304888	60651	4,44%
2023				
	Jan 2023	117023	5080	4,16%
	Feb 2023	109612	5601	4,86%
	Mar 2023	127085	6307	4,73 %
	Apr2023	90435	4670	4,91 %
	Mai 2023	108538	5843	5,11 %
	Jun 2023	121043	6869	5,37%
	Jul2023	70970	4006	5,34%
	Aug 2023	101825	5295	4,94%
	Sep 2023	114325	6168	5,12 %
	Okt 2023	114421	6516	5,39%
	Nov 2023	117792	6599	5,31 %
	Des 2023	91112	5324	5,52 %
2023 Totalt		1284181	68278	5,05%
2024				
	Jan 2024	113045	6164	5,17%
	Feb 2024	109343	6503	5,61 %
	Mar 2024	97693	5793	5,60%
	Apr2024	116450	6871	5,57%
	Mai 2024	108148	7053	6,12 %
	Jun 2024	110161	7308	6,22 %
	Jul2024	76396	5280	6,46 %
	Aug 2024	98798	5744	5,49 %
	Sep 2024	109159	7289	6,26%
	Okt 2024	117313	6173	5,00%
	Nov 2024	113535	8093	6,65 %
2024 tom. november		1170041	72271	5,82%

År	Måned	Antall nyhenviste	Antall avviste henvisninger	Andel avviste henvisninger
2019				
	Jan 2019	7446	1788	19,36 %
	Feb 2019	6915	1874	21,32 %
	Mar 2019	7049	2010	22,19 %
	Apr2019	6369	1858	22,58 %
	Mai 2019	6584	1845	21,89 %
	Jun 2019	6254	1960	23,86 %
	Jul2019	4839	1522	23,93 %
	Aug 2019	5503	1510	21,53 %
	Sep 2019	7233	1930	21,06 %
	Okt 2019	8324	2415	22,49 %
	Nov 2019	7450	2106	22,04 %
	Des 2019	6296	1861	22,81 %
2019 Totalt		80262	22679	22,03 %
2020				
	Jan 2020	7639	2141	21,89 %
	Feb 2020	6965	2217	24,15 %
	Mar 2020	5500	2014	26,80 %
	Apr2020	3924	1208	23,54 %
	Mai 2020	5453	1624	22,95 %
	Jun 2020	6695	2172	24,50 %
	Jul2020	5137	1623	24,01 %
	Aug 2020	5585	1607	22,34 %
	Sep 2020	7796	2379	23,38 %
	Okt 2020	7974	2455	23,54 %
	Nov 2020	8067	2481	23,52 %
	Des 2020	6720	2074	23,58 %
2020 Totalt		77455	23995	23,65 %
2021				
	Jan 2021	6416	1871	22,58 %
	Feb 2021	7281	2257	23,66 %
	Mar 2021	8195	2633	24,32 %
	Apr2021	6989	2174	23,73 %
	Mai 2021	6830	2066	23,22 %
	Jun 2021	7992	2493	23,78 %
	Jul2021	5157	1627	23,98 %
	Aug 2021	6038	2032	25,18 %
Sep 2021		8340	2773	24,95 %
	Okt 2021	8177	2581	23,99 %
	Nov 2021	8814	2944	25,04 %
	Des 2021	7232	2393	24,86 %
2021 Totalt		87461	27844	24,15 %

2022				
	Jan 2022	7791	2296	22,76 %
	Feb 2022	7157	2435	25,39 %
	Mar 2022	8207	2782	25,32 %
	Apr2022	6528	2287	25,94 %
	Mai 2022	7405	2739	27,00 %
	Jun 2022	7379	2779	27,36 %
	Jul2022	4742	1771	27,19 %
	Aug 2022	6502	2323	26,32 %
	Sep 2022	8261	3165	27,70 %
	Okt 2022	8197	3111	27,51 %
	Nov 2022	9033	3545	28,18 %
	Des 2022	7228	2887	28,54 %
2022 Totalt		88430	32120	26,64 %
2023				
	Jan 2023	8371	3282	28,16 %
	Feb 2023	7813	3327	29,87 %
	Mar 2023	8623	3628	29,61 %
	Apr2023	6198	2547	29,13 %
	Mai 2023	7496	3110	29,32 %
	Jun 2023	8443	3712	30,54 %
	Jul2023	5231	2224	29,83 %
	Aug 2023	7106	2882	28,85 %
	Sep 2023	8938	4532	33,65 %
	Okt 2023	9379	4920	34,41 %
	Nov 2023	9353	4642	33,17 %
	Des 2023	7136	3448	32,58 %
2023 Totalt		94087	42254	30,99 %
2024				
	Jan 2024	8736	4073	31,80 %
	Feb 2024	8821	4359	33,07 %
	Mar 2024	7303	3675	33,48 %
	Apr2024	8312	3961	32,27 %
	Mai 2024	7550	3792	33,43 %
	Jun 2024	8015	4017	33,39 %
	Jul2024	5903	2857	32,61 %
	Aug 2024	6883	3136	31,30 %
	Sep 2024	8314	4115	33,11 %
	Okt 2024	9176	3867	29,65 %
	Nov 2024	8304	4287	34,05 %
2024 tom. november		87317	42139	32,55 %

År	Måned	Antall nyhenviste	Antall avviste henvisninger	Andel avviste henvisninger
2019				
	Jan 2019	2181	731	25,10 %
	Feb 2019	2310	761	24,78 %
	Mar 2019	2132	781	26,81 %
	Apr2019	2171	746	25,57 %
	Mai 2019	2293	701	23,41 %
	Jun 2019	2146	602	21,91 %
	Jul2019	1429	365	20,35 %
	Aug 2019	1222	318	20,65 %
	Sep 2019	2027	523	20,51 %
	Okt 2019	2439	676	21,70 %
	Nov 2019	2527	648	20,41 %
	Des 2019	2445	618	20,18 %
2019 Totalt		25322	7470	22,78 %
2020				
	Jan 2020	2552	697	21,45 %
	Feb 2020	2571	737	22,28 %
	Mar 2020	2124	593	21,83 %
	Apr2020	1319	249	15,88 %
	Mai 2020	1846	420	18,53 %
	Jun 2020	2575	695	21,25 %
	Jul2020	1595	382	19,32 %
	Aug 2020	1383	315	18,55 %
	Sep 2020	2422	694	22,27 %
	Okt 2020	2806	778	21,71 %
	Nov 2020	3134	878	21,88 %
	Des 2020	2969	742	19,99 %
2020 Totalt		27296	7180	20,83 %
2021				
	Jan 2021	2557	659	20,49 %
	Feb 2021	3073	929	23,21 %
	Mar 2021	3299	888	21,21 %
	Apr2021	2855	690	19,46 %
	Mai 2021	2876	776	21,25 %
	Jun 2021	3235	813	20,08 %
	Jul2021	1748	434	19,89 %
	Aug 2021	1584	344	17,84 %
Sep 2021		2707	619	18,61 %
	Okt 2021	2771	648	18,95 %
	Nov 2021	3369	855	20,24 %
	Des 2021	2921	771	20,88 %
2021 Totalt		32995	8426	20,34 %

2022				
	Jan 2022	2917	692	19,17 %
	Feb 2022	2999	780	20,64 %
	Mar 2022	3177	855	21,21 %
	Apr2022	2583	763	22,80 %
	Mai 2022	3176	839	20,90 %
	Jun 2022	2914	833	22,23 %
	Jul2022	1526	362	19,17 %
	Aug 2022	1682	402	19,29 %
	Sep 2022	2743	714	20,65 %
	Okt 2022	3063	716	18,95 %
	Nov 2022	3544	841	19,18 %
	Des 2022	3134	880	21,92 %
2022 Totalt		33458	8677	20,59 %
2023				
	Jan 2023	3157	837	20,96 %
	Feb 2023	3351	828	19,81 %
	Mar 2023	3560	903	20,23 %
	Apr2023	2303	636	21,64 %
	Mai 2023	2982	819	21,55 %
	Jun 2023	3270	938	22,29 %
	Jul2023	1609	460	22,23 %
	Aug 2023	1772	404	18,57 %
	Sep 2023	2610	628	19,39 %
	Okt 2023	3079	828	21,19 %
	Nov 2023	3537	908	20,43 %
	Des 2023	2813	856	23,33 %
2023 Totalt		34043	9045	20,99 %
2024				
	Jan 2024	3144	803	20,34 %
	Feb 2024	3301	960	22,53 %
	Mar 2024	2809	754	21,16 %
	Apr2024	3344	962	22,34 %
	Mai 2024	2859	773	21,28 %
	Jun 2024	3244	929	22,26 %
	Jul2024	1848	506	21,50 %
	Aug 2024	1764	397	18,37 %
	Sep 2024	2789	683	19,67 %
	Okt 2024	3072	584	15,97 %
	Nov 2024	3270	856	20,75 %
2024 tom. november		31444	8207	20,70 %

År	Måned	Antall nyhenviste	Antall avviste henvisninger	Andel avviste henvisninger
2019				
	Jan 2019	712	36	4,81 %
	Feb 2019	684	46	6,30%
	Mar 2019	728	55	7,02 %
	Apr2019	715	41	5,42 %
	Mai 2019	647	49	7,04%
	Jun 2019	685	49	6,68%
	Jul2019	643	26	3,89 %
	Aug 2019	619	33	5,06%
	Sep 2019	764	61	7,39 %
	Okt 2019	843	56	6,23 %
	Nov 2019	852	59	6,48%
	Des 2019	655	52	7,36%
2019 Totalt		8547	563	6,18 %
2020				
	Jan 2020	858	62	6,74%
	Feb 2020	796	78	8,92 %
	Mar 2020	657	59	8,24%
	Apr2020	540	51	8,63 %
	Mai 2020	655	44	6,29 %
	Jun 2020	822	55	6,27%
	Jul2020	710	59	7,67%
	Aug 2020	642	61	8,68%
	Sep 2020	939	60	6,01 %
	Okt 2020	920	73	7,35 %
	Nov 2020	918	58	5,94%
	Des 2020	684	60	8,06%
2020 Totalt		9141	720	7,30%
2021				
	Jan 2021	732	56	7,11%
	Feb 2021	777	54	6,50%
	Mar 2021	926	60	6,09 %
	Apr2021	697	39	5,30%
	Mai 2021	673	49	6,79 %
	Jun 2021	845	58	6,42 %
	Jul2021	640	37	5,47 %
	Aug 2021	667	33	4,71 %
Sep 2021		859	53	5,81 %
	Okt 2021	765	49	6,02 %
	Nov 2021	828	44	5,05 %
	Des 2021	782	47	5,67%
2021 Totalt		9191	579	5,93 %

2022				
	Jan 2022	776	35	4,32 %
	Feb 2022	797	75	8,60%
	Mar 2022	995	64	6,04%
	Apr2022	792	54	6,38%
	Mai 2022	873	58	6,23 %
	Jun 2022	863	56	6,09 %
	Jul2022	707	39	5,23 %
	Aug 2022	842	63	6,96%
	Sep 2022	989	61	5,81 %
	Okt 2022	959	73	7,07%
	Nov 2022	908	90	9,02 %
	Des 2022	749	87	10,41 %
2022 Totalt		10250	755	6,86%
2023				
	Jan 2023	880	61	6,48 %
	Feb 2023	801	68	7,83 %
	Mar 2023	962	95	8,99 %
	Apr2023	629	57	8,31 %
	Mai 2023	742	66	8,17%
	Jun 2023	906	89	8,94%
	Jul2023	655	58	8,13 %
	Aug 2023	804	67	7,69 %
	Sep 2023	902	89	8,98%
	Okt 2023	1000	89	8,17%
	Nov 2023	900	82	8,35 %
	Des 2023	711	57	7,42 %
2023 Totalt		9892	878	8,15 %
2024				
	Jan 2024	841	75	8,19 %
	Feb 2024	859	73	7,83 %
	Mar 2024	794	82	9,36%
	Apr2024	865	70	7,49 %
	Mai 2024	767	49	6,00%
	Jun 2024	818	65	7,36%
	Jul2024	698	67	8,76%
	Aug 2024	798	56	6,56%
	Sep 2024	825	61	6,88%
	Okt 2024	950	50	5,00%
	Nov 2024	789	78	9,00%
2024 tom. november		9004	726	7,46%

SPØRSMÅL NR. 736

Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Roy Steffensen
Besvart 13. januar 2025 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvordan har utviklingen i antall firmabiler vært siden 2013, og hvordan har utviklingen i proveny fra fordelsbeskatningen av firmabil vært i samme periode?

Svar:

Tabell 1 viser utviklingen i antall personer med innberettet fordel av fri bil i arbeidsforhold, samt samlet innberettet beløp (før skatt) de siste ti årene. Statistisk sentralbyrå har ikke mulighet til å identifisere provenyet fra fordelsbeskatningen av fri bil.

Tabell 1 Antall personer med innberettet fordel av fri bil og samlet innberettet beløp (mill. kroner) 2014–2023.

År	Personer	Beløp
2014	67 284	5 687
2015	67 188	5 723
2016	72 512	5 742
2017	78 928	5 875
2018	83 214	6 063
2019	87 316	6 113
2020	89 101	6 014
2021	92 314	6 064
2022	96 625	6 638
2023	98 704	7 240

Kilde: Statistisk sentralbyrå, tabell 10454.

SPØRSMÅL NR. 737

Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo
Besvart 6. januar 2025 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Kan fiskeri- og havministeren garantere at den varsla Havbruksmeldinga vil bli lagt fram for Stortinget i tide til å bli handsama og vedtatt før dagens Storting har sitt siste møte i juni 2025, og vi unngår ytterligere forseinkingar i heilt nødvendige avklaringar om dei framtidige rammevilkåra for norsk havbruksnæring, avklaringar som allereie er langt på overtid og er heilt nødvendige både for konkurransekrafta til norsk havbruksnæring og leverandørnæring, og for betre miljøtilstand og redusert fiskedødegheit i næringa?

Svar:

Målet for arbeidet med den kommande meldinga til Stortinget er å gjere ein heilskapleg gjennomgang av systemet for løyve i havbruksnæringa, og å presentere eit system som legg til rette for vidare verdiskaping. På den måten kan vi, som representanten Bjørlo skriv, leggje til rette for næringa, leverandørane, betre miljøtilstand og auka overleving i produksjonen. Eg tek sikte på å leggje fram meldinga til våren.

SPØRSMÅL NR. 738**Innlevert 20. desember 2024 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 6. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for status i arbeidet med analysemetoder som skal sikre at neste NTP utvikles i tråd med klima- og naturforpliktelsene våre, og hvordan dette følges opp i underliggende etater i deres arbeid med neste NTP?

BEGRUNNELSE:

Veitrafikk, luftfart, sjøfart og annen transport står samlet sett for de største utslippene i Norge, og det er store utslippskutt som må til i denne sektoren i årene fremover. Transportsektoren står også for store areal- og naturinngrep.

I Nasjonal transportplan (NTP) 2025–2036 skriver regjeringen at den vil

«sette i gang et arbeid for å forbedre analytiske metoder for å sikre at neste melding om Nasjonal transportplan i enda større grad utformes med sikte på at Norge skal redusere klimagassutslippene fra transportsektoren og bidra til at vi ivaretar våre internasjonale forpliktelser knyttet til klima og natur, og når målet i klimaloven om at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050.»

Dette er et viktig arbeid, som det er avgjørende at etater som jobber med neste NTP får føringer om på et så tidlig stadium som mulig i deres arbeid.

Svar:

I Meld. St. 14 (2023–2024) Nasjonal transportplan 2025–2036 varslet regjeringen at den ville sette i gang et arbeid med å forbedre analytiske metoder, slik representanten viser til. Meldingen ble lagt fram i mars 2024 og behandlet i Stortinget før sommeren. Vi har allerede igangsatt flere arbeider for å følge opp dette.

For å kunne vurdere hvordan vi best kan legge til rette for fremtidens transportbehov og samtidig planlegge i tråd med målet om et lavutslippssamfunn i 2050 er det sentralt å utvikle metoder for å vurdere den fremtidige transportetterspørselen. Dette innebærer bl.a. å kartlegge usikkerheten om fremtidig utvikling, hvor det undersøkes hva ulike utviklingstrekk og scenarier kan innebære for fremtidig transportbehov. Vi har identifisert to områder hvor det er behov for å videreutvikle metoder for etterspørselsvurderinger for å få et bedre grunnlag for beslutninger om ressursbruk i sektoren: videreutvikling av dagens fremskrivingsmetodikk, og utvikling av tilbake-skrivingsmetodikk («backcasting») som legger oppnåelse

av de nasjonale klimamålene til grunn. Transportvirksomhetene fikk i september 2024 i fellesskap et oppdrag om å forbedre det faglige grunnlaget for å vurdere fremtidig transportetterspørsel og måloppnåelse. Oppdraget skal besvares innen utgangen av oktober 2025.

Utfordringene med å vurdere behovet for transport i fremtiden er ikke noe vi kun møter her til lands. For å innhente erfaringer fra sammenlignbare land i arbeidet med å utvikle ny kunnskap og analysemetoder har vi også bedt International Transport Forum (ITF), som er en OECD-basert organisasjon for forsknings- og politiksamarbeid på transportområdet (som Norge er medlem av), om å utarbeide en analyserapport på bakgrunn av internasjonale erfaringer med fremskrivninger og tilbake-skrivninger av transportetterspørsel. Arbeidet skal gjøres med henblikk til og gi anbefalinger om hvordan dette kan nyttiggjøres i en norsk kontekst, og vil inkludere erfaringer med hvilke effekter større endringer i transportsystemet kan innebære for transportetterspørselen.

Vi har også i statsbudsjettet for 2025 lagt opp til etablering av en senterordning kalt Transport 2050. Forskningsrådet har lyst ut dette med søknadsfrist i disse dager. Ordningen omfatter tre forskningssentre hvorav ett senter skal ta for seg utvikling av metoder, modeller og analysegrunnlag, ett senter skal forske på klimatilpasning og håndtering av sårbarhet, og ett senter skal rette seg inn mot utvikling av transportsystemet innenfor trangere rammer for natur, miljø og arealbruk. Forskingen fra Transport 2050-sentrene skal gjøre det lettere for departementet og transportmyndighetene å planlegge og prioritere med utgangspunkt i målet om at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050. Kunnskapen og analyseverktøyene som kommer ut av Transport 2050 skal blant annet brukes som grunnlag for hvilke prioriteringer vi gjør i kommende transportplaner, og Samferdselsdepartementet og transportvirksomhetene kommer til å være tett involvert.

Med disse initiativene er regjeringen allerede er godt i gang med det viktige arbeidet med å forbedre analytiske metoder til neste melding om Nasjonal transportplan.

SPØRSMÅL NR. 739**Innlevert 19. desember 2024 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 9. januar 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Boken Gender Queer er nå tilgjengelig igjen på skolebiblioteket for en barne- og ungdomsskole i Arendal, etter at den først ble tatt ut. Tegneserieboken inneholder et seksuelt innhold som de fleste vil være enige om ikke egner seg for barn. Det mener også forfatteren selv og forlaget.

Mener kunnskapsministeren at slike bøker egner seg for barn og bør være tilgjengelige på skolebibliotek for barneskoler i dette landet?

BEGRUNNELSE:

Under en debatt i den amerikanske kongressen, leste senator John Kennedy høyt fra den illustrerte boken:

«Jeg fikk en ny strap-on-sele i dag. Jeg kan ikke vente med å sette den på deg. Den vil passe min favoritt dildo perfekt. Du kommer til å se så heit ut. Jeg kan ikke vente med å ha pikken din i munnen min. Jeg vil gi deg den beste blowjoben i ditt liv, og så vil jeg ha deg inne i meg.»

I et intervju med Washington Post svarer forfatteren Maia Kobabe:

«Senator Kennedy la til grunn at det var en barnebok. Men jeg mener det kommer fra en feiltolkning av tegneserieformatet. «Gender Queer» er en tegneserie og i farger, men det betyr ikke at den er ment for barn. Jeg skrev den opprinnelig for mine foreldre, og så for eldre tenåringer som allerede stilte disse spørsmålene om seg selv. Jeg anbefaler ikke denne boken for barn!»

Forlaget, Lion Forge, har markedsført boken for voksne og eldre tenåringer.

I debatten rundt denne boka stempler mange det som “sensur” å mene at slike bøker ikke hører hjemme på bibliotek for barn. Det er en total avsporing, og KrF deler forfatterens og mange foreldre i Arendal sitt syn om at slike bøker med et slikt eksplisitt seksuelt språk og illustrasjoner ikke egner seg for barn.

Svar:

Først vil jeg understreke at det ikke ligger til min rolle som kunnskapsminister å avgjøre eller skulle ha en formening om hvorvidt en konkret bok hører hjemme i skolebibliotek tilgjengelig for elever på barnetrinnet eller ei. Jeg har ikke lest tegneserien som representanten viser til, og har derfor ikke grunnlag for å utale meg om boken utover det som representanten refererer. Ut fra den korte beskrivelsen som gjengis i begrunnelsen for spørsmålet og forfatterens uttalelse, virker boken ikke egnet for barn.

Skolebibliotekene er viktige for å fremme gode leseferdigheter, leseglede, læring og kritisk tenking hos elevene. Det er viktig at elevene skal ha tilgang til et skolebibliotek eller annet bibliotek som er særskilt tilrettelagt for skolen. Det er de som jobber på skolen, og kjenner elevene, som har best utgangspunkt for å finne bøkene som treffer deres elever. Jeg har tillit til at de som jobber i skolen bruker godt skjønn når de velger litteratur til skolebibliotekene, og at de gir elevene et variert, inkluderende og alderstilpasset utvalg som vekker interesse for lesing hos bredden av elever.

Ikke alle barn og unge har tilgang til bøker hjemme. Derfor er tilgang til variert litteratur i skolebiblioteket spesielt viktig. Betydningen til skolebiblioteket for leselyst og leseferdigheter ble løftet i Sammen om lesing – Leselyststrategien 2024 – 2030, som jeg lanserte sammen med kultur- og likestillingsministeren i mai i fjor.

SPØRSMÅL NR. 740**Innlevert 18. desember 2024 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 9. januar 2025 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Fylkeskommunens nedleggelse av flere videregående skoler i Innlandet har skapt overskrifter og lokalt opprør, og det stilles nå spørsmål rundt prosessen og vedtatt et krav om lovlighetskontroll som er oversendt KD den 9. desember. Det haster med en avklaring på dette for elever og ansatte, og ikke minst for fylkeskommunen som skal planlegge.

Kan ministeren sikre en rask avklaring på oppsettende virkning før jul?

BEGRUNNELSE:

Det er vedtatt et krav om lovlighetskontroll av Innlandet fylkestings vedtak den 23. oktober 2024 i sak om fremtidig skole- og tilbudsstruktur. Dette lovlighetskravet er oversendt Kunnskapsdepartementet fra Innlandet fylkeskommune den 9. desember.

Et stort mindretall i Innlandet fylkesting har bedt om oppsettende virkning i påvente av lovlighetskontrollen. De peker på at oppsettende virkning av lovlighet-

skontrollen handler det om at lovlighetskontrollen må være reell. Når arbeidet med effektivering av vedtaket er i gang er det også raskt irreversibelt. Dersom lovlighetskontrollen konkluderer med at vedtaket var ugyldig er det særlig uheldig at arbeidet har kommet så langt at det ikke er mulig å gjenopprette feilen.

Svar:

Den 18. desember 2024 besluttet departementet at vedtaket ikke gis oppsettende virkning fram til lovlighetskontrollen er gjennomført.

Det omtvistede vedtaket gjelder struktur for skoleåret 2025/2026. Skoleåret starter i august, men strukturen får betydning for avgjørelser og vedtak som finner sted før august. Jeg har forståelse for at vedtaket om endringer i skolestrukturen har betydning for mange i Innlandet, og at det er viktig å få en endelig avgjørelse i saken. Kunnskapsdepartementet vil derfor prioritere saken og tar sikte på å kunne ferdigbehandle lovlighetsklagen innen 1. februar i år.

SPØRSMÅL NR. 741**Innlevert 23. desember 2024 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes****Besvart 8. januar 2025 av forsknings- og høyere utdanningsminister Oddmund Hoel****Spørsmål:**

Under regjeringen Solberg jobbet Kunnskapsdepartementet og Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) sammen for å etablere en arena for erfaringsutveksling og formidling av trussel- og risikoinformasjon i universitets- og høyskolesektoren.

Hva er status i dette arbeidet og hvordan involveres institusjonene?

BEGRUNNELSE:

I lys av økende geopolitiske spenninger og nye sikkerhetsspolitiske utfordringer er det viktig at norske forsknings- og utdanningsinstitusjoner har gode verktøy for å vurdere

risiko ved internasjonalt samarbeid. Mange institusjoner melder om behov for tydeligere føringer og støtte i dette arbeidet. Klare retningslinjer er avgjørende for å sikre både akademisk frihet og nasjonal sikkerhet, samtidig som vi opprettholder viktig internasjonalt forsknings-samarbeid. Det er derfor vesentlig å få klarhet i hvordan arbeidet med å etablere en arena for erfaringsutveksling og formidling følges opp fra departementets side.

Svar:

Vi står overfor ein heilt anna tryggleikspolitisk situasjon i dag enn for kort tid sidan. Verksemdene i høgare utdannings- og forskingssektoren har i stor grad tatt innover seg

rolla si i eit nasjonalt tryggleiksperspektiv og arbeidar aktivt med å styrke sin eigen tryggleik. Dei årlege opne rapportane frå dei nasjonale tryggingstenestene er ein viktig ressurs for verksemdene.

Regjeringa jobbar langs fleire spor for å bygge kompetanse og styrke tryggleiken i høgare utdanning og forskning, og ruste norske institusjonar for å handtere risiko. Eit viktig tiltak er å halde sektoren oppdatert om trusselbiletet, slik at vi har ei felles situasjonsforståing. For å gjere dette innførte denne regjeringa i 2022 årlege sektormøte om tryggleik med sektoren, der eg inviterer inn tryggings- og etterretningstenestene. Førre møte var no i desember, med god deltaking frå sektoren. I møtet ga mellom anna PST ein orientering om trusselbiletet som sektoren står overfor. I tillegg til sektormøta har vi etablert eit nettverk for nasjonal tryggleik i kunnskapssektoren som fungerer som ein møteplass der verksemdene og relevante myndigheiter kan utveksle erfaringar om arbeidet med forebyggjande nasjonal tryggleik. Desse møta finn sted to gonger i året og gir rom for meir praktiske diskusjonar om konkrete problemstillingar knytta til nasjonal tryggleik enn dei årlege sektormøta. Målet er å setje verksemdene i stand til å gjere gode risikovurderingar om blant anna internasjonalt samarbeid sjølv, basert på råd og rettleiing frå relevante myndigheitsaktørar.

På informasjonstryggleikssida vart Cybersikkerheitssenter for forskning og utdanning etablert i 2021. Senteret tilbyr varslingsom hendingar, oppdatert informasjon om trusselbiletet og arenaer for deling av erfaringar til se-

ktoren. Senteret har òg samarbeid med relevante aktørar, mellom anna Nasjonalt tryggingsorgan.

Eit anna tiltak er retningslinjer for ansvarleg internasjonalt samarbeid. Retningslinjene har som mål å auke bevisstheita i norske forskingsmiljø om tryggleik, forskningsetikk, personvern, likeverd og eksportkontroll. Forskingstryggleik og ansvarleg internasjonalt samarbeid vil òg vere sentrale tema i den kommande stortingsmeldinga om forskningssystemet, som blir lagt fram denne våren. Utanriksdepartementet jobbar med endringar i eksportkontrollregelverket for å tydeleggjere korleis regelverket omfattar teknologioverføring. I den forbindelse vil dei, i samråd med Kunnskapsdepartementet, også utarbeide nye retningslinjer for eksportkontrollforskrifta retta mot kunnskapssektoren.

Det er krevjande for verksemdene å vurdere kor grensene går for kva fagområde som kan og bør vere opne for internasjonalt samarbeid, og kva fagområde som er meir sensitive. Innanfor nokre sensitive fagområde er det spesielt viktig å vere på vakt. Derfor har regjeringa gitt eit nytt oppdrag til Forskingsrådet, Forsvarets forskingsinstitutt og Nasjonalt tryggingsorgan om å utarbeide eit meir systematisk kunnskapsgrunnlag for vurdering av sensitive teknologiar. Oppdraget skal gi oss meir kunnskap om kva slags teknologiar som har strategisk betydning for nasjonal tryggleik og kvifor dei har det. Dette treng vi for å sette inn beskyttande tiltak der det er nødvendig – og sikre openheit der risikoen er handterbar.

SPØRSMÅL NR. 742

Innlevert 23. desember 2024 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 8. januar 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Hvor mye statlige midler har totalt gått tapt, utover de 190 millioner kronene gitt i støtte i 2021, som følge av batteriprojektet til Freyr i Mo i Rana?

BEGRUNNELSE:

Det er kjent at staten har støttet Freyr med 190 millioner kroner i tilskudd, i tillegg til lovnader om lånegarantier på mer enn fire milliarder kroner. Innovasjon Norge ga 48 millioner kroner og ENOVA 142 millioner kroner i 2021. Ønsker å få en oversikt over ytterligere tap til staten knyttet til batteriprojektet til Freyr i Mo i Rana.

Svar:

Denne regjeringen fører en aktiv næringspolitikk som bidrar til omstillingen av næringslivet. Dette gjør vi blant annet gjennom ordningene i det næringsrettede virkemiddelapparatet. Disse skal utløse private investeringer og initiativer innenfor forskning og teknologutvikling som bidrar til å realisere nyskapende industriprosjekter og arbeidsplasser.

Selskapene Freyr AS, Freyr Battery Norway AS og Freyr Battery Giga Arctic AS har fått tilsagn om tilskudd fra flere virkemiddelaktører, herunder Enova, Innovasjon Norge og Forskningsrådet, på til sammen om lag 205 mill.

kroner. Av dette ble 190 mill. kroner innvilget i perioden 2018–2021, før denne regjeringen tiltrådte. Resterende 14,8 mill. kroner er innvilget i perioden 2022–2023.

Fra Enova fikk Freyr AS i 2021 tilsagn om et tilskudd på 142 mill. kroner. Fra Innovasjon Norge er det i perioden 2018–2022 gitt fire tilsagn om tilskudd på til sammen 53,9 mill. kroner til Freyr AS og Freyr Battery Giga Arctic AS. Av dette er 49,7 mill. kroner utbetalt. Dette er gitt i form av to bedriftsutviklingstilskudd, ett tilskudd under Miljøteknologiordningen og ett Landsdekkende innovasjonstilskudd. Det Landsdekkende innovasjonstilskuddet ble innvilget i 2022 hvor kun 1,8 mill. kroner av innvilget tilskudd på 6 mill. kroner er utbetalt.

Freyr Battery Norway AS fikk i 2023 også tilsagn om tilskudd på 8,8 mill. kroner fra Forskningsrådet. Dette gjelder et forskningsprosjekt med tittel Platform for computational battery design som etter planen skal gjennomføres i samarbeid med NTNU.

Freyr har også fått forhåndsgodkjent forskningssinnholdet i flerårige prosjekter ifm. søknader til skattefradragordningen Skattefunn. Forhåndsgodkjent beløp

er opp til 10,7 mill. kroner, hvorav 3 mill. kroner følger av en søknad fra 2021 og 7,7 mill. kroner følger av en søknad fra 2023. Skattefradraget som gis gjennom Skattefunn blir beregnet ut fra faktiske kostnader i prosjektet det er gitt forhåndsgodkjenning for. Dette oppgis gjennom skattemeldingen og prosjektrengskapet skal signeres av revisor. Beløpet som ble forhåndsgodkjent ifm. selskapets søknad til Skattefunn er således kun et estimat.

Jeg vil også minne om at lånegarantien på 4,4 mrd. kroner som det vises til i begrunnelsen, refererer til en mulighet som ble omtalt i media, men som ikke er realisert. Det er ikke gitt noen tilsagn om lånegaranti til Freyrs batterifabrikk.

Virkemiddelaktørene gir støtte til prosjekter for forskning, utvikling, testing og pilotering av nye innovative løsninger. Den kunnskapen som utvikles som følge av støtten kan også komme til nytte i øvrige deler av næringslivet og forskningsmiljøene i Norge. Det kan derfor stilles spørsmål ved om det er rimelig å omtale hele summen av tilskudd som er gitt til Freyr som tapte statlige midler.

SPØRSMÅL NR. 743

Innlevert 23. desember 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 8. januar 2025 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva er dagens praksis fra utlendingsdirektoratet for å utvise personer som er straffet i Norden?

BEGRUNNELSE:

Det har blitt avdekket at kriminelle nettverk sprer sin virksomhet på tvers av landegrensene i Norden. Et virkemiddel for å motvirke at aktører som tilhører kriminelle nettverk kan etablere seg i Norge, er å utvise dem og gi innreiseforbud etter utlendingsloven.

Svar:

Jeg forventer at alle som oppholder seg i Norge følger norsk lovgivning. Dersom det blir kjent for norske myndigheter at en utlending som reiser inn i Norge er straffet i utlandet, kan det være aktuelt med bortvisning eller utvisning. Utvisning innebærer ikke bare at utlendingen nektes innreise eller må reise ut, men også et fremtidig innreiseforbud.

Når det gjelder utlendinger som er straffet i et annet nordisk land, vil spørsmålet om bortvisning eller utvisning avhenge av om vedkommende omfattes av EØS-regelverket, herunder bl.a. retten til fri bevegelighet. Dersom utlendingen er tredjelandsborger uten oppholdstillatelse i Norge, og heller ikke har rettigheter etter EØS-regelverket, kan det etter utlendingsloven § 66 første ledd bokstav b vurderes utvisning dersom utlendingen, for mindre enn fem år siden i utlandet, har sonet eller ilagt straff for et forhold som etter norsk lov kan føre til fengselsstraff.

Dersom utlendingen er EØS-borger (herunder nordisk borger) eller familiemedlem til en EØS-borger som utøver retten til fri bevegelighet, må UDI vurdere utvisningsspørsmålet innenfor rammene av EØS-regelverket. Hovedprinsippet etter EØS-retten er at utlendinger som er omfattet av EØS-regelverket, bare kan utvises dersom hensynet til offentlig orden og sikkerhet tilsier det. Det er videre presisert i unionsborgerdirektivet og utlendingsloven at det må antas å foreligge personlige forhold som innebærer en virkelig, umiddelbar og tilstrekkelig al-

vorlig trussel mot grunnleggende samfunnshensyn. Dette innebærer at det ikke i seg selv er nok at den aktuelle utlendingen er ilagt straff i Norge eller i utlandet. Det straffbare forholdet må være av et visst alvor, og det må i tillegg kunne påvises en aktuell fare for gjentakelse.

UDI har publisert detaljerte retningslinjer for utvisningsvurderingen i EØS-saker i UDI- 2010-022 Bortvisning og utvisning av EØS-borgere. Det fremholdes i retningslinjene at en tilknytning til et kriminelt miljø, er noe som kan være særlig egnet til å underbygge at utlendingen utgjør en fremtidig samfunnstrussel.

SPØRSMÅL NR. 744

Innlevert 23. desember 2024 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 8. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil samferdselsministeren foreta seg noe for å sørge for at flybusstilbudet til Østfold ikke reduseres som VY som eies 100 % av samferdselsdepartementet har varslet?

BEGRUNNELSE:

VY varslet nylig at de vil redusere tilbudet i Østfold gjennom å fjerne holdeplassene Nesparken og Høyden i Moss deler av døgnet, og Karlshus i Råde. Deler av argumentasjonen til statsrådens selskap er pga. trafikkproblemene i Moss som igjen i stor grad skyldes at statsråden pålegger Norges mest trafikkerte fergestrekning gjennom Moss sentrum. Allikevel ser vi at de dropper holdeplassene Nesparken og Høyden, også i perioder der det er lite kø i Moss, samtidig som Karlshus fjernes til tross for at det ikke er kjøpblematiske der. Statsråden har mulighet til å instruere eller komme med andre tiltak for å sørge for at tilbudet ikke blir såpass mye dårligere for innbyggerne. Det er verdt å minne om at busstilbudet allerede er sterkt svekket etter at statsrådens partifeller i Østfold fylkeskommune har redusert det betydelig.

Svar:

Det følger av statens prinsipper for god eierutøvelse at staten skal legge til grunn selskapslovgivningens ansvars- og rollefordeling mellom eier, styre og daglig leder, og at det er styret som har ansvaret for å forvalte selskapet, jf. Meld. St. 6 (2022-2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap/Innst. 190 S (2022-2023). Det betyr at det er selskapsledelsen som har ansvaret for driften av virksomheten, herunder flybusstilbudet mellom Østfold og Oslo lufthavn. Jeg vil påpeke at Vys ekspressbussvirksomhet, inkludert flybusstilbud mellom Østfold og Oslo lufthavn, er drevet på kommersielle vilkår uten avtale med eller

tilskudd fra offentlige myndigheter. Det innebærer at alle selskapets ruter må være lønnsomme, og at tilbudet må tilpasses til markedets etterspørsel. Jeg vil derfor ikke legge opp til at staten som eier instruerer, eller på annen måte griper inn som eier, i selskapets drift av nevnte flybusstilbud.

SPØRSMÅL NR. 745**Innlevert 23. desember 2024 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 7. januar 2025 av forsvarsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for bakgrunnen for regjeringas påstand om at norsk deltakelse i EU-programmet ASAP ikke binder Stortinget utover budsjettåret 2024, samt hvorfor Norges tilslutning til ASAP-forordningen ikke ble framlagt for Stortinget som proposisjon til samtykke?

BEGRUNNELSE:

19. april 2024 kunngjorde regjeringa Forskrift om endring i forskrift 4. oktober 2013 nr. 1185 om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser (FOSA). Som det framkommer av regjeringas gjennomføringsnotat om Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2023/1525 av 20. juli 2023, er denne forskriftendringen gjort for å muliggjøre norsk deltakelse i EU-programmet Om støtte til ammunisjonsproduksjon (ASAP). Programmet har et omfang på 500 mill. euro og virker fra den 25. juli 2023 til den 30. juni 2025. Norge betaler en kontingent for deltakelse i ASAP pålydende proporsjonalitetskoeffisienten for 2024 (3,7 pst.) av den totale størrelsen på instrumentet (500 mill. euro).

Regjeringa skriver i dette gjennomføringsnotatet at:

«Da deltakelse i ASAP ikke binder Stortinget utover budsjettåret 2024 er beslutningen om deltakelse forankret gjennom et departementsvedtak i Forsvarsdepartementet.»

Til tross for dette har forskriften om endring i FOSA virkning utover 2024 og regjeringa har budsjettert med utbetalinger på 400 mill. kroner til ASAP for 2025.

Norges deltakelse i ASAP ble til forskjell fra deltakelsen i Det europeiske forsvarsfondet (EDF) og EUs instrument for felles forsvarsanskaffelser (EDIRPA) ikke ble framlagt for Stortinget som proposisjon til samtykke, slik regjeringa etter Grl. § 26 andre ledd plikter å gjøre for traktater av særlig viktighet. Spørsmålsstiller vil vite om regjeringa ved å inngå avtalen med EU påla Norge en forpliktelse om utbetalinger også i 2025, noe som ville medført en binding utover budsjettåret 2024.

Svar:

Regjeringen har en ambisjon om at norsk forsvarsindustri ikke skal være en vesentlig flaskehals i produksjon av forsvarsmateriell som Norge, Ukraina eller andre allierte har behov for. ASAP er et EU-program for å øke produksjonskapasitet, og regjeringen støtter programmet i form av kontingent for norsk deltakelse på om lag 190 millioner kroner.

ASAP-programmet har forpliktet hele sitt budsjett i 2024, i én utlysningrunde, selv om programmet har en varighet frem til og med juni 2025. Det vil ikke forpliktes penger av EU i ASAP-programmet i 2025. Den økonomiske forpliktelsen i form av kontingent for norsk deltagelse er koblet til ASAP-budsjettet og ikke ASAP sin varighet. Siden EU bare forplikter penger i 2024, faller også den norske kontingentforpliktelsen utelukkende på året 2024. Siden det ikke foreligger noen flerårige økonomiske forpliktelser overfor EU gjennom norsk deltagelse i ASAP som binder Stortinget utover budsjettåret 2024 er det ikke fremmet noen samtykkeproposisjon til Stortinget for deltagelsen. Beslutningen om deltakelse er forankret gjennom et departementsvedtak i Forsvarsdepartementet, slik gjennomføringsnotatet om ASAP beskriver.

Som et supplement til norsk støtte til ASAP-programmet gjennom kontingent, har regjeringen etablert den nasjonale medfinansieringsordningen som gir støtte til norske bedrifter som gjennomfører prosjekter for økt produksjonskapasitet i regi av ASAP-programmet. Ordningen inngår som en del av den militære støtten til Ukraina i Nansen-programmet og utgjør totalt 950 millioner kroner, hvorav 400 millioner kroner innebærer utbetalinger i 2025. Støtte gjennom medfinansieringsordningen utbetales nasjonalt og medfører ingen forpliktelser til EU. Bevilgningene til ordningen legges frem for Stortinget i de ordinære budsjettproposisjonene slik det ble gjort i Prop. 1 S (2024–2025) for 2025-budsjettet.

SPØRSMÅL NR. 746**Innlevert 23. desember 2024 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 7. januar 2025 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Når vil Energidepartementet legge frem en sak for Stortinget om ny prisregulering for fjernvarme?

BEGRUNNELSE:

Energidepartementet sendte 28. juni 2024 på høring NVEs forslag til ny prisregulering for fjernvarme. Høringsfrist var 30. september 2024, og departementet fikk inn om lag 40 høringssvar. I høringsbrevet opplyste ikke Energidepartementet om en framdriftsplan mot lovendring og ny forskrift. Jeg har fått henvendelser fra aktører innenfor fjernvarme og nærvarme som er bekymret fordi nyinvesteringer stopper opp så lenge ny prisregulering er uavklart.

Fjernvarmepris for anlegg med konsesjon er i dag regulert i § 5-5 i Energiloven. Jeg ber statsråden avklare om en lovproposisjon vil bli oversendt Stortinget i løpet av vårsesjonen 2025.

Svar:

Regjeringen varslet i Prop.1 S (2024-2025) at Energidepartementet vil vurdere endringer i prisreguleringen av fjernvarme. Eventuelle endringer i prisreguleringen skal skje på en måte som ivaretar husholdninger som benytter fjernvarme til oppvarming.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) oversendte i juni 2024 en rapport med forslag til endringer i prisreguleringen av fjernvarme til departementet. Departementet inviterte offentligheten til å gi innspill til NVEs rapport, og fikk om lag 40 innspill fra ulike aktører innen fristen som var 30. september 2024. Departementet arbeider nå videre med saken. Dersom det blir aktuelt med lov- eller forskriftsendringer vil disse bli sendt på høring på vanlig måte. Eventuelle forslag til lovendringer vil bli fremmet for Stortinget. Det er imidlertid for tidlig å gi en avklaring på hvilke endringer som eventuelt skal foreslås og når det vil skje.

SPØRSMÅL NR. 747**Innlevert 23. desember 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 8. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren legge fram digitalt fartsgrensekart som Statens vegvesen har lagt inn og pr. dato er gjeldende som GPS-system kan registrere på strekninga E6 fra Otta til Oslo?

BEGRUNNELSE:

På nyere biler og næringstransport med GPS-system, blir innlagt fartsgrenser som Statens vegvesen har lagt inn digitalt, registrert på dei ulike vegstrekningane her i landet.

På til dømes E6 fra Otta til Oslo, stemmer ikkje fartsgrensene som det digitale systemet har fått lagt inn på nyere biler, med det som tydeligvis er registret. På store delar av strekninga spesielt på 110 sonen, kjem det brått både 80 og 90 soner, som ser ut til å vere tidligare fartsgrenser anten midlertidige eller anna registrert. Dette er

rett og slett trafikkfarlig, då bilen brått bremser ned frå 110 til 80/90, heilt utan vidare, og kan føre til farlege situasjonar.

Svar:

Statens vegvesen har opplyst at fartsgrenseinformasjonen i Nasjonal vegdatabank for strekninga E6 Otta - Oslo er gjennomgått og er oppdatert og riktig. Digitalt kart som er kontinuerleg oppdatert med fartsgrenser er tilgjengeleg på Statens vegvesens teneste vegkart.no, og informasjon om strekninga E6 Otta- Oslo kan sjåast [her](#).

Statens vegvesen har ansvar for Nasjonal vegdatabank (NVDB), som er den offisielle databasen for vegdata i Noreg. NVDB blir kontinuerleg oppdatert, særleg riks- og europavegar blir hyppig oppdatert. Statens vegvesen har derfor god kontroll på data om fartsgrenser på vegane i

Noreg. Ny vegdataforskrift som er venta å tre i kraft i løpet av 2025 vil dessutan forskriftsfeste ein plikt for alle vegstyresmakter og Nye Veier AS til å formidle oppdaterte og kvalitetssikra data om blant anna fartsgrenser på deira vegnett til NVDB.

Det er likevel godt kjend og har vore omtala i media fleire gonger det siste året at informasjonen om fartsgrense i nyare bilers GPS-system ikkje stemmer overeins med fartsgrensa på vegen. Årsaka til dette ligg hovudsakeleg andre stader enn hos Statens vegvesen. Køyretøy har ulike kartverk, frå ulike produsentar, med data frå mange ulike kjelder. Det finnes også andre tenesteleverandørar i marknaden som sjølv samlar inn data. Dei kan også kombinere data frå mange forskjellige kjelder i sine system, der data frå Nasjonal vegdatabank kan være ein av kjeldene

Det er utanfor Statens vegvesens kontroll kor ofte data frå NVDB brukas av tenesteleverandørane og korleis dette blir vidare brukt av bilprodusentane.

Statens vegvesen har ein forklarande sak om temaet: [Derfor viser navigasjonssystemet i bilen din feil | Statens vegvesen](#).

Det skal og nemnast at i ei ny EU- forordning om sanntidstrafikkinformasjon (Forordning (EU) 2022/670) blir det mellom anna stilt krav til tenesteleverandørane av ulike kart- og lokasjonstenester om plikt til å melde frå om feil i mellom anna fartsgrensedata som dei oppdagar og om å snarast mogleg trekke tilbake data som ikkje er oppdaterte. Det blir arbeidd med å gjennomføre denne i Noreg.

SPØRSMÅL NR. 748

Innlevert 23. desember 2024 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 8. januar 2025 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan eg be samferdselsministeren forklare grunnlaga for dei nedskiltingane av fartsgrenser som pr. dato er gjeldande på strekninga frå Otta til Oslo på E6, leggje fram dokumentasjon og fagleg begrunnelse for dette for dei enkelte områda som har nedskilta fartsgrenser?

GRUNNGJEVING:

Eg har ved fleire spørsmål til samferdselsministeren stilt spørsmål om kritikkverdige skilting med nedsatt fartsgrenser for vegarbeide, i tidsrom der slett ikkje er vegarbeide.

Spesielt på E6 frå Otta til Oslo er dette meir “regelen eller unntaka” då det støtt og stadig er nedskilting av fartsgrensa pga. vegarbeide, medan same skiltinga fortsetter å stå der meir eller mindre permanent i vekesvis, sjølv om anleggsmaskinene er vekk.

Dette gjelder også i helg og høgtid.

Eg har full forståelse for at nedskilting av fartsgrenser er heilt nødvendig når vegarbeide foregår eller der er vesentleg endringar av køyrebana som kan medføre fare ved normal fartsgrense for området.

Derimot er det vanskeleg å kunne forstå at der finnast grunnlag for nedskilting av 110 sone til 90 og vidare til 70 km/t, med bakgrunn i nokre meter rekkverk som er under

utbetring. I tida der er anleggsmaskiner og fysisk arbeide ja, men ikkje i vekesvis utan anleggsarbeide.

Sjølv om eg fleire gongar har påpeika slurvete og mangelfull skilting som også transportnæringa reagerar på, har samferdselsministeren omtrent ikkje tatt dette på alvor, og svara frå ministeren har vore der etter.

Svar:

Når det blir utført arbeid på og ved veg, er det ofte behov for å setje ned farten på vegen. Ved vurderinga av om dette er naudsynt vil følgjande kriteria vere avgjerande:

- Om det går føre seg arbeid i vegbanen, og kor nær passerande køyretøy kjem arbeidarar eller arbeidsmaskiner.
- Kva hastighetsnivå omkøyingsvegar, mellombels sideforskyving eller andre endringar i linjeføringa tilseier.
- Eventuell fare for steinsprut, glatt dekke m.m.
- Om det er auka fare for utforkøyring på grunn av manglande rekkverk, ubeskytta sidehinder (maskiner), stor høgdeforskjell (grøfter) m.m.

For å ivareta trafikktryggleiken i vegarbeidsområde der farten må setjast ned, må dette bli gjort på ein forsvarleg måte. Gjeldande regelverk stiller krav om at ein må skilte ned farten trinnvis før arbeidsområdet. Dette gjeld

vegstrekingar der permanent fartsgrense er meir enn 30 km/t høgare enn den mellombelse fartsgrensa.

Statens vegvesen opplyser at det den 23. desember var fleire arbeidsområde på strekninga frå Otta til Oslo på E6 som var skilta med nedsett fartsgrense:

- E6 ved Shell Skedsmovollen. Boring under veg. Eksisterande fartsgrense 100 km/t. Arbeidarar og anleggsmaskiner i avkøyringsrampe, innsnevring av eitt køyrefelt i rampen. Risikovurderinga til entreprenøren tilseier behov for å skilte med mellombels fartsgrense 70 km/t i hovudløpet slik at trafikantar skal få moglegheit til å tilpasse fart og handle riktig ut frå endra forhold på vegen. Mellombels fartsgrense blir oppheva etter avkøyringsrampa.
- E6 Lemkuhl bru. Rehabilitering av bru. Eksisterande fartsgrense 100 km/t. Arbeidarar og anleggsmaskiner tett på veg. Vegbanen er innsnevra ved at vegskuldra er avsperra forbi anleggsområdet i begge retningar. Risikovurderinga til entreprenøren tilseier behov for å skilte med mellombels fartsgrense 70 km/t forbi arbeidsområdet.
- E6 ved Jessheim - Arbeid med søyle på jernbanebru arbeid og i sideterreng. Eksisterande fartsgrense 110 km/t. Arbeidarar og anleggsmaskiner tett på veg. Risikovurderinga til entreprenøren tilseier behov for å skilte med mellombels fartsgrense 70 km/t forbi arbeidsområdet.
- E6 Sletta bru – Sprenging. Eksisterande fartsgrense 110/100 km/t. Eidsvolltunnelen blir stengt under sprenging. Trafikken blir leidd på anvist omkøyringsveg. For å ivareta trafikksikkerheit og sikre trafikkavvikling ved stengepunkt er det behov for å skilte med mellombels fartsgrense 70 km/t.
- E6 Sletta bru. Etablering av nytt austre landkar og midtsøyle samt støyping. Nordgåande løp på E6 er stengt. Eksisterande fartsgrense 110/100 km/t. Nordgåande trafikk blir leidd over i sørgåande løp ved hjelp av driftsopningar mellom nordgåande og sørgåande løp. Behov for å redusere farten til 50 km/t for å ivareta trafikktryggleik og trafikkavvikling forbi arbeidsområdet.
- E6 Espå-Sprenging i samband med bygging av ny jernbanetunnel under E6. Eksisterande fartsgrense 110 km/t. Vegen blir stengt heilt under sprenging. Det blir skilta med nedsett fart til 50 km/t i forkant av sperring. Trafikk blir halden att på E6 medan sprenging går føre seg og sleppt opp etter maks 10 min.
- E6 Storhove–Øyer ved Ensby. Bygging av ny E6. Eksisterande fartsgrense 80 km/t. Trafikk blir leidd i omkøyring på fylkesveg. I forkant av omkøyring er hastigheita sett ned til 60 og deretter 50 km/t inn mot rundkøyring. Farten er nedsett på grunn av endra køyremønster ved rundkøyring og smalare veg.

I tillegg opplyser Statens vegvesen at det kan ha vore vegarbeid på strekninga som er regulert gjennom generelle arbeidsvarslingsplanar. Dette gjeld kortvarig arbeid på inntil 12 timar, eller beredskapsplanar som har vore iverksett for å utbetre akutt hending.

I tilfelle der det er forhold på vegen eller i sideterreng som kan vere trafikkfarlege, kan det vere naudsynt å skilte med nedsett fart. Fleire ting kan utløyse dette. Eit eksempel er vegstrekingar der eksisterande rekkverk manglar eller er skada. Eit anna eksempel er at det står ubeskytta sidehinder (t.d. maskinar) i sideterreng som er farlege å køyre på. Av omsyn til trafikktryggleiken er det naudsynt å sette ned farten på vegen til rekkverket er utbetra eller maskinar er fjerna.

Når det til dømes ikkje blir arbeidd langs eller på veg i helga, er det ikkje naudsynt å skilte nedsett fart dersom det ikkje er nokon fare for trafikantar. Entreprenøren skal då fjerne, snu eller dekke til skilta for nedsett fart, for å unngå forvirring og sikre at trafikken kan flyte normalt.

Statens vegvesen kontrollerer arbeidsvarsling knytt til vegarbeid. Både byggherre og skiltstyresmaktutfører jamlege kontrollar. Det er entreprenøren som har hovudansvaret ute på vegen, og som skal sjå til at alle skilt og anna utstyr er i tråd med godkjenninga deira. Når vegarbeidet er ferdig, skal alle skilt og utstyr knytt til arbeidsvarsling ryddast inn så fort som mogleg. Dette følgjer Statens vegvesen opp med entreprenør.

SPØRSMÅL NR. 749**Innlevert 27. desember 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 9. januar 2025 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Er næringsministeren tilfreds med korleis Innovasjon Norge sitt styre har handtert avsløringa av at Innovasjon Norge oppretta ei spesialrådgivarstilling med lukrative løns- og arbeidsvilkår for ein tidlegare Ap-topp etter lokalvalet i 2023 etter at vedkommande i forkant av lokalvalet dreiv valkamp for Ap i fire månader med full løn frå staten og uriktig opplyste utad at ho hadde permisjon frå Innovasjon Norge, og kva eigardialog har statsråden hatt med styret om internkontrollrutiner i kjølvatnet av denne avsløringa?

GRUNNGJEVING:

Eg syner til næringsministeren sitt svar på mitt spørsmål om denne saka sendt inn 13/12 (Dokument nr. 15:646 (2024-2025)), der næringsministeren svarer følgande:

«Innovasjon Norge er et særlovsselskap og er regulert gjennom lov om Innovasjon Norge. Forvaltningen av selskapet og den daglige driften, inkludert regulering av ansettelsesforhold, ligger til Innovasjon Norges' styre og daglige ledelse, og ikke til staten og fylkeskommunene som eiere. Som eier har jeg forventninger til selskapene om at de blant annet har gode intern-

kontroll-rutiner, noe vi følger opp i den ordinære eierdialogen. Det er imidlertid som nevnt Innovasjon Norges styre som er ansvarlig for at selskapet følger gjeldende lover og regler.»

Eg er sjølvstelt kjend med dei formelle styringslinene som statsråden her skildrar – men det viktige for undertekna og ålmenta er å vite kva «eierdialog» det faktisk har vore i saka, og kva som er statsråden sitt syn på styret i Innovasjon Norge si handtering av saka.

Svar:

Stortinget sin kontroll- og konstitusjonskomité har sendt fleire spørsmål om faktiske forhold i denne saka, med svarfrist 14. januar. Eg har i samband med desse spørsmåla bedt om innspel frå Innovasjon Noreg, og eg vil svare på spørsmåla innan fristen.

Som eigar i Innovasjon Noreg har vi eigardialog med styret i selskapet. Eg har gjennom denne dialogen mellom anna fått opplyst at styret i Innovasjon Noreg gjennomgår alle forhold i denne saka. Departementet vil bli holdt orientert på vanleg måte, gjennom eigardialogen.

SPØRSMÅL NR. 750**Innlevert 29. desember 2024 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 10. januar 2025 av landbruks- og matminister Geir Pollestad****Spørsmål:**

Kva meiner landbruksministeren kan gjerast for at nyutvikla norsk landbruksteknologi (agritech) for å gjere matproduksjon meir berekraftig, forbetre jordhelse og kutte klimaotslepp i større grad kan bli tatt i bruk i norsk landbruk, i staden for å fokusere så sterkt som i dag på å kjøpe inn eit patentert metanhemmende førtisetjingsstoff (Bo-vaer) frå eit nederlandsk kjemikaliekonsern for å kutte klimaotslepp frå norsk landbruk?

GRUNNGJEVING:

I eit debattinnlegg i Dagens Næringsliv 27/12, kjem det fram at mange nystarta norske teknologiselskap som har utvikla løysingar for meir berekraftig og miljøvenleg landbruk, til dels med betydeleg pengestøtte frå det offentlege virkemiddelapparatet, opplever at det er svært vanskeleg å få løysingane ut i norsk landbruk etter at dei er ferdig utvikla. Dei nye norske agritech-bedriftene søker seg difor meir og meir mot marknader i utlandet, mellom anna på grunn av at EU stiller harde krav til auka berekraft i europeisk matproduksjon.

Det er sjølvsagt mange positive sider ved at norskutvikla teknologi finn ein marknad og blir «rulla ut» internasjonalt – men samtidig er det viktig for framtida til norsk landbruk at desse norskutvikla nye teknologiløysingane i så stor grad som mulig blir tatt i bruk også i Noreg, i staden for at arbeidet i norsk landbruk med å kutte klimautslepp på trass av åtvaringar frå Miljødirektoratet så sterkt blir fokusert på å kjøpe inn ferdig patenterte utanlandske kjemikalie som ikkje er utvikla spesielt tilpassa norske rammevilkår for landbruk frå naturen si side og våre klimatiske tilhøve.

Svar:

Tiltak for å redusere klimagassutslepp frå jordbruket er ei prioritert oppgåve for regjeringa, og det er brei politisk semje om at utsleppa skal reduserast, samstundes som måla for landbrukspolitikken ligg til grunn. Dei bokførte utsleppa frå jordbruket kjem frå mange kjelder, men den dominerande kjelda er utslepp av metan frå drøvtyggarar. Då må me òg treffe tiltak som gjer noko med den utfordringa. Med eit mål om auka norsk matproduksjon, må det primære målet for klimakutt i jordbruket vere å kutte utslepp per produserte eining. Alternativet til å kutte per produserte eining er å kutte i norsk matproduksjon og erstatte norsk produksjon med import. Det er i strid med regjeringas og Stortingets vedtekne politikk om at me skal auke den norske matproduksjonen.

I jordbruksoppgjeret 2023 vart me difor einige med jordbruket om å setje i verk ein betydeleg innsats for å redusere metanutsleppa frå jordbruket utan at det går utover norsk jordbruksproduksjon. Dette er òg ei oppfølging av intensjonsavtalen om klima mellom staten og organisasjonane i jordbruket. Det vart både løyvd midlar til prosjektet MetanHUB, som skal teste ut bruk av metanhemmarar under norske forhold, og det vart sett ned ei partssamansett arbeidsgruppe som skulle sjå nærare på koplinga mellom husdyrtilskotet og reduserte klimagassutslepp frå jordbruket. Regjeringa har sett seg mål om å innfase metanhemmande tilsetjingsstoff i dei grovførbarerte husdyrproduksjonane, med unntak av sau og geit, frå og med 2027. Det pågår òg arbeid innan grovførproduksjon og avl, som har som føremål å redusere metanutsleppa frå husdyrproduksjonen.

I vomma på kua skjer det tallause mikrobielle prosessar. Mellom anna bli metan danna som eit biprodukt når gras og kraftfôr skal omdannast til energi. Bovaer, eller 3-nitrooxypropanol er ei førtilsetjing som hemmar enzymet som katalyserer prosessen som danner metan. Då får ein ei anna samansetning av biprodukt, hovudsakleg karbondioksid og noko hydrogen. Slik kan me redusere utsleppa av klimagassen metan frå landbruket. Alle næringsstoff i føret påverkar den mikrobielle aktiviteten i vomma på kua. Når ein tilset Bovaer i føret reduserer ein utsleppa av metan. Det er god klimapolitikk.

Bovaer blir brukt i små mengder, inneheld berre naturlege ingrediensar og det er godkjent av både Mattilsynet og EU sitt mattryggingsorgan. Det betyr at tilskotet ikkje har nokon negative implikasjonar for verken menneske- eller dyrehelse. Eg kan òg opplyse representanten Bjørlo om at det i Danmark frå 2025 er bestemt at danske bønder skal føre mjølkekyrne sine med Bovaer eller andre tilsetjingsstoff med same funksjon.

Moderne matproduksjon tek på å produsere meir og betre mat, samstundes som ein gjer dette på ein måte som ivaretek jordsmonnet for framtida, samt husdyra si helse og velferd. Satsinga innan agritech har difor vore på dagsorden over fleire år. Verdskappingsprogrammet for fornybar energi og teknologiutvikling i landbruket, som er ein del av Bionova, skal mellom anna bidra til å introdusere ny klima- og miljøvennleg teknologi i landbruket. Dette gjeld utviklings- og utprøvningsprosjekt knytt til uttesting av ny produksjonsteknologi og nye løysingar på gardsnivå. Det er òg ei naturleg kopling mot Bioøkonomiordninga under Bionova og innsatsen retta mot agritech-bedrifter for utvikling av heimemarknaden. Mellom anna har fleire norske selskap utvikla autonome robotar som på forskjellig vis bidreg til eit meir effektivt landbruk.

Klimaarbeidet i jordbruket er viktig for å sikre norsk matproduksjon på norske ressursar òg i framtida. Dette er viktig både for beredskap og sjølvforsyning! No går me snart inn i jordbruksforhandlingane 2025. Der vil eg fortsette arbeidet med grøn omstilling og ivareta eit berekraftig landbruk, og då vil både satsinga på agritech, betre jordhelse og reduserte klimagassutslepp vere viktige område.

